

מגד ירחים

יוצא לאור פעם אחת בחודש

מגדים חדשים גם ישנים, ביאורים ופירושים, בדעת קדושים
לכל חפציהם דרושים, על פרשיות התורה, יפוצו אורה, וגם על
מדרשי חכמז"ל האהובים, כוונות מחזקבים, דרושים לכל חפציהם
בזמניהם, פנינים יקרים מפי סופרים וספרים, בעזרת יוצרי הדגים.

מאת

יוסף זריח הכהן זי"ע

מחירו לשנה מאה וארבעים לעי, לאמריקא ב' דולרים.
למשעכ"א 30 כתרם, ובערך זה לשאר ארצות.
מחיר מודעות לפי גודל השטח. מחיר גילון בודק שנים עשר לעי.
מחברים השולחים ספריהם יתפרסמו בהירחון.

MEGED JERUCHIM

REVISTĂ LUNARĂ TALMUDICĂ-ȘTIINȚIFICĂ

REDACTEUR :

JOSIF WEISS

ABONAMENTUL ANUAL

L E I 140

REDACȚIA ȘI ADMINISTRATIA

SATMAR, Piața Latinității 14

Cenz. Rabbi Ig. Klein Sătmăr.

פאטאגראף צענטראל.

קאזינצי נאססע נומער 22. 1. שטאק

פאטאגראפיען אין קונסטפאללער אויספיהרונג, אויסער דעם בילדער פיר רייוועפאססע אונד פיר דיא נייערסטע געזעצליכע לעגטימאציען צו בילדיגסטען פרייווע אין דרינגענדען פאללע אויך אין איינע מאר שטונדען ערלעדיגט אויף וואונשגעהע איך אויך צו פאמיללען אויפנאהמען אינס,הניו וויא אויך אויפס לאנד.

ביטטע דיא וועהרטען גלויבענסגענאססען אים אונטער שטייטצונג מייגעס אונטערנעהמונגס.

צייכנע האכאכטונגספאלל

ידודא פריעדמאן.

Fotograf „CENTRAL“ Fényképész Satu-Mare,
Str. Stefan cel Mare (Kazinczy uccza) 22,

כאד-טארנא.

דאסס שאן לענגסט אנערקאנטע קורארט וועלכעס פאן דען בעסטען ארצטען אלס פארצינליך עמפפאהלען ווירד בעזאנדערס פיר מאנענקראנקהייטען גלוטארם אונד פערשיעדענע ליידען אלס בעווערטע הייל-באד שענע ציממער נומעס שטרענג ארט. כשר נאסטהויז בילדינע פרייווע, בעטהויז מיט ספר תורה אים הויזע. אללע פראגען בעאנטווארטעט

Wtw. Friedman, NAGY TARNA,

קונדמאכונג.

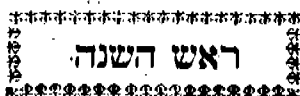
פערשטאנדיגע היעמיט דאס.וו. פובליקום דאס איך מיר אויף דעם הייזען פלאטץ איין אוהר געשעפט איינגעריכטעט האבע איך איבערגעהמט אללערליי רעפעראטורען צו דען בילדיגסטען פרייווען פינקטליך אונד נוט געבע גאראנציע אויף דרייא יאהרען, ביטטע דאס געעהרטע פובליקום צו מיר פערטרויענפאלל זיך ווענדען צו וואללען.
Perl Májer, SÄTMAR, Str. Crisan 2, wiesawie dass Weisse Haus

מגד ירחים

יוצא לאור פעם אחת בחודש.

כולל מגדים חדשים גם ישנים ביאורים ופירושים בדעת קדושים לכל חפציהם דרושים על פרשיות התורה יפוצו אורה וגם על מדרשי חז"ל האהובים כזויות מחומבים דרושים לכל חפציהם בזמניהם פנינים יקרים מפי סופרים וספרים, בעזרת יוצר הרים.

מחיר מודעות כפי גודל השטח.	מחירו לשנה בארצנו 140 לעי.
מחיר גליון בודד 12 לעי.	בטשעכיא . . . 30 קראנען
אדריססה לשליחות חרות וכספים.	באמעריקא . . . 2 דאללער
JOSIF WEISS SÄTMAR	משחלם בראש.
Str. Latinităței 11	ערך מאת יוסף חיים הכהן ווייס.

מאן דדמיך בריש שתא דמיך מולא
(ירו' מובא בד"מ ובירמ"א אור"ח תקפ"ג.)

עוד הפעם כלתה השנה את תקופתה אחרי אשר מלאה אשר נטל עליה ואחרת תביח מתהום הנצח לקחת המשרה על שכמה את אשר הביאה לנו השנה העברה ראינו אולם אשר תביא לנו השנה הבאה בכנפיה לא נוכל לדעת ולכן על השי"ת אשר בידו עתותנו נשליך יהבנו לא גדאג לימים העתידים כי הוא כאב רחמן ידאג לטוב כל החוסה בצלו.

ועתה אחי! והיה בשמעכם את קול השופר ותתנערו מתרומתכם וזכרו את קול השופר ההולך וחזק מאד בהגלות הבורא לעמו בסיני, ונתן לנו חקים טובים ומשפטים ישרים להשיג על ידם אשרו בזה ובבא שיתו לבכם על הקלקול והתקון ודעו כי האיש אשר עמודו דתו רופפו ומה גם האיש אשר חי בחוסר האמונה מה מאד הוא מעונה ובלתי מאושר ביום טובה וביום רע הנהו ברעה וזאת היא דבר ידוע בחכמת הטבע.

מה ינחם את העברי מהרדיפות התואנות והעלילות שקר אשר תקיץ בהן כל נפש היפה ומהתלאות העוטרות אותנו מכל עבר והנה בכל העתים והזמנים וקופפות את ראשנו ארצה? הדת האמונה חורנו כי כל הרדיפות המה גסיונות אשר מגסה ה' אותנו לכן חזקו אל תראו נעמוד בנסינו חיי ישראל הם דתו וכל עוד יחזיק בה גם הוא יעמוד בתקפולא ימוט.

עוד גם יזכור לנו קול השופר במועד שנת היובל גם אז העבירו שופר בארץ לקרוא דרור לעבדים ולשפחות והוא יעורר גם אותנו בזה לכונן את יצרנו לבלי ישתעבד להחוששים ולהנאותיהם ולא יהי' השכל עבד גרצה לכה התשוקה והתכונה לא תהיה שפחה להתענות תחת גבירתה התאוה והאבינוגה דרור וחופש בקרא לנפש ורוח לתעב מותרות לקנינים אבסורדיים רק לקנות תושיה ומוסר נעלה כי זה כל האדם.

מאן דדמיך בריש שתא את קול השופר שמע ולא התעורר מתרדמתו לדעת כי יום התרועה הוא יום הזכרון לזכור כי בקול שופר גם דתו קבל ולא יפנה בו כל מחשבותיו רק אל בקשת החומריות כי אם יתבונן היטב גם אל תכונת האמונה אשר בו החזקה היא אם רפה כי בה תלוי אשרו האמיתי ולא יזכור כי קול השופר היה גם אות הדרור לעבד ושפחה ואות הוא כי עליו להשתדל לקרוא לרוחו דרור ממוקשי היצר אם תרדמה גדולה כזאת בפלה עליו דמיך מולא הוא בלתי מאושר לכן לא נעצים עינינו לא בנים ולו נישן נטיב את מעשינו נטהר את לבבנו ואז נהיה מאושרים.

נתן שמואל ישראלאוויטש הרב בעיר טערגאוויטשטע.

הגאון כו' שלום מרדכי הכהן ברעזאן וצ"ל

דרוש דר"ה שחזר בשבת.

מסורה סצמון זכרון תרועת חין זכרון לראשונים כי חין זכרון לחכם עם הסקיל נודע קעם חיקור החקיעה דר"ה סחל צעצת סחל ילך חלל חכם ויעצירו ד"ה דר"ה וצ"ה ציחל סעס נודע ל"ה צמילה צצנת סנח יעצירו יען סאחרים סאנים סרודים יזכירו סחל"כ צפופר גם סאחרים סרודים צמלית סופר והנס צס' סאטכול (ה' סוכה ופורים ס' ז"י) סנח' גזרו סחל גם סס יסכח יסח סרוד דצצר מלוח ופטור ותיצן סנח יסכח צצנת חזרה ען סחכס ויעצירו ד"ה דר"ה וסז כצר חינו סרוד צמלית סכצר קיעס וס"כ סגס סחכס סח יזכירו לפי סגס סח סרוד צמלית וצמקידה פ' סנור ציחל כי מלית סצת סכר רססון מוועדים לפי ססח עיקר רססון לסמונת חידוש סעולס וסח סורית סמקורס זכרון סרועס כלוער צצנת רק זכרון סרועס וסחן סעס יען סחין זכרון לראשונים סיסכח ססוס סצת ססח עיקר רססון וס' סיקסי סחל צסליכחו סוי סעס דצצר מלוח וכל ססס רק עכ סצת סזירמו ען סחכס וסחכס יזכרו לזס סנר חין זכרון לחכס ען סכקיל ר"ל סגס סחכס יסכח וכל יזכירו וסצן. א"ה כדצרי סאטכול סכ"ל סחצ צס"ג ה' לולצ צס"י דגזירה דרצס ה"י מוסס סנח יעצירו ד"ה לר"ה לסחר סילס צו עכ"ל, ועוצן צס דצרי סרין ססקסס לנס ל"ג צמילה סיוליך סח ססינוק מוועס צרה"ר ולססורס ל"צ סחל קודס סמילה ס' נועס ח"ע ורק לסחר סמילה ססינוק סולה (פ"י מויו"ט פ"ד ססוכה) וסז כצר עצר סמלוח וס"ו

ואינו קרוד ולהכיל כיחא עגס אלא ח'כ חייסין טיטכח ויס לטאריך צות ואכ'מ.

העורך.

ר' יהודה ב'.

הגאון כו' מר' שמחה בונם סופר זצ"ל פ"ב.

מסורה ג' זכרון תרועה (ז) חין זכרון לראשונים (ג) חין זכרון לחכם עם הכקיל ויל'פ עפ"י הגמ' צריה טחל צצנת לח ה' חוקעין צגנולין יען צגנולין לח ה' הכל צקילין צתקיס וטחא יטלטלנו וילך חלל הצקי ללמוד ועצירנו ד' חנוות צרה"ר ופי"ב לח תקעו רק זכרון תרועה חמנס צתקדס כהנים זריזים וצקיליס ה' חוקעין גם צריה טחל צצנת וזאת תורת העוקרת זכרון תרועה כלומר צגלות רק זכרון תרועה חמנס חין זכרון לראשונים ר"ל לראשונים צזמן הצית ה' תקיעה עמעס ולא רק זכרון וכותן טעם לדבר כי חין זכרון לחכם עם הכקיל כי הראשונים ה' חכמים וצקיליס פי"ב ה' חוקעין גם צחל צצנת עטח'כ פחה טחין חכמים וצקיליס ח'כח טטחא טחא יעצירנו ד"ל וזאו חין זכרון לחכם עם הכקיל והנן.

הגאון כו' מר' יהודה סג"ל אונסדארף.

היום הרח עולם כו' חס כצנים עם כעצדים יל'פ צהקדס למרס העדרס כטחטטן עקטרג על ישראל ח'ל הקציה הציה לך עדים ועציה החמה ח'ל הקציה חין ע'ח כחמן וחוזר לבקס חת הלצנה ואינו עולאח טהיה ככסית סכוונה ערע'ה חמר ורי זסנ טהטטפ גורס להס טיצטטו והקציה הודה לו טגחמר וכסף הרציתי לחס, וכרלח עזה טהטטחח האדס טטרוי צעווי וענני הע'ר טכסס חסלו גדול יותר עהא'ט חטר חוצ'ח ערוב עוקר, והזה החמה עטל חל ההללחה והלצנה עורה על טהיפך כעחחז'ל טחאציה חמר לח לכי עעטי ע'לונך וז'כ העדרס כטחטטן עציה החמה להעיד חמר הקציה זה דרך האדס טיצטט ערוב טוב לך והציה עד טחח'או צעת היותס צעווי וצדוחק ויצקס טטטן חת הלצנה טתעיד ואינו עולא חותה וזה טחח'ר הפיטן טהקציה דן חותנו חס היינו חוטח'ס כטהיינו צגדרי צנים טהיה עורה ג'כ על היות האדס צ'ח עטיטפ צצרכה חו צעת טחיינו עדיכח'ס חחת יד חדוים קסים והנן.

הגאון רבי משולם איגרא מטוסמנין.

גמרא ר'ה טלטה ספרים כפתח'ס צריה לדיקים גמורים ככתנים לחלח'ר לחיים קטעים גמורים לחלח'ר לנחיה ציטוים חלויס ועומדים עד יוהכ'פ ול"צ ח'כ חין חומרים צתפילת ר'ה צריה יכתנן

יכתבון דעסענע דער'ה הכל ככתבים ופי' הגאון הכ"ל עפענ"ט שאין
לומר לחיים צפת"ט תחת הלענד דעסענע לא חיים רק צפ"ח ועפ"ה
ל' לעולם הכל ככתבים צר"ה ויק' לדיקים געוירים ככתבים לחלחל
לחיים צפ"ח ורעפ"ט ככתבים לחלחל ג"כ לעיתא כלומר תצ"ח לחיים
צפת"ח וצפ"ח ככתבים לחיים רק כלל נקודת וצפ"ח תלויים
וענודים" דלכאורה ל"צ דאס תלויים אין ענודים ולהכ"ל נחמ" כי
האותיות ענודים ורק הנקודת תלויים וציוהכ"פ ככתב"ה החתומה"
כלומר קוף העצות היינו הנקודות והגן.

א"ה צוה יצן כוננת הפייקן צתפילת זכרונות זכר החיים כו' הן לעות
הן לחיים חי חי יזכור כי גם הרעפ"ט ככתבים צלמון "חיים" רק
החילוק צין הנקודת והגן נחמ".

הגאון כו' ר' שמעלקא סעליש.

גמרא נפשי נח אין לווער'ס צר"ה כו' קפרי חיים וקפרי עתים
פתוחין וישראל לווער'ס קירה עפ"י סודע כי מי שאינו
לכל צדקות עלמיו אינו ראוי לומר קירה כפי' חקירה רק אז אינו
לומר קירה כי געל "עלי" צדקות וקצר אחז"ל על הפקוק גמן
ווער'ס תסיב נח גמן זה נסמן על עלים יצקים כך ישראל נספכים
על עלמות יצקות זכות חנות יפלי חצרון וע"כ תוקעין צופר להזכיר
זכות פקדה וע"כ אין ראוי לומר קירה וצפ"ח חז"ל קפרי חיים וקפרי
נחמ"ס פתוחין כלומר הקדושים אסר צלחן חמס וכנחמ"ל סבת דף למ"ד
וסבת חכי חת הנחמ"ס כיון שהזכיר ערע"ה זכור לעצדיך עיד נענה
ועל ידי קפרי הנחמ"ס וקפרי חיים פתוחים כי רק צדקותם ככתבים
לחיים ולא צדקות עלמון וע"כ אין ראוי לומר קירה והגן.

הגאון כו' מו"ה דביאל פרוסניץ ראב"ד פ"ב.

מדרש שאלו נחמ"ס חיעתי ר"ה וחיעתי יוכ"פ חער הקצ"ה חכי
ואתם כרד לצ"ד על נחמ"ס וסודע נחמ"פ הגאון החקיד
רבי אליהו ווינא כי נודע לא ח"ד"ו ראש וגם צעקוס סיס דין
לנחמ"ס כלומר צפ"י וצחמ"סי צפ"ח חין דין לעמלה ע"כ שאלו חיעתי
ר"ה דציוס ח' ח"ה וציוס צ"י יס דין לעמלה וציוס ג' וחז חיעתי
יוכ"פ ציוס ה' הלא צעקוס סיס דין לעמלה כו' וספיצ הקצ"ה חכי
ואתם כרד לצ"ד על נחמ"ס ולא נחמ"ס דין לעמלה דפחמ"ל חענס צד"ך
עוקר פי' הגאון הכ"ל כי נחמ"ס חין רוחים נחמ"ס חיעקוס חיעקוס
סכמות ליוס חדין כעמל נחמ"ס צחמ"ס חיעקוס חיעקוס חיעקוס חיעקוס
נחמ"ס חיעקוס חיעקוס חיעקוס חיעקוס חיעקוס חיעקוס חיעקוס חיעקוס
חיעתי ר"ה וחיעתי יוכ"פ ח"ה חער הקצ"ה חכי ואתם כרד לצ"ד על
נחמ"ס ח"ה חיעקוס חיעקוס חיעקוס חיעקוס חיעקוס חיעקוס חיעקוס חיעקוס
צ"ד חיעקוס חיעקוס חיעקוס חיעקוס חיעקוס חיעקוס חיעקוס חיעקוס
גרמא חיעקוס חיעקוס חיעקוס חיעקוס חיעקוס חיעקוס חיעקוס חיעקוס

ר"ה עשיית יוהכ"פ

הגאון כו' מו"ה יחזקאל לאנדא בעל הצל"ח.

פסוק עכף רגל ועד ראש חין צו מתוס שס רנוז כי ים זדים חרורים, השננים סננת פורים, צנוואי יום הכפורים ולווערס צרוך מתיר חקורים ויס חטא נלפים עד יעצרו יוני החג ומיכף צמניכי עלרת, והיי האנח בעדרת וזאח"כ עכף רגל כלוער מעמיכי עלרת שהיא רגל צפ"ע ועד ראש היינו ראש הסנה חין צ מתוס וסנן. וסננתי עד"ז לפרס הנדרה חס לעצרה כל צטל קלח כל כי מריח חלול ונחילין יוני הדלן ועד הוטער גער חסונה כיל יום ווני סמלפת סיעצרו ביל יום ולז יט"ז לככלו חז צטל קלח כל לא יחנה ה' קלוח לו וסנן. וסנאון הקדוש ערן משה טייטעלבוים מחוהל פי' צזה הפקוק מנטי קולך נצבי כי ים סכר לעפולחן וסנו צנים לגבולס כי קסה הלח ישראל פוסיס חסונה ציניס הקדוסי וצ"ז פער קליר כלה קין ולספסן לא כוטענו ועודו לעור פערני עסיחנו? חער הסעס יפן וסנו צנים לגבולס להרגל סרלשון ופי' צזה מחח"ל קסה עלי פרידחכס כי וני' גילבו לציתס ויסער יוני חסג יסיצו להרגלס ככלצ סז על קילור וסננתי על דרך זה נלילה כלס צנאחח"ל, הדר זה חסרוג הדר צאילנו נענה לסנה" כי רוצ צכ"ל פוענים נענ חמים חסר ילניס חורה ונלוח ציניס הקדוסיס חן צצנר היניס הללו לא יזכרו ולא יפקדו לסחפג עוד עפרי ען חייס חצל הדריקיס כל הסנה כולה טוה לסס וצכל יום ויום נחעכניס עפרי קודס הלולים לחי ומכנז"ל דרטו חסרוג ים צו טעט וריח על חלדריקיס חסר צהס חורה ונעס"ט חס סלעורו הדר צאילנו נענה לסנה כלוער לא לצד ציניס הקדוסיס הוח סחול על פלגי וני חסורה רק דר צאילן חמים נענה לסנה וסנן וס' יסער לצנו לעצודתו חנן.

הגאון רבי שלום חריף בעל דברי ר"ש

בפסוק רמניך רבים ה' כנעפטיך חיינו סכוונה להרלשונים חקרו חס רק הנסנה תענוד לחמים חז גס הגוף וצטח כי צלדיק גנור גס הגוף תענוד לחמי' ונודע כי צפת יספוט סקנ"ה חס חרטע ירכיז הגוף עס הנסנה ציחד לענן לח יחי' לחחד תירן על חצירו סחוח חיה הגורס כנעל חסיגר עס סקונול וכמודע וזה חיתה תפלת נעים זמירות יסרלל כנעפטיך צלופן חסר תספוט חומי הנסנה עס הגוף ציחד כן חיינו נס הגוף תענוד לחמיה וסנן.

דרוש כר"ה שחל בשבת.

הגאון כו' מו"ה יצחק ליב סופר ז"ל דראהאביטש.

פיוט (סמריס סל ר"ה יום צ') חכס חסיקיו למקוש צזה חודס יום

זה חס יקרה צעצת קודם זכרון תרועה נקרא קודם יל"ם
 דרך דרום דהרשקונים הקשו חנני לח גזרו צמילה צעצת סעל
 יעצירו כמו צופר וכלול ותי' הריצ"ל דצמילה ים קעם ככון
 סלל לגזור כיון סעללכת העילה עלמה עללכת געורה היל ודללח
 סתורה לחלל צה סצת נוסם מוית מילה חייך יגזרו צה חכמים
 נוסם גזירת הולח דריה היל גופה לח דחיה מילה וגזירה סעללכת
 אחריתא ידחם לה היללל לנו עדצריי דכל נח סגזרו סעל יעצירו
 ונצטלין המלות סל חורה היינו דוקא נוסם לצעלם המלות ליכל
 חילול סצת חנכס חס נחללין סצת צגוף קיום סמלות וסתורה סתירה
 ודלי לח הוי עקריין המלות מכה ספק סעל יחלל סצת וצח יצבו
 כוונת ספייטן יען "חכס" חכמייו לתקוע צח חודס חייכ הוי סופר
 חכמה ולח עללכת ע"כ יום זה חס יקרה צט"ק דק "זכרון" תרועה
 יען דגזריין סעל יעצירו כדצרי הריצ"ל וסצן היצ"ל (אדר המסס)
 צצרת הריצ"ל חכ"ל יצן היצ"ל לסוכו סחצ סל סרעצ"ס צפירום
 סעסכיות (צפ"ד דריה) סכ" וסעסס סללסרס תק"ס צצת גזירת סעל
 יעללו צידו ויעצירו כוי לפי סתק"ס חינו עללכת ולכלורה מלח
 מדוע נוסקיף לוער סתק"ס חיינה עללכת ולהסמורין הנחנין לעעלה
 מילח מלח דכוונת סרעצ"ס לפי סתק"ס חיינה עללכת חייכ צגוף קיום
 מלות סתקיעה ליכל חילול ע"כ יכולים לצטל דעס הי' תק"ס עללכת
 לח הי' גזריין כעו דל"ג צמילה צעצת ודו"ק.

העורך.

דרוש ליוהב"פ ליל כל נדרי.

אשר המיף הרה"ג המפורסם בגש"ק מו"ה יוסף הכהן שווארץ גי'
 רב ומגיד בעיר גראס-ווארדיין.

כי ציום סחז יכפר כוי לפני הי' תסיהרו וכצר עמדו חכעז"ל על
 תיצת "לפני הי'" ודרסו כי רק על עצירות טצין חלס למקום
 יוכ"ס עכפר כנודע וגס חככי סלרכת' לפרס צכעה חופנים חולס
 רצותי כעת לח לדרסל קלחתיכח דזמן תורה למוד וזמן ספלה למוד
 צפרט כי כפל עלי עורח נוי חככי לעמוד לפני מלס קדושה לנער
 חוכמח קסוט מלמד כוי חצל מלדע נסל סקדעוני' כסתצפרת צפיר
 קוצצ חיס חמד וקורח צקול תרועה טיצחו לכצות סלס ומיד נלספו
 סעס ומצייחיס נויס גס חס הקורח חיס עסוט ומכ"ס חס סלס גדול
 מרציס סעס להציח נויס סחין להס קוף עייכ גס חככי קורח צקול
 חנחנו עומדים צככנה יום סדין הגדול סטר צו צריות יעקדו לחייס
 חו למות וסלס סחז יכולים לכצות צמיעי סדעפות ומעט דעפות
 לח יעילו כנלמור הנציח סורידו כנחל דעעה וציחר חו"י צמסל לעסיר
 חמד סחלכיל לצניו צכל יום סרצת מייני עללכיס ומעט לחס וסמר

מהנצחון הנ"ל.

הרב הגאון כו' מו"ה אברהם הלוי זצ"ל יונגרייז טשענגער.

מסורה ולקחתם חרץ צרית ה' ולקחתם לבס ציוס טרחסון מלי
עץ הדור והתחזקתם ולקחתם נופרי הארץ ולקחתם עון הקדש
ולקחתם לבס חגורת חזוב טבס הכופרים עלו פיהם ואזערים טרק
טורה טצבתצ עלינו לקיים חצל טורה טצצית טעטו חנקים כעוטי
חין עלינו חוצה חצל חאלמכה קפטי טקר כי טתטיה חנור חכך כין
הטוב וחמץ"ל דקמקיל הטורה לין טל חרץ יקרחל טליח לטחות
נחמט

מחמת שהיא חזק מאלד רק ע"י נציגה צועים כן חוה"ק פמוקה מאלד
 לולא דרשות מבעז"ל אשר האירו פנינו להצין חנניה ה" קצרה
 סכלנו להצין ותורה סנע"פ קטורה צבחתנ כסלחנת צגחלת
 והער על זה עולות אחרונ וכולא דחז"ל הדר זה אחרונ הדר צחילנו
 מעטת לסנה לא היינו יודעים על מה רעות חוה"ק צלשון פרי עץ
 הדר וכל ה' ה" נוטל פרי הכרחה צעינו לפרי עץ הדר ומעלות
 זאת חט יכולין ללמוד על קיום כל העולות שבתח"ק נצלי לבנות
 חו יעין חו עמאל מדברי חז"ל כי צלי דחז"ל ח"ל לקיים עולות ה'
 וחלת תורת המסורה ולקחתם ארון צרית ה' חס תחפלו ליקח ולהפריד
 עם מדחז"ל (כי דחז"ל נעסלו לארון כמו שצארו ה" מוכחים הלוות
 כן מוכח צמוק סכלס דברי חוה"ק) חו ולקחתם גם חט זה כלומר
 לא תקיינו גם תורה סנכתב כי זה צלל זה ח"ל לקיים ור"ל לזה
 ולקחתם לכם ציום הראשון פרי עץ הדר וצלל חוה"ק ח"ל לידע
 מהו חוה פרי עץ הדר ואלא והתחזקתם ולקחתם עפרי הארץ ר"ל כל
 אחד ה" נוטל עפרי הארץ וקסנר"ח צעינו שהיא הדר חו ולקחתם
 מן הארץ הייתם נוטלים מה שחינו ראוי ואחר כי עולות אחרונ
 סוכתם גמורה שהתורה סנע"פ קטורה עם תורה סנכתב ע"כ ולקחתם
 לכם חגורת חוג חגורו תורה סנע"פ עם תורה סנכתב ויחדיו יח' חוה"ק

האוינו.

פתיחה לדרישה.

הגאון וכו' מיה משה פאללאק באוהרם.

בפסוק האזינו הסמים ולדצרה ותסמם הארץ חנרי פי בצר רעז
 תעפו' כי הסמים מורה על ח"ח הפוסקים צעלחת סמים
 וארץ רעז לבית ולסורות נתן להקדים קודם מילי דמנפתח ואח"כ
 אגדה וסעסם לזה לעפן לא יצאו ראשי-חדשים רע-צנים אשר חנרו
 טפמינו חתנו וילפמו וידרכו על ראשי עם קדוש וצפוח"ר כצר פלח
 צדורנו דור טוח כי טופלים מחצלים כרם ה' לצאות עומדים צרח
 וסנעמי להמליץ דצר אחר העולה מן הים חסור לקרות ק"ס כנגדו
 הכוונה על חלו ממעי צני ישראל אשר טצלו צעצלת הזמן ומי
 חזדונים למו עליהם חסור לסמוע תורה מפיהם גם חס קורין צגרון
 ומפורים פניי הסומעים כי כוונתם לקרות ק"ס כלומר לטעת צלצות
 חסם קצלת עול מלכות סמים חל חסנע לו וע"כ מנהג ישראל
 חורה היא לדורס מקודם דצר הלכה לעפן נדע חס נפל חלקו
 צנע"נים וצחורת ה' יגע ונאלא כדי מדחו ולא צילדי נכרים ספרים
 חלונים ופרסו מגיד דצרו ליעקב מי טרולה להגיד ולדרוס ליעקב
 לחמון חסם חסוכים צסם יעקב עליו מקודם לדרוס חקיו ומספטי
 לישראל

ל"סרחל" כלומר פלפול והלכה לסרידים והטעם זאת כי לא עשה כן לכל גוי לעפון לא יצא גוי וע"ה וידרוס חגדה ודל"צ. וזמל"ה ב' החזינו הסמים חלו הס"ח "וחדצרה" לקון קשה זה סמעתח ואח"כ ותסע "החרץ" "חער" פי לקון רכס חגדה הנושכין לצות האדם והזן עאל.

האזינו.

הגאון כו' מו"ה חיים סופר מונקאטש.

מדרש עם נצל ולא חכם הלל הוא חניך כו' עם נצל לסעצר ולא חכם לעתיד, הכוונה ע"י דרח"ל אל תרע הרצה חס רעפת ועט אל תאמר חגדה תקותי ח"ו כי חס הכלל כלצי עיד כי הקצ"ה פותח יד צתסונה לקבל פוסקים ומלפס עתי יחזור ונעטסיו כמו חז על צנו חטר יסנת לקרחתו צנח חליו וחומר טעודה ועוז חך הילסר"ע עפור עיני האדם וחומר צלח"ה חין לך תקוס לכן תסענג עכ"פ צפיה"ז כ"פ תמפורקים (ותחלה טעח צחור צילדותיך כו' וכלסר נקיס חל לצו ורולס לסוז חומר לו הילסר"ע ודע כי על כל חלה יציאך חלקיס צתסעט ולפס תקוס, וסעעתי לפרס (עסלי ח') חס יפתוך "חטחיס" לא חער "חוטחיס" והכוונה בהכ"ל שחטחיו הרציס יתסוהו שחין לו קוצ תקנת ח"ו חל תחצה כי ה' מרצה לקלוח וזה הכוונה יען ספס נצל "לסעצר" ע"כ ולא חכם לעתיד לסוז צתסונה וזה סכלות גדול הלל הוא חניך הסעח צסוז צנו חליו והזן והגאון כו' מו"ה רא"ז סופר מפאקס פי' עפע"ט ציד יוסק לפרס עקרח קודס זרע חודה יבצדנני הכוונה עי סעכיל חקדי ה' ונתן לו חודה הוא גורס סגס צפס חחרת י"ע"צ עמו "וסס דרך" קולל המקולה כי חרחנו עוד צ"שע חלקיס וזס"ח "עס נצל לסעצר" חס הוא נצל "לסעצר" וחינו נתן חודה עבוד חקדי ה' סעסה עמו לסעצר"חז גס לא חכם על העתיד כי יען טכפוי סוצה יגרע ונונו חחקד על העתיד והזן עאל.

הרב הגאון כו' יואל צבי ראטה חוסט.

בפסוק טחת לו לא צניו עומס יל"פ דלדקת חצות ניכר צגידול צניו כ"פ כ"ס ה' עטמים הסקיף על "צני חלס" כלומר על הצנים לרלות היס עקביל דורס חת חלקיס צלענת צלי רע"י וסעעתי צזה כי יחי' לחיס צן סורר וסורה ותפסו צו חציו וחמו ע"י צן סורר וסורה יתפסו חת חצותיו וחלקיך פי' והיו הדצרים חללה על לצנך כו' וחזן הצוחן לזה חס וסכלתס לצניך. וזמל"ה כ סמת לו לא עוד לא ניכר חס עסחתס צהס עוס צס חצל צניו עומס רק ע"י הצנים ניכר עומיו חס צלענת עוצד ה' הוא והזן.

הברכה.

הגאון בעל כתב סופר.

מדרש ולא ידע חיים את קבורתו חיים זה נוסה סכאמר והא"ס נוסה
 עכיו נאחד עפי' נאחז"ל על נוקרה קודם סביציו כסערה נאחד
 הקצ"ס נדקדק עם הדריקים כחוג השערה ובאשר פרסו תלמיד
 צפס"ס אשרי חיים אשר לא יחשוב ה' כלומר נאחזר הא"ס אשר עלה
 על גרם העפלות חס צפ"ס לא יחשוב לכגד עיכיו חס ה' ואינו נקיים
 סויתי ה' לכגדי תמיד לו עון נחשצ לו לעון כי זה מורה על גדולת
 הא"ס הזה והנה ישראל יודעים חין ערכו על מרע"ה ע"כ גם צפצור
 חסא קטן סתבה לור או צחוכחות על עון שפעו כל סמורים לערך
 גדולתו לעון יחשצ וכפיקם על זה חגל מרע"ה סז"י עכיו נובל חדם
 לא סיער צפס"ס סיעכסו ה' צפציל חסא קל כזה ע"כ סעלי"ו לא
 ידע חיים את קבורתו כלומר סיבת קבורתו זה נוסה סוף לא ידע
 כי חסס צזה יען כי חיים נוסה עכיו נאחד והנן נאחד.

הרב הדרשן הגדול מרה אליהו סג"ל ווארשא.

דרוש

בפסוק ויסכון ישראל צעה צדד עין יעקב אל חרץ דגן ומרום יליף
 דלכאורה קסה להקצ"ה הסומע תפלות ואנחנו כנפס צי
 חלמים סנה צגלות ועדיין לא נוסענו והסירן יען כי תפלתנו רק
 צצור גופניות ולא למען סמו המחולל צגויס כ"פ סיתה לי דמעתי
 לחס" רק צצצור סעזון גופני ואחז"ל ומסקנו צדעצות צצור סג'
 דעצות ססוריד עסיו ע"כ חנו צגלות וקסה מדוע לא יתצטלו דעצות
 עסיו דעצות ישראל אשר הורידו כחל דעצה צגלות וסתי' יען
 סהמה עין צעינו עם דעצות עסיו סצבה צצור עוה"ז וגס חנו צוכיס
 רק צצור עיכ"י עוה"ז וז"כ סנוקורה ויסא עסיו קולו וינך וכסעע קולו
 צצולו אל הקודם סציית על צצולו כמו צפציל להורות כתן סכנכה
 צצור הקודם והנקדס וזו יתצטלו דעצות עסיו וז"כ סנוקרה ויסכון
 ישראל צעה כן ס"י ראוי לסיות סיסרלל יסנו צעה ולמה "צדד" צלא
 צסעיק וצלא כס"ג ואורים ומעיס וססירון יען "סעין" יעקב אל
 חרץ דגן ומרום כותן עינו רק צפציל סענוגי עוה"ז ולא כותן עיכיו
 להקיס סכינתל מעפרל וע"כ כסאל עור צדד, ה' ירחס עלינו צצ"ל.

יִיִּשׁ דִּיִּמְשַׁע עֵרְהֵלְעֵרֹנְנֵעֵן.

פִּסְוֵה צוֹר יִלְדֵךְ תִּשִּׁי וְתִשְׁכַּח אֶל מַחֲלָלְךָ דַּעַן פִּעֵלְס דַּעַר דִּיךְ
 נַעבֵּאֲרַעֵן הָאֲמַט דִּיא נִיכְטֵגֶעֱדֹאכְט אֹנֵד הָאֲמַט פִּעֵרְגֶּעסְסֵעֵן דַּעַן
 נֶאֱמַט דַּעַר דִּיךְ הֵעֵרְפֵּאֲרֵנְעֵבֵרֹאכְט אִיִּין בַּעֲרִיהֶמַטֶּעֶר דַּרְשֵׁן עֵרְקֵלְעֶרְט
 דִּיעֹזֶעס פִּסְוֵק מִיט אִיִּינֶעס מַרְעֵפִלִיכֶעס גִּלִּיכְנִיסְסֵעֶ אִיִּינְסַט, וואַר
 אִיִּינְעֶר שׁוֹלְדִיג אִיִּינֵע גִּוִּיעֶסְסֵעֶרֶע סוּמַמֶּע גַּעֲלֶדֶעס זִינֵע פִּעֵרְהֵעֶלְמֵט
 נִיסְסֵע וואַרֶעֵן אַבֶּעֶר זא אֹנֵגִינְסְטִיג בַּעֲשְׁמַעֲלֵט דֹאסֵס עֵר נִיכְט
 וואַוסְסֵע וויא עֵר זִינֵע בַּעֲגִלִּיבִיגֶעֶר בַּעֲפִרִידִיגֵעֵן זאֵל עֵר גִּינֵג צו
 אִיִּינֶעס גוֹטֶעֵן פִּרִּינִיד אֹנֵד עֵרְזוּכְטֵע אִיהֵן עֵר מַעֲנֵע אִיהֶם אִיִּינֵעֵן
 רֹאט גַּעֲבֵעֵן ווִיע זא עֵר זִיךְ לֹאסֵס מֵאכֵעֵן קֶאנְטֵע זִיין פִּרִּינִיד
 עֵרְמִיילְטֵע אִיהֵן דַּעַן קִלּוּנֵעֵן רֹאטֶה אִינְדֶּעס עֵר אִיהֵן זאנְטֵע דוא
 מֵאכְסֵט דִּיךְ אֵלס פִּעֵרִירִיקֵט ווען דִּיא גִּלִּיבִיגֶעֶר קֶאמְמֵעֵן זאֵלְלֵס
 דוא שְׁפִרִינֵעֵן מֵאנְצֵעֵן זא דֹאסֵס עִם דַּעַם אַנְשִׁיין הֶאבֵּע
 דֹאסֵס דוא בִּיזֵט אַבְנֵאֲרֵמֶאֵל נַעֲרוּעֹז אֹנֵד מִשׁוּנֵע דא בִּיזֵט דוא
 דַּעַסְסֵעֵן זִיכֶּעֶר דֹאסֵס מֵאן פֵּאן דִּיר גִּיכְטֵס פֵּאֲרֶדֶעֶרֵן ווִירֵד דִּיעֹזֶעֶר
 פֵּאֵלְגֵטֶע דַּעַן ווִיזֹעֵן רֹאטֶה זִינֶעס גוֹטֶעֵן פִּרִּינִידֶעס אֹנֵד עֵרְצִיעֶלְטֵע
 דאֲדוּרֵךְ דַּעַן עֵרוּוִינְשְׁטֵעֵן עֵרְפֵּאֵלֵג דַּעַן דִּיא בַּעֲלִי חוּבוֹת זאֵהֵעֵן זִינֵע
 פִּעֵרִירִיקֶטֶהִיט לִיעֶסְסֵעֵן זיא אַב פֵּאן אִיהֶם אֹנֵד בַּעֲדוּירְטֵעֵן זִיין
 מַרְוִירִינֶעס לֹאז נאך פֵּעֵרִלוּיף אִיִּינְעֶר צִיט לִיעַה עֵר זִיךְ גַּעֲלֵד פֵּאן
 זִינֶעס פִּרִּינִידֶע דַּעַר אִיהֶם דַּעַן עֵרוּעֶהֶנְטֵעֵן רֹאטֶה עֵרְמִיילְטֵע הָאֲמַט
 אֹנֵד אֵלס דִּיעֹזֶעֶר דִּיא בַּעֲצֵאֵהֶלּוֹנֵג פֵּאֲרֶדֶעֶרְטֵע שְׁטַעֲלֵטֶע עֵר זִיךְ
 אֵלס פִּעֵרִירִיקֵט אֹנֵד מִשׁוּנֵע דִּיעֹזֶעֶר ווִיעֹז אִיהֶם צוֹרֶעכְט אִינְדֶּעס
 עֵר שְׁמֵרֶאך דוא שְׁלַעכְטֶעֶר אֹנֵדֹאנְקֵבֹאֲרֶעֶר כֹּאֲרֵאקְטֵעֵרֶלֹאזֶעֶר מַעֲנֵשׁ
 אִיךְ. הֶאבֵּע דִּיר דִּיעֹזֵעֵן רֹאטֶה גַּעֲנֵעֵבֵעֵן אֹנֵד ווענְדֶּעסְט דִּיעֹזֶעס אויך
 גַּעֲנֵעֵן מִיךְ אַן.

דִּיא אַבוּעֵנְדוֹנֵג דַּעַם גַּעֲנֵאנְטֵעֵן אִיזֵט הֶשֶׁם יִתְבָּרַךְ הָאֲמַט דַּעַם מַעֲנִישֵׁן
 מִיט דַּעַם פִּעֵרְמֵעֵנֵעֵן דַּעַם פִּעֵרְגֶּעסְסֵעֵנְס בַּעֲשֵׁאֲפֵעֵן וועֵלכֶּעס אֵלס אִיִּינֵע
 גֵּרֵאסְסֵע וואַהֲלֵטֶהֶאֲט אַנְגֶּעֲרֵקֶאנְט וועֵרֶדֶעֵן מוֹסֵס דַּעַן אַהֲנַעֲדִיא

נאמור דעם פערנעסענס ווערע דער מענש איממער טרויריג
געשטימט ער העמטע שטעטס פאר אויגען געהאט אללע אונגליקס-
פעללע דיא איהם בעמראפין ער ווירדע איממער אן דען
טאד דענקען דאהער האטטע נאמט דיא אייגענשאפט דעם
פערנעסענס צום ואהלע אונד פארטיילע דעם מענשען גענעבען
דער מענש אבער געהט מיט דער נאבע דעם פערנעסענס אונד
פערניססט ויינען שעפפער אונד פאטער אים היממעל דאס איזט דער
גיפפעל דער אונווירדיגקייט אונד אונדאנקבארקייט דאס איזט דער זינגן
דעם ציטירטען פסוק "צור ילדך תשי" דער פעלו האטטע דרך ערשאפט
פען מיט דער נאמור דעם פערנעסענס דאס דיא געוויסע דייגע
פערנעסען קענגסט אונד דאס האט נאמט אין דער אבזיכט געטהאן
אום דייך גליק צו בעפערדערן "ותיכח אל מחוללך" אונד דא מיט
דיעזער נאבע דעם פערנעסענס דיא אין דרך געזענקט איזט געהסט
הין אונד פערניססט דען נאמט דער דרך געצינגט וויא קאנסט דא זא
אונדאנקבאר זיין.

תולדות אנשי מופת

תולדות רבינו יהונתן אייבשוין זי"ע.

המשך מחוברת ג.

ראשי הקהל סגנו כי נתן הרי"ע הלצ"ד לשמונה צמתי קהל רב
גזרו צליקור חרם טלח יצא חים להחלל צמתי טלו וצחרות
חפס צו צמנעם כי הפך הרי"ע לה חרם עליהם גזרו עליו צום
"צ מצח תקי"ח סיעתיק עוטצו עון העיר וזמן נתנו לו טסה חרשים
ופד יום העומד העמיד עוטור על צימו לצלי חת לכל חים יהודי
לצח חליו ורציו יהונתן הקטיל קהלם גדולה צצית חכנסת ופלה
לפני חרון הקודש ויגזע כי לא צוחסם הקניע כי חס חים אחד
דיינס למען הקי"ח חת השמנה עליו ויחרם צחרם גדול חת כל
הנחזיקים צחמונת סבתי צבי וגם חת כותב הקניע הדצר הזה סיה
צו למי הנראה די כח להסציח חת השלון חך עוטור חרה נפס מחברי
הרי"ע ונחזרציו על רחמי הקהל טל דצר גזרת הגרס חסר גזרו
עליו חלק לצ ככדי העדה לשח עמלגות נחגרות זו צו וצחרות
הרי"ע כי רבים עס הלצ"ד עוטור חתו ויירח לנפשו וילח עולת העיר
צסחר וילך לו לחנקערדס לחקות צלל גיכס הג' ר' חרי ליצ חצ"ד
דאס כנזים

לחשבוניס יליחם הרי"ע עון העיר עממה רוסס גדול כי התעוררו
 אלהיו ומוקירו על הדצקים צחצ"ד ויהי ריצונו... ציניסם ונסנת
 הרי"ע צני"ת גיקו לצעת כחצ עכתניס חל ועל הרצניס מלרצנ
 הארלות טכאספו צקונסטניין יסן צמחז וואהלן צקוף סנת תקי"ח
 צו ספך ערורות על הצצ"ד רי יסונתן ואוכיח צדצריס עון תקעיפ
 הסיח ומקעיפונ אחרות סכסלחו לו ענין כי מיקוס ס"ל ילוקס צהן
 ומלז ילח הרי"ע ממחילתו לדצר מטעמיס חת איס ריצו צסעריס לח
 כח ולח סקט צנוכונו וצמטרות פוז הנוקיר עליו פחיס וגחליס צלי
 חסך ימיס הרצה וספריס מקפריס סוקיס חצר וחדסיס דצד צוז.

המשך יבא.

סתגמים מחובמים

(א) הגאון ר' שלמה קלוגער מצרחד ציקר פ"ח רב אחד צר"ח וכאשר
 צל חל ציתו רחשו סגנורח פתוחה לפניו וגס איזה ספר
 מקפריס חלוקיס הי פתוח לפני הגאון רס"ק כסתומס על הערחה
 הזחת וסלח חותו האס חער כ"ת הלל היום? והסיצ לו הרצ עה זו
 סללה הלח ר"ח היום וצטח חנרתי הלל חסיצ לו הגאון רס"ק הנח חחז"ל
 דע"כ חין חומריס הלל צריה ויוהכ"פ חספר מלך יוסצ כו וספרי
 חייס וספרי מתיס פתוחיס לפניו ויטרחל ילמרו הלל ואכבי הדוחה
 חלל מעכ"ת סג"כ פתוחיס לפניו ספרי חייס וספרי מתיס (רספיס
 צחייסם נקרחיס מתיס) ח"כ מדוע חער כ"ת הלל היום.

(ב) הרה"ק מרחפסיטן התפלל תפילת סמ"ע ציוהכ"ס צקידה וכפיפת
 רחם כנהוג ואיס חסר ענד תחתיו הניח סדורו על גציו
 והתפלל הסמ"ע על חצול חסר סקייס הרה"ק חת תפילתו חער להאיס
 הכול הנח חתה חסחת ועלי" תלמור.

(ג) הגאון ר' עמרם צלוהס חצד"ק חויפאלח חער צדרך לחות מדוע
 כוהגיס הרצניס לדרוס צצצת סונה דהנה הרצ חסר הול
 לדיק חנייס דעיס לה' ולחורמו חין לו על עה להמודות ציוהכ"ס כי
 חין צירו טוס חטל וע"כ חקנו סידרוס (עס חיצו דחך חין סצירה
 פיר יעדעס וחלרע) כי חין דצריו כסעניס וענילח יס לחרצ סצירות
 הרצה ויס לו על עה להמודות.

יום	אבני זכרון מחדש חשוי.	שנת
א	רצונו חנונו צפל ונתנה חוק.	ד"א
"	הרה"ק ר' נחום מעטארנאציל צנאקרוצ.	תשעג
"	הגאון עזיר ליצוס מלצייס צעיר קיז.	תר"ב
ב	הגאון ר' יחזק חיברליס אחי הרע"ח.	תר"מ
ג	הגאון ישראל ליפטיטן צפל תפארת ישראל.	שמ"ה
ד	הגאון ר' חזרהס דאכליג צפ"ס חיי אדם ווילנא.	תרכ"א
ט	הגאון כו"ר רצי חזרהס חצלי צפל עג"ח צקחליס.	תקפ"א
"	הגאוס"ל ר' אלעזר ניסן דראהאציטס.	תנ"ג
"	הגאוס"ל ר' אליעזר זיסקינדן קומר פאקט.	תרס"ו
"	הגאון החסיד רציטו חליטו ווילנא.	תרס"ג
יג	הגאון ר' עקיבא חייגר מפוזנא.	תקנ"ח
"	הגאון ר' מנחם מענדל פאכעט דעס.	תקצ"ח
יד	הגאוס"ק ר' ישראל העגיד עקאזניטן.	תרמ"ה
טו	הרה"ק ר' מרדכי מעדזורנא עניכ ציסטינא.	תקע"ה
יז	הגאון ר' נוסולס חייגרל פ"צ.	תרג"ה
יט	הגאוס"ק ר' יעקב יחזק היסודי מפריסיסחא.	תקמ"ט
כא	הגאוס"ק ר' יעקב יוסף סכהן צפל החולדות מפולנא.	תקע"ד
כד	הגאוס"ל ר' חזרהס ליצ מציס צפל קול חר"י.	תקכ"ט
כה	הגאוס"ק ר' נעם קומר צפל ח"ס מפ"צ.	תרמ"ד
כט	הגאוס"ק ר' חזרהס דוד צוטשאן - צפל דע"ק.	תר"ל

ארנו מכתבים

מאיר פני צפלה יסאל חס ירחיק כדור מציטו ולסציא מענדחק לחנו
 באטר קומר מאריך צנכתנו יחלי כח"צ? הנה צאנות נודע
 מחז"ל מן דציט ליה צהאי מתח כו' חונס יפה סמועה זו מהגאון
 רצי יחזק אלחנן עקאוונא הוא ס"י חומר ולחלק ילא צין הסופ
 עצור "הלחם" כונענעו כי לרש אין כל לזה רעות נחונה לכסופ
 ולעלמל ח"ע צעלטולא גצרה לדלג על הער"ס ולקצן על הגצחות חונס
 לא בן האיס חסר חפץ להרעות חונו חובצ כסף וסם רע"ז בהנשיעה
 נא לריך לנענע ולל בהצליחה נא והצן דפחח. מנחם קרל חנוס על
 הרע-צנים וראש-יחדש"ס כי דרכס כסל לנו סלח להזכיר צקיום
 הדקטס עקרא קודס וצח לציון גואל כוננאג הרצנים המרדים לי אין
 כל חידוס צזה יען כי האומר דצר צסם חוננו וציא גאולה לפולם
 והרצנים הנאורים גם חס לפענעיס חוננים חיצה דת מחלצטין
 צטליט

צטלית שאין סלהם וסם האומר לא יזכירו ועפכבים את הגולה וזה
 דבר הסעסה המקרה ונא לציון גואל. חיים קבלנו נחמנו חתכם לר
 לנו כי למחנכים הנכבדים לרוח ישראל קנא לא כפתח ירועות
 הירחון גם אם ירנה כסף נקבתו ויקבל צחורה הסך אשר סלח
 לידנו לסייע להולאוי הדפוס עם צרכתי ה' יטהר לנו לסוג חליו
 צחוך החופים לטוב לו כל הימים. פלוני נצקתו צא חלי ורחימי
 מקלסל צמעריו צמורו כי נגפתי צבצודו. צחרגז מכתבים" צחוצרת
 החולף צחצו כי עליו כוונתי דצריז לכירגל לעונדל כי פיל עלה
 רב אחד הצמחה לדנוס וכתן לו כי כל איס צפר לא יסיו לסנופ
 דרסמו ויען אחד ויסא את קולו ויאמר הגד לא מורי ורבי מה פסמי
 ומה חטאתי כי דלקת אחרי ולא תאמר לי והנן. מחברים כאשר חסיג
 הקפריה אכתוב עודפה אודותם כי נדצרים כאלו חן צירי להקדים
 נעסה לנפעע. לרבים צנך לקחנו וצנך נסוג לבס.

ברכת גמר חתימה מובה ומועדים לשמחה לכל חותמנו וכוראנו

העורך.

מאפיציערער!

זאממטליכע טאפיציערער ארבייט אונטערנעמע איך מיט
פאללער גאראנציע צום ביליגסטען פרייז אויף וואונש געהע אויך
אינס הויז געגעשטאנדע צו בעזוכטיגען ביטטע דאס געהערטע
טובליקום צו מיר מיט פערטרויאונג זיך צו ווענדען.
ערסטראנניגע ארבייט!

Einhorn Samuel, Sătmar Piața Bratianu (Deákter) 7.

אפפערירערע מיינע ערסטקלאסטיגע פארמעט אונד רצועות
ערצייגונג צו אללער ביליגסטער טאנעם פרייז וואואהל אין ענגרויא
אלס אויך אין דעטאיל.
פאסטגענדונגען ווערדען ראש אונד מיט אללער בעסטער פינקטליכקייט
עקספעדיערט.

David Davidovits, SIGHETUL-MAMATIE

Str. osela (Vig uca) No. 6.

מורעה רבה!

נמצא למכירה בזול מאוד ש"ס ווינא מכורך עוז והדר עם ארבע
ש"ע דפוס מדפים וספרי פני יושע על ש"ס מכורך מחירם הכל ביחד
סך שמונת אלפים לעי ולהשיגם אצל
משה יצחק שטערן.

Stern Mór, ARAD, Str. Cuza Voda 59.

נמצא למכירה בבית המערכת יורה דעה ב"ח לבוב מכורך עוז
בעד 1200 לעי פני יושע על ש"ס 100 לעי.

ציטער-מאללער עמפיהלם זיינע רייכע מוסטערן מאדערן
אונד שעהן ביליגע פרייזע. אדרעסטע.

Hers Volf Schwarcz Tompa u. 7.

ספר נבעת פנחס חידושים גפלאים הלכה ואגדה על התורה
מהרב הנאון הגדול צדיק תמים חמדת הימים כש"ת מו"ה פנחס הלוי
ביליטצער אשר הי' אבד"ק סערענמטש עם הנהות יקרות עינים
מאירות פלפולים נחמדים מחתנו המו"ל הנאון כו' מו"ה אשר אנשיל יודא
מיללער אבד"ק פעטראזשעני השבח מוקדש להכנסת כלה בתו של
הנאווה"ק המחבר וצ"ל. להשיגו אצל הרב המו"ל הנ"ל.

בית הספר יעקב וידער

מחזור

1890

מחזור

מחזור

מחזור

מחזור

(מחזור)

מחזור

JAKOB WIDER'S BUCHDRUCKEREI SEINER JUD. SÄMME RUMÄNIEN.

מגד ירחים

יוצא לאור פעם אחת בחודש

מגדים חדשים גם ישנים. ביאורים ופירושים, בדעת קדושים
לכל חפציהם דרושים, על פרשיות התורה, יפוצו אורה, וגם על
מדרשי חכמול האהובים, כוויות מחוטבים, דרושים לכל חפציהם
בומניהם. פנינים יקרים מפי סופרים וספרים, בעזרת יוצר הרים.

מאת

יוסף חיים הכהן ווייס

מחירו לשנה מאה וארבעים לעי, לאמעריקא ב' דולרים.

למשעכ"א 30 כתרם, ובערך זה לשאר ארצות.

מחיר חודעות למי גודל השטח. מחיר גליין בודד שנים עשר לעי.

מחברים השולחים ספריהם יתפרסמו בהירחון.

MEGED JERUCHIM

REVISTA LUNARĂ TALMUDICĂ-ȘTIINȚIFICĂ

REDACTEUR :

JOSIF WEISS

ABONAMENTUL ANUAL

LEI 140

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA

SATMAR, Piața Latinității 14

Cenz. Rabbi Ig. Klein Sătmar.

כשר פראנק האפפע.

טראטץ אללען אנפיינדונגען אונד פערפאלגונגען דיא אויס
 אייגענער אינטערעסעס אונזערע פאבריקאטע מיט ליעגנערישען
 פערלימדונגען פערהאנגען וואללען. איזט דאך יעדער רעליגיעזער
 יודע איבערצייגט פאן דער פערלאסליכקייט בעציענליך כשרות
 אונזערער וואארע, דער נאמע דעס הרב הגאון הצדיק המפורסם בעולם
 בגש"ק זכ"ר מרן שמעון סופר שליט"א ראבדוק קערלויא יע"א ווירד
 שאן צור געניענע, דאבייא האבען אויך אנדערע גאונים מפורסמים
 זיך לאבענסווירדיג איבער דען כשרות אונזערער וואארע אויסגע-
 שפראכען, דאהער אפילו המהדרין מן המהדרין קאננען עס געוויסענ-
 האפט געניעסען יאכלו ענוים וישבעו.

Heinrich Franck Söhne, BRASOV.

!! Koscher „FRANCK“ Kaffee !!

Trotz allen anfeindungen und verfolgungen die aus
 eigener Interesse unserer fabricate mit lügenerischen Ver-
 leumdungen verhöhnien wollen, ist doch jeder religiöser Jude
 überzeugt von der verlässlichkeit bezüglich **כשרות** unserer
 waare, der Name des herrn Rabbiner Simon Schreiber aus
 Erlau Wird schon zur genüge, dabei haben auch andere
 Geonim sich lobenswürdig über den **כשרות** unse er Waare
 ausgesprochen, daher auch **המהדרין מן המהדרין** können es
 gewissenhaft genießen **יאכלו ענוים וישבעו**

Heinrich Franck Söhne, BRASOV.

האמעל אונד כשר רעסטאראנט „ZONA“ זאנא

בייא דער באהנשטאציאן, שמאקקהאפטע שפיזע, פארציגליכע
 קיכע שעהנע גריימיגע ציממער מאסטינע פרייזע, פאקעטע ווערדען
 אהנע יעדע בעצאלונג אויפגעוואהרט.

Aron Katz, SIGHETUI-MARMATIEI, (M. Sziget).

מגד ירחים

יוצא לאור פעם אחת בחודש.

כולל מגדים חדשים גם ישנים ביאורים ופירושים בדעת קדושים
לכל חפציהם דרושים על פרשיות התורה יפוצו אורה וגם על
מדרשי חכ"ל האהובים כוויות מחוטבים דרושים לכל חפציהם
בזמניהם פנינים יקרים מפי סופרים וספרים בעזרת יוצרי הרים.

מחיר מודעות כפי גודל השטח.
מחיר גליון בודד 12 לעי.
אדריססה לשליחות חר"ת וכספים.
IOSIF WEISS SATMAR
Str. Latinităței 14

מחירו לשנה בארצנו 140 לעי.
בטשעכייא 30 קראנען
באמעריקא 2 דאללאר
משולם בראש.
ערוך מאת יוסף חיים הכהן ווייס.

בראשית.

הגאון הק' כו' רש"י מלאדע בעל התני' וצ"ל.

פליאה נח ראה אדם אחד והטח ראה שמים ולא שלום ופי' הגאון
הכל דבאבות ס"ג איתא הקמכל צטלקס דברים ואין אדם
זה לידי עבירה דע נחין זאת נטפה קרוחה ולחן אדם הולך ולפני
וני אדם עתיד ליתן דין ומקצון. ואם אדם לא ס"י יכול להסתכל
אלה צמחים נוהלו כי נחין זאת נטפה קרוחה לא סייך חלו כי
סוף ס"י ילור כפי סל הקצ"ה ומעשה יוצן מעדקס אדם ראה רק
שמים ולא שלום וע"כ הטח וסנן.

הגאון כו' ר' חיים ברליגר ירושלים חובב-א.

בפסוק וירא ה' כי רבה רעת האדם בארץ כו' וינחם ה' כי עשה
את האדם בארץ ויתעצב אל לבו הכוונה אדם חוטא נסכי
קצות ה' סבב החלום יגביר חלים ואז לב יודע' מרת נמסו ואחר עמיתו
העומתה יתחרט ויתנער כי לבנו יודע את פגפיו וסג ורפא לו
ג' החוטא גם צטכלו כי דעות כוזבות לקחו מקום נראשו הכה זה
לא יתחרט ולא יסוב כי לדעתו לבנו צריח אולם וסאס"ב וירא ה'
כי רבה רעת האדם בארץ ר"ל האדם עמר מהאדמות נמשך מעצמו
אל דברים חנוריים לעשות נעשים רעים חונם וכל ילד מחטאות
לבו רק רע כל היום אחר עשותו חנעסה הרע אין צלנו סוף חרטה
כי העון נעשה גם צעל סכלס הנפקד וינחם ה' כי עשה את האדם
בארץ ר"ל על עשותו חנעסה צפועל ה' חליו ית"ס תחומים להסתכל
מליו

עליו כי חלל נפסקה האדם "בחרן" לא בשמים וע"כ נעסך בטעמו
אל דגרים חמריים חבל "ויתעלז אל לבו" ע"ז התעלז איכבה נסחם
גם "לבו" וסכלו ואיכבה נחמסך גם הוא לתחום הגוף חלל הסכל
איכנו מורכב מאדמה ולכן ויחמר ה' אדמה בו, ואסן.

הגאון בו' ר' משה פאללאק באניהאד זצ"ל.

מדרש ילקוט תהלים במקום לא בן הרמשים חמר הקציה חני צרחת
עולעי ואערתי יתי בן וחתם חומרים לא בן חני חמרתי לא
בן וחתם חומרים בן חייכם לא בן הרמשים הכוונה השמים מקפריס
כבוד אל וכ"מ וידעת "היום" יום ענק וחסנות אל לבדך כי ה'
חלקים ועי קרונה לחמנין צהי די לו צהסתכלו צריחת שמים וחנן
אענם הכופרים זה דרכם ככל לנו צהמרים חומותינו לא רחינו
ואולו רחינו חיזה מופת וסידוד הטבע הי' מאעינים ולעמן לא יתי
לחם סתחון פה סקרים הקציה ופסקה חומות ועופותים וצחעת בגד
הכופרים לא יועיל כי גם על המופתים יחמרו סחול דרך הטבע
(קריעת ים סוף היא עצב חוד פלוטה צליפת קרח היא ערדנעצמן)
כי לא יחמון כסיל צתנונה וצתסקירל ניחל לחו וז"כ חמדרם חני
צרחת עולמי ואערתי יתי בן ולא יסתנה לעולם חבל חתם רמשים
חמרתם רק חס לא בן כלומר חס יתי חיזה סתנות חז נחמני
והנה סנעפתי תלונותיכם ואערתי "לא בן" וסניתי מעטת צרחסית ועת
הי' צקומו חתם חומרים בן סגם זה חינו סינוי רק דרך הטבע ועת
תועלת לכם חנקים והנפלאות אחרי אשר לא יחמון כסיל תצונה ואסן.

הגאון בו' מו"ה שלום מרדכי הכהן ברעזאן.

בב"ד וס"ק חולין דף ס' טור סתקריצ אדתי קרניו קודם לפרקותיו
סנחמר מקרין מפריק ופי' הגאון "הנ"ל עפע"ס סתפילוסקי
דיאגונס נסק למלך חת רגליו וחמר סעסם יפן כי ראשו וסכלו
חולך חמר רגליו סחולכים צלל דעת ולכן כסרחת אדתי סחטל ע"י
סתחות סקריצ קרצו פר סהי קרניו סצרחסו קודם לרגליו כלומר
סקיצל עליו סיחטוב מקודם צסכלו טרם יעסח נועסח ואסן.
והרב הררשן ר' יצחא קונשטאדט עפ"צ ציחר צהקדם לפרם עחחז"ל
סחי עחן דצעי לעסוי חסידל יקיים עילי דכזיקין כי ים צחדם
עדות ססר סעודתם רק להזיק צנפסו כמו סכעם סחעדס וסתחות
ודועיתן וגם ים צחדם דגרים סחול עוכרת ולא יתקיים עצלפדס
כחכילה וסחית וגם צחלה סחכרתיות יוכל סחדם לקדס ח"ע חבל
נריך סחדם לילך ענדרגס לעדרגס ולא יפסיק פסיקס גסס ע"כ
עסחלה ירחיק עחשו סעדות ססס סנזיקין וסח"כ ילך עפלה לקדס
ח"ע צעותר לו ולסיות חסיד וס"ס סחי עחן דצעי לעסוי חסידל
כלומר לקדס ח"ע צעותר עסחלה יקיים עילי דכזיקין לסתרחק סהעדות
סנזיקין ועל דרך זה סנעפתי צסס סרה"ק מו"ס צרוך עעעצו כל
סחינן

שלינו יורע צדוק גיטין וקידושין כלומר לגרם מקודם ונדות חרפות
 וסוד לקדש ח"ע לא יח"י לו עסק עונתן ודפח"ח.
 והנה הקרבן רועז מהאדם מקריב לה' כל כח הצהרי אשר צו והקרבן
 צדוק הוא רק לנגח ולהזיק ונשאל הפירות אף שגם צה"ס יוכל
 להזיק ע"י צפיסת מ"ע הם ג"כ לטובת האדם כי רב טובות צדק
 שור צה"ס יחרוש ויסדל חרמותו לפסות פרי חנוכה וזו כוונת המאמר
 שור מקריב אד"ר כח הצהריות אשר הקריב להפלות לה' ונחמלה
 הקריב ומיקון את העדות שהם מוזקין היינו קרבותיו ואח"כ עלה
 יתר וסקריב גם פירותיו מקידם עלונו גם צדרי הכרמיות והזן
 קרבותיו קודמת לפירותיו והזן.

הגאון כו' ר' יצחק גליק טאלטשווא בעל באר יצחק כו'

גמרא חולין כ' שור מקריב אד"ר קרן ח' ח"י לו צנאמו כו' כי
 נודע מהקרבנות ע"ד כלל ים לחם צ' עינים ח' לכפר חטא
 צ' אדמת הקמח וצרכת סעודים ועל ולזה הקריבו תמידין צכל יום
 וכן צה"ס חמ"ל הציחו לפני עונות שיתצרכו פירות האילן ואכן חלל
 אד"ר לא ח"י מקום לתכלית הצ' לקבל ע"י צרכת הארץ כי בצר
 חמר לו הקציה חרורה האדמה כו' והא לא ח"י ציכולת לצקל ע"י
 שום קרבן וע"כ נשאר רק עיקר הא' לכפר על פוטו סציטול ל"י
 הסיית וכן למי מחמרים ז"ל סה"י יין וע"י ספיר יתכן קרבנו כי
 תיקן מחממנו והורה צמחאו וסב לאמונה סלימות צמחדות הצורח
 וכבר כי הרמזים הוצא צמח"יט פ"א דפחה סמיצת קרן רועז על
 עיקרו של דצר ולזה חמ"ל שור מקריב אד"ר קרן אחד ח"ל צנאמו
 ר"ל סרק עיקר אחד ח"י לו צמחלית קרבנו דסיינו צנאמו לחקן
 מחממנו הרע והזן היעב.

הגאון כו' מו"ה אשר אנשיל יונגר"ו ששענגער. זצ"ל

בפסוק ויאמר האדם האשה אשר נתת ענדי היא נתנה לי זון חפץ
 ואכל ולי"צ ופי' הגאון ח"ל כי נודע מהתרי"ג מלות הנה
 בנגד רועז חצרים וסק"ה גידין ונמלא סלכל מלות ים התקשרות
 צאנר אחד של אדם ונעמה יקשה הלל לאדם הרחשון נתן הקצ"ה
 מלות טקפת על תרי"ג מלות סלל יאכל ועץ הדעת וא"כ לחיזה חצר
 היתה התקשרות אותה מ"ה חך הדצר נכון דהלל לאדם הרחשון ח"י
 ללע יתירה אשר נעמה צנה לו את האשה ולהללצ זאת היתה התקשרות
 מלות פרקית איקור חבילה ועץ הדעת חמכס לאחר סלקת ח"י נעמו
 את הללצ ועסה נעמה אשה סוד יקשה לחיזה חצר היתה התקשרות
 מלות ח"ל וזאת היתה תשובת אד"ר האשה אשר נתת ולתכלית זה
 לקחת הללצ העודפת היא נתנה לי זאת גורמת כי חבלתי והזן נאלד.
 הגאון

הגאון כו' ר' שמעלקא ניקלשבורג זצ"ל

בפסוק וירא ה' כי רצה רעת האדם צארן וכל מחשבות לבו רק רע כל היום וינחם ה' כי עשה את האדם ופי' תגלותו ה"ל עמ"ס הוטרק"א צאח דאערן. נענו" וגמרו נח לו לאדם סלח בצרח עקבצרח חבונית סענו הע"ע והענה רע"ח וסל"ת טס"ה ויפול הדרכים וקולקלים לעשות עצירות ונולדו וס"ב האדם הוא קרוב להפסק ורחוק נוסבר חנוכס י"ל דע"ע קוב סכצרח יפן דווחצנה קובס הקצ"ה ונכרך לעצמה ונחשבה רעה אין נלטרק ח"ב הע"ע נורזים מל"ת וע"כ אמר וירא ה' כי רצה רעת האדם צארן דהעצירות נורזים ונעו"ע וגם כי יר' נחשבות" לבו רק רע כל היום ואין לו נחשבות קובות וע"כ וינחם ה' כי עשה את האדם כי אז קוב לו סלח נצרח ואנן.

נח.

הרב הגאון כו' מו"ה אברהם לייב אב"ד בבערענסאז.

בפסוק חלה חולדות כו' וצט"ס סנחדרין ק"ח כעס גדול כח סל חנוק כו' ולא נחתם גז"ד חלל על הגזל כו' ואף על נח נחתם גז"ד (ע"י צוטרק"א צח"ח סגס נח חסא צגזל) חלל סמלח חן וצ"צ סתורה ספידה כי לדיק סעיס ה"י ואין כיטח סגזל וניל דכודע סגנו וי' סיס צידו לעמות ואינו נוחס ועס"כ כחילו עסחו ועליו סילוקי דיעות צנחחז"ל יס ק"ל דנח לא סוכיח את צני דורו ויס ק"ל סה"י סוכיחס גם צדצרים קסיס וססר סדצר עסמ"ס סרעציס סיו נוח דעות דעצירות סצין חדס להצירו לא יוכיחו צקסות חצל צעצירות סצין חדס לעקוס עכליעיון צרציס ועעסח י"ל דנח סוכיחס סל כל עצירות צדצרים קסיס ונחמח על גזל דחוח צין חדס להצירו ה"י לדיק לטוכיחס רק צנחת ונחלח הוי כחילו לא סוכיחס כלל על סגזל וכיון סיס צידו לעמות ולא עיטח כדין נחסצ כחילו סוח סטח צגזל כנוותס רק סילוק צינו לחנסי דורו כי סס סה"י ווטרכיס צחמח וססחו צסופל ע"כ גם זרעס סה"י רסעיס כעווס וסס"כ צנח דצפועל לא סטח רק דעפלה עליו סכחוצ כחילו עסח חצל סקח סססריס צזרעו סה"י קוב ע"כ צניו סה"י לדיקיס וכמ"ס צזוה"ק וצעס"ע לחלה פוקל את סרססוניס כי צניו סה"י לדיקיס וס"כ חלח חולדות נח ספוקל את סרססוניס כי צניו סה"י לדיקיס וסעסס כי נולד עלמו נח חיס לדיק כו' ה"י רק את חלקיס ססחלך צעס"ד כלוער ססוכיח צדצרים קסיס ע"כ נחסצ כחילו עסח צעלמו וע"כ כתיב ונח נולד חן סגס סוח עסח כעווס חלח סמלח חן חצל נולד עלמו סה"י לדיק ע"כ סה"י צניו לדיקיס וסנן. (מחמל זח נסלה לידו מנכדו סיה סרצ סנחוח"ג נחה דורס עו"ה יוסף הכהן שווארץ דרמן צעיר ססלה גרלסס-ווסרדיין). יע"ח

הגאון כו' ר' יעקב טענענבוים פוטנאק זצ"ל.

מסורה ד' פקוקים הלוך מלח וא"ו הלוך ומסר, הלוך וגדול, הלוך וקוצ הלוך וקצוע הנגבה יל"ט עפעניס צטל"ה תקדוש על מלחמ"ל חינוך צועי' אמו מלמד'ן אוחו כל חמורו ומלילא לחור' העולם צא מלחך וקטרו על פיו הכוונת א"ס חלדס פוסק צמורת ה' יקצ אוחל צלחלה על תורת אסר יאמר עליו קחול צועי' אמו חמור'ק א"ס לצינה אז מלמד'ן אוחו כל חמורת וא"ן דצר בעלס ענונו חצל א"ס עפסיק ענוסנתו וילא לחור' העולם לעקוק צעקמר וקב"ן צא מלחך וקטרו על פיו י"ס לפניו צעניכס העסככיס אוחו מה סלונד ומס חמניעות ע"י. עסקיו וזאת תורת העוקרת הלוך וקצוע הנגבה כשתלדס עסמלד צעניכס חמכמס אסר על זה רומז נגצס כעמלחמ"ל חרולס לחמכיס ידריס אז הלוך וגדול צכל יום כתוסף חכמותו עד כי גדול מלד חצל הלוך וקוצ צעק מלח ומתן חנה וחסה אז הלוך ומקור נקוב חמור עטלימותו וחסן.

והגאון צעל חור חדס ע"י צסס חלגזי עפ"י עמלחמ"ל צרכות היולח וצחכ"כ אל יפסיק פסיפס גסס לא חמין חלח למיפס חצל לעיפס מלוח לרון ולכחורה מלי קע"ל פסיפס דענולס לרון לדצי מלוח ולי' דקמ"ל דלס חול יולא ודעמו לחזור לחלח מלוח לרהוט צלחמו למען יוכל מלד נקוב וזאת תורת העוקרת הלוך וקצוע הנגבה לקצל סבר הנגצ סחיל חליכת צחכ"כ א"ס הולך צעמירות ומסר דעסיפס גסס נוטל חלד מלח'ק מלור עיניו וסיל חיקור צידו חצל א"ס חול הלוך וקוצ ע"ע נקוב ע"ד אז הולך וגדול סברו וחסן.

הרב המאוה"ג הדרשן כו' מר"ה משולם רבש"ט זצ"ל רב דק"ק קיש קערניש יצ"ה בפסוק ויחל נח כו' וירא חס כו' חת פרות חציו כו' ויקח סס ויפת כו' ופניחס חמורניח, ופרות חציחס לא רלו, חכוונת א"ס חלס קוצ רוחס צעל חסוצס חסצ לעת זקנתו וצילדותו ה"י א"ס רע עפלליס חזי חינו עסחכל על פת ילדותו רק עסחכל על זקנתו לעסות חסוצ וחיסר כלסר פוסס חצפל חסוצס חסול לעת זקנתו חצל חלס רע דומס לעכציס סנווליל עכל דצר חרס וסס רע חול מזכיר פונות רלסוניס סל א"ס חלזס ולומר לעסות כעמו כעו סכסג צילדותו וא"ס נצחין סחלוכות נח מלינו סצילדותו קורס סענול ה"י א"ס גדיק חמיס חך לעת זקנתו מעיד עליו חכמו ויחל נח ודחז"ל סכעסס חולין ומס חסר ה"י סורס פורס רלס ולענת ססחכל צלציו כעו סה"י פתס לעת זקנתו ולצו חרס לקח אוחו להסחכג כן כל עני חיו וזס ה"י עוד קסון צעניכו חלח רלס לחדיח גס חת חמיו וחכמותו צחון חרונת כ"פ, ואל חסי רסע צפני מלמד" כי זס דרכס כסל לעו סל חרעפיס סחין עסחפסיקס צעס סהס פלונן רסעיס רק כל עוגנות סלרסיפ גס חמריס ענמס וזסו לחמר ויחל נח סכעסס חולין וירל חס חת

חת ערות חציו תסתכל רק זאת ויגד לחציו להסתכל כן סח' להיות טוב עמצי'ם חולם עם ויפת לא סמו לזה ח'ן ויקח עם ויפת את חסנולה, זו לצום נכמנה ויסימו על סכמם סניחם כי ח'ם את רפאו יפזרו צעזודת הסם וילכו חמורנית צנה? ויבכו את ערות חצי'ם ופני'ם חמורנית תסתכלו רק לחמור כמו סח' חצי'ם צינ'ם חרמסונים ח'ם לדיק ולילך צעקצותיו חרמסונים חצל ועפיות חצי'ם צנה סגילה חרפתו לפת זקנתו לא לאו וכן יפסה כל זרע על סם לרחות רק צקוב ולא צצ'ם כנ"ס צח"ס סחמיר חמקיר רחם כמנה לצנים סינים על חכילה וחנן.

לך לך

הרב הדרשן נו' צבי פערבער לוגדון

במסורה ואצרכך צמנון כו' והיה צרכה ונעדרם קרי ציה צריכה ונה צריכה ונעדרת את העמאים חף חמה מקרב את רחוקים ונעדרם לחצי'ם טכסנים ויל"פ כי נודע סחכמת סמסכן צו"ה ולצרי' ח'ן נמנע'ם צמנרם כי דורם דעים חול ומספרים על חגולח"ק ר' לוי ילחם ונחלדיטקוב חקר מ"א נכנס לצחכנ"ס וסמם אחד עומד דורם ועוכיה על עונות צכ"י וילעק סקדוס חכ"ל רצני' עה לו להנוגיד לעשות? חלל עוכרה להסיל צמו חן לו חמם עלות רובעל ולא יזכיר עוד עונות עמך ויחי' לדיקים, חך כסרולח'ם ח"ה העקומע צפוסר עומד ועוכיה עקצלים תוכחתו ולכן כחקר רחם חקצ'ה סחלח"ה ילמד חופ'ם צינה וסיחיו דצרי' נסנע'ם וכל יחסו נחסצת סיגול על תוכחתו סחול צקציל ח'זת חופלת ע"כ צרכו צפוסר וזס"ל ואצרכך צמנון ואגדלה סעך כי על העצירך צמנון עצינים צזכוכית עגדלת על חכמתו ועפלתו יגדלו סמו וירומעוהו (וסנעתי לחות צרם"י יצמות "סון" סם חכס כי וכסך וחסך לך ירצה וכל חקר לך ירצה כי ע"י סננון יחמר כל יסרלל כי נסחמרו צו כל סנעלות וס"ל חכס עכל כחודע) חול סח"י צרכה בצריכה זו סנערתת את סנעלח'ם ודצריך לא יסוצו רקיס וחנן.

הגאון ר' יודא אסאד סערדאהעלי וצ"ל

רש"י ואגדלה את סעך זה סחומרים חלקי יעקב וס"י סגחון חכ"ל כי נודע סחלצות סנע נגד י"ג עדות חצרהם ילחם יעקב טלס עסרת סיצות וע"כ ח'ן חומרים חלקי יסרלל דחל ס"י חות חחת יוסר ועפסת חלו לא חוקף חקצ'ה חות ס' לחצרהם וס"י נקרה חצרה ח"כ סוב ס"י חומרים חלקי יסרלל ויח"י ציחד י"ג חותיות וזס"ל ואגדלה סעך סחקרה חצרהם זהו סחומרים חלקי יעקב ולא חלקי יסרלל סח"כ יח"י חות יוסר ע"י"ג חותיות וחנן.

הגאון ר' אליעזר זוסמן סופר זצ"ל פאקש

פליאה אמרי כל אחותי את נכחן ספוטין לחולה צמנת ופי' הגאון הכל דערנעבן כזר נתעורר עדות לא צמח צה' חולם כזר כתנו העפולטים סתאדם לריך לעשות דרך העצב כל מה סציכלחו ולא לסעוד על נקיס וכן צחולה לריך להצין לעת מחללין סצת עצור סקוח נפס חס נגזר על החולה סחי יחי' יעלה חרובה גם חס לא יסחחו צמנת ולא יאכל צמר ואם נגזר עליו מיתת מה יופיל כל ססתדלות חענס הוא הדזר חסר דזכרו דחונת רוצנת על סאדם לעשות ססתדלות סאפסרי וסחיב יסלח ס' דזרו ורפח לו וזאת כלמד עסחפיה סאער אמרי כל אחותי סלריך לעשות כל סאפסרית דרך העצב וסנן.

חה"ג כו' מו"ה יוסף הכהן שווארין שליט"א מגיד משרים דק"ק ג. ווארדיין יע"א.

בפסוק ואנחנו כזר עמד כו' וילך לנעסיו פירס"י פרע סקפוטיו ול"צ וריתתי צספר חוללות חיים סחין כוונת רס"י צחלת סקפוטיו צסנוגע לענון כי חין ספק ספרע חנרתם צכסף עלח צאכסכיה סלו חענס. סקפוטיו" מה ססודיע לחס עליות סצורח וסם לא סאמניו וספרו פיהם צאנרם לו חס כדנריך כי חס חלקים סתח מה לך לסלטל מעיר לעיר עפני הרעצ כי לא יצטר עת' לתת די מחסוך צכל מקום וססיצ לחס חנרתם כי טלטולו למרסס מליחות יח"ס וסדעו וסאמניו כססר יעסח ס' עמדי נסלחות וכססר נגע ס' חת מרעח נגעים גדולים חז רחו כי סצמנת חנרתם צה' סצמנת חנענה וצזת פרע סקפוטיו חסר ס"י נסחר ח"י צחס לחון סצמחחו צה' ודמחית.

ואני פרסתי עפ"י ססנעתי ס"י סספוק וסאמנין צה' ויסצנת לו לרקת כי מי סחינו עסופל צצנים ועסח לרקת חינו חידוק כ"כ וסלרקת חינו ססוצה וע"כ חמר וסאמנין צה' סית"י לו צנים חז "ויסצנת" לו לרקת חז סססיצ ס' לו חת סלרקת ססנעס וסנח ערת סקדו סל חספיה צחיל סלח ס"י לו צנים לא כיכר כ"ל וע"כ חמר לו ס' לך וכו' וספסך לגוי גדול וספירס"י ססחת זוכת לצנים ועוד סאודיע טענך צפולס כי ע"י סית"י לך צנים ועכ"ז סח"י רודף לרקת צזת יח"י כיכר טענך צפולס וסו וסגדלת סמך וסו פרע סקפוטיו כי עקודס לא ס"י סססד סגמל צחלוח יפן לא ס"י לו צנים חך צפלותו לח"י חרחת כי הוא צעל לרקת צחננת. ובשם סגאון ר' שלמה קלוגער זצ"ל סנעתי דלכך חמר וסנרתם כזר עמד צכסף כו' דנריך העצב כי סכסף חסר לסדס חינו לו למעס חס סכסף סלו חכן חס סכסף חסר צידו חוה סל חחרים וסו ח"י צסלס לצפיה חז לנעסח סססצ וססח וסנרתם כזר צכסף כו' יפן סחלך לנעסיו לערוע סקפוטיו ולא ס"י סכסף סלח

וזו דרך נחות חבל צהמת יל"פ כי נודע דכל דצר עולות הסטן
 פונד לכגד האדם לעכפו ויען כי חלצה ה"י חולך לקיים עולות
 פריעת חוב ללא הסטן לצטלו וכאשר עלינו צעקידה פססה הסטן
 ח"פ כהר לצטלו מן העולות כן כאן פססה הסטן חכסף למחל למען
 לצטלו מן העולות של פריעת חוב וזמל"כ ואחרת כצד חכסף לפי
 סהלך למרוע הקפותיו והצן וי"ל דלכך סמך וילך למעפיו כאן לחורות
 לדקת אצרתם חגם סק"ל צה' לדקת כי חכסף לדקת חינו נחויצ
 לסלם חונותיו מעטס דרך לו נחמו ולא לסלם לאחרים חבל אצרתם
 פססה לפנים נקוה"ד חכסף אחר נתן לו פרעה סילם הקפותיו והצן
 (אמרי שפר).

הרב הג' ר' אברהם אהרן יודאלעוויץ קאפוליא.

בפסוק ויאמר לאצרתם כו' וגם את חגי אשר יעבדו דן חכבי ופי'
 סרצ סכ"ל כי נודע סת"י נודע לא סת"י צוהרים רק רד"ו
 סנה או דקוסי ססעצוד ססלים סזמן ועוד סללו דרצוי סזס ססלים
 וזס"ל חל סירל ערדה עזרים כי לגוי גדול חסימך סס ר"ל חל
 סירל פן יסחקפו צוועמח עזרים פ"י חורך סזמן ד' עולות סנה כי
 לגוי גדול חסימך סס ורצוי סזס יסלים ססעצוד ללחת קודס סזמן
 וסכי סזעמנים סללו סרמוזו צמקוק סכ"ל ידוע מדע כי גר יס"י זרעך
 חרצע נולות סנה וצב"ז חל סחסוק סזה צסחלט כי גס את חגי
 (חיכות חגי סרצ או עעץ) אשר יעבדו (נחות סעצודה חס קלה או
 קסה) דן חכבי ר"ל חדין וחמקוק סכי דצרים סללו וחלרף לחסצון
 וסצן א"ה דצר זה נוצח צסס סרצ סכ"ל צסער כרס סלצי וחף
 סול ספיר קל נוקיף לרמוז כי פ"כ יס צ' גגינות קדמח וחלח על
 סכחוב ויעררו את חייסס וגס על סכחוב צצכינו וצכותינו כי סכי חלה
 גרמו סקדימח ללחת קודס סזמן סערירות סל קוסי ססעצוד וכן פ"י
 ריצוי סצנים וסצן וכצר קדמו צנחלית דצריו סגרלוזי כנודע.

המאמץ.

הגאון כו' מו"ה מאיר ליבוש מלבי"ם זצ"ל.

פסוק ואצרתם צן חמס וסצעים סנה צלחתו נוחרן יל"פ פסוק
 סנות חיים וסלום יוקיפו לך חלו סנים סעוקים עולות ומע"ט
 כי רסעים צחייסס קרויס עתים ורק ססנים אשר עסקלים צסס מע"ט
 ככנקים צססצון ססנים וכע"ס צזוס"ק על נקרא קודס ויקרצו יעי'
 ימחל למות ססיו כל ימיו עתקרצים וצחיס כי כולם סיו סלמים
 צנעסס יוס ויוס על סכונת סחורה וסעולות ויס נ"ד צנדרס דצן
 נ"ח סנה סכיר אצרתם את צורלו ח"כ ססנים סקודס לכן חין נחסצין
 לחיים וחין ככנקין צססצון סחיים חמס יס עלת לזת צססצנה נחחנה
 עונות כזכיות וח"כ נחילל אצרתם חצינו סעסה ססצנה נחחנה נחקנו
 כל ססנים לסקרא סנות חיים, וצזת יל"פ נחחז"ל גדולה ססצנה
 סנחרכת

סמלרכת יעני וסמכותו של אדם הכוונה כי יש תשובה וייראה סמכות כסגנות בתשובה כזו הסכים שמעל חיים בכלל סמכותו ותשובה כזו רק מדרגה קטנה חבל גדולה תשובה זו סמלרכת יעני וסמכותו כלומר תשובה נחשבת סמכות נעשו בזכות וכל יעני וסמכותו נוספים וכבנסין צמכין הסכים והנה אחת לא זכה לתשובה נחשבת עד סילא נחמין ומירס נצית אציו עצי ואז נכנסו כל סמכותו צמכין הסכים ונחש ואצרתם צן סנפים וחמץ סכים צלחתו נחמין סנפים תשובה נחשבת כי קודם לכן חסרו לו מים סכים סלח היו צמסנן סנות חיים וסנן.

הרב הדרשן מר"ה פייש פישמאן פ"ב.

מסורה הריעותי ידי אל ד' הריעותי קולי ואקרא הריעותי צחור נעם אחז"ל העזבה את הרצים אין חסא צא על ידו הכוונה כי מי שסם לו לעשרה לזכות את הרצים עליו להסתדל סלח יחמץ כחמר דרסו סתקוטסו כו' קסוט פלנך ואח"כ קסוט את אחרים למען לא יסיצו לו טול קורה נצין עיכך וציתר לריד לזרז צמקוס סיס חסרון כים כי יפסרו פיתם ויחמרו לדקמו רק חס אין נוגע למעון כ"פ ציפ"ד ת"ח ססונחים לו צכי נחת נקוס סנווכיה להו צמילי דסמיל ר"ל רק צדגרים סצין אדם למקיס חצל לא צמלות סצין אדם לחצירו כי ירא לסוכיה על זה ועי"כ אין טוס דצר נחובחמו נסנפים, וע"כ זכה אצרתם לסכנים גרים תחת כנפי הסכניה יפן סנכס חס"ל ר"ח אכילה סתיה ליכה, וסנפתי צזה לפס נחחז"ל ססיעותיו סל אחפ"ה ג' מילין היו כלומר מה סעלה למדרגה גדולה כזו סאין לעפלה סיינו נססיעות גדולות ס"י ע"י ג' מילין ר"ל ג' תצות סכ"ל אכילה סתיה ליכה וזאת תורת הנקורה הריעותי ידי צמתינה לדקס ואח"כ הריעותי קולי צמובחות על עון ואז הריעותי צחור נעם אזה לזכות הרצים וסנן.

וירא.

הגאון כו' ר' פנחס הלוי בליצער סערענמש וצ"ל.

בפסוק וירא וירץ לקראתם ודח"ל נכאן סגדולה סכנסת אורחים יותר נקצלת פני הסכינה ופ"י סגאון סכ"ל נודע כי סלדיקים עיקר חפס רק סיסלימו ח"פ יפה ספה אחת קודם למען יזכו לחזות צנוס ח' צחור פני נלך חיים ואחפ"ה כצר סגיס ע"י מלות מילה לססלמות נפסו כנוו סח"ל סקצ"ת סתהלך לפני צמלות מילה וסח"י סנויס ע"כ ציוס ג' לעילתו ס"י יוסז פתח סההל, ר"ל כצר ח"י נוכן ונזנוון לסכיה אוחלו אוחל פוסיז וס"י פועד כצר על סתחח כאדם סרולה ללחץ נפתח צינו חנויס סרלחו סקצ"ת כי סאדם חינו יולח יד"ח חס ססלים רק את עלמו רק עליו לססתדל גם לססלים את אחרים כ"פ צרלות ח' דרכי חיס גם אוניו יסלים חמו קיסתדל

קיסתדל להסלים גם את אויזי' ה' ואם לעדת תורה הרצח אל תחזיק
 טוזה רק "לפנך" רק תעניק גם לאחרים עשנוזן כרוחני כי זה
 כל האדם וע"כ וירא וסנה ג' חכמים נלצים עליו לעפן ידע כי
 חוצה רוצנת עליו להסמיץ גם להם עטוזה הן עוז גשמי וכן עוז
 רוחני ונזה הצין אהע"ה סגדולה הכנסת אורחים סיכנסס לצימו
 יותר עקצלת פני הסכינה ר"ל עסיחאנון ויחיס לילך עחר לעזה"ז
 לקבל פני הסכינה וסנן.

הרב הגאון ר' אליעזר דייטש באניהאד זצ"ל

בפסוקה טרם יסכצו ואחסי העיר בו' ענער ועד זקן כל העם עקלס
 סכוטה כי מי סהלך צדרך סרע יוסף כהנה לעי רוצ ססנים
 יפן סעלס סחורו וכל סענזקין ירצה לסטוע וסנה אחסי סדוס סיו
 צוחרים רק סרע ולא רק ענענת סחור כ"ס צדרך לחות סורו אל
 צית עצדכס עקנוו סדרך לצימו עקלתון כי צסדוס נקרא דרך סיסר
 מי סהי ענער סענייס וסעכסיסס לצימו נקרא דרך עקלתון וסו"ה
 סהעעריס לא סיי רסעיס כעו סזקלים וע"כ ספר לנו סכחוצ ענער
 ועד זקן עקלס סגס סעעריס כצר סיי צתכלית סרסעוה עד קלס
 סחחרון וסנן.

עור לו.

בפסוקה וסחכסיס סכו צסנוריס בו' וילאו למלס ספסח סכוטה
 מי סרונה לעסות סטוזה עליו לסיס על לצי סצח ססעס
 כי כך דרכו סל יסח"ע סיוס חווער לו עסה כך בו' וסז ירסח
 כי עעצירה קלס צח לסעורה ואחסי סדוס סיי עוסרסיס צסעס עד
 סלס ענלוו עסזיס סצח ססחילו לסעס וסס"כ וסחכסיס סכו צסנוריס
 כלווער כ"כ סיי עיני סכלס ססך עד וילאו למלס ספסח ססעס
 וע"כ סיי כענע עסס סססוזה וסנן, (צ' עסעריס סללו ססלחו לידנו
 עסחן סגחון סל"ל סס"ג סעסורסס צלס"ק מו"ה יוסף סכחן סוולרץ
 סליט"ח עגיד עיסריס צק"ק גרסוולרדיין יע"ח.

הרב הגאון בו' מו"ה חיים סופר פסעס זצ"ל

פסוק ויסי כסוליסס סחולה ויסער סולט על כפסך אל סנע אחרץ
 בו' סכוטה צהקדס עסחז"ל סעספלל לריך סיתן עיניו לעסס
 ולצו לעעלה רלו צזה כי צענין קסייניס סזענייס עוז לאדס סיסעס
 צחלקו וירסח סעיד לעסס צעי ססול פחות עענו חונס צסכוגע לכסס
 צחורה וצירסח עוזה סקנלס וע"כ סחוצה לרסות צעי סלעעלה עענו
 וקנח סכעס וצינה ציתר ססח וסז יססדל צכל כחו לעסות כעווח
 כססר סעלילו "צסעיס עעעל" צעניני סעיס יציע על מי סלעעלה
 עענו ועל סחרץ עססח"ה צענין חרלית יסקיף על מי סלעעס עענו
 וסס קסיני סזעניס לרסיס לעין לא כן קסיני סנפס עין לא רססח
 רק

רק חלצ חומד לחסיגס כע"ס ולבי רחם הרצה חכמה וחס"ל לריך
 סימן עיניו כלומר חזקתם צקנינים חזמנים ירחם צני שחם לנעם
 מננו חלצ לנו ר"ל צפניני החכמה ירחם למעלה וחס"ל לוט רחם
 פלמו חלצ מכל חכמי עירו ולנען לא יאעין צפנמו סכר הגיע אל
 החכלית ואין מחלוק עוד להשחל לעלות נעלה חירו חליו
 חמלאכים חמלט על נפסך כלומר חס הדצר נוגע אל הנפס אל
 חצו "אחרין" להסתכל צני סעמוד אחרין סחם תפסה בן סעמוד
 צמקוס אחד ולא חוסף סלימות ואל סעמוד צכל סכר ר"ל אל
 סעמוד צמקוס אחד כלומר כצר סגעת להכלית סלימות כי חס מחרם
 חמלט חלך חמיד למעלה ואז סוצ לך וסנן.

דברים בעתם לנשואין

מסורה וסעוף ירצ צארן וסעוף אוכל חותם מעל סקל זחם חירת
 חצמנה וסעוף, ורמיני לחרצ סדרסן צנ"ק מו"ס יצחק מצייר
 חכהן לפרס צחקדס לפרס סירת חחרנגולת סחומרת נותן לחם
 לכל צקר כלי"ח וס"י צכנף רכנים חחר להחרנגולת פרס ורצח יומר
 מכל צפיה וחז"ל חמרו פתידה חסה סחלד צכל יוס וסח חין כל
 חדס כו' ח"ל צח וארחף חוגמח צפולס וסרח לו חרנגולת וסח
 חוכחם חגולת לנקר עיני חכמים קנרי דעת חסרי צמחן סחנים
 חוסחין חסה סרס ילצרו כעפר זחצ וסחללוחס צחמרת כחפר לפלנוי
 סרנכטי צריוח וכחפר חקח חסה ויס"י לי צנים צנה ספרנכס
 וסחרנגולת מקסע רגליחון סחיל פרס ורצח וסעצפ צח רחמנות לסעור
 ולזון פולליה עד חפר יוגדלו ולא סעלור כח סלידת מרחגה מוחין
 חקח לכל ספרוח סרנכסס וסית סחין לה סכל ומרע מלדחוג סלח
 לח כרחם חפרוח סמת מרעצ חך יס לה צמחן צח' סמרנכס לכל
 חפר נסעה צחפו לחת חכלס צעחו חף כי סחלדס מוצחר סילוריס
 קיו ספרנכסו צטוחס רק צח' לח ימורד וס סחמרו חרנגולת ירלה
 כחלו ססים חמריה צמינו לצל ידחג סחלדס על סרנכסות חכמי ציתו
 ויענע סצור זח מליסח חסה יחצוכן וסחרנגולת סחומרת סירת נותן
 לחם לכל צקר ודפח"ח.

ושמעתי צח לפרס מחחז"ל פירוצין ר"ח חוס קחז"ל לצי רצ חמרה
 ליה דציחחו ייקי דידך מוחי חפציד לחו ח"ל חכח קורמי
 צחגמח (יס עסצ ויקרות צמדה) סנה צעה לח סיתח כוונחו סחכלו
 צניו עסצ סמדה רק ר"ל חס חני חלך ללמוד חורה ולא חרע חת
 מפסי חז צוודחי יפרנכס ח' כי סלח חכח קורעח צחגמח למזונות
 ספופות קיו סחלדס מוצחר סצרוחיס וסחם חורת סעקורה וסעוף יר"צ
 צחרן כלומר סעוף פרס ורצח ופכ"ז וסעוף אוכל חותם נועל סקל
 וסרנכסח מלויה זחם חורת סצמנה וסעוף זחם נוכל ללמוד מצמנה
 וסוף ופיד מלפנו מוצמנות סחרן וסעוף ססמים כו' מננו נקח למצור
 חק סח' ולסיות צמחוננו חזק צח' כי ימני לנו כל לרכבו וסנן מחר.

להספד.

הרב הדרשן המפורסר מו"ה מאיר בריון ווארשא.

מדרש וירא חלקים בו וסנה טוב עולד זה יום חנות ולחצר לזח
 הענק חכמו ויהי ערב ויהי צוקר יום חסיסי וחכונת כי
 רק אז טוב לחדם יום חמיתת חם חכין ח"ב צעלות ונע"ט אז יסחק
 ליום אחרון בעוז חם פנק הצבא ולסכון צלל קדי עסח"כ חם מתחום
 יצא חידו אז ער העות וסנה עוה"ז נעסל לע"ס כנחמז"ל מי סקרת
 צע"ס יחבל נסנת חבל רוב צכ"ח חסנס עזמינים ח"ב צכל יום לנסיפת
 גדולה הלזו רק צבוא יעי זקנתם אז ירעיס וערגיסים כי קרבו
 יעיסם לננות ורוליס לתקן חם חסר קלקלו כל יעי חיסם ונודחי
 לחכסם בחלה חנות לא טוב חבל חיס חבלצז סכל יעיו נחסונת
 ויום חנות לכגד עיכיו נעיס חולדו נעלל חללו תיכף ועיד צפת חילדות
 לו יום סכנה וע"ס ליום סכלו סנת לזח טוב חנות וזסחח"כ וסנה
 טוב עולד זה חנות וצתכל ויהי ערב ויהי צוקר חם גם צקרו וילדותו
 כעו זקנתו ועריצת סעטו סם חללו יום חסיסי לחכין על יום סכולו
 סנת ועכוסה, וסנעפתי צנחי זאת להעלין צעקרח קודס ויחוסע צן
 כון כער לא יעווס עתוך סחחל ע"ד זאת סתורת חדס כי יעות צחחל
 סתוח"ק עעוררת חותכו סכל עוה"ז נדעס רק כחחל חרעי ססיוס
 כאן ולנחל כוטס חחלו צעקוס חחר כן חעס יעי חייכו חין חנו
 יסציס צדירת קצב רק צדירת חרעי על יעיס חחדיס וסעידת סתורת
 סיחוסע צמודו כער צתקפו וכחו צצחרותו צכל זכר חחריתו ולא
 ע"ס עידיפת זאת כי עוה"ז רק כחחל חרעי וסנן.

חמר להעמדת מצבה.

אשר חסיף הה"ג המגיד בנש"ק בו מו"ה יוסף הכהן שווארץ מגד משרים
 בעיר גראסווארדיין יע"א.

יאשירו העלך כחער רחם סקצרים צחר סחל נח חליון חלז חסר
 חככי רוחס ויחנרו חליו חכסי סעיר סקצר חיס חלקים
 (ועלחכים צ' כ"ג) עי"ס צרס"ז חל חס קצר עולדו חחד עלס קמסוכים
 חרוליס ועולדו חנ' חדקיס וצקעים חעס עליו כו' ע"ס חנה זאת לפחיס
 יסרחל סנחג להעמיד עולצ על חמות ול"צ על זה נח חדכי סעלצת
 סועצבו ורחיטי צספריס דעכיו לחזק סחמונת צתחסי"ע חח כי חס
 חחדס עוען דצר צחדעס חסר יצקסחו צרצות חיעיס יפסס על עקוס
 סעעעון סינן וחוח חצל חס יעעון דצר סלל ילל לחור פולס סינן
 זס לונת ע"כ סעלצת ליון וחוח לעעעון סנעעון סס עופת לחמונת
 חחסי"ע חולס צספר זכרון ונחח כ' טעס לענחג זה דעליו כי יפקצ
 חכיו כסרדף חחרי לצן ססכיעו להעמיד עולצ על כריתת סצרי
 חם חעצור חם סעלצת חחחל לרעס סלל יגעלו ח"ז רעס זה עס זה

כן נאמר ג"כ כבד אחיז' קחיים לריבים את העמים להגין על זרעם אחריהם חולם גם העמים לריבים את החיים כי ע"י מעשיו של זרעם יעלה ונעלה ח"כ יח' תכלית העוצה על כריתת חזרת סיו"ח על העת מצטיחים זהו חס מעצור את העוצה לרע כי ילכו בדרך ישרה וזהו גם העת מצטיח לגמול טוב צפולס העליון חולם חס העת פוסק את שלו והננים חיים הולכים בדרך הטוב אז תכלית העוצה רק צפן ח' והוי כמו סגולד אחד עולה חדקים וצטונים ונולדו הסנית קמסונים וחוליס ע"כ לריכ"י לזהר מהעוצה הזאת לא יח' לריק חלל יעשה פעולתו ותכלית מעקוה נמני לרדים והנן.

תולדות אנשי מופת.

המשך מחוברת ד'

ואשת הר"י נעקת אל עולך דעכננאחך כי פומו ראמי הקסלות את מעשיו נעלה סגרמיו ונעסנו ויסס העולך פונס על ראמי הקהל על אשר ערצו את לבס לגזור גזרת גרוס על חר"י ועל חרצ חז"ל לוח להליע בספר בלטון חסכנו את כל דברי חר"י להנחיק את הקניעות ולחוכיה לדיקו אז נעלה לו חס אחד צטנו קארל חנטאן והחיס הזה חצר וחדים קמר בלטון חסכנו בספרו זה חלדיק את רצו מלפנים והעליג צטנחו ומעס העולך עסו ראמי הקסלות בחירת חדקת למכוי חז"ל ויסצו ויקצלו אותו לחז"ל צרו דעות אך דבר העולך לא היה לענוחות הרצנים אשר ענודו ליעין חר"י כי החחוק חר"י לירוח חלי רעל ופיסם צכל חפילות ימחל וציניהם חר"י יעקב יהוספ בעל פני יהוספ חז"ל צטפח"נו והסכינו להציה נעסנו לפני ועד הרצנים על די חרלות ציער. חסכלחו צסוף סנת חק"ג ונלחו נוחזיקי חר"י ונעסס חועד בספרו הרצו נעספרי חחרפות אשר חריע נגד חר"י חולם עוד לא סככת חנות נעסנדיז אז חעבורר חר"י לחצר קפרו לוחות חפדות וסס חדפיק את כל נעכצי הרצנים אשר פנת חליסם צלר וחלדיקו חומו וזה סוף קפרו חרלסון והאחד אשר כתב להטיע על הספרים חרצים אשר חצר חיס ריצו וסעקודה נחנה נעסס העולך כי יקצ חז"ל על כסאן צכצור וחלילה לחיס לפגוע צו ומחז יקצ חר"י צנוחות וחצר קפריו הגדולים אך כעס צקס ליסצ צסלות קסן עליו רוגצו סל צנו זלצ וחלף אשר לנענן סלס חוצות צנו זס ח"י חנוס להוליה לאור את קפרו כרתי ופלתי סנה חחת לפני נוחו וציוס כ"ח חלול לסנת חקבך נפטר צו ע"ד סנה וחלת חצרים אשר ונלחו צין נעכציו אשר כתב לחרתם על נענחו.

יראה כל עוצר חחרות על חלוחות חיס אשר ענוד לכס ויהי כסותן פורחת, וקצ חל חעפר ונורחו נוחיס נסמת, נח סימו על לב וסוצו צחסוצה נלחת, תפלת חרצו צערו לחלקי חרוחות, נפסו חליו חלסך וצל חסי נדחת, זכות ונעסס חגן צו נפסות ימחל חחת, ננודו נוסר לסתו כצור ונגדולת חסי נפסכס צורחת. תנצבחה.

מהרי שלש סאים קמח סולת אונזער פאטער אברהם שפראך צו
 שרה איילע אונד ברינגע דרייא מאסס געיינעם אונד
 פיינעם מעהל היעצו בעמערקען אונזערע חכמים אין דער נמרא בבא
 מציעא "היא אומרת סולת והוא אומר קמח מכאן שאשה עיניה צרה
 באורחים" ד"ה שרה זאללטע געשפראכען האבען מאן זאלל פיינעם
 מעהל ברינגען אונד אברהם זאללטע דאנענען איינגעווענדעט האבען
 אונד זאנען אויך געמיינעם מעהל ווירדע פיר אורחים ענשפערעכען
 היערויס שליססען דיא חכמים דען גרונדזאטץ אשה עיניה צרה
 באורחים דאס דיא ווייבער איין שלעכטעם מיססבילליגעס אוינע
 געגען דיא אורחים האבען יעדער דער דיעזע ווארטע אונזערער
 חכמים זיעהט מוסס פראגען אינדעם אונזערע מוטטער שרה פיינעם
 מעהל אנגעארדנעט האט וואהער האבען אונזערע חכמים דען
 גרונדפרינציפ שליעססען קענען דאסס אשה עיניה צרה באורחים
 דא דאך דאס געגענטייל ערוועזען איזט ?

דיעס ערקלערט איין גראסער מגיד מיט איינעם גלייכניססע
 איין אלטער לעווע שפראך איינסט צו זיינען יונגען פאן נון אן
 ווערדע איך נישט מעהר פיר אייערע בעדירפניססע זארנען זאנדערן
 איהר מיססעט טראכטען אלליין אייערע גאהרונג הערבייצו שאמפען
 דיא יונגען ווארען גאנץ איבערראשט אונד ערשראקען איבער
 דיעזעם שרעקליכע פעהענגניסס וואסס זאללען וויר אנפאנגען ?
 וואהער זאללען וויר אונזערע לעבענסמיטטעל הערביישאמפען דא
 וויר דאך גאנץ אונערפאהרען זינד, וויר פירכטען יא אונס אין דער
 אפגענטליכקייט צו צייגען מאן ווירדע אונס יא ערשלאגען דא גאב
 איהנען איר פאטער דער אלטע לעווע דיא אונטער ווייזונג אונד
 שפראך מיינע קינדער איהר האבט אייך פאר נישטאנד צו פירכטען
 וויסעט דאס דער לעווע דער מלך שבחיות דער קעניג דער זעמטלי-
 כען טהיערע איזט אללעס שרעקקט אונד צאנגט פאר דען לעווע
 דיעזר ווארטע דעם אלטען לעווען פערליעהען דען יונגען מוטא אונד
 טאמפערקייט אונד זיא בעגאבען זיך צור רייזע איינעם מאנעם
 קאממען דיא יונגען אין איינער שטאדט אונד צו איהרען
 ענטזעצען זאהען זיא אויף איינער טאמפל דאס בילד פאן דוד
 ויזט ער אייגען לעווע ערשלאגען אונד שמשון הגבור אייגען

קעווע אין צווייען געטילט האט פאן דיעזער ערשיינונג
 גאנץ ערשדאקקען אונד איבערדאשט איילטען זיא צוריק צו איהרעם
 פאטער אונד מאכטען איהם דיא ביטטערסטען פארווירפע ווארום
 ער זיא בעטרוגען האט דא וויר דאך דיא איבערציינונג געוואנגען
 האבען דאס דער מענש מעכטיגער אלס דער לעווע זייא, דער
 אלטע לעווע ערוועדערטע דען יונגען איהר זייד גארדען, דיעזעס
 בילד וועלכעס איהר געזעהען האט בעשטעטיגט נור מיינע אויסזאגע
 דאס דער לעווע מעכטיגער אלס דער מענש איזט דען ווערע דער
 פאלל גיכט זא העסטע מאן דאך דאס עראייגניסס דוד'ס אונד
 שמשון'ס וויא זיא דען לעווע בעזיגט האבען גיכט אלס וואונדער
 דער עפענטליכקייט געצייגט זא אויך ווייל וויר זעהען דאס דיא תורה
 אונס מיטטיילט דאס שרה געוויגשט האט פיר דיא פרעמדע אורחים
 פיינעס מעהל אונד אברהם גמיינעס מעהל ווארום ערצעהט אונס
 דאס דיא תורה ? גיכט אנדערס אלס דאס דיעזעס איין זאנדערבאר
 עראייגניסס איזט גון ערגיעבט זיך דיא שלוסספאלגערונג דאס אשה
 עיניה צרה באורחים.

איין מגיד זאגטע בדרך הלצה דאס דיא תורה זעלבער דאס
 גאטספריינדליכע פארגעהען דער שרה ענטשולדיגט מיט דען
 ווארטען ואברהם ושרה זקנים חדל להיות לשרה אורח כנשים ד"ה
 שרה וואר שאן. גאנץ אלס זא דאס זיך בייא איהר דיא ווייזע דער
 געווענליכען ופרויען גידאסט זיא עיניהם צרה באורחים) שא'
 אויפגעהערט האט.
 פתגמים מחוכמים.

א) מחבר אחד כל לפי הגמלון כו' מו"ט לצי צרליכר לקחת סכסכה
 כל קפרו ויחמר צציתו עד הלילה וכאשר העביר הגמלון
 הכל עיניו על חיצו קונטרסים עספרו כוכח לדעת כי כל קרל ולא
 סנה ואח"כ צקם העומד עתה הגמלון הכל כי ירסו כלון צציתו צאשר
 הוא ממחד לסוב לצית מלוכו צלילה כי העומד רצ ויחמר לו הגמלון
 למח לך ממחד הכל מסא עמך מצורך ויסתחל העומד על מסובתו
 כי כל סצין אל מי ירעזון דצרו ויסחל לו ויחמר חיצו חנופה יס'
 ספרי למחדי וספי צגמלון צלחוק ויחמר הכה חמה צטוח ממחד
 לנח צלילה צאשר חח"ל "סח" אל ילח יחדי צלילה עפסי העומד
 ע"כ קח כל חמך חמ ספך וידעו וירחו העומד כי עס החרן חמה
 וכל רעה חליך לא חלוח.

ב) דיין אחד לפת זקנתו בצדו חזני עסנוע וסאל אותו אחד ויחנך לו רבי הלל בתורה כתיב וקומד לל תקח כי תסומד יעור עיני חבונים וא"כ פליחא דעת ענכי עדוע כחמקס בצדו ולא קמו עיני ערלות? ועין אותו דע לכ כי לל בדורות סרלסונים דורות סרלסונים בדורות סרלסונים רלו סומד צעיכסס וע"כ סקיז לסס ה' ערה כערה לצלי רלות סומד עוד חלל בדורו צעוה"ר רק סלחון יסעפ ס"ך סינטיה הצע"ד לסדיין סמד ונעיניו לל ירחס ע"כ "סלס לנו הערה כנגד ערה ויכציר חזניו וססעפ

יום	אבני זכרון מחדש מרחשון	שנת
א'	הגלון ר' מנחם עענדל עניקלסעורג צפל ז"ל.	חרג
"	הגלון ר' לבי חיות עזחלקוות.	חרג"ז
ג'	הרצ סקדוס ר' יסרלל ערדון צסלדיגורל.	רת"י
"	הרצ הגלוס"ק ר' חליעזר עזיקעצ.	חרל"ג
ד'	הגלון ר' יודל עורדן עסיגעט.	חרג"ה
ה'	הגלון ר' ילחק יודל סעעלקיט עולצונ.	חרט"ו
ו'	הגלון ר' חלעזר קאליר צפל חור חרס.	חקס"ב
ז'	חרס"ק ר' יודל לבי ערלחלל.	חרט"ט
ח"א	חרס"ק ר' נחוס עעסעריכאל.	חקנ"ח
י"ו	הגלוס"ק ענחם עענדל עקלסיוו.	חקס"ו
כ'	הגלוס"ק ר' טלוס עקלסניקס.	חרט"ב
כ"ב	הגלון דוד טלמס עקלסניקס צפל ערני כחל.	חק"ע
כ"ט	חרס"ק לבי סירט סבסן עריעכאל.	

ארנו סכתבים

מאיר סקר כתב כי סחוכס עס עז פניס חמד "ספני סעיר" סקר לל עתק עפיו על סחד"ס סענצ"ס צעגד ירחיס ולסס סעלח על יוניי לסעכני עודה חני רוחן לכ עצור זה, חנכס חני סעמחי עול על זה חמד ססזכרת ססור חמד "ספני סעיר" רוחס חנכי צזה עופת מוסך ססגולס קרנצו ללל כי סכעזל חנרו (סנחדרין ל"ז) דור סנן דוד צל "פני סדור כפני סכלצ ועקרא עולל דבר וסכלצ"ס עזי נספ ח"כ יס לקוות כי וצל לנין גולל צצ"ח. וי"ס צקרא עכצו ורל"סי קומצ צלותיות גדולות כקורס צית סנר חנרתי כי ער צלות ספרא "רצל" דיטרלל חנכס מה יסענו חס עלי סחוכן ולינו חזי לסקרצס על עזצס סדפוס יסלח דצריס טוניס עזה ולז לביא דצריו לל סקודס פניעס.

לרבים דצריס נח"ס עעניני נסולין צריט-ססער לעדור "דצריס צעמס" נקצל צחס"ח רק חל חרצו צעטומי עילי כי חנו סעליס להוסיק ציד קורחנו ירחון "לסורה" ולל "ס"ס סחנס" עחעריס לרוביס מוכל רק לסדפיס צחור-סוקספס עיוחדת" על חוללות סכומצ. ב) חנכי דורס ספר ערך ססלחן חס"פ חר"ע, ועל י"ד ה' נדה עקולות מי סצידו להעליח לי יודיעני ונצל לענע ססות.

מודעה רבא לאורייתא.

בחורים ו וועלכע געלעגנהייטס דרישות צום ביישפיל תנאים חתונות
אויף הן בהלכה הן באגדה ווינשען וואללען זיך פער-
טרויענספאלל אן דייערעדאקציאן דעם "מגד ירחים" וועגדען וויא
איהרע דייעסבעציגליכע ווינשע אונטער שטרענגער דיסקרעציאן
פאללצאנען ווערדען.

כעת יצא לאור עפ"י הסכמת גדולי הדור "שו"ע או"ח הל' שבת עה פ"י
הטור והמ"א ועם פ"י מלבושי שבת" והוא ביאור רחב מפי המחש"ק ולבושי
שרד ויא"פ ושאר אחרונים לבאר וללבן ד' הס"ז ומ"א. והוא נחזק לכל לימודי
הל' שבת מחירו בלי כריכה 130 לעי. מכורין 170 ל. במלונקיא 25—32 Kc.
באונגריא 75—60 אלפים כחריט. בפולניא ששה ולוט. באמריקה א. דולר 1. סנט
ברומניא להשיגו אצל כל מוכרי ספרים ואצל המ"ל.

Farkas Mozes, S.-A.-Ujhely (Ungarn.)

פאמאנראה צענטראל.

קאזינצי נאססע נומער 22. 1. שטאק

פאמאנראפיען אין קונסטפאללער אויספיהרונג אויסער דעם בילדער
פיר רייזעפאססע אונד פיר דיא נייעססע געזעצליכע לעגטימאציאן
צו בילדיגסען פרייזע אין דרינגענדען פאללע אויך אין איינע פאר
שטונדען ערלעריגט אויף וואונשגעהע איך אויך צו פאמילליען
אויפנאהמען אינס הויז וויא אויך אויפס לאנד.

ביסטע דיא וועהרמען גלויבענסגענאססען אום אונטער-
שטימטצינג מיינעס אונטערנעהמונגס.

צייכנע האכאמטונגספאלל

יהודא פריעדמאן.

Fotograf „CENTRAL“ Fényképész Satu-Marc,
Str. Stefan cel Mare (Kazinczy utca) 22.

צימער-מאהלער.

עמפיהלט זיינע רייכע נייערסטע מוסטערן מאדערן אונד שעהן
בילליגע פרייזע אדרעססע:

Schwarcz Ernő, Str. Col Jacobini, (Várdomb utca) 6.

אפפערירערע מיינע ערסטקלאסטיגע פארמעט אונד רצועות
 ערצינונג צו אללער ביליגסטער טאנעס פרייז ואוואהל אין ענגרויא
 אלס אויך אין דעמאל.
 פאסטזענדונגען ווערדען ראש אונד מיט אללער בעסטער
 פינקטליכקייט עקספערירערט.

David Davidovits, SIGHETUL-MARMATIEI

Str. Osca (Vig ueza) No. 6.

שפע ברכה והצלחה ומלא טבא יחול על ראש אהובי בן אחותי
 חקוק במורשי לבבי היה הבחור החתן תמים למעלות ומדות תורה
 ויראה יחד בשלבות מו"ה הי"ם מנחם ריוז ב"ן גיסי הרבני הנגיד
 המפואר המפורסם ותיק וחסיד כש"ת מו"ה מרדכי ריוז שליט"א מ"שוב
 ראה"צ י"א (מדינת אונגאריין) עב"ג בוג הרבני הנגיד המפורסם
 בתו"ש וכו' כש"ת מו"ה אלי קארפונקעל מ"שוב לעוועלעק י"א. יהא
 רעווא מן קדם מרן רבשמיא שוונגס יעלה יפה ויזכו לבנות בית נאמן
 בישראל ברות התורה ויראה כ"ר.

הנני להודיע להמחברים והמורל הנכבדים שהגדלתי והרחבתי את

בית דפוס

בחמשה מכונות גדולות ויצקתי לי מכל מיני אותיות מרובעות
 עם נקודות ובלתי נקודות ומכל מיני אותיות רש"י והכל ברפס בבית
 דפוס וק על אותיות והשוות והגדלתי גם את

בית יציקת האותיות (שריפטטייעסערריא)

ואוכל לצקת כל מיני אותיות מינים ממינים שונים, וגם
 אוכל לעשות פלאטען מכל ספר.
 ונוסף על זה הוספתי עוד

בית כריכת ספרים

עם מכונות הנצרכים ואוכל לכוון וספרים בכל מיני כריכה במחיר
 גמון מאוד כריכה חזקה מפוארה מזהבית ומחודרת.
 וגם הפועלים מומחים איש איש על עבודתו עד שבאתי ב"ה
 במצב הכי ערב שיש לאל ידי לגמור שני בויגען ספר מידי יום ביומו.

הכ' יעקב ווידער המדפיס.

מגד ירחים

יוצא לאור פעם אחת בחודש

מגדים חדשים גם ישנים, ביאורים ופירושים, בדעת קדושים
לכל חפציהם דרושים, על פרשיות התורה, יפוצו אורה, וגם על
פדרשי חבמול האהובים, כוויות מחיטבים, דרושים לכל חפציהם
בזמניהם, פנינים יקרים מפי סופרים וספרים, בעזרת יוצר הרים.

מאת

יוסף חיים הכהן ווייס

מחירו לשנה מאה וארבעים לעי, לאמעריקא ב' דולרים,
למשעכ"א 30 כתרם, ובערך זה לשאר ארצות.
מחיר מודעות לפי גודל השטח, מחיר גליון בודד שנים עשר לעי.
מחברים השולחים ספריהם יתפרסמו בהירחון.

MEGED JERUCHIM

REVISTĂ LUNARĂ TALMUDICĂ-ȘTIINȚIFICĂ

REDACTEUR:

JOSIF WEISS

ABONAMENTUL ANUAL

..... L. E 1 140

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA

SĂTMAR, Piața Latinității 14

Cenz. Rabbi Ig. Klei Sătmár.

כשר פראנק האפמע.

טראטן אללען אנפייגדונגען אונד פערפאלגונגען דיא אים
אייגענער אינמערעססע אונזערע פאבריקאטע מיט לענגערישען
פערליימדונגען פערהאנגען וואללען, איז דאך יעדער רעליגיעזער
ידע איבערצייגט וואס דער פערלאסטליכקייט בעציענליך כשרות
אונזערער וואארע, דער נאמע דעם הרב הנאון הצדיק המפורסם בעולם
בנשיק וכו' מרן שמעון סופר שליט"א ראבדק קערלויא יע"א ווירד
שאן צור געניענע דאבייא האבען גיך אנדערע נאונים מפורסמים
ניך לאבענסחידות איבער דען כשרות אונזערער וואארע אויסגע-
שפראכען, דאדער אפילו המהדרין מן המהדרין קאנען, ס'וועט ענע
האפט געניעמען יאכלו ענוים וישבעו.

Heinrich Franck Söhne, BRAȘOV.

!! Koscher „FRANCK“ Kaffee !!

Trotz allen anfeindungen und verfolgungen die aus
eigener interesse unserer fabricate mit lügenerischen Ver-
leumdungen verhöhnen wollen, ist doch jeder religiöser Jude
überzeugt von der verlässlichkeit bezüglich כשרות unserer
waare, der Name des herrn rabbiner Simon Schreiber aus
Erlau wird schon zur genüge, dabei haben auch andere
Geonim sich lobenswürdig über den כשרות unserer Waare
ausgesprochen, daher auch המהדרין מן המהדרין können es
gewissnhaft genießen יאכלו ענוים וישבעו.

Heinrich Franck Söhne, BRAȘOV.

האמעל אונד כשר רעסטאראנט זאנא "ZONA"

בייא דער באהעמטאציאן שמאקקאפמע שפייזע, פארציגליכע
קיצע שעהנע גריימיגע צימער מאסטינע פרייזע, פאקעטע ווערדען
אהנע יעדע בעצאלונג אויפגעוואהרט.

Aron Katz, SIGHETUL-MARMATIEI, (M. Sziget).

ב"ה סאטמאר תע"א שנה שניה חוברת ג' חדש כסליו תרפ"ו.

מגד ירחים

יוצא לאור פעם אחת בחודש.

כולל מגדים חדשים גם ישנים ביאורים ופירושים בודעת קדושים לכל חפציהם דרושים על פרשיות התורה יפוצו אורה וגם על מדרשי חכיל האהובים כוויות מחומבים דרושים לכל חפציהם בזמניהם פנינים יקרים מפי סופרים וספרים בעזרת יוצר הרים

מחירו לשנה בארצנו 140 לעי.	מחיר מודעות כפי גודל והשטח.
בסעכ"א . . . 30 קראנען	מחיר גליון בודד 12 לעי.
באמעריקא . . . 2 ואללאר	אדריססה לשליחות חד"ת וכטמ"ט.
ערך מאת	JOSIE VEISS SÄTMAR
יוסף חיים הכהן ווייס	Piața Latinităței 14

חיי שרה.

הרב הגאון כ"י מריה מנחם א"ש זצ"ל אונגוואר.

ויהיו חיי שרה כ"י צמדרקס שה"ד יודע ה' ימי תעניתם כ"י כסס
ססס תעניתם כך סנותיהם תעניתם יונן עמ"י עסק כתר אחד
קנה מורה ספות אלל אונן ויצטיחכו כי סנורה ספות יתחלך
עיקרים כנה סנים ולא יתקלקל, הכער לקח סנורה ספות והתמאר
צו למני כערים סנריו וצכל מעס לקח סת סנפתח וגלגל צו סת
ססלקל, עד כי כיתק ססלקל ויפנוד סנורה ספות ויצל הכער
סל סאונן צקול רעס גדול סאנר לנה רינהכי סלל סנרת כי סל
יתקלקל כנה סנים וסנה סתקלקל ציעים סחדים ויפן סליו סאונן
סנה סנרת לך כי סל יתקלקל סאליו סך סס סנה צעסלל ירך
סספת סה לך עלי כן סוה צלילת סחדס ה' גוזל כנה סנים ימי
צפות סס סין עקלקל עפסיו סך סס סוה סוקס גורס לפננו קילור
ימים סאנור ירחת ה' סוקיף ימים וסנות רעפים סקלרנה וסס"ס
כסס ססס, תעניתם כך סנותיהם תעניתם וסנן.

הרב הגדול מריה חיים צבי שאטלאנד ראש ישיבת דאמברווא.

פסוק ויהיו חיי שרה כ"י צרסי צת כי כצת ז' ליומי וי"ז
צת כי יסיה ציתר סחת ען צת ז' כנונן ויל"פ עמנים סלל
סקדום על עקרת קדס סקר סמן כ"י ססה ירחת ה' סלל סתחלל
כלומר סס סמן וסיופי סס צלתי ירחת ה' סז סקר סמן וסלל סיופי
סענס ססה ירחת ה' סס סמן וסיופי ענומדים עס ירחת ה' ז'
ח

היה תתחלל ואח' לחלל גם הייתי קיומי קלה לא גרם לה לחטא
וזה פתירת' צח ב' בבת ז' ליומי קדם צעת היתח צח ב' לחגרתה
יומי קלה לחסיד' אותה נדרך הקוצ כונו כשתחת צח ז' ב' לו
זודאי לא חטאה ולא החטיתה קום אדם ציומי קלה כן נצח ז'
ולנעלה ותנן.

הגאון ר' שמואל זאב יונגרייז זצ"ל באיום.

פטוק נחתי בסף הסדה פירס' הלואי נחתי לך כצר ואמר הנ"ל
נחות נחה כי עפרון חמר חרצב נחות סקל כסף ציני וצינך
נחו סס רעז כי חות האמלג' סל חצרת' הו"ר וחות אמלג' סל
עפרון ג"כ ר"ר וחס' יחד חרצב נחות וחס' חרצב נחות סקל כסף
ציני וצינך כי כן נרעזין אמלג' חות סל קניי וסל סנד וע"כ חמר
חצרת' הלואי סבתתי לך כצר קודם סתי' קניי חצרת' רק חצרת'
ולו לא ה"י יכול לרעז כן וענילא לא הגדלת כ"כ נחיר הסדה ותנן.

הרב הגאון ר' מאיר א"ש זצ"ל אונגוואר.

בפטוק ואחצרת' זקן כו' וה' צרך את חצרת' צכל צגנו' צן צחקדס
נקרתי קודם ע' ויגס חרובי סאל כו' היס לכס חצ כו'
ובאמר סל חרובי יס לנו חצ זקן וילד זקונים קטן, והיתח לצחר כי
כצר בתצ חרובים' חסרי' מי סחתנו סבותיו צמחת' כי נערת צחו
לעות' רק להסלים ח"ע וחס' חנו רואים לדיקים האריכו ימים חוס'
לנען יובלו להסלים חת צכרת' וצני דורס ג"כ כ"פ צנצנים זקנים
קח לך סנצנים חית כו' חסר ידעת כי סס זקני העס' סכוונת
סכצר ססליו ח"ע וחיים רק לנען ססלנות סדור וח"ס ע"י וסומירן'
ס' לסונס צפרי צפנך לנען יס' סאל ידך לגדל פרי צפנך על
סלגי מי חוס'ן וצ"ע ס"י עוד יונצין צפיצה וסחכלית צלריכת'
סיונים סהגיד לאחריס' כי יסר ס' וסנן וחס' חמר יודל חרובי סאל
חס' ענדיו היס' לכס' חצ כנענניה חיס' לדיק כחצניכס חסר צמח
ססלים חת עלנו נדוע מי עוד וסססונס יס לנו חצ זקן ואמנס גס
ילד זקונים קטן ועליו סחככו ולגדלו לסורת' וע"כ נוסרין' ס' סבותיו
והיב ואחצרת' זקן צח ציונים וחס' לפלח סלח חצרת' צמח כצר
ססלים ח"ע ונדוע כעסה זקן ועל זה צח כנעני' וה' צרך חת חצרת'
צכל זה צן ועליו ס' נוסל סחככו לסורת' וע"כ כעסה זקן וסנן.

הגאון ר' משה פאלאק זצ"ל באנהרטה.

מדריש צכסל לסון רע עין ולא ידע כי חסר יצאנו זה עפרון
סכחמר ויסקול חצרת' לעפרן חת סכקף וכחצ' עפרין' חסר
וי"ה וצ"צ נחלי חיתפת' ליה לעפרין חומר נעון חס' יחסרו לו וי"ו
וסמור זה יוקימו לו סקלים ויל"ע ענע"ס צססלחה לסרת' וססנצ
לעסיר חיתכו נחית לו ליען כי סחכס' חסר עיליו צרלסו ויודע כי

תאמר אליך שיה סעם צקולה (אגדת צרחסית פל"ד) יל"ס פטע"ס
האנדרהס צקעס דכסס פטורות גומ"ס פסחון גרונל יפן טרקות
צעלה עליה וסס נעסוצדס לצעליהן וסחון חסנה סלה וסנה צמ"ר
עס"פ פרי חסוך כו' כי טרה סנה רצון חערי נרסה לצעלה צב"ע
סליס גור וסלסס עקיינע צרס סכל כל חסר תאמר חליך טרה
סנה צקולה וסלסס צעליל כי ססי"ס ספקיס חס טרה נעסצוד
לסצמל וס"כ ס" סחון סלה וסרה עסר צס קוס"י סחוס' קידוסין
כ"ס לעס לי קרל דלוסו ולל חוסס ספ"ל דסוי נעססס"ג ולסכ"ל
ססח דסרה חנו סיסס נחויצס גס צנעסס"ג וע"כ לריך לעסס
נלוסו וססן, וססן סמדרס סכ"ל ססרה עקיינע סעלות סלצרהס
גס סנעסס"ג ולסס סצי"ס עקרל קודס כל חסר תאמר חליך סעס
צקולה כי נקרל סכ"ל עוכס כי סס"י ספקיס חס טרה נעסצוד
לצעלה וססן סיסס, א"ה ססנעס יורה דרכו כי חוס' לל ס"ל סצרה
סלצרהס דסרי סחוס' צקידוסין ל"ד ד"ס נעסס כי דכסס פטורות
נעסס דסצחון ולסלצרהס צעסס דסצ וסל סעסס דסין נחייצ
לחייצס ודוי"ק.

העורך

תולדות.

הספיק בו' אדרן אלעזר זצ"ל פאשקוס גאלאנטא.

והספיק וסמך ה' לל ססי גייס צצטנך כו' וצס"ס ע"ז זס חנטיכסוס
ורצ"י סלל פסקו נעל סלחנס לל לנון ולל חזרת לל צינעס
ססנעס ולל צינעס סגסניס וס"י סגלון ז"ל עס"י דנודס כי סלנן
צל לגרי סלסס סלכילס ע"כ צל על ססלחן קודס סלכילס וססזרת
סצנעס לעכל סלכילס ע"כ צל לסחר סלכילס וסחר כי פסולסס
נעסגדוס צסוס פסס לל סננל חוסס קעוכיס יסר על ססלחן חכן
יוולו סכיסס כלסר צצ"י חככילל חסר זס סולך כי גנר סעודסו
וסס צל לסכול וכן סדצר ללל דרצ"י עס חסר צינס פסוח לרסס
וסלחנס חין לו סלסל וסכלל כי עור זס פוסק זס עסחיל כלסר
עלינו צרציו סקדוס ססי"ן חס כל חכמי יסרלל צינני וצעקבותיו
דנך דכטיכסוס חוסו וסס סנלילו חז"ל סלל פסקו נעל סלחנס
לל לנון ולל חזרת כי סניד סולרכו לסניסס וססן.
והסאון כו' ר' סנוול פסרעכספלד נע"ד סוס"ף לזחר קוף סנחנר
לל צינעס ססנעס כו' כי רלונס לסגדיל דצצ לזס סלל
סקקו סלורסיס נעל סלחנס צכל עס צין, צינעס ססנעס סנל
סלססס כלסר וססס סנעס סנוטר עס וזיס צכנסיס ולל, צינעס
סגסניס כלסר צל סנעס סללחנס סניד ס"י צינס פסוח לעוצריס
וסציס וססן.

סגלון

הגאון בר' ר' יוסף שאול נט"ו לבוב.

פסוק ויחשבו ילחמך את עמו כי ליד צמיו ופלא לחנן חבי כ"ב סי'
 לחוט אחר גרונו חונם כנר אחר הכחוש שוטטו צמולות
 ירוסלים ובקשו ח"ס חמונים וציארו העפורקים עני סיועז חוסלים
 חין רח"י שא"ס חמונים אחר שאין לו טיה וסיג עם חנקים חכן
 ח"ס עפוקק צמחא ונתן ובכ"ז הוא ח"ס חמונים על זה ראוי לגמור
 את החכל ואחר כ"י עמו רימח את חניו צמחלתו ח"ך נעטריין את
 העמלח וחטצ סחוח אדס כמר ע"כ חסצ חוטו יומר עימקצ סחי'
 יוסצ חוסלים ועמו יודע ליד ובכ"ז סי' ח"ס ימר וחנן.

הגאון בר' שלום מרדכי הבהן וצ"ל ברעזאן.

דרוש.

בפסוק עקצ אחר סנעז חנרחס צקולי צציר קיים חלפ"ס חשילו
 עירוצי תצטילין ויליפ כי מודע דבל חופלת ע"ת נעטי
 סמרחורייתחא לחמרינן חוא"ל ואי נקלפי חורחים חזו ליה וסי' נגח
 (רס"י תקכו') וחל דלח נחכי סנרת חוא"ל לסתיר גס נדרצנן גס
 צלח עירוצ תצטילין יפן דלח סכיה כ"כ סיצחו חורחים ונחרי
 כמנ דמסוס חוא"ל חוי רק כחחרח סק ח"כ חקור מדרצנן ומסח
 סי' נקוס לווער דגני חעפ"ת סחי' סס חורחים מלו"ס וסוצרים
 וסגיס חנניד על סחח ציחו ח"כ לח סי' לריך לעירוצי תצטילין לח
 אחר דחפ"כ קיים עירוצי תצטילין וחנן.

והגאון צעל ח"ס צייד סי' ע"ג כמנ דכירנח בד חוינח טליח חעינח
 נלחח צפני מור חגלון מור נתן אדלער כ"ן ויסנו סדצרים
 צפניו וחל עם סמלחתי צחוק עס"ת מכתצו חסח דלחמנ"ל קיים
 חלפ"ס כל חחורה חפילו עירוצי תצטילין ספירוסו סחי' לחח נלפנצ
 חצולי חלצ עם חצטולי צמר דחרי כחני חמחח וחלצ וסדל צן
 חצקר ולח צסיפך וחנרתי דלפ"ז י"ל חיינו רצותיה דצ"ג מלו"ס על
 חנעס"ח ומנילח לחקרה לחס חלצ עד סכיחנה חורה ונחחדקת חחיר
 וחז גס צ"ג עותרים נספס עי ח"כח חירי דליסרלח סני' ולצ"ג
 חקור חלצ קודס ע"ת לחקרה (ע"י פלתי סי' פ"ח) וח"כ מדרחכיל
 חלפ"ס חלצ ס"ע סכל כך סי' נחפסלס צסנירת חחורה קודס סכיחנה
 עד ט"לח עכלל צ"ג חפ"י לחקל ולח הוא לצדו חלח כל חחורנים
 ומסוח"כ חכל חלצ חלח דלכחורה חין לחוכיה כלוס דדלנוח חלצ
 סחיקת חוי וליכח נקוס חנעס"ח ע"כ חוכיה חס"ס נדרחקמיד על
 עירוצ תצטילין צמר עם חלצ ס"ע דלח סי' חלצ סחיקת דח"כ לית
 ציה חיקורה דנצ"ח דחורייתחא (ע"י ס"ז ייד סי' ל') ועוכח נעירוצי
 תצטילין דלח סי' חלצ סחוקת וח"כ חין חכלוחו כלל חל חקרי
 מחנעס"ח חסיכ דינח עכלל צ"ג חפ"י לחקל וסידוס קנ"ל רז"ל
 סקיים חלפ"ס חפ"י עירוצי תצטילין וסייס וכהי דקסחחח חול ע"ע
 קלקווחו מור חגלון זל"ל וחנן.

הרב הגדול מו"ה גרן שמואל ישראל אויטש ג"י טארנאוויצע.

פסוק לך מעמנו כי עלמנו מעמנו מחד כו' אחת פתח צדק ה' פתח ויחלוצנו מיד ידיו קורות יסודים מלא עד היום כי צדמנו צין העמים אף כי צדמנו אמו זרע יסודי קדמות משה ומתן אס' דק רחש צרכה צועמס ידיו אז צפרה קלחנת הקנחא בלז טוכל ורחל צמערס זה נחמסר וערצת סוכו מעמנו מחלצנו יבק נדענו פתח הצס נחמכונס לו לגרסו מחלצנו למען לא יחמסר עוד נחמסר כן גס בלז חצינולך ובלז עמו המחיל לבצר אס' הקנחא צרלותס הון רב צידי יחמק וע"כ חמר לך נעמנו כי עלמנו מעמנו מחד מעמנו נעמקולנו טלחנת סוכך ופסרך לך נחמנו וירוח לנו וסכס יחמק הלך נעסס וחצינולך צרלותו כי יחמק פתח לו ולעמו פורץ וצבל זאת הס' לא העמירו אז רחו צעינים זכות כי צרכת יחמק עתת חלקים סיל טכר יגיע כפו ופרי סתעודתו צענדוס ולכן חמר לכרות צריח עם יחמק צמערנו נפלת העקוס מעיני כי רחיתי כי לא נעמנו עלמנו כי אס' מו"ה אחת פתח צדק ה' וסגן.

הגאון הגדול מו"ה פייש פ"מ פריעסבורג וצ"ל.

פסוק וסכס נח זקנתי לא ידעתי יום מותי כצר חמרנו טוב יום אחד למי נתיחך ויסוב סיום טעל ינות למחר וידעת סיום' אס' סתמוצ כי רב ה' סיום בלך אז צטח וסמנות חל לבצך ועס יסח סעוועס זו ערצת סחל וסיתס לבצר עדרס סוכס צילקוט חליצור לעורי סגלון סעוועס' על סקרה סצתי ורסיתי סכל סחח סממס זו חדרת סל עליוך סמות סכוונס כי אס' ס' סלדס רוחס סצבל יום קרב קולו לא ס' חוקס לעסוק צסכלי עולס רק ס' עכין עלמו צמלות ונעמס' לעוועס' חצל יען סלינס רוח'ס חת מו"ה וסוקציס כי קרצס צתינו לעולס ולא ירחו מות ע"כ יסכלו וזס רחיתי סכל סחח סממס סול צסכל חדרתו סל מו"ה ססול נעוסס צחדרת וסין רוח'ס חורו ע"כ סכל יסכלו וס"ס סכל נח זקנתי ונלחתי ימי וסנתי כי צליתי כמי צחלות וסעסס כי לא ידעתי יום מותי סמיך חנרתי סלח חרע יום סעיתס ופסיתי ססונס ועלרתי רקן סחלות ופ"י סגסתי לזקנתי וס' יסרר לבנו לעצודתו עצודס סעס חנו.

הגאון מו"ה רא"ז סופר וצ"ל פאקש.

סדרת וסין לך צרכות וסין לך כצוסיסון עפע"ס צח"ס סחכס אחד חמר לעולך חריר חמר טכצס עדינות וצל לביתו נלחח סוכל נעסוק ולא נעלס חדיין על חויצ סיוסצ צציתך זס סילר סרע צקרב לבצך ועיין ילקוט חנ"י סחלתי נלכות סלל סכוונס סציקס נעסלס על עלמו כי אס' סלדס לא יכול לעוקל על עלמו אז סול עצד לילרו וזס חולי רע אס' חמר יט לו עוקר וככסיס ולא יוכל לסלוק עליו וסח"ל כל צרכס סחין צס נלכות חינו צרכס סכוונס סרק צחח

יבדך גבר אם נחמך צעור וכבדים וזוה יעלך עליהם באמור
ולת חכמך צידך ולא חמת צידו ותנביל צועק וכסף חרציתו לתם
וחת עמו לצעל כי חמת קהם ה" עושלים ונעלים על חכמך
וחת עמו לתם חכמך וחמת, לצעל וע"כ כסצידך יחמך ליעקב צר
כל ציקס טחמס ית"ם יסליטו על ככסיו ויהי עושל עליהם וזס"ל
מן לך צרכות חולם גם ויתן לך כצוסיחון סיכול לסלוט ולכרומ
צידו הצרכות וזנן.

הגאון ר' גפתלי סופר זצ"ל פ"ח.

מ"ר ויתן לך יתן ויחזור ויתן כי דבר נמסר הוא סחין טוב לחדם
חט יעלה לחללה גדולה צפתת פחלום ופוסר כזו מחד טמור
לנעליו לרעמו כי הצמנות הגדולה נזיק לחדם ויסמן יסרון ויצעט
וזס"ל ספית רם ופוסר כלומר רם וניד הפוסר חל מתן לי פן חטב
וכחמתי לח בן חס חלדס פולה לחט לחד נועלה על גצמת חלופר
חז טוב לו, וסנעמתי לפרם צפ" כי חצח הפקוק חגר חסר צקרצך
יעלה מעלה וחמת חרד עטה נעטה כי הצרכות טוב יותר כסליכה
צח צבת חמת באמור חונמס צקללת כסלדס יורד מככסיו צפתת
פחלום חז עפורר יחל חרמנים עחס יורד לחט לחט וז"כ חגר יעלה
נעלה מעלה צחדרגה וחמת חרד נעטה נעטה ג"כ צחדרגה חס קללת
כעולה וככ"ל ופרטו בן יחצדו כל חויצך ה" בו על זס חלופן
ולוחציו כלחת חמנע צחדרגה לנעלטי כמו זריחת חמנע סלח צח
צפ"ל וזנן, ונעמתי יצן סנדרס סילחך צרך ליעקב ויתן ויחזור ויתן
ר"ל סיקבל סנעמתי ציכמו לחט לחט וזנן.

ויצא.

הגאון כו' מו"ה חיים סופר פנעמס זצ"ל.

פחוק נח כורח חנוקס חזה חין זה כ"ח צית חלקים, חת זה דרמ
הגאון חכ"ל צחוכחת על עון הדור חנוכים צחיהם כמו רמס
עליות מרווחים חודס פדעס ורקת נסוחים צסטל ונחכ"ל וצתי
מדרכות צספל סנדרגה וע"ז חמר נח כורח חנוקס מורח לכבס
לסס חין זה כ"ח צית חלקים כי לולח בן וה" צכין חדיוט צטח
ח" מפורט צחוד וחדר טוב נלחתי פ"י זה נעמס להגאון צעל ויד"מ
וחוקיק לפרם צלחות מקרח קודס פ"י צלק נח טובו חולחך יעקב
ר"ל נח טוב ה" חולחך יעקב חלו צתי מדרס (כנ"ס חיס חס יוסב
חולחיס) לסון עקב וספלות כונסכחומיך יסרלל לסון סררת כי צדין
ח" לרונס צית חלקינו וליפוחו יחל מוסר צתי ספיר וחלוחי יחז
עכ"מ כונסככות סלחם וזנן.

דרוש.

הגאון כו' בעל תשובת מהרש"ם.

בפסוק לא יעשה כן צמקומו לתת הנפירה לפני הנכירה, לכחורה
 ל"ב דמחוק קידושין וס' יו"ד סי' רנ"ד פסקו כן וחלל יעקב
 רחל ליסא את רחל הנפירה לפני הנכירה חלל סלגן חמר לא יעשה
 כן כו' ונדרש ק"ל בדעת לזן ולח בדעת יעקב ונחלה עמ"ס
 החיד"א צנחל קדומים צסס רצינו חפרים דרחל ולחל ח' חולמים
 חלל סלחל נולדה לפני רחל וסכה צרע"י תולדות כ' דחקודס צלירה
 צמחונים הוא חמרון צלירה ומי טכולד חמרון הוא רחשון ליירה
 נחל לספוסרת ע"ס, ויעקב חסצ ח"ע לצבור נגד עסו עפני סחול
 ח' צבור ליירה וע"ב יעקב לטיטחו חסצ חל רחל לצבורה נגד
 לחל ולכן רחל ליסא חותה חצל לזן חסצ כי לחל הצבורה יפן
 טכולדה קודם לכן חמר לא יעשה כן כו' ומעשה גם יעקב חסכים
 חלל לחסיה הנפירה לפני הצבורה חלל סח' קוצר דרחל ח' ח'
 הנכירה וספיר מולח פסק דידן וסזן נחל.

הגאון כו' ר' שמחה בונם סופר זצ"ל פ"ב.

בפסוק וכל אשר חתן לי עטני אעשרנו לך, צמדרס חס"ד חסרי סומרי
 נעטע עוסה דקס. צכל עח סכוונה דלעסוח דקס לריך לעסוח
 צמרון כסד סיגע צזיעת חסים וצח ליזו צלי בזל ומעס ואונחס כ"ס צלדקס
 סוכוכי חצל דחקי נעוסק וסזן וצמדרס ס' חרונס נחמרה חמר ס' נעטעיס
 סח"ד צחורה דקס חסלך צחוך סחיצוח נעטע וסכוונס כ"ל סומרי "נעטע"
 סחלס וחל"כ עסו דקס חלל העסו חלס סחצ צעצירה וח"כ סחר צנ"ל לריכים
 לסחונין צעטיית דקס עד סחזו לסרונס חל יוסר חצל יעקב סחמר ללזן
 ועכס צי דקס"י ליום חמר ח' יכול ליתן דקס צכל עח וס"ל וכל חמר
 חתן לי נכל עסרי אעסרנו לך ונעטס סמדרס סח"ד חסרי סומרי נעטע
 לעסוח סכל על קו סיוסר חרס כוס עוסה דקס צכל עח וסזן.

והגאון ר' נחש ס"ק זל"ל ס' ודרס סכ"ל עסמ"ס חסרי נעכיל חל דל
 ציוס רעס ר"ל סגס לסחונן יס לו יוס רעס עומד צלל סרכס
 סרצס וחסייה נעכיל חל דל חיס כוס יעלוחו ס' וסמעתי לסרס צסס סגחון
 צל כסצ קוסר סקוק צוללחי צמוכי כח צוחס חס לא ססחס לכס חרונס
 סחונס סלונני צעח חמר לא ססחס לכס חרונס סחונס וחסייה חחונ דקס
 חז סרכס סכול וסריקותי לכס צרכס צלי די כ"ס וכי יעוך חסוך עווך ס'
 נגס חחס עך ורס ועכ"ז וסחזקס צו וחיוצ ססחצח ח"ע סחכלתי פחי לצדי
 טגס ססח יצס חמר ס' לי גס זחל לא חכלתי לצדי וסנציה חמר חלל
 סרס לרעצ "לסחוך" ונדה זחל ס' ודה יעקב חצינו חף חס זכס דק ללחס
 לחכול וצגר ללצוס חלל וסחרות חס"ס חמר אעסרנו לך וע"ז וציה סמדרס
 סח"ד חסרי סומרי נעטע חיס לו ודה ססחפוק וגס חסרי לזס סעוסח
 דקס "צכל עח" גס חס לא זחס לו סעס דקס עס וזיס צככסיס וסזן.

הגאון כו' מו"ה עמרם בלוהם וצ"ל אויפאלא.

פסוק ויקרא עם המקום ציה אל חולם לזו עם שער לראשונה חכונה
 ירושלים חרבה צביל ענאת חכם ונחילא לין לקוח עתה ונחזיר וחכמה
 על חלה דק אם כעז נקדצנו קין ונחיר חזת כחשחיל על מקרא קודם
 שאלו שלום ירושלים וחנה קודע כי פרי האבן (כוססע) בחלק לר' חלקים
 עם נוח על הפירוד אמנם פרי, חלוזי (אחזעלכוסס) גוף אחד הוא קטל
 האחרות ויעקב עם אבן ונחשוחיו כי רחם מחורבן ואמנם ויקרא את המקום
 ציה אל עוד ים חקוח כי חכמה עירכו ויחי' ציה אל, וחולם צחחיל, לחז'
 עם שער לראשונה עלינו לקחת משל, ונחלח' לדרוך השלום ואז אנון על
 חלה צביות צביל.

הגאון הקדוש רבי שלום בעלזא זצ"ל.

פסוק הייתי ציוס אכלני חורב וקרח צלילה וחדר סנתי וועיני ואמר רבינו
מקדום כי עם רחוק אומן עבודתו ית"ם עממ"ם סנינה לעמים לחנן
צדק אגדס קוט"י סגמ' צכחצות מעם אחד אמרינן הכל צדי שונים חוץ
מירלח שמים ופ"א אחר הכל צדי שמים חוץ מליכ"ס וסמ"ס ופ' סב"ע כי
סניחם עולין צקת אחד כי לדבר מלות לריך סחלחצות וסמ"ס וסמ"ס
לדבר ענינה קריכות ומסמ"ס צות מקרא קודם ליכ"ס וסמ"ס צדק עקס
כלומר אם עומה צמ"ס קר צעטיה סמ"ס וס"ס לדבר ענינה סמ"ס וסמ"ס
ירחק סמ"ס לסמ"ס וסמ"ס וסמ"ס וסמ"ס וסמ"ס וסמ"ס וסמ"ס וסמ"ס וסמ"ס
לדיק"ס ולסמ"ס קרל לילס זס וסמ"ס סל דסעים וסמ"ס צל לרמז סייח
ציוס כלומר צעס עסמ"ס צמ"ס אכלני חורב ר"ל צמ"ס וסמ"ס וסמ"ס
צלילה אם ס"י דבר ענינה עכל וקר וס"ס וסמ"ס וסמ"ס וסמ"ס וסמ"ס
סיוס צל כיסן דמי וסמ"ס.

וישלת.

הגאון כו' ר' הלל ל"ש זצ"ל קאלאמע.

במסוק עם לצן גרתי פירטי וחריג מלות סמנתי ולא למדתי מועטיו
 חרעיס, יל"ם דחנה גם מועטיו חרעיס כוכל ליקח לעצור ה' דאס
 יראו עינינו אורו סחלסנות אסר צוער צקרב מרעיס לבמור סחלס סרע
 ומכיס כלס לבצינו לעצור אה ה' וססחלל בכל ספסינו לעסות ססן לורכו
 ית"ם וכח"ם צחית עוצר יולכך כמו ססעצור אה ילכך וע"ד מוארצי ססכנתי
 מלותך ככודע חונס לדיקיס גדוליס אסר כל מחסנות דבוק צסס ית"ם
 סס לא לריכיס לסעיר און מלימודיס אלו כי לבס גם צלא זס צסחלסנות
 אס דח ולא כ"ס אסרי סגצר אסר סס ה' נצקחו ולא סנה אל דחציס
 וסעי כוז ר"ל צרוך סגצר אסר צמדרכה כוז סיצטח צה' גם צלא
 ססחלמלות לימוד זולחו ולא לריך לסכות אל דחציס וסעי כוז לסחצי לבו
 לצקחון מס וס"א מוצח סצחצות עם לצן גרתי וחריג מלות סמנתי ולא
 ססלתי ממדרכתי ולא סולכנתי ללמוד מועטיו חרעיס לסמור מלות ה' וחנן.
 א"ה

לדקא דק צעט חלים אסר ירגיסו אפיסא כחט אז כודרים לק"ק לחועלע
 נעמעס ולא זו סדך סכוכס וסלך לפיך לירך וכבוד ה' יאספך טלא
 יאסר סאלס מליחן לדקא עד סיננס אלא וסלך "לפניך" קודס סחלך אסס
 ילך לדקך. (א"ה סענעטי ונגיד אסר ססי) וסס יסו סעניך צנעליס צח כדיצ
 כלינר אט אסס כדנן וסר לוציוניס צעט סאסס עוד צריא אולס עומד
 צנעליס ולא צעט אסר כצד מועל על ערס דוי וסנן). וסס"ל ויצא יעקב
 סלס, צגוסר' גס צעט עורדו צחקסו אז ס"י כצד סלס צנוונכו ולא אסר
 סלדקס למוער סוניסס כ"ס צכלי יקר ס' צלחסיס על מקרא קודס ויסי
 מקן ימיס ר"ל קן ימי סלדו כאסר ס"י קרוב לטערי וסס אז סביא נכסס
 לס' וסנן.

דברים בעתם — דרוש לבשוואין.

פחוק ואצא סיוס אל סעין סירס"י סיוס ילחסי וסיוס צלחי ונלעד סקסלס
 לו סלך אסר ר' אסר יסס סיסססן סל עצרי אצוס מוסורסן סל
 צכיס ולסצין סוסך צ' דרסוס סללו סענעטי צסס סגלון ר' קסמל סריף
 ז"ל (צעל סידוסי יעצין עמיס מולין) לבלאורס יקסס על סלעיס ססלס אס
 אלינר לקדס אסס ליסחק וסס קיי"ל סלונר לסלסו לא וקדס לי אסס
 קסס וסס אקור צכל סכסיס סצעולס וס"כ אולאי לא ססס מנח יננס
 אלינר וס"י ילחק אקור צכל סכסיס סצעולס אונס י"ל לסלעיס סקד
 לללינר סיעסוק צסורס צלי סססן ווי סעוסק צסורס סניד סין לנח"ו
 סליסס עליו וכנצולר צס"ס סצח גצי דוד אונס קסס סל וצולר צילקוס
 צסס סרד"ל דסקריס ארצע לסרן ס"י מוסלך י"ז ימיס וס"כ ס"י וסכרס ללינר
 ליסן צלססן סיניס דסלונר סצוס סלל אססן ג' ימיס וסלקין אסו ויסן
 ללסר וסו אכס ססס מנח יננס אך ז"ל דסס צל ססס ג' סעוס
 וכנצולר צילקוס סלנר סיוס ילחסי וסיוס צלחי אך יקסס סל ס"י וסכרס
 לססר לכנן וצולר סקורס אסו ודלנח יננס צעט ססיסור אונס אסר
 סיסס סיסססן סל עצרי אצוס מוסורסן סל צכיס גס סיסור סענעסס ססו
 סליו עסן צסורס וסנן אך כי צ' סנלנריס מוסורס צקריס וסס וסדיו
 ססס מולנסיס אסוסיס וסגודיס צקסר עליון לסוריסס. אמר סעלסס סרלס
 צס"ס כזיר י"צ צקור סדין ססלונר לסלסו קדס לי קסס כו' סלסור צכל
 סכסיס סצעולס וננעס דוסקס סליח עוסס סליססו סס לא כוכר סלסון
 וסס"י ססליח וס"כ ל"ל סגס דסרי"ף וסרנצ"ס כחצו סלסון, וסס"י ססליח
 וכן סו צסריע אס"ע ק"י ל"ס מ"נ לאו דוקא וס ססליח יס"י צלסס אססן כל
 זמן סלל ססיצ למסלסו דצד אזי אקור צכל סכסיס וצלננס יס לדקדק צס"ס
 גיטין ס"ד לסריך ולינח סליח עוסס סליססו דלנר ר' ילחק סלונר כו'
 וסס סלסו וצלנח צגוף סנינרל דר"י צנס' כזיר לא אסר, וסס"י כי צלנח
 וס לי מנח וס לי כסצס סו כלצד וסמוקסיס כקטו וסלח דססיקל כנונן
 ונעסס יס לססיצ על דרוס סכ"ל, וצליוס' צסס וסלח דסננס ודכר לכירל
 רליוס צססר' כוב"י וסד"ק אס"ע ק"י ס"ד וסס"י ס"י סקסס על גוף סדין
 לסליססו צקידוסין אך מוכי כנח דסו חוסס לצנ"ח צקוס ססצ ללסריס
 דלסקס

דכאשרם צות לעלמא וכלם לחתך וטוט וגו דזכי לכפסיה זכי כתי לחציה
 ונחם העלם לחין עלימות לקרוב לקדם קרובתו לחסר טיבא למסולה לדידיה
 וכי טלח וכלא בעוסקיס ונח עכ"ד ומלא חיד נעלם ועיין סדולח דצני סרין
 צמק סלים וקדם חל לחער ר' יוסכן לא וקדם לי חסס ונח חסור צכל
 סכסס וכי סרין ויס סדקדקו וכלן סאלס יכול לסיות סלים למוליך קידוטין
 לקרובתו ולקדמס לחסר חע"ס סלין יכול לקדמו לעלמו דחי לא יאנו
 טעוסר בקרובת ססלים ח"ו דסחי וכדלעריכן לקנן סביע דסויות סלים
 כלומר טסצוגרת ונחם חציה סלים לקבל קידוטין עכ"ל ול"ע ולין כלן וקום
 לטיות קוסר וסליך.

(ב) מדרש נח' ילא סדכל וסליכן ילא ונחסי חסס לצן חרוניך יסס סעוסס
 זו וסגלון וסר"ס כו"ו וכלבז סול סי' חונר צכווכס וסח"ל
 טענ"ס סרננ"ס צסעוכס סרכיס לסעוסס על וסח"ל דצח קול וסכ"ו צס
 סלוי לסלוי חסר לסדכל סלוי צצסירס כי סול וסלויס על סו"ר וסלל יסלח
 טעיס סלי' צצסירס חלס וליך חכריס סצ"ס לקיוס וסלויס חונס סדצנ ככון
 חסר לסחסס חיסס וסלויס וס"ר וס"ר צצ"ס סלויס וסל"ס צן" סלויס וססס
 גס כלן סי' קסס לסעירס חיד חונר וס ילא סדכל חסר לסלוי צצסירס
 ולס סל וסליכן ילא וסי' כנסיצ ונחסי חסס"ס לצן חרוניך וסלי חיסס
 וסלס וסצן.

דברים בעתם לברית מילה.

מדרש חלס חולדות ילסס צן חצסס וסח"ס ביל יגיל חצי דליק ויולי
 חסס יסעוס צו גילס חסר גילס צעון סלדיק כולל כעיס למיך סי'
 סגלון כו' ר' יוסף שאול גט"ו חצ"ר לצוב עסנ"ס צסס סעגיל וסרננ"ס
 צילור סכסוב צן כקיל חוגס חנו ולל חוגס חציו יען לסלצ וסכסס לסוליד
 לקייס סעלויס וגס חס צנו דסע סלצ עסס כסוצס עליו וסחדי כצסיס
 דססננכל לנח לו חלל סחסס סחיסס וסויעס לקייס סעלויס ח"ב חוסו סצן
 לס לסוגס סססקידס ולל סרויסס כלל ונעסס חס ווליד צן דליק חל
 סלצ יס לו גילס חסר גילס ססול דליק וגס קייס סעלויס חסר עליו וע"ב
 חנר גילס חסר גילס וסצן וצרוסיס סלרסחי ועווי חזון לנעול צרלות
 ס' לסיס.

דברים בעתם להספד.

ססור"ה ג"ס וי לך, וי לך כל סעססס סזס חסר סגסחי, וי לך סס
 כי סלצס לך סס קצר (יסעי' כ"צ) וי לך סזון וצניך וצכוויך
 נעיס למיך סירוס סגלון ר' וסס סלללח וצ"ס דכודע וסדכ"ל ג' חוססס
 ללסס ונעורו חססו וצכיו וסלויס ונע"ט וצעודו סי יססצו לסורסיו סכלעניס
 ונעורו וצכיו חך קוף דצכ כל דעיו צבדו צו צצול סליססו ונעורו יעצכו וידי
 צכיו סולכיס על קצרו וסח"כ יסכו עורף ולל כסלר לו צלחי וסלויס ונע"ט
 סלו ונחס חוסציו סכלעניס כנ"ס צססללכך סכסס חוסך כו' וסלס חורס
 ונעקורס וי לך כל סעססס וס חועלס לך כי ססיס כל ססקך ללצור סון
 ולסלוק

55

תולדות רבינו יחזקאל לגדא מפראג.

Figure 1

44-113

פסוק ויבאה יצחק האהלה שרה אמו ד"ה יצחק פיהרמע דיא רבקה
 אין דאס צעלט זיינער מוטטער שרה רש"י צור שטעללע
 בעמערקט כל זמן ששרה קיימת הי' גר דלוק מערב שבת לערב שבת
 ברכה מצוי בעיסה וענן קשור על האהל ומשמחה פסקה וכשבאת
 רבקה חזרו ד"ה יצחק בראכטע זיא אין דאס צעלט אונד זיא וואורדע
 איין אבבילד דער מוטטער שרה דען ואלאנגע שרה לעבטע בראננטע
 איין ליכט פאן איינעם שבת איינגאנגע ביז צום אנדערן דער זענען
 וואר ביא איהר זיכטבאר אים טייגע אונד איינע וואלקע שוועבט
 איבער איהרעם צעלטע מיט איהרעם טאדע הערטע דיעס אללעס
 אויף ביא דער אנקונפט רבקה'ס יעדאך קעהרטע אללעס וויעדער.
 זינגען מאראלישע געדאנקען ענטהאלטען דיא ערוועהנטען דריי
 דינגע מיט דענען אונזערע שטאממוטטער שרה געפריעזען ווירד
 געניגזאמקייט איזט איינע עמפעהלענסווירדיגע טונענד נאך דער
 יעדער מענשען שטרעבען ואלל "איוה עשיר השמח בחלקו" ווער
 איזט וואהלהאבענד אונד רייך דער זיך מיט "זיינעס טיילע" פרייעט
 אונד ניכט מיט יידישען בליקקען אויף דיא פאן איהם מעהר מיט
 ציימליכען גיטערן בענינסטיגטען היגיופשויעט דען דאס שטרעבען
 אונזערעם מיט רייכטום מעהר בעגאבטען ברודערס נאכצוקאממען
 רויבט אונס דיא רוהע דער ווייזעסטע אללער שטערבליכען זאגט
 אויך אין דיעזעם זינגע מתוקה שנת עובד עם ווארע דען ארבייטער
 אנגענעהם דער שלאף אבער והשבע לעשיר אי מניח "לו" לישן
 דיא זאמט דעם רייכען ווייל זיין ברודער מעהר אלס ער האט דאס
 לאסט איהם ניכט שלאפען אויך ביא דעם היידינישען פראפעט
 בלעם הייסט עם וירא את ישראל שוכן לשבטיו ותהי עליו רוח
 אלהים בעמערקט רש"י "ראה שאין פתחיהן שוות" ד"ה ער זאגט דאס
 איין יעדער שטאמט אבערזאנדערט וואהנטע דיא טיהרען דער צעלטע
 ווארען ניכט אייגאנדער געגענאיבער וואדורך קיינער אין דאס צעלט
 דעם אנדערן יידיש בליקען קאננטע דא קאמט איבער איהן דער
 גייסט נאטטעס ער בעשלאסט זיא ניכט צו פלוצען אונד דאס וואללען

אונז אונזערע ווייזען פאן אונזערער מוטטער שרה ערצעהלען בייא
 איהר וואר „ברכה בעיסה" דער ועגען זיכטבאר אים טייגע ד"ה זיא
 וואר שמח בחלקה צופריעדען מיט דעם וואס איהר בעשיעדען וואר
 זיא בליקטע גיעמאלס נידיש אויף דיא פאן איהר אן ראנג אונד
 עהרע העהער שטעהענדע דען ענן קשור על האוהל דיא וואלקע
 דער איינזאממקייט שוועבטע איבער איהרעם צעלטע דארום נר
 דלוק מע"ש לע"ש דאס ליכט דער פריידע וויך גיעמאלס אויס
 איהרעם הויזע.

פתנמים מחובכים.

(א) והגאון רבי יחזקאל לכדא צפת צאו לפרחא לא הי' לב הגאון
 ר" זרע חילין טלס ענו ויהי צפת המועדו יחדו הג"ע
 זרע פס הג"ע נו"ה צדוך דיין צעל טעם העולך, חליפ סרצ ר' צדוך
 דיין חיה סמועה וחידוש צסס הכוז"י וקיים ע"ז כי הגאון צעל כוז"י
 כוון אל הסענה, ויחד חף הר"ז על הר"צ ויחמר ראו לא על סניעות
 רעות (סמועה זו הלכה) „אוונר צדוך דיין" (כלוונר הד"ן צדוך) חנה.
 (ב) הגאון ר' חייזיק ונקלחכים לכע פסס חנה צלוית גביר אחד
 צפגלה חנה לעיר הסמוכה להם וצדוך וקסם נטתה
 חנהלה הלדה ותתהפך וחרצ והגביר טכיהם נפלו צחמד הצורות
 נערס עמדם חנה הרצ צצדיחומח פתה חכני ונולחים „חנה וגדולה"
 צנקום אחד.

ארגז מכתבים.

מאיר אשר דעתו וחקרת לדעת פסר דצד ודוע טכר רצ ווודרי גדול
 יחד נעכר הרצ אשר לעד חרדים וחצלה לנו וטעניס טעס לצח
 כי צעל נגלה חנוקע לרגלי וקסמו ועל חס חדך חס יחגע צו חיס חולך
 צרגליו יקסמו צמקס חלער חולס חס יטבור חיס עגלה חיוסד יטלטו צפסליס
 בן סרצ ווודרי חול לעלוו כווק חירלה פנים ומיחותיו חס צניו יחנו
 עידסן ורק לקסול עיני עולו עוכרס להחלגס צאלרס חלדק לעען כחס ע"כ
 ססכרס לקסל טכרו צמיונז לא בן רצ חרדי חלא גס צלא זס חולך לעלוו
 צדך סחורס וסירלה חלגז גררס יוכס חס חסיו ענו ע"כ חול יוטצ „צלוונר"
 ורסח"ס חלוונס חלי טמעחי צוס חלא עינינו סרלוח כי נסחיר לסור חסי
 חלער חול ולסור סחלויר חלין צו חיות רק כדונה כאלו חי סיוולא וסחסי
 חוון חוונסם צעללכח חלצוע חסיו רצ בן סרצ ווודרי צעלס חיוו רצ רק
 עוסס ונעסס רצ ע"כ צדן חול סיעול טכרו וטלס „ה" יטוצ סופסמו כצחלסוקס
 צצ"ח, משה חין דרכו לסחוכס עס חלסיס צוריס כאלו וסמעחי כי לך
 חסר לעג וסחק חסיוצרו טל חכס חסר ויעסמו סחכס יסיון סלדס וון
 ססססס חול צטכל וצסחוק כי צססס חיסס ססוקס וחסס כי צער חסס
 חין לך צוס לסחלוח כי חרס חסס רק צסחוק חלא צטכל ודל"צ.
 סלוקי

פלוני חכמי סדורם סאכמי סקלס פלוני ע"ה ורולים לקיים גדולת
 סכסס סע"ה סוכס"ס לס"ס סונס סעו צו ססל סוס סרע-צניס
 סדסס ססכס לססור סק סס סעסו צילדי סכסס וסכסס סרס כל סססס
 לסרס סלסס וססס יסרס סוס וססל סלסס ססלס "סס" וסס צסלס ס"ס
 וסלס"ל (סססס "ס"ס) וי "סס" לי" ס"ס וססססו סו" ולסלסרס ל"צ וסס
 סלססן סססס "ס"ס יססן לי" וס" ססן יסו וססס לקסס צעלסו סונס ססס ססס
 ע"ס וססן לו עס"ס סכל"ס לסצססן צסן ס"ס לס"ס יסל וסל סול"ס יססוק ע"ס
 ויגס לרסק ע"כ ססר וי יססן לי.

לרבים "סורק" צסססו צל לעסר סס ססססו ססר ססססס סלסס לססס
 ססססס יסס סעס ססס קורס לעסן סל יססס סלסס ססססן
 ולס יססר סססס"ק חסס סרולס צסססס סרסס יסלס לסו וסלסס סולסס
 צ"ל כ" דול"ר סולק ודול"ר צל וסלס ססל לסדי סולסס סוסל סססן וסססס
 לסרס סלססס

העורר

יום	אבני זכרון מחודש כסלו	שנת
א	סגססן רצ"ס וסל"ר כ"ן סצ"ס סל סס"ך ו"כ צרססס	ח"ג
ה	" ר' סססל סלססר סלססס סל"ס וססס"ס	שצ"ב
"	" " ססר ססס"ל סל"ס יססס"ס וססססס	תרל"ד
ו	" " וססס ס"ס ססססס	תר"ל
ח	סלסס"ק ר' סססן וססססססל	תרל"ב
ט	ססס"ק רוב צסר וסלסו"סן צן ססס"ס	תקפ"ח
יב	סגססן ר' סלסס לוק"ס וססס"ל צלסלסן	של"ה
"	" ר' ססס"ל סססן וס"ס וסל	תר"ג
טו	" ר' סססס צרס סוסר וס"צ	תרס"ו
יח	ססס"ק ר' צרס וססססס סכד צעס"ט	"
יט	סגסס"ק ר' רוב צסר ססס"ר וססססן	תקל"ב
כ	ססס"ק ר' צרס וסססס"ל	תרנ"ג
כד	סגססן ר' וסס סססס וסססס	תרס"ג
כח	" ר' חסס וסססססססן צעל צס"ס	תקע"ג
"	" ר' יעקב וסססססס ססססס	תרנ"ז

מודעה רבא לאורייתא.

בחורים ו וועלכע געלעגענהייטס דרשות אום ביישפיל חנאים חתונות
אויף הן בהלכה הן האגדה ווינזשען וואללען זיך פער-
טרייענספאלל אן דיע רעדאקציען דעם „מגד ירחים“ ווענדען וויא
איהרע דיקטאטורליכע ווינזשע אונטער שטרענגער דיסקרעציען
פאללצאנען ווערדען.

כעת יצא לאור עמוד הסכמת גדולי הדור „מודע אורח הלי שבת“ עם פיר
הערות והמאמרים פיר „מאבוצי שבת“ הוא ביאור רחב יסודי המעמיק ובלתי
עוד ראוי ו... (הערות לגבי הלכות ד' הש"ס וכו') הוא נחשב לכל ילידי
הלי שבת. מחירו כלי בדקה 1.80 לשלם בכסף 170 ל. סלובקיא Ks. 25-32
באונגריש 60-75 אלפים כתרתי. בפולקא בשבט ולוה דעמריקא 20 דולר 20 כסף
ברומניא להשיגו אצל כל מוכרי ספרים ויאל הרצל.
Farkas Mózes, S.-A.-Ujfehly (Ungarn.)

פאטאגראף צענטראל.

קאזינצי גאטמע נומער 22 I. שטאק

פאטאגראפיען אין קונסטפאללער איינפיהרונג אונטער דעם בילדער
פיר ווייזעפאסטע אונד פיר זיין גייסטע געזעצליכע לעבנסמאנא
צו בילדיגסטען פרייע אין דרינגענדען פאללע אויך אין אייגען פאר
שטונדען ערלעדיגט אויף וואונדגעהע אויך אויך צו בילדיגען
אויסגעהען אינס הייז וויא אויך אויס לאנד.
ביזמע דיא וועהרמען גלויבענסגעמאסטען אום יומער-
שטיכט צווייג היינעם : ווערענדעמונגס.

צייענע דעמאנטאנטעס

יהודא פריעדמאן.

Fotograf „CENTRAL“ Fényképész Satu-Mare,
Str. Stefan cel Mare (Kazinczy utca) 22,

צימער-מאהלער.

עמפיהלט זיינע רייכע גייערסטע מוסטערן מאדערן און זשען
בילדיגע פרייע אדרעסטע :

Schwarz Ernő, Str. Col Jacobini, (Várdomb utca) 6.

מלכותם. דגם ורצ יוסף אם תווער חזירה הייב או מעור ורחים כרצת מעוס
 דלל צני ניהב רמחל לעני לא וקרי סניכה דלי כרי לא מוחר לכקוח
 צלמל עיר הכרחה סניכה צמסע סניכה לא לריך ליתן רמחל לעני. הדין
 הוא וי סעסע מליח צמס ונחמס דרך חייב סעסעל למלס חזל אם צמס
 סלך כל וס סליכע לסליח ססליח חייב ולכן יעקב סעסעל אם יוסף לסליח
 ונחמס דרך סמוכר לולכיס דין הוא סיעקב חייב צלמכר ונחייב לסחלוקן
 עליו וכי לרצת חזל לרי חף צלמכר ססלך יוסף לקייס ולוח חזי סי
 מעור מליחן דקס וליכו כסליח צמסר וס"א וי נכס עסר יעקב סמוכסס
 צלמל עיר סדחה ח"כ ל"ל כרצת לכך כסעלף יעקב וקוכן סמוכר לולכיס וסנן.

הגאון כו' ר"א סופר זצ"ל פאקש.

מדרש ויאמר נקעו וזה נקעו נעודותיו של נוקם וסי' סגלות"ק סכיל כי
 נקעב סלוחי צנוקס סעסעס צו דבר גדול צמסס קרעויות לנעל
 צור צמרי ולסחוס סססליך כססו צער סלרו ועלו וססועת גדולס נעסע על
 ידו סנוקס סזס גורס לכל וי סעובר סורס לסחלמל כססו ג"כ צעס סלורך
 וני סיעלס צסר סכרמל עוד יסכר לנוו עליות סליחו ססר סוכיס צלצת סס
 וססס סורס סלונס צלמכריו עד וסי ססס סוססס על ססי סקעיסיס
 וינכס לבו דרנכי ס' וכלוונס, וססס סי' נוקס לעורר ססצת ססס כי סס
 כסלס ונן גצוריס ססר סעעון ולוי נקסר כססס צער דינח ססוס וליך
 יסככלו לסויה יוסף ססיס חזל נקעו נעודותיו של נוקס. סזס וסנן
 א"ה חזי עני צל לסרס צס נקסל קודס דצני יעקב צלמכר סל יוסף סלל
 סליך רוסיס "צמסס" לכס וססלמך סליס סיצת "צמסס" כסלס למוחר ססס
 סול סלצר ססר דצנ יעקב סליכו ססר כי סליך רוסיס כסס "צמסס"
 וססוקס סזס נדחו לעורר ססצת ססס ע"כ צעס לא יניע סקלס וסן לך
 סס סלך סוול לכס וססלמך סליס וסנן. דעורך.

והגאון רבי ר' העשיל זל"ל סי' וססל"ל יודע כסוצל למעלס עסי' וססס
 על סססון ויסככלו סורו לסויה סלרו סילל מוכר ירצעס סעסר
 לססעיה סס יסכלל וסכלל צעליל ססססס דכו סס יוסף על סס ססס
 וסרע דונח סקצ"ס דליכו דן סלל צלמל סול סס ככו סוילכו ציסעעלל
 וס"א נקעו וסס נעודותיו של נוקס סליכו דן סלל לסי וסעו סל סלס
 נכסיו וסס סיו מליס לרון סורך על סס סוסך וסנן.

הרב הגאון כו' מו"ה יחזקאל לבדא זצ"ל.

פסוק ויאמר יהודה לחנן כלתו סצי סלונס צית סליך עד יגדל סלס צני
 כי ססר סן ינוח גס סול כסחי ויל"ס דצססר ססס לצי ס"י ס'
 סצי ססס וסס"ל צן סצי דלף דקיי"ל צקעלכיה דלל סנסל וי"ס סס סעלס
 לעני יצס סעס סססו סני צעליס וי"ס סנסל וססו דסורר וליח לא ירע
 דצנ רע וס"ל סקסס עליו ויצס רלסון ססי' צעולס גני ססר ססרסי' וססצן
 סלל כלס סקלס ייצס וססו דסססוקס קעלכיה סלמל דגס ציצס סייסינן
 לקעלכיה וי"ל וסס סלמל יסורס סצי סלונס צית סליך עד יגדל סלס רסל
 לכו

לר"ו לחיים למיעוטא ק"ל דלין קטן מייצב טמא ינלא קנים דק דלכן קי"ל דאזלינן צחר רוצ חבל צככנס מצואר צחולין דף ט' דלא אזלינן צחר צככנס וע"כ לא דלה לייצום צקנוותם דלמא ינלא קנים ויש סכנס דקטלניות דל"ט סומר מלום כיון דלית כאן מלות יצום מטא"כ כשיגדל וילא מחסם קנים טוב תואר לו לייצם כיון דליכא מלות אמרינן סומר מלום כ"ו וסבן סיטוב. איה חכמי צעכיי אונתני צה דחאחרונים תקטרו על סיטת הסוסקים חכ"ל דק"ל דקטלניות מחייצומה מטום סומר מלום כ"ו ח"כ כינלא גם צמחו אחיו ונחמה מילא דימול חסליטי מטעמא דסומר מלום כ"ו אמנס. מקום ים צרל"ט לחלק דמחני גבי מילא דכבר מלו ב' צנים ועשה מלום ואסי"ם וחור וע"כ לא סמכין צחסליטי למולו מטום סומר מלום דליכא דסכיה חזיקא מחני. מטא"כ ציצום דלחתי לא כחברר חס צמוקס מלום יסי" סכנס דחלל צעליה חדאסוכים לא חוי מלום וחי מטום פירי זה ל"ח מלום כיון דסי' חסטר צחכרת ככודש-רסצ"א כדכים ט"ו ע"כ ספיר אמרינן צקטלניות דמחייצומה מטום סומר מלום וסבן מאלר. וסרת מחר צום קוטי' חאחרונים על מחללצ"ם מייסודם יודע כמוצא למעלה ודצברנו כיחא דעם כבר ככה יסודם לדעת דלא סגינת החלום יען דכבר רחם דלחון צנו סגי"כ סי' קיים מלום יצום ולא סגינת עליו חמלום ובכח"ג צלמח לא חסייצם דל"ט לומר סומר מלום אחר דכרלח צעליה דחמלום לא סגינת ומוצן מקרל קודם מה טלמח יסודם מן ימות גט חוא כחח"ד כלומר כמו אחיו טמח חנס סקיים צה מלום יצום חכן צמחר כסיס יחל"א דיח"א על מחללצ"ם דקטלניות מחייצומה ונלד סומר מלום ורוק סיטוב, העורך.

מקץ

הגאון כ"ו מ"ה בושח מיינן אפען.

פסוק ויקן פרעה וסנת חלום ויחי צצקר וחפעס רוחו י"ל, כי סחלומות טלדס חולם עד מלות לילא חין צחס. מנע עמ"י רוצ יען כי חוא צה מקצת המחכלים טחכל ציום וצלילת ופעם עוד לא כחעכלו צוועיו וע"כ צה עטן צמות חלדס וזה גורם לו כי יחלום דצרי חצלים סרצת, לא כן חלומות חטר יחלום חלדס אחר מלות הלילא כחטר כבר כחעכלו סמחכלים וסרעיונות סקעים וע"כ אז סחלומות חוצס חמח וט"א ויקן פרעה וסנת מלום חמנס חס רחם סחלום צחחלת סלילת לא סי' רוחג כלל חמנס, ויחי צצקר יען סחלם סמוך לצוקר ע"כ וחפעס רוחו כי סחלום טצצקר חוא חמח כחחח"ל, צרכות י"ס ג' חלומות מחקיימין חלם על סחחית וסבן. א"ה סממחי דרך לחות למרס כל חלומות סולכין אחר, סמח" סס דמו כי צה סחלום צרוצ סחוכל וסרו חמרס אחר סמח וסבן. העורך

הרב הגאון כ"ו מ"ה פנחס הלוי בילליצער וצ"ל סערעגטש.

בפסוק ויחמר פרעה אל עבדיו סחמלא כוח חים אטר רוח חלקים צו ויל"ם צחקס למרס דצרי רע"י צם' ויעצ ויסרלל חמח חס יוסף כי צן זקונים חוא לו ב' מירוסים ח' סחי' זו חוקינן דומס לו ועוד סי'

הגאון בן משה שצול בראך גר"י קאשווי.

הב"י ה' שמונה תקס"ט מדוע נחזקו ה' ימי חנוכה שלא חזקו לה' ה' רק שבעה ימים כי על יום אחד ה' שמן נצמד במלואו, ולימים גם דברי שטלנות ב' וטעם ט' בחלום טה' שמן על יום אחד ולצדק ב' שלא ה' שמן חמי' ליום אחד וסידה לבאר כי יש לדקדק בלשון הגמ' ב' ש' שבעה שאלו ואלו סך שמן ולא ה' ב' להדליק אלא יום אחד ונעשה כס' ודליון, וממנו שמונה ימים ויש למדם דמבואר במדרש דב' על חסדוק סוף כמים טעם נענין מים מבלי לל בלי אחד לא כשאר סוף מים בכלי הדמיונה וטעם ט' נענין שמן מבלי לכלי אחד יסאך דבוק וממנו בכלי הדמיונה ומעשה יס' לומר שלא ה' ב' אלא מלמס מה סלדך להדליק על לילה אחד וזה חס' ה' אסתר להדליק ב' ע' עלמו אצל אחד סחולך לערוך חסדך לחוך המורה וזה כשאר ב' דבוק מסמון בחסד מעילא לא ה' במורה די חס' ליום אחד ומעשה לשון חכמים מרמז באמנם ולא ה' ב' כלומר בחסד עלמו ה' להדליק יום אחד ונעשה כס' ודליון, וממנו מירושם טעמו חסדן וממנו ודליון ה' ימים ומיוסב שטלנות ב' דבאמת ב' עלמו ה' להדליק יום אחד אצל להדליק במורה לא ה' חס' יום אחד וחזן.

ש"ס שבעה כ"ב אחד די חכמים כד חנוכה שסידה למעלה מעשרים חנה סקולה ב' ואמר די חכמים מאי דכתיב וחזן רק ב' מים אין ב' אצל נחשים ועקרבים יס' ב' דמו דהו' דהו' לקטר ולסלז ב' המאמרים חסד לא חסדמה ואמתי להביא חזון סבא מן חסדס מחסד בגאון סדדסן מ"ס נרשון טעמין כ"י עם חסדמות כוסך סדדכו בסקס מלדס סדדס על מקדא קודש סדדס נחמו ריש זס כלזון סטליל חס' יוסף ועל מחסדו כל מגדים זס כד חנוכה וסידה לבאר ע"י סמבואר במדרש סמבואר כל מה סאירע ליוסף אינע לליון כי מעשה יוסף מורה על סמבוארע סאירעו לאומס יסרלית מלז סידה לבוי סחלת דבר ויסרלל סבא חס' יוסף בן סבא אוחנו ססס יסבך במאמר סנציו סלל חס' עסו ליעקב ואוחס חס' יעקב ציוסף ועסס לו כחוכה סקיס בן סלציוס אוחנו ססס צגדי חור וסחן לבו חוס"ק ציוסף ויקבלו צו אסיו בן עיקר סיצס סססלס כלמס מלס סקסלס כמ"ס סרעצ"ס צלגרת סינן דלע"ג סיכסו לא חזי ונליוסו חזי כי סססססו מלל יסגל ציוסף כלמר ויסקר לסס סליוסוסי בן סכססו מססרים לסס וססס סכססו סללמיס סליוסי צחוך סססס כמ"ס סרצ סרצ מ"ס יורל חזי די מרדכס עור ססל סליוסו צרנס צחוך סססס זו ליון סכססר ליון ססס סססס ורל' לס סססי גס צחוך סגלות ססס קומס סליוסו וסס כלבס גס מססרים וססס סססס וססס ב' במאמר סססס צגצונן יוס ויסס צעמין סליון וכמו ציוסף וסיו סמר חס' סדבר בן ססס יסבך יסמור חס' סדבר ורצ' מרדכו חסד לא יסבז ריקס וכל דברי ביסלס אומס וכמו סכססר ציוסף ועסס לבו וססססו בן אוחס מוסציס עלינו מוסציס לסססר אוחסו מלסס כמו סכססר ציוסף ויססע כלזון וליסלסו מידס בן סקס"ס סססל צחי' כלזון

"ראובן" "רוחם חנן" צנו צבורי ישראל ועקלקל מחסרות ונכדו וסמם קלם
 וסמון צית ישראל צוסיס למרסם גס סכוסס לטכיסס על סמס ציתו וסמון
 צלונס וסס לסוי סוי ולסס לא יעסס ס' כקיס צוון סוס סוס סעסס
 לסצוסיכו ציוניס ססס סעסס לו סכסו יסכילו ססס כי וססססו צין סלונסו
 כס גדול יוסר עכל סכסס סס ססס צין סצסס סלסס וססס כיכר סצוססו
 וסססוסיכו כ"ס סגסס"ק צעל ילקוט סליוסי סעסוסס ססס קסו לסס ססן
 ססס סלסס סס ססס עסססו צעלסס ססס כלציס סיוס ססס עדי סלסס ס'
 סכוסס סעס סיוססי צססס סססססס וסויוססו ילססו לו סז כסון וכסו
 סלצס לסססס ולססל עוסדי ססן וססססס יסססלסון וסוסי ססס קסו לסס
 ססן סז ססס סלסס סס ססס עסססו לונלסס סססס וססססס סולס כעס
 סססס כלציס סיוס סיוס לסס קיוס צעולס סס ססס צין סצסס סלסס סז
 ס' יססס עלססס ססס עדי סלסס ס' וז"כ עקססי קודס סל וסלסס וסססס
 וסז עור לא סודע עדיין יסססל צעולס על כן כסועססס ססס לו סססס
 סססס ססו סססס ססססס סולס כססר סססס כי לא כסס ציעקב ולס קסס
 יוקל לסססו ציסססל וכל סעולס סעסו סססס לסססס סס יסססל גס ע"י
 קססס וסססס ללס יועיל יססר יעקב וליסססל וס סעל סל ול"ל עוד לסססס
 גצוסי ססס וס סססר צסססס סכ"ל ססססס סססו כ"ס זס סלונן סססל סס
 יוסק סססו וססל על סקצ"ס סעסל סססר סס יסססל סססס"ע ע"כ ועל
 ססססו כל וססס זס סס סכוסס לא כקוב סססר וסססס כ"ס על ססס
 ציססו וססס וססססס לס על סעסס לסצוסיכו ססססס ולס סז קס גס
 צוון ססס לססססו כיוס ססס וססס כי צססי ססססס סולס ססססס לסססס
 סס יסססל סז סססס וסססס סז לסססר וסססס לו כי קססס יססססו וסססלססס
 לססס יסססו לו סססו סססו סססססס וססס סז סין וססס סלל גססס
 וע"כ יססססו צגוסי וילססו וססססס, וסססו ססססו "סלצוסיס" סססססס
 לו לסס וע"כ עוקלין ססססו ולססססס לסססס כסס קוליס יססו עליו
 צקוליס וססס ס' סססר כי סלססס ויוססס צסס סלססס סכ"ס "ססס סססססס
 צססססס סססס סססס כעלץ לסס זועק ויסססל ילסו גססס וססססס לסססס
 וסססן לסססו סססל לסססס סלסס סלססס וקססס סגסס עלו"י ס"ל לססו
 וקוס כססר כעלל וססס לכך גסססו "ססססן יסססס סס" וסלססן וסססן
 וססססן סלסס סססס ססססו וססססו וססססן יסססס ססס וסל יססס לססס
 סססססו צגוסי סולס "סס סס גציס" סקססו עלססו יוסר ודי ער סססר
 לסס ססססו ססססו לו ויקולו וססס צ"י וססססס לסססל לו וסל לסו לסס
 וקססס ססססס סוי עסססן לסל לא וסססו סססו יוסר ודי ער סססר
 סוי עסססן צססס סססס על כן עליו לססס גס סס ססו סססס סססס"ע
 וססס לו ססס ססססס ולסססס סססס כי צור סגססו סק סין צו וסס
 וסס סין צו סלל סססס וסקססס יס צו כ"ס ססססן סס"י ססססס וססססס
 צקקיס כן סססר צסססל יסססל וסססססס ססססן סססס ססו יססו וסססו
 סס יסססל סולס ס' סס"י לו וסס"ל ס"ס סססס סססססס לסססס וס"י
 ססס כי יסססו סס"ל לו עור לסססווי סססל כי וס סעסר עסר ועססו
 לא יעסס ס' וסססס סססר וססס סססן לסס לא יססו ולס יסססו וס

[illegible]

זאת חנוכה.

שְׁנֵי חֲמִישֵׁי הַשָּׁנָה לְקִרְוַת יוֹם ה' עַל חֲנוּכַת צֶמֶס זֹאת חֲנוּכַת וְחֵטְא וְחֵטְא
טַעַם הַמַּסֹּרֶת יֵעָן כִּי צִוּם ה' לֹא קוֹרֵין הַמַּסֹּרֶת זֹאת חֲנוּכַת
הַמַּסֹּרֶת עוֹד יֵשׁ לְמַלְאךְ טַעַם לֹא כִי כֹדֵעַ קוֹסִי' הַקְּלִימִיכִים לְמַעַן אֵין עוֹשִׁין
ע' יוֹמִים חֲנוּכַת מַסֹּרֶת קְסִיקָא לְיוֹמָא כְּמוֹ צֶמֶס יוֹדֵעַ וְחֵטְא אֲחֵרִים לֹא
צוּר לִיכְסֵב קוֹסִי' חֲבִי' מְלֹעַ עוֹשִׁין ה' יוֹמִים חֹל ה' טַעַם צֶמֶס עַל יוֹם
אֲחֵר וְלִחְסֵב קוֹסִי' זֹאת אֲחֵר כִּי בִּלְמַעַן יוֹם ה' עוֹשִׁין דֵּק מַסֹּרֶת קְסִיקָא
לְיוֹמָא אֲחֵר ע' צֶמֶס עֲרִבִי כֹחַ לְמַעַן זֶה צֶמֶס וְיִכְּ לֹא כֹחַ
חֲבִי' אֹר כֹּחַ חֲנוּכַת וְלִחְסִיכִים זֶה קוֹרֵין יוֹם ה' זֹאת חֲנוּכַת לְחֲנוּכַת
כֹּחַ כִּי יוֹם ה' לֹא דֵק מַסֹּרֶת קְסִיקָא לְיוֹמָא דֵּק חֹל חֲנוּכַת מַסֹּרֶת וְחֵטְא
(ע' סֶפֶר גִּזְעֵת מִכֹּחַ מ' עֵקֶן).

וינש.

הגאון כו' ר' מאיר ליבוש מלבו"ם.

מסור ויאמר אליהם אל תבגזו בדרך פירש"י אל תמקיעו מקיעה גסה
והיה נבגז תענית יר"ד ותמרש"ל תקטת ונדוע לא הוסיכם יעקב
לחשב חלבו לחללים על זה וי"ל עפ"י חב"י ברכות מקיעה גסה סועלת
אחד מחמט נחלם מחור עיניו של אדם ומחלכל בקידום יין סעועמח ואיחא
בס"ס כו"ז דכו"ר אקור לסחוח יין קידום וכו"ע סבגי יעקב מעת שחלך
מהס יוסף ה"י כוירים סבאמר ולקדקוד כויר אחיו וע"כ לא לריך יעקב
לחסיסם דכלא ה לא ימקיעו מקיעה גסה כיון ססועלת מחור עיניהם ותקטת
לסחוח יין קידום אכל אקור להם יען סחם כוירים אומס בעת אכל יוסף
סבגי סק כוירחם דאקרא אלא דבר ויסחו ויסבכו עמו ע"כ ה"י לריך
לחסיסם וסנן.

ויהנה דעסו עוד על מקרא קודם סביל אל העסקו צדצד סלבת וגט טט
טאל סבן וט סטבת יוסף ויעקב טלל סוטירט על כד, וסמטתי
מדרטן סטר לטות כלט כז סין קינז סין סורה לטת סרסט וטטל
עסק וסטרור סורה ועז כלט סלכו למלכז סטציל סטרון קינז ילע יעקב
כז בטל לט יעקקי צדצד סלבת ולטרת סך למטר סל כטטלור צטירט
צד וטון סטבת סז לזוסף לזוט סלל יעקקי צטורה וטון.

[illegible]

גאון יעקב מרובכל וחסדו עמו שיחמר בחר על חמור זה בלא חסל וחס
 דבר כי הסגנים לא עשו לרון אחסן ד"ה רק צדין סכלי אשר גם צעלי
 דמות אחרות לא ירחקו מה שהסכל מייבז אחסן והנה הסודות כחנה ואס
 חין לו וכמכר בגבחתו זה לכחודת כגד הסכל כי וי יאנה לקנות אחור
 ולסכניק גכצ צציתו סלל יגכצ עונכו כל אשר לו צצית חמס ככז אשר
 סלמה סמלך לא יצור לככצ בו יגכצ למלא כספו כי ירעצ ח"כ יס לומד
 כי צעצע חלים סזה חירו גכצ רק עסכי דחקו ח" גכצ עסל"כ עתה כחצר
 יח" סנוך על סלחכו ויסקיק לו כל עסכוריו למס יגכצ חמס זס ססכללות
 רק על גכצ עסכי דחקו עסל"כ מי סיס לו ועכ"ז גכצ חין זס ססכללות
 כעונן זס סכונס צכיווסין סלכו כחיצ ואס חין לו וכמכר בגבחתו זס יס
 לו וע"ז גכצ ח"כ חך סקס גכצ לציתך סלל יגכצ עמך סכל וח"כ צע"כ
 עוסס סדכז סלחס יודע סלמה סחירו גכצ רק צעלילס צלח עליו וסנן.

הגאון כ" מו"ה חיים בערלין זצ"ל ירושלים תובב"א.

ססור לכולס כחן סליסוס סמלות ולכניעין כחן כ" ומס סליס סמלות,
 ול"צ למס צחלסים כחיצ "סלסוס" מלל צוייו וסלל צכיוין כחיצ
 "סליסוס" סקר וייו ומליכו צחירות סמסון לסלסוס סחידס לכס סידס כ"ז
 וססכי לכס כ" וסלוסיס "סלסוס" צגדיס כחיצ "סלסוס" סקר וייו ואס לא
 סוסכו לסגיד כ" וסססס לי סלוסיס "סלסוס" צגדיס מלל וכססר מללו
 ססידס וסן "סליסוס" למגיד ססידס מלל וסלל דכר סיד? ויל"ס עס"י
 עסל"ל למס סעידס למס כחיצ "מלל סס" סכיס סוים מנחס כחלס
 צעליל סססרון וייו מורס על ססורי כלוסר דומס מנחס ונעסס עולס סכל
 לככון כי כססר כחן יוסף לעסרת ססורי סגדיס לא סיו כל ססלסוס סוים
 כי לא ס" כולס צקומס חסס ע"כ כחיצ "סלסוס" מלל חכל כססר כחן
 לצכיוין חמס סלסוס סמלות וסיו כולן סווס ע"כ כחיצ "סלסוס" סקר לסודות
 על ססורי, וכן צעמסון כססר סמל סיסן לסס סלוסיס סלסוס מנגדיו וצנוס
 כל צגדיו ס" סווס צמדת חסס ע"כ כחיצ "סלסוס" סקר וכססר יסכו לו
 כל ססל סליסוס חסס מנגדיו ח"כ ססלוסיס ססלסוס לא ססיכס סווס
 (כי כענע חירו צקוג ססססכית כי כולס סיו צקומס חסס) ולכך כחיצ
 סלסוס מלל חמס סמל סלל כחן לסס סגדיס סלו רק סכג סלוסיס
 סלוסיס ויפסיע סס סליסוס ולל סיו סגדיס סוים כי סיו מלססיס סוים
 ע"כ כחיצ ג"כ "סליסוס" מלל וסנן סינע כי סיד דכר סלל.

וירחי

הרב הגאון כ" מו"ה ישראל דייכעס גר"י ליערז.

בדיר"ש ויחי יעקב למס סכסס זו ססווס סכיון סכסטר יעקב חכיו
 כססווי עיכיסס ולכז סל יסכלל מלרות ססעצור ויל"ס סכס סמל
 סעין כולס וסלצ סומד חך לא כל זס ססעין כולס על סלצ לסמור יס
 עכצ וסועיל ויס עכצ וסיו מועיל ועל סכל סלסס לכחור צמועיל חך סחירו
 עכצ

ערב לא כל העמים טוות יש עת לרחק אף דבר הערב ומועיל צני יעקב
 אחר ויתח אציהם החמילו להקדים כי המלכים אינם מצוי כלון מצני
 יעקב ופניהם אינם אחס כמו המול שלטום עת חי יעקב וכלו חס סבול
 כי עתידין צניהם לסבול הקצם ממלכים ע"י השבצור ולמען שלא להצלות
 עליהם חס חמת מלכים ומעו עלמון ודברים הקצם בהסבגה עלמון צניה
 ובחון ועשו עלמם כאלו אין "עיינים" לחס לרחות כל דבר טוב ואין לחס
 "לצ" לחמוד חס אשר הרעות לחס לחמוד כמו שס" צניהם יעקב אציהם חי
 לחס וחיו כוכח המדעם נקחמו "עיינים", ולגם "עי" צניהם לחמוד) והבן.

הגאון כו' מיה שלום מרדכי והבן הרענאן.

מסוק ישכר חמוד גרם רוצן צין המשפטים צהרנוס ורז"י ס"י צין
 החמוץ ויל"פ כי נודע שיעקב קיום המורה חלוי בגדרים לצלי
 ליגע גם באמס קלמו כ"פ הגאוס"ק צעל ילקוט אליעזר ז"ל מקרא צישע"י
 לו ללו קו לקו וס"י לחס דבר ס' לו ללו קו לקו למען ילכו ויכשלו
 הכוכה כי החמילו להרוק הגדרים ואומרים לו ללו מלום על מלום
 חוקים חכמים איקור משא ומחן בשנת שחא יכחוצ וכדומה מלעצבים על
 דחול אשר מפיחם ילא כוכה לקיים ושמרתם לעשות גדרים וסייגים צל
 יתקו למדון ולכנוע צהר ס' ולא וראה ויה עלמה צידם צרצום חיים
 שלמו יד גם צחוס"ק וס"י לחס דבר ס' ג"כ לו ללו למען ילכו ויכשלו
 והבן. וצ"ע"ד ציחור צכום צפ' חקת המסוק כי ארכון גבול מואצ כו' ויקח
 חס כל ארלו מידו כו' ע"כ יאמרו המומלים צולו השבון ואחז"ל חל
 המומלים צי"רם ר"ל כי ע"י טרואים צולמנות סימון שעי' שלקח עיר
 הגבול כלח כל המלמנות מזה יש לחשוב כי גם צעציה קלה חס רק ושל
 צו יאחריע קופו להחציאו צחמורה וס"כ יעשכר רצן צין המשפטים צין
 החמוץ לצלי ליגע גם באמס קלם המורה והבן היעב.

הגאון כו' מיה שמואל עדרעגפערל משי"ד.

מסורה (ג"ס) רוצן צין המשפטים, רוצן חסת משלה למען חסלת רוצן
 סס רמו דרכו של יאחריע צראשונה ופחה חס חידם כסמור
 צדק צחמו על הדרך חל לרקק צוללות ופטור ונחת לך לך להחמק
 כ"פ הגאוס"ק צעל יעב לצ איס כי יס"י טסור וצדק לא ס"י חס חמל
 איס טסור ונחמלים צטח לא ס"י עוד על הדרך אשר ונמעט חס חידה
 (והחללתי צוקרא קודש צאיב ויאמר ס' חל השטן חלון חבא ר"ל איס
 חוקור סלך להחטיא חס חידם וס"י כוש"צ מוט צלך ונחמלך צס ע"י
 סצח"א שוטטים ומחללים צלך ואינם צניהם וצ"כ החלל יעקב חצ"ה
 חס יס"י חלקים עמרי ושמרני צדק סזס שגם צהימי צדק גם סס יס"י
 ס' נבר עי"י ונעמרי מכל דבר רע, וכעים וזירות ישראל חור לכוכה
 זחא "לכו" צכיס שועו לי גם צלכתם צדק שמועו לי) וזה רוצן ר"ל
 חילחריע צין המשפטים על הדרכים, ואח"כ נרעה חל רעס ילא ואמר קיום
 חמורה וחולות חיו חלל איס סכמי ונעקקים ולא איס אשר כלציה רוצן

חמת עול ונשא ונתן ועול המרכסה השמרנו על שבענו וזה "כונן חמת
נשא" ולבסוף ונשיתו גם צדיתו גם צענו שיהיה פניו נעסקיו וזהו לפתח
חמת כונן גם על פתח ביתך ירצין עליך וזה יעשר לבנו לעבודתו אמן.

דברים בעתם לברית מילה

במסור וישראל אהב את יוסף כי צן זקנים הוא לו יל"פ צחקים למרמ
מאחז"ל (יצמות ס"ב) ה"י לו צנים צילדותו יח"י לו צנים צחקותו
ופ"י הגאון מו"ס שלמה באגוצפריעד כי הנה אים אשר כותן צניו ללמוד
חכמות זרות ועלה על גרם הנעלות להיות רופא חולים או סומך כופלים
(עורך דין) ועל ידי זה נעשה נחיר אקורים כי הכל נעשה לו כחיתר
אונס על כל פנעים חכמה אהבת אב לבנו אצל זה רק צנודו אהב
צחוקו ובגודתו אצל כחשך יגיע לימי חזקתו וקדוץ היום אשר יוצל לקצר
ועתיד ליתן דין ומשפון וידוע צמקו כי לא יזכה צועקיו וסומך רק על
צניו כי צדל וחכמה אהב ונניצ צצו וי הוא זה אשר יאמר קדיש עבור
כסותו ואז נפשו עליו תאצל צדלותו כי אין לו על וי להשקט ואז סבן
הזה כלא נחשד לו צידעו כי לא לצדד יח"י לו ואולי גם להפסד כ"פ ח"ס
וחס"י לפניהם ילדים צנים לא חנוון צם ולחמה אין ילדים לא נחשדו לילדים
וחס"י היו לו צנים צילדותו יעבית מיה"י לו צנים גם צחקותו יחשדו לו
לצנים מיוכל לסמוך עליהם והבן זה כוונת מקרא קודש הכ"ל וישראל אהב
את יוסף וכל צניו כי יוסף ה"י הנוצח צין אחיו וע"כ צן "זקנים" ה"י
לו כי צחקותו ה"י יוסף נחשד צעיקו כי ע"י יעלה מעלה לאור צחור החיים
והבן. א"ה נח כעים למרמ צזה מאחז"ל על הקרא ציל יגיל אצי לדיק
ויולד חכם יענה צו גילה אחר גילה ולסכ"ל הכוונת כי צבן לדיק חסומה
צכילא צילדותו וצחקותו אונס "ויולד חכם" אס גידל צנו רק לחכמה
יענה צו רק צילדותו אצל אס קדוץ קילו וקול דודו דופק אז ערצה
כל שומח והבן.

העורך

דברים בעתם לנשואין.

(37)

ברכות צועדא כי הוי נקיז אינע איתחא אמרו הכי מלא או מולא
מלא דכתיב מלא אשה וכל טוב, ויולא דכתיב ויולא אכי וי
נניח את האשה הרבה פירושים כאמרו צזה, ואמרת ללקט אורות לעונת
הרעמים להקל ונעליהם ההימנע לעת "מלא" וזה יח"י עמנו לזכות את
הרבים כי זה כל האדם, וכלא דהנה יס דעות הרבה צאכסס הנוצקסס
לישא אשה, יס אכססס הנוצקסס צחק" הרבה לזרן והכסף יענה את הכל
טירוק צזה הנעשה צצניל ונוון הוא רע מאד, וכצד דצרו חז"ל צבנות
האים הנשא אשה לשם ונוון, אך לא באלה חלק יעקב אים יקר הולך
העיקר אללו לצקס אשת מיל צת יעדים ורק "צזה" יחפון לא "צנוונה"
ואשה כזו תחמק לו את החיים, ורעיון הזה לפון צדצרי שנונה המלך ע"ה
צכילא

צחלינו למכינו את שני חלה א' המושא חשה בעם מנוון ואת השני המושא חשה בעמה כי יודע דמיצת "חל" לנציו חלח (ור"ש דרש חמין שבחורים) ולכן המליך החכם מכל אדם עליהם כחם באונו "והלא חשה" איש אשר רק חשה לצדה בקט אז "והלא טוב חלל ומואל חלי נר ונוות "חל" האשה איש אשר לא חשה לצדה בקט רק "חל" האשה לצדה עוד דבר שבקט ומואל חשה שיש לה מנוון הצדה חשה כזו נר ונוות כי סוף הכסף יאצר וישאר קדם ונחלן וקדם ונחלן. וסו שטאלו צוערצח ציוס הנפואין, "והלא או מולא" תה טיבה של הסידור שגשית אם בקט ומלחם חשה לצדה או אם בקט ומלחם "חל" האשה כדן גדול וכסף הצדה ודוק.

וראיתי בקשר כרם הוצי להרץ הנחון בו "נו"ם לצי היקט הרצ צעיר לוכדון מדקדק צוחחז"ל ידע כמנחל למעלה מדוע שואלים זה דוקא בארץ ישראל ולא בצבל? וכי דבר כבון כי חשה רעה ונציהם גם טובה גדולה לצעלה שאינו רואה פני גתיוס (כצט"ס "עירובין י"ח) וה"כ כדאי לקבול צטציל זה יסורי חשה רעה (וע"י נגד ירחים ט' כי חלח שנת א' צפסוק כי יקח איש חשה חדטה ויונעם לך) ונ"כ צני צבל לא סי' וקספידים לישראל והלא או מולא דגם חשה רעה מחכם גדולה לצעלה להנחילו צטצילם לשוה"צ אחמם צני מערצח סדרים צח"י ידוע דכל סמחלק ד"ח צח"י מוצטח לו קסח צן עו"צ וה"כ צלח"ה צטוחים להכלל ונתיינס סמיר שואלים והלא או מולא כי ח"ל לחשה רעה להכלל ע"י ונתיינס, וצלחות פירש צום אחחז"ל צרכות קם על זאת יתפלל כל חסיד חליך לעת ונלא זה חשה פנחמר ונלא חשה מלא טוב וקסה לעם דוקא חסיד יתפלל ע"י ולהחיל ח"ש דיו"י שאינו חסיד והוא ירא ודרינח של גתיוס ח"ל להחפלה כי הלא גם חשה רעה ונציהם לו טובה גדולה אך וי קסח חסיד ועוצר ט' הוא לריך להחפלה על זה וסצון (א"י וסצון)

דברים בעתם להספור

ספור ויצאו עד גורן האמר בו' ויספרו קם מספר גדול בו' וירא יושב חלחן הסכעני בו' ויאמרו חלל כצד זה למלכים ע"כ קרא שמה חלל ונלרים ויל"ס כי חחז"ל (שצח קיה א') ונצני חצוים שונת ידאנו כל צני חצויה ונעשה יש להקסחק וי נדר צעיר אחת רוב יו"י ובקוף צ' יו"י כקצ לעיר אחת ונת קם ח"ה עיר ידאג עליו חם סעיר חקצ ט"י דר קם רוב יו"י או העיר חקצ קם ונת וצום ט"י בחלקו צני כנען וצני מלכים חחר כי יעקב ט"י דר רוב יו"י בארץ כנען ולקוף יו"י צא לנלרים ונת קם ע"כ צני חלח ונלרים צחו עם ארובו של יעקב אל גורן האמר אשר צעצר הירדן הסחלת חלח כנען ועשו רק קם מספר גדול כי חחז"ל שצני חלח כנען ידאנו על ויחחו ועליהם להספידו כי רוב שטוחי ט"י קם חלל וירא יושב חלח הסכעני חל חלחל בו' ויאמרו חלל כצד חזם "לנלרים" ונלא לנו כי קם ונת ועליהם לדאוג ולהספיד וחמר הסחוב ע"כ קרא שונת חלל ונלרים אשר צעצר הירדן כלומר קם טה"י צעצר הירדן בארץ כנען צכ"י נקרא חלל ונלרים לנען דעת כי צוקוס שונת קם לריכין לספור ולהחחלל

ולתחלף. ונעוץ צום לפתח גומל (ונגלה ו') כי כח כפסיה דר"ז פתח עליו הלי ספדלח חרץ טכער סרה וילדה חרץ לבי גולה כו' או כח חמרה קח כי חברה כלי חנודתה, ול"צ ודוע הזכיר ונקום לידתו ולתכל' יובן כי ד"ז הי לוב טכומי צצול ולצקוף ימיו נלה לא"י ונת טס ע"כ חמר הגס כי חרץ טכער סרה וילדה כו' צכ"ז חרי כח חמרה קח זו טבריה כי חברה כלי חנודתו ימן כי טס ונת ע"כ סמוכה דוצלם טסס יחלצלו על וייתמו צימר טלח והבן. (ומי' טלחון סלדיק ווי"ס פתח סלוי ציללילער זל"ל).

יידיש דייטשע ערקלערונגען.

לך נא ראה את שלום אחיך נעהע דאך אונד זעהע דאס וואהלבע-
 פינדען דיינער בריעדער, היערצובעמערקען אונזערע חכמול
 מכאן לת"ח שאל יצא יחידיו בלילה היערויס איזט
 ערויכטליך, דאסס עס אייגען תלמיד חכם פערבאטען איזט
 איינזאמם אין דער נאכט צו געהען. דיא אויפנאבע דעס מענשען
 איזט מוכה הרבים צו זיין דיא מענע צור נאטטעספארכט אנצושפארנען
 בעזאנדערס איזט עס אבער דיא הייליגע מפליכט דעס ת"ח דען
 מינדער בענאכטען צו בעלעהרען פאראנלייכטען זאלל ער זיינען
 ברידערען מיט דעס ליכטע זייגעס גייסטעס ליכט זאלל ער
 פערברייטען ווא דיא אונוויסענהייט אונד דער אבערגלויבע
 פיוסטערער גייסטעסנאכט איבער דיא הייפטער דער מענשען
 אויסגעברייטעט האבען, זאלל ער מיט דער פאקעל דעס גלויבענס
 פאראנלייכטען, אם אין אני לי מי לי וכשאני לעצמי מה אני ווען איך
 ניכט פיר מיך ווירקע אונד זארנע מיין וויססען ערווייטערע מיינע
 אייגענשאפטען פערפאלקאממענע ווער איזט פיר מיך ווער זאללטע
 עס טון אבער ווען איך בלאס פיר מיך בין ווען איך ניכט פיר דאס
 גייסטיגע וואהל מיינער מיטמעגשען זארנע וואס בין איך איך האבע
 דאן מיינע לעבענסאויפנאבע ניכט ערפיללט. ברצות ה' דרכי איש
 גם אויביו ישרים אתו ד"ה נור דאן זינד דיא ווענע אונד האנדלונגען
 איינעס מאנעס נאטטעפאלליג ווען ער אויך דיא פיינדע נאטטעס
 דער תורה' צופיהרט.

דיעס האט אונזער פאטער יעקב דעס יוסף געזאגט לך נא ראה
 את שלום אחיך נעהע הין אונד פאסטע דאס וואהל דיינער בריעדער
 אינס אויגע הינויס אויס דיינער איינזאממקייט אויף דעס פיעלבע-

ווענטען מארקט דעם לעבענס מכאן לתיח שלא יצא יחידי בלילה
 וא דיא נאכט דעם גייסטעס הערשט דארף דער ת"ח זיך ניכט אויף
 דאס אייגענע זיך בעשראנקען זאנדערן מיט דער פאקעל זיינעם
 גייסטעס זאלל ער בעשטרעבט זיין אללע דיא אין פינסטערן
 וואנדעלן צו בעלייכטען דאנן האט ער זיינען לעבענסבערוף ערפיללט
 וזכות הרבים תלוי בו.

תולדות אנשי מופת.

תולדות רבינו יחזקאל לנדא מפראג.

המשך.

בהיותו בן כ"ד כבר נחמדס שמו ע"י הסובותיו שהסיו לסוליו דדנר
 הלכה (ע"י ר"ב וחד"ק אה"ע סי' כ"ח זעבין עגונה) ומכל אספי
 חזן הילו סאלותיהם חליו וסוף ססיו כחלכס לכל אסד, וכתענה לראש
 לחצעה חצות צחי דינים ססיו קצועים סס וזכנה חקיס צחיותו בן סלוס
 נחקבל לאצ"ר ציחמסאלס וססד סיותו סס כעסר סגיס נקרא לסנה על
 כסל סרצכות צפראב צכנה חקט"ו ועמד על מסמרתו זלס סס צלמוד
 ציציצות צמקסי סורלות וצככנה סערס כסלסיס וסמונה סכס, ולדיס
 מדרסו נסדו רגיס מוצחורי סלומדיס לקבל סורס וססיו, ולסי דצרי סלמירי
 סגלון מו"ס חלסר סלעקלס (צעל ססונה מלחצס) צחקסדו עליו סרצין
 סורס ציסרלל סגיס סכס וסעמיד כסס חלסיס סלמיריס צעולס וגדולי
 סרצכיס וכסס מורס סורלס ציסרלל.

ביאמפלא סרלס כסו וגבורתו צדרוס, ודרס דרס צל סצחל דרגלל חס
 סרסות סספלות סכסיות צססר, דורס לליון סס סרלס
 חס גלונותו ססיתס חקועס צלצו מכן סלסיס סכס ומעלס סכסיות
 סעלונס סססיות סענוקס וססגיון סיסר וסנומודל וכרצו סכסות סגדולס
 וסלחצס כן רוצי ירלחו ולדקס קרועסו וססירותו, כלסר יסלר סורס צו
 סג' מוסר"י צכלל צססר (דצרי ידירות), לדקסן כסכרי חל, לדקס סזוכו כודע
 ציסודס וציסרלל, וסן צמוכו גדוליס מעסיו וכסללס, כדי צל דרצות
 קיוס. דס על חלס חקיס, צקכסו לס' סזיל זסצ מכיסו כודע לונחקיס,
 צמכר יסיו קכס לו סס עוצ וקורל לו גורל דר סוכל צלע כקי כסיס
 וצ לצ וילל ססו צלרלות חלל ומיריות יסמעלל ועד חזן לצי ססלרתו
 דרסות סחולצות לסצות חס ססיו רגיס מעון סיס מוסלס צכל סעלונס
 וסכס צכל סכמות גצותס ורעות גליות וסעלונס (עולת מורס סי' דרס ע"ז)
 צו סגלון כ"י מעיד עליו ססוף רכצ לצ ולמין כס לעמוד צסיכל סגיס
 וידע לכלכל דצרי צמססו ח"ך לצקס רחמים על ללן מרעיו וסללחו לא

עצם ניקס כי ה' נתן חנו צעירי העמים וחזנת רוח וסללה צדצרים
מנוגעים לעד ישראל.

המשך יבא בחוברת הבעל א"ה.

ארנו מכתבים.

השוואל נספר "למחול" הגיע לתח נעם על סוכנת סחציה סמג"ל צקי
תדע מוכסגין סערים סעניים לקצצ צמנכת על סמחיס, חכני
סנעתי וגלון סחל סכתן נעם לסכח כי יט סרצח חכמים קדושים סחל לא
יכויו ידם וסחכנס ולנעם ונענו לתח עזר לעניים סרופקים על סחחס
לעזרה ונעלו לעניסם סערי "לנעם" רק זה דרכס כסל לוו לסערס צצרכס
צלנרס ה' יסלח לך עזר ויסנעם ולנעם סחס צועמים צדכיצס צנחו צד'
וסחל ילום סחכס סח סצרכס וצצרכיס כאלס וסלחיס סחס ניקס וניכ
סין וסחצין עזר על סחחיסם סך צמנכת סקצנו ה' ימים על נס ססנן
וקסס סח על יום סחל ס' סון צסך וליל כחי סע"י לסין קקצ"ס כוחן
צרכס רק סח יט ונעם על נס סחסול סצרכס וסחל סעלות כל זה סח
לסער סח סעניים צצרכס ולנער ה' יצרך סחכס כי סללס סין על נס
סחסול סצרכס נ"כ כוחגין לקצצ דוקא צמנכת על סמחיס וסנן סחל נעם
כעיקר לנכסג ע"ד סחוס.

השוואל סנן לדעם נעם מוכסגין צכנעם קסלות לסלליק כ"ח צצחי ככסיות
וצחי ונרסות גס צצק צנח ססלס סחחית? חכני נסחיס צכסר
צכין סלנעם סכ' ססנעס כרי ללסח ידי דעם סרננצ"ס צס"ג וס' סחידין
ונוקסין סכ' דצסנצח סכנות צסחית סחסם גס סרלקס סס וסל סככו
סכנות יע"י"ס. לרביים חני דורס ונצקס ססר "ססנח סליעזר" לסרצ ונורקס
ונוי סיס צידו לססליחו לי יסלח לידנו וכצל לענוק ססוס, שמואל קצלחי
יקרחו ורסחיו "סקלס" צלנענו" כי סללס ונעם סנן וצצרו סססחונגיס על
סעליוניס וכסקצל צעירו סחל ונלס"י סלדסס וס סונור וסרצז זה דור דור
סויס סונגיס לען חצי סחס וניד סגנור סיס סוק למודו צצית ססר ציכוני
יונלחו סח ידו לקצל סחל רצ, וסח סורה סין צו, וכססר וססמידס על צן
כסר סחל צערס יסצ על ססלסן לקדך קדך ססס ולנען לא ילערך סח"כ
לסססיק צסחוס סולין ונלמד לסססו כססר סגיע סל סעסרס וסכוס סססוך
וססכוס ככסוג וסח כססר סגיעס למעסם צצני סליעזר וריע כו' ססנצח
סססו סכסן נקוס סונססך וסקס סכוס צירס וססל למעסך ויגער צס סחיס
לסנער סססי ידיך כי סלו רצניס וגדולי יסרלל וסין כסן סמקוס לום וסח"כ
כססר סגיעס לדס למרדע כסל קסק סללס סולי וססגה סחל וססלל סח
סיסם סחס גס סלו רצניס ויען סחיס ויסנר לא רעיסח סנחי סרססוניס
סיו רצניס סך סלו סס "עכוס" ולל רצניס ה' ירסס עלינו ויסנצ סוססנו
כצרלסרנס

כבראשונה צביל, משה לא קבלתי קמרו ואין לו לדיין אלא מה שעיניו
 רואות ועקבלת ואילך אדמים מודעת אדמותיו ויחסרם בכל קלוי חבל וסקוויס
 וסעס העומדים, בעזרת ה' יסכלו לרוב ויגלה פני צמחלו, פלוני קבלנו
 ביאורו על מקרה קודם בשמים וסלה נא אכני מצקם כי לא אובל הח מוקס
 לרצונו צירחוני ודצניו לכירכא לעובדא כי מחצר אחד צא לפני גלון אחד
 צקסם לעלות, צקסמות' על חיבורו על סיר חסידים ואחרי הסצוקן צו ססר
 סוסכים רגעים אחרים אחד להחצצר יסר כחך על כי סלכת צדך סגלון
 מלצ'ס ואחזת צכעיות רעיונו ויסמח מחד לסמוע סצחו צכניו ויאמר לו
 צענות רוחו איזת כסלחות ואלא כבוד גלון צמיצורי ? עד כי ידועת חיבורי
 לחיבורו סל סגלון מלצ'ס ? וענן לו צלחוק ויאמר סכח כל רואי חסידות
 סל סגלון מלצ'ס על מבלת אסתר יסמלחו ויאמרו מה ראת על ככת לקחור
 דצני דצא (מגילת י"צ) סאמר אססורס טסס ס' כי סלל לפי ביאורו סל
 סמלצ'ס ככח ססיסן ססכס גדול ס' וכן כולס יסמלחו גם על חיבורך
 אחר כי נודע ססלמת סמס' סכס גדול ס' ועל ידי פירוטך על ססס
 דעת כי ס' ס' טסס וסוטת כנוך ודל'צ. לרבים ד' סעות קונות ססלחו
 צכאסוכת כסך ססיתת וזו כציא דצריכס אל סקודס פכיות צכחלי אס חזי
 להקצנת על מוצח סדוסק, וצלל זס לא אדמים גם אס חרצו מוקחור יצאו
 דצריכס לססמטת, כחצ'ס'.

יום	אבני זכרון מחודש טבת	שנת
א'	הגלון ר' חיים יאיר צכך צעל סוח יאיר	חס"ב
ד'	" גסון סנוך סעניך מכלדין מו"ס סדרי טסרות	חרג"א
ו'	הגלות'ק יחזקאל סרגל סלצכרסעסלמס סיכעווע	חרג"ט
י"א	הגלון ל' סלמס זלמן אולמלכן מלסורא (ידועת סלמס)	חרג"ג
"	" סלמס ליב טלצחק סיגעט (ערך ס')	חרס"ח
י"ו	הגלות'ק ר' ארי' ליצוס וויסכילל (ארי' דצי עללי)	חר"י
י"ח	" " לצי אלימלך דיכוצ (מו"ס צני יססכר)	חר"א
י"ט	הגלון ר' אכרסס סמואל צכיתן סופר (כחצ קופר)	חרל"ב
כ'	דציו מוסס צן מיתן רמז'ס טצריא	תחקס"ה
כ"ד	הגלות'ק סריאור זלמן צעל ססחיל	חקע"ד
"	סגלון ר' מליי א'ס אונגוואל	תרי"ב
"	" מוסס יוסף טיינעלצוים אוסעל	חרג"ו

דברים בעתם להספד

פסוק ויהי הם ויריקים סקיהם והנה איש לרור כספו צסקו וירלו חס לרירות כספיהם הנה ואזיהם וירלו חס זו דקס הרצ הגלון מויה פיוחז הליזי חזד"ק קערענעטס זל"ל דבר צנחו לפני משה איש חסד ואמר כי הם רוח ווסק הסכל דהנוף יכנה צנחי סק להכשמה צעוה"ז כונו השק העוזיק החפלים צנחו וכנפער האדם והרוח חסב אל חלקים והנוף סב אל עפר אי"כ יס לקרא הדצי הזה צסס ויהי הם ויריקים חס סקיהם שדנוק הכשמה וון הגוף השק הזה והנה איש לרור כספו צידו חסד אשר הי' לו ליגע כל ימיו להביא צידו לעוה"צ חסד ווע"ט הוא וציא לרור כספו שחקף לו הון ועומר ואם הי' עכ"פ מוון כסר בלי דכוד גזל וחילול צנח לא הי' הספד גדול כי"כ חונס דא עקא כי עזר הכסף הזה ענב הדצה עצירות מצחורה וע"כ חזי לו ולכפסו וזה ספייס הקרא וירלו חס לרירות כספיהם הצינו על סלרור הכסף הנה ואזיהם סבסוים ורואים סדצוק צו הדצה חפלים ע"כ וירלו ויפחדו מפני סדין וחסנון הגדול והכורס והסן וס' יסרר לצנו לעצרו סכס אחד חון.

שייך לפי ויגש. (הגיע אור גמר ההדפסה).

הגאון מו"ה אברהם לייב הכוזן זצ"ל בערענסאז.

בפסוק אל חירא ונדרה ונלרים כו' ויוסף יסית ידו על עיניך וצוה"ק חסד דא רוא דק-ש יסכוסה כצד כודע לנפנצ כי וואחו יס"ס נקור העוז לא חלא סרנו ונס סכדוה לעינינו סהיא רע יסן סטח עינינו מואחם ולסצינ ונקודס סהכל לעוזה וכאשר פידסו ספס"ק ענין ק"ס שאלו חומרים סנוע ישראל הי' הוא הדחומים "חלקנו" הוא דין "ה' אחד" הכל הוא חסד ודחומים וזה נעס הכסח ידיס על סעיכים צק"ס (ע"י צרכוס י"ג וצטוה"ס ק"י ק"ח) סס רנו סלא לסציע על וס סכרלה לעיני צסכ סח"י לא עוצ רק לסחונין סהכל לעוזה וזה חסו יכולין ללמוד ווענשה יוסף אשר ציראסית ססצנו כי לרעמו סיא חצל כסאחסו ונציעין לוסרע ככס לדעת כי סכל הי' לעוזהו ונציח חקורים ילא ללודך ולמחיס סלחו הי' ויעקב ירא לירד לנלרים וסצח סגלות וסעצור סיקצלו סס צניו אחרי ווע"כ חור לו ססס אל חירא ונדרה ונלרינה כי הכל לחכלית העוז כי כל סללחות סזכו ישראל צלחס ונולרים הי' רק ע"י סס"י צנלרים צכור סצדנל וע"כ חור "ויוסף" הועמוד וולצ סל יוסף "יסית ידו על עיניך" ילמוד חוסך לדעת סלא חציע על וס סכרלה ונדוה לעינים ססיא רע רק לסחונין סהכל לעוזה וז"כ סזוה"ק דא רוא דק"ס דענין ק"ס גיב להנציר ידו על עיניו ולסחונין כי "ה' חלקנו" הדחומים וסדין הי' אחד רק חסד ודחומים וסנן.

ב"ה סאטמאר תע"א שנה שניה חוברת ה' חורש' עובט תרפ"ו.

מגד ירחים

יוצא לאור פעם אחת בחודש

מגד ירחים גם ישנים, ביאורים ופירושים, בדעת קדושים
לכל חפציהם דרושים, על פרשיות התורה, יפוצו אורה, וגם על
מדרשי חכמים, האהובים, כוונות מחומבים, דרושים לכל חפציהם
בזמניהם, פגנים יקרים מפי סיפרים וספרים, בעזרת יוצר הרים.

מאת

יוסף חיים הכהן ווייס

מחירו לשנה מאה וארבעים לעי, לאמעריקא ב' דולרים

למשעביא 30 כתררים, ובערך זה לשאר ארצות.

מחיר מודעות לפי גודל השטח, מחיר גליון בודד שנים עשר לעי.

מחברים השולחים ספריהם יתפרסמו בהירחון.

MEGED JERUCHIM

REVISTĂ LUNARĂ TALMUDICĂ-ȘTIINȚIFICĂ

REDACTEUR :

JOSIF WEISS

ABONAMENTUL ANUAL

..... L E J 140

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA

SATMAR, Piața Latinității 14

Cenz. Rabbi Ig. Klein, Sătmar.

TIPOGRAFIA JACOB VIEDER SEINI (Romania).

ארטד. כשר בארענא.

וויאזאוויא דיא באהנשטאציאן וויא עס ווירד אויסגעפאלנט
קאלט אונד ווארמע שפייזען, עכט כשר סאלאמי אונד זעלכווארען
וויא אויך אללערבעסטע געטראנקע מיט גוטע בעדיענונג ביא
וויא פניאש סאטמאר.

אמאן נג

עס ווערדען אין אייגענע אינטערעסע אויפגעקואם נ
מאכט דיא יעניגע בעזאנדערס איין יונגעס עהעפאר, דיא שען
ביליגעס מעבעל ווינשען צו קויפען, זאללען אויך פערטרויאונגס
ווענדען אן אונטערשטעהענדע פירמא.

Josef Gross Mebel Handlung Piata Uneri No 20.
CAREI-MARII (Nagy Karoly)

איין יונגערמאן מיט קליינער פאמיליע, דער אייגע קלאג
פאללע אנגענעהמענע מענאר שטיממע בעזאנט שענען קאלאראט
מיכטיגער בעל תפלה חזן בעל קורא שו"ב עופות קבלה מן נ' רבנ
מובהקים ווכט איינע פאסטען אויף זאפארט צו בעזעטצען. אדרעסע

Naftole Braun Str Aurel Vlaicu (Vámház) 21
ORADEA-MARE (Nagyvárad)

האטעל אונד כשר רעסטאראנט

אין הוערין (באנאפי הוויאר) אין דיא באהנאסטע נעבען די
האלצערנער בריקע ביא:
בן ציון פריעדמאן.

אפפערירע מינע ערסטקלאסטיגע פארמעט אונד רצועות ער
צייגונג צו אללער ביליגסטער טאגעס פרייז זאואהל אין עננה
אלס אויך אין העטאיל.
פאסטענדונגען ווערדען דאש אונד מיט אללער בעסטע
פינקליכקייט עקסע דיערט.

David Davidovits Str. C. A. Rosetti (Vig uca) No. 6

הרב הקדוש רבי אלימלך זצ"ל.

במסוק ויחנור ונלך ונלרים לנילדות העצרות אשר שם האחת ספרה
 וסם הסנית פועה ויחנור צילדכן את העצרות. ויל"ד ונהו
 ויחנור ויחנור צ' פעונים ויל"ט כי אחז"ל סגאלו יען שלא שינו את שנים
 והגם שלמי ראות עין הן דצרים של ונה צכך עכ"ז הוא יקוד שקיום
 הסורה תלוי צו והנכיון לנודנו ונלז התחילו צכ"י לפרון גדר צזה לאט
 לאט פרקו עול תורה ולא יזכר שם ישראל עוד ולכן פרעה כאשר חפץ
 להסית להדיח הלכיעות ונצנות ישראל ראשונה רלה לשנות את שנים
 העצרי ואח"כ יפרקו עול הנולות לגונרי ונקל להת להם לו סינותו
 את הזכרים וז"כ ויחנור ונלך ונלרים לנילדות העצרות (הנה יוכבד
 ונרים כנודע) ונעשה ישנו את שנים ויהי שם האחת ספרה והסנית
 פועה ואח"כ נולא נקום ללוות אותן אם צן והנייתן אותו ואם צת ויהי והצן.
 אמר הנהאסף שניעתי צזה לחות נלה צשם צעל ח"ס על הקרא קראו
 צשנותם עלי אדנות שם רנו על הדור היתום הזה זה דו"ר
 דור שני"א אשר צעודם צחיים קוראים עליון צשם נכרי ורק לאחר ויתה
 כפרולים להעמיד ונלצה ולונור תפילת אל ונלז רחמים אז שואלים על
 שם העצרי ונסי"א קראו צשנותם רק אז כאשר צכר נוסכבים עלי
 אדנות והצן.

העורך.

דרוש.

הגאון כו' פנחס הלוי הורוויץ בעל המלצה זצ"ל.

במסוק ויהי חיש ונלרי כו' ויפן כה וכה פרט"י רלה ונה עשה לו צצית
 ונה עשה לו צצדה ויל"ט דאחז"ל צכסדרין צן נח סהכת את
 ישראל חייצ ויתה ויל"ף לה נחאלי קרא ונודע כי סמק אם ח"י לישראל
 קודם וית דין צ"כ או דין ישראל ולכאורה נוכח נחה סהרג את הנלרי
 צכיל סהכת לחיש עצרי סתי להם דין ישראל חונם י"ל דגם צלל
 זה ח"י חייצ ויתה יען סצא על אשתו אלל דהרננ"ס ססק צריס ה'
 חיות דקודם וית היתה סלגס הניומדת אליו נותרת צלל קידושין
 ח"ב ח"י ססק שנה היתה אללו צלל קידושין כדן סלגס וכיון סהול
 צלל קידושין חין צו חיוצ ויתה אלל צצ"כ כיון דחין להם דין קידושין
 כלל קי"ל דאשתו הניומדת לו חייצ עלי ויתה נולל דתי"י הנלרי
 נוננ"ס חייצ ויתה אם יס להם דין צ"כ אפילו אם היתה אללו צלל
 קידושין חייצ עליה ויתה ואם יס לו דין ישראל ויתה וניומדת לו
 חייצ ויתה נולד סכאחו נולל נוננ"ס חייצ ויתה או ונה סעשה לו
 צצדה או ונה סעשה לו צצית והצן היעב.

הרב הגאון כו' משה נתן יונגרייז זצ"ל פירער

ותפתח ותראתו את הילד והנה כער צוכה ותחנור ונילדי העצרים
 זה צנודתם ילד וקולו כנער ומ"י הגאון הנ"ל עס"י נעשה סתי
 ליהודים

ליהודים צוודינה אחת שהיו נמנים צלרה עיי' הענוש'ל שגבר אותם וצחרו להם חיש אחד נקוה פנים לילך להנוליץ עצורם אל השר ולצקש ונלפניו להקל עולו ונעליהם ובאשר כל לצית השר לדבר בעד אחיו הנודוכאים לעק צקול גדול שלא כדרך הנזקקים חקד אשר רק קול דונונה דקה ישנוע ונסיחם והשר בעק עליו וואד ח'ך ונלאה לבו ללעוק צקול גדול ולא יקף ונצלי דעת לפני ווי אחת עווד והסיצ לו צלצ נצצר אל תחונה על חמץ כי הריונותי קולי' ואקרא כי בונה אלמים יהודים לועקים ונחוך גרובי עיי' קולי' קול שוצר ארזים וזאת חונרת צת פרעה כשפתחה את התצה ותראהו שכינה ענוו כי ענוו אנכי צלרה את הילד והנה נער צוכה סקולו כנער ותאונר שעי' קולו כנער יען כי וילדי העצרים זה שלא נשה צלצד לועק אלא כל ילדי העצרים שגורלם להשליך ציחור לועקים ענוו וחקן.

וארא

הגאון הקדוש כו' מו"ה יקותיאל יודא ט"ב זצ"ל סיגעט

מסורה וסונתי מרת צין ענוי וצין ענוך מרת שלח לענוו כי אם ה' החקד והרצה ענוו מרות (מרת קווא חקר וסדות צחרא ונלא וי"ו) וילי' עפ"י נחזיל על ונקרא קודש ישראל נשע צה' תמועת עולוים באשר תהי' הגאולה עיי' הקציה צעלנו אז יחי' השועת עולוים וסגולה אעצרה יען שהי' עיי' צויד ויה' האדם שוצר אף הגאולה שצא על ידו עוצרת ולא היחה גאולה אליונה ויחה שנומה וסגולה"ק רצי גלום ונצעלזא זי"ע הדור לה' כי טוב כי לעולם חקדו ונוי יאונרו כן ואין לוונר הדור גילאו ונולדים ונצב נודי ויון שהי' סקק אותו החקד לב"ה כי זאת יאונרו גאולי' ה"י כלוונר לב"ה שחסי' הגאולה עיי' ה' צעלנו ואז שהיו הגאולה כלחיות ונשי' אלם ונקצי צה' ישראל ר"ת אדום נודי צב יון והי' זה נשום אשך ילאו ונולדים עיי' נשה ואחרן ולא עיי' ה' צעלנו לבן לא הי' גאולה אליונה וזאת חורת הנקורה וסונתי "מרת" חקד להורות נתן כי לא הי' גאולה אליונה שצוד יצאו גליות אחרים והקיצה לזה כי מרת "שלה" לענוו עיי' גליות אצל לב"ה כי עס הי' החקד כלוונר שהי' צעלנו יסדה את ישראל אז והרצה ענוו מרות ונלא ווי שחסי' גאולה אליונה צב"ה.

בא

חבר הגאון כו' ר' ישכר דוב קאהן זצ"ל סעגדוארץ

מסורה לענוו חקד צלחי בקדוץ בקד, לענוו יאלימן יעך יט לשלצ ענוים ח'ק צחקדויה למרן וסומיך הי' צמכי צחקד ר"ל חגס שצצר השליט האדם את עלנו עכ"ז יאליך הי' יעני לענוו יחי' לאל ידו להדריך צכו על דרך החורה כ"ס לענוו חמיון לאחרים (נודרש עקב) כי אריכות ימים עצור השלנות הדור וז"כ חמקוק מ' נקסטים לא תחי' נקסמה

ונשכלה ועקרה צאריך כלומר שיהי לך צנים להדריכם וע"כ את וקסר
 יניך חנלא חלת תורת הנוקרה לונען תספר צאחי צך כו' וע"כ
 לונען יארכיון יניך והצן. ואם הם יאנור עפוי"ס האלפיד הקדוש למרס
 חסד חכמי הולך לעות וחזקה והיית לחיט פגם אחר וניחתו של חסד
 צידו לחיות הולך ונודרה לנדרה ע"י צניו צדא ונחה חבא חס הולכים
 צדך הישר ואז הי יקרא גם חס כפטר יון העולם הזה וז"כ הנוקרה
 לונען תספר צאחי צך כלומר תחך את צך לתורה ולנלות וע"כ
 לונען יארכיון יניך והצן.

הגאון כו' ד' שאל אמסטערדאם זצ"ל

דבר כל צאחי העם כו' גנור צרכות נ' חין כל חלא לקון צקס
 שלא יאנור אותו לדיק אצרתם ועצודם וננו אותם קייט צהם
 ואחרי כן ילאו צרכות גדול לא קייט צהם וכל הצא חל חוכה יחווה
 חלא לולא חווית חלעיה עליו ית"ש לקייט הצטחוח ופ"י חגאון חכ"ל
 דכודע דציזת חיס ח"י גדול ונציזת ונלרים ח"ס רש"י על הקרא צשה"ס
 חורי זה נעשה לך כו' ח"כ לקייט הצטחוח ית"ש ח"י די צציזת חיס
 חונס ונצואר צס"ס סצת ס"ג חלל גדול חונרו צקצת כו' וסריך צגוי
 גדול ונכלל דליכא קטן וכן כאן אחר שחונר הקציה וחורי כן ילאו
 צרכות גדול ונכלל דליכא קטן זה ציזת ונלרים לכן דצר כל והצן.
 והגאון כו' ר' יצחק אלחנן מקאמנא זצ"ל פ"י צהקדס למרס הנודרס
 נחית צחקדך זו ציזת ונלרים נחלת צעוך זו ציזת חיס ויל"ס
 עפ"י ונחח"ל צחענית שחקור לחכות ונועשה נקיס ויקסה חיד נחנו
 ונציזת חיס שח"י ע"י נס וי"ל דצחונות לא נחנו ונציזת חיס רק נדנו
 כל הזהב ונציזת חיס לנוקדס חס"א נחית צחקדך כלומר ונה שח"י צדך
 חקד ודך הטצע חס ציזת ונלרים עס זו גאלת אותו ציזת ח"י לחס
 לעלונן חבל נחלת צעוך צנצויה ויד הגדולה וקדוד הטצע חס ציזת
 חיס חל נוס קדשך נדנו לונשכן ונועמה חלו לא ח"י לחס רק ציזת
 חיס לא ח"י לישראל קוס הנחה יען שחול ונעשה נקיס וע"כ דצר כל
 וישאלו ונולרים שלא יאנור חלעיה ועצודם קייט צהם עלונס ואח"כ
 ילאו צרכות לא קייט צהם כי לא נחנו וננו.

והגאון ר' צבי חייק פ"י וישא נשלו ויאנור קערי אחר הסביר עלנו
 לונשרת חלל חרון אחר ויהי ככלות הזמן נחן לו חידו צסכרו
 ונעצו זה ונעצר לא ח"י ונצין צעוד ונעצו זו חלא חצא לקצלה ונה
 נעס חלרון קרא את חצי הנער וא"ל ראה כל חס ונעצו זו ח"ס
 טוצה ונחשר הסחכל צה ח"ל חונת בי ונעצו זו טוצה ח"א לחונצין
 וחלו חצי חייתי ונשרת חללך צעוד חייתי ונקצלה חך אחר בי הנער ענד
 חללך החוצה רוצלת נלך לירן לו ונעצו טוצה לערך הסגור והצנחו
 חננל הצטחוח הקציה לחלעיה ואח"כ ילאו צרכות גדול ח"ס חחונס
 על נכוס נחסי ח"א קבלת חחונס וא"כ ח"י קייט דצניו ונצלי שח"י
 לחס כקף וזה רכוס גשני חונס אחר שחגס צנלרים ח"י ונחונס
 חלא

חרון צדית ה' ולקחתם מן חמרים ולשלב פסוקים הללו ויחדיו יתי
 תולדות אחת אל אחת בקרטי זהב בקשר עליון לאורייתא יס לומר
 כי צללות ת"ח אחרי חנויתו א"ע צלחל תורה ונחמרים לשלח ידם לקחת
 גם נוצן החיים כפי הסכרה וכחלומר הלל נגזול חקד לאבסניח חולם
 לא כן עודנה עוונדים צדך לבסוק בשערי תורה תחורה נקנית רק
 ציקורין כ"פ צעל כ"ס כך דרכו של תורה מת צולח תלכל אל אחת
 עוונד עדנה על הדרך ולא ככנסת ציכלל תחורה פניונה אז רק מת
 צולח תלכל אלל אלל בצר אחת עושה כן וכצר רכשת ידועת תחורה
 צורה נורוצה אז אשרך ועוצ כך גם צעוה"ז. וזאת תורה חנוקורה
 ולקחתם חרון צדית ה' אלל בצר קנית תורה הרצה אז ותחחוקתם
 ולקחתם נופרי הארץ חולם הלכיתה ציוס הראשון כל עוד שתעמוד
 על פי הדרך יהי רק חגודת חוזב לקיחה קטנה ועולולומת כי אלל
 לקחתם גם אלל זה ר"ל גם נופרי הארץ הנחמוד לעינים צנקל יסלף
 דרכיכם ולקחתם מן חמרים וסזן כי קלרתי צלומר.

הגאון ב"ר ר' יהושע הורוויץ זצ"ל זיקוב.

במסוק ותי' חדס לכס לחות על הצתים וחומר חגלות"ק חכ"ל כי צו
 תמונה וי"ס חרמניח צתסוצה להסיצ על שאלות מילוקוק
 אחד אשר שאל נוקרא דכתיב צחגי גדול יתי' נצוד הצית האחרון מן
 הראשון ונדקרי לית אחרון ובחריצ איכ חסס חקוק סיצנה ציהנ"ק עוד
 והסיצ חגי' דכתיב אחרון צכ"ז לאו אחרון נמש רק שחול מלומר
 נחקודס וסרל" וחספוק סנוות ותי' אלל לא יחניכו לקול חלות הראשון
 יחניכו לקול חלות האחרון ותי' אלל לא יחניכו כו' ולקחת נמיני חילור
 וחספכו לרס ציצסס חלנוס דאחרון לאו אחרון נמש וזו חרס כלומר
 חלות חגי' של חרס לכס לחות על "הצתים" סיצנה ציהנ"ק צכ"א דמן
 חרס נוכח דאחרון לאו אחרון נמש וסזן. אמר חמלסס "טול קורא"
 צין עיכך ויחל צחוק" יו"ס דחלי ס"ז נסכס ג' חצי' עוד רל"י
 דאחרון לאו דוקא נוקרא קודם ע' ויסלח ויסס חלל סספחות וילדימן
 ראסנה וזלל חלל וילדיס "אחרונים" וזלל רחל וזלל יוקק "אחרונים"
 ולא נוכס לקרוא "אחרונים" לחמלעיס חספ"י סיס עוד חמרים אחריחס
 דכלפי חקודמים קרויס אחרונים יע"ס ונחוק לחיך חרנוס אשר סנועמי
 צלומריס לי נוסניה דחגלון ר' מרדכי בועסס (צוגלל רוח) "כרחל
 וכללח" אשר צו סתיסס חלל צית ישראל וסזן קלרתי צלומר. העורך.

דרויש.

הגאון ב"ר מו"ה מאיר א"ש בעל פנים מאירות.

מסוק אך ציוס הראשון תסציתו שחור נוצתיכס כי כל חוכל חונן
 וככרתה כו' ניוס הראשון עד יוס תסציעי יל"פ עסנויס חרין
 לפרס טעס של ציעור חונן ונודע ח"ל שאל חיקורין לצער וכי חרין
 ימן שחיקור חונן צכרת וסגס שחלצ ורס ג"כ צכרת שחלי חונן כי לא
 צדילי

צדילי אינסי נייכה בולי שחא וכ"כ צחוק ריש מקמים וזשחח"כ אך
ציוס הראשון תשציתו שאור וצחיתכם ונפרש העצם אי כי כל אובל
חנן ונכרתה הרי חנוור וואד ונשאר איקורין, צי כי האיקור הוא רק
ניוס הראשון עד יוס השציעי וכל הסכה ונותר ולא צדילי אינסי נייכה
ע"כ ליוטה חתורה לצערו וזצן.

בשלת.

הגאון הצדיק כו' מריה הלל ל"ש וצ"ל קאלאמעא.

ויבא ענולק וילחם עם ישראל צרפידים ודרשו חז"ל ונלונד שצא צגלוי
מרים ויליב כי צפ' חקת כתיב וישנוע חכנעני ונלך ערד פרש"י
כי שינה ענולק ונלונד ולשון כדי שלא ידעו ישראל על נוי לחתמלל
וודוע כאן לא שינה ענולק לשונו ולצושו וחבל ידעו שחוא ענולק ונרחה
צעליל שלא הי' לו פחד ונחמלת ישראל ול"ל דחבמוצ צעלונו צא כנושיצ
וודוע ויצא "ענולק" ולא התחמק לצא צדנות כנעני יען וילחם עם
ישראל צרפידים ולונו נקרא שונו רפידים ונמי שרפו ידיהם ונן חתורה
ונוקרא ונלא דצר ונקיר איון ונשנוע חורה גם תמלתו תועצת לא כן
שם שהי' אחר הקשרו של אחרן וכל ישראל צכו עליו שלשים יוס יען
שחסרן הי' ונקרצן לחורה הרי שחיתה חתורה חציצה ויקרה ואלוד
אללס ע"כ הי' פחד ענולק ונחמלת ישראל והוכרח לשנות כמות ולשון וזצן.

דרושי.

הרב הגאון כו' מריה אברהם נתן נ"י איילבערנ וניערו.

פליאה היס ראש ויכוס ויה ראש צרייתא דר' ישועאל ראש ויל"מ דהנה
השר של ים טען שצוד לא חניע חזון ללחם ונולדים דחגזירה
הי' ד' מאות שנה ע"י צלחתיק אכן כי דגם ישועאל הי' צהלל חגזירה
וגם עליו חוצה רוצת להשלים ונחלית חגלות חונם זה אי ישועאל
אקרי זרע כי ישועאל הי' רשע וזרע מקול לא ונקרי זרע אך חז"ל
חונרו דנשה חסוצה חונם הלא הי' זן שמתה ולא אקרי זרע צרם
הנוחש"א (יבנות ק') כי דהגר בשחחרת בשכחח לחרתם (צ"י שו"ת
חורת חסד ק"י ורה) ח"כ הי' זרע כשר אך קשת איך שיחרתה הלא
כי לעולם צחם תעצורו וחלעה קיים כל חתורה אכן ר' ישועאל קוצר
צקוטה דק ג' לעולם צחם תעצורו רשות וז"כ חונרו צרייתא דר'
ישועאל דלעולם צחם תעצורו רשות ושפיר שיחרתו והי' זרע כשר וחל
עליו גזרות השעצור כנו על ישראל וצ"כ ויכוס וזצן.

אמר חונאקף ויה שהעיר הגאון ונלא דלצרת"ט חז"ל איך מיוחצת חל
עצר על העשה דלעולם צחם תעצורו כתיב ציה "ונעלם" דצרי
הר"ן גיטין ל"ח דענוקס ונלוה ליכא איקורא דלעולם צחם תעצורו
דעיקר טעם האיקור ונאוס לא חחנס שלא יתן להם נחמת חנס וצנוקס
ונלוה לאו ונאוס חניכה דיד"י עמיד יעיי"ש. ואני העני צדעת כתבתי זה

ציוני מורסי דקצרת הרין יתכן רק לעוף דק"ל דצר שאין מתכוון מומר
ואז נקוט ים צר"ס לחלק ולומר דאם אין כוונתו לקוצת העצד מומר
לשחררו נשאל למה דק"ל דשאינו מקור אז גם צאין כוונתו לקוצת
העצד מקור לשחררו וקצרה צרורה הוא צק"ד. ובוה יסבתי קמירת
תקופות דצק"ס גיטין ל"ח הציא הנימרא דהנעמרה עצרו עובר צעשה
צסם ר"י חנני סנואל ומריך מר"ח דשחרור עצרו וסליונו לעשרה ונשני
נלוה שאני וצרכות הציא הנימרא רק צסם רב יודא ועל חמ"י נלוה
שאני מריך וסא נלוה הציא צעצירה ונשני נלוה דרביס שאני וקצר דשו
צס רביס (פי' חסר) נצ"י צקוף וחדק וצמקו יד חל"י קי"ז עוקה
(כפלות).

ובאימורין המתכן לנעלה צואר כמין מומר דהננ"ל צק"י ל' כצר חקשה
על חרין חכ"ל דמאי מריך חק"ס צצרכות נלוה הציא צעצירה
סא לחרין ליכא עצירה חונס צקצרה חכ"ל דרברי חרין חל"י אי דקא"מ
מקור או מומר כיחא דצגיטין דהוצא הנימרא צסם שמואל"י ואיהו
לגיטתו צק"ס כחוצות ה' דקא"מ מומר ח"כ ליכא לחקשות סא נחצב"ע
דלגיטתו ליכא עצירה וכוונ"ס חננ"ל חכן צק"ס צצרכות סהציא הנימרא
רק צסם רב יודא ואיהו תלמיד דרב דק"ל דשאינו מקור ח"כ גם צאין
כוונתו לקוצת העצד מקור לשחררו וסמיר מריך סא נחצב"ע ודוק.
העורר.

הרב הגאון הירשן מו"ה יצחק קונשטאט פ"ב.

מור"ש נקט רציו חמיד גלגל חנה שנאמר והי' כאשר ירום נקט
ידו וצרי ישראל חכונת כי עיניו הוצאות כמה חונות ונומשלות
חנן היו לקם ולתהלה וצחליפות חזונים צענור עליהם גלגל חנה
עלו ביתו ויחצרו וחולם חוה"ק זה שנות חלפים ניוס היותה והיא
מור-היום צנור כחה ניוס רביס לא יקטתו וחוונס חס חיתה דת
החורה צביה רק על עיניס חזונים החלום צנוחצנה לצד ולא ח"י
לדתו נלוה ונשיות אז חיו גם על חוה"ק ח"י עובר זרם חנה וגלגל
חנן חצל חחר כי יקודי חוה"ק צבויס על עמודי וולונו ונעקיות אשר
חנן עוקס צידים ע"י לא נסתכחה חוה"ק ונחתו חס"ל קשרם על
חצננותך כחצם על לוח לצך חכונת חס חרלה סהחורה חס"י חרותה
וכחצם על לוח לצך צל תסכחנה ללוח אז לריך חתה לקשרם על
חצננותך קהס כלי חונעסה לעקות חונות צפועל חסו ג"כ חונת נעיס
חזירות ישראל נפסק צבס"י חוויד סע"י סעניני הנפס עוקה חני חוויד
צכתי צפועל ע"כ חורתך לא סכחתי חס"ל חורע"ה חעוויד גלגל חחנה
סלא יכלה ויצלה גלגל חחנה צחחפכות חצתים וחליפות חזונים
חח דת קדשנו וסעסה חזה סנאנור והי' כאשר ירום נקט חת "ידו"
סא סעולות ונעסה חונות סעוקס צידים חת זה חריס וסעוויד
ליקוד ונקד וע"כ וגצר ישראל כי ע"י חחצב וסתחזק חת ויעוויד ולא
תסכח ללוח וחנן.

הרב הגאון כ"י מ"ה גרשון שמערן גר"י מ' לודאיש.

ויבא עמלק כ"י צרפידים ודרשו חז"ל צדק ידים על שרפו ידים וכן
המלות ויל"ם כי מרע דעת חזקיים וחכמים האחרים אך
למחר לעבוד את ה' צפועל ורחמנא לבא צע"י ואם לב' האדם שלם
עם ד' די צום כי נעשה המלות רק לקבוע אומות צלב חסד ישראל
ובשאלנו מאמרים צלב זה ח"ל למעשה המלות רק די צמחצם שכלב
ושמעתי כי זה ה' טענת קרח כי כל העדה כולם קדושים וצמחצם ה'
כבר השגנו מדרגת קדושים גם אם רק "צמחצם" "צלבצם" ה' וגם לכו
למעשה המלות והנאוה כ"י ר' ליצוק כע"ז שלם את ציאותיו לבאר
זאת נוחח"ל (קוטה מיד) קח צין תמילה למחילה עצירה צידו וחזק
עליה ונעורכי המלחמה ואמר כי בכל מלחמה יש צ' דברים הנחמדים
המלחמה שר תלצה ואבאי החיל והנה שר' המלחמה המורה צדק
הוא אך חושב מחשבות ח"ך לערוך המלחמה ואבאי החיל מוליכים נכח
אל המועל נחשבת שר המלחמה זה צלב זה ח"ל לעמוד ולתקיים ציום
קרב מלח שר המלחמה הוא הנחשבת ואבאי חיל הנה המעשה ופדית
כי תמילין של ראש נורה אל הנחשבת ענין שאלו חוננים ועל הראש
כנגד הנוח ותמילין של יד נורה על המעשה וחש"ל קח צין תמילה
למחילה כי אומר שהפעולה והנחשבת אין לריבין זה לזה ואפשר להפריד
ולחלק ילאו עצירה הוא צידו וחזק עליה כלומר עליו לחזור ויריעת
נשובשת זאת "נעורכי המלחמה" כי השם נראה בעליל כי המלחמה
והמעשה אחיות חלונות וקדושים זה צום כשלחצם גמלת וקדושים
צקקד עליון לאורייתח וחש"ל ויבא עמלק וילחם עם ישראל צרפידים
צדק "ידים" שרפו "ידים" וכן המלות מ"י שאלו שאל' המעשה צידים
רק העיקר המלחמה שכלב זה נורה שלם ראו עוד נלחמה נעורכי
ע"כ ויבא עמלק וילחם עם ישראל להורוהם כי המלחמה והנחשבת יחדיו
יתלכדו ולא יפרדו ונחמם באחד עובדים ונחמלים וח"ל להפרידם והנה
צנוק"ל חיימי קופר ואריך לבאר זאת מאמרים טובים ועוד חזון לעמוד
צד"ל לחיים אנון.

יתרו.

הגאון כ"י מ"ה יוסף שאול גמ"ז לבוב וצ"ל.

מסוק עתה ידעתי כי גדול ה' כ"י כי צדק אשר זהו עליהם ויל"ם
עמ"ש צע"ל חש"י לשרם וקרא קודש ד' צליון גדול ורם הוא
על כל העמים כי הסביל צין וולת גדול לעלת רם כי חלשון רם
יתכן על דבר העמוד לעולה צנוקס גבוה ואינו לנעה לנשק למור
היוצא על גג וחלשון גדול יתכן על העמוד על הארץ וגבוה לעולה
כענין חילן גדול והנה נירושלמי שקלים פ"ו נצואר שישאל בקדשים
צקם ליון וחש"ל ה' צליון "גדול" ח"ל הישראל המאמרים בהשגחת
חזקת

הצורה לנועלה ולנוקה ה' צבתי "גדול" חבל "רס" הוא על כל העמים
 חבל העמים השם ית"ש רק צבתי "רס" וזש"א "רס" על כל גוים ה'
 יען שאוונרים שרק על הסונים כצדו והנה ציור יס ללמוד השגחה
 הצורה ע"י וזה שראינו שהוא נשלב וזה כנגד וזה כי צדד נקרא
 ח"א קי"י וזה כנגד וזה, ונחוק לחיך דברי הדפסן צפי יד יוסף
 "כודע ה' נוספת עשה" חיותי כיבר כי ה' עשה הנוספת ולא ה' רק
 נקרה כאשר צפועל בפיו נוקס רשע וזה כנגד וזה וזש"א יתרו עתה
 ידעתי כי "גדול" ה' ופי' וזכירו חייתי לשעבר עכשיו ציור כי נלפנים
 חשבתי שהוא רק "רס" חבל עכשיו נודעתי כי "גדול" כי צדד אשר
 זרו עליהם כ"ס התרגום שפענשו כפי נודחם אשר נודדו וזו ראיית
 השגחתו והפן.

הרב הגאון כו' מו"ה משה פאללאק זצ"ל באנהד

במסוק ויצא אחריו וכל זקני ישראל לאכול לחם כו' ויהי ונומרת
 ויטב ונסה לשמוע את העם וליצ הנושך הענין ופי' הגאון חכ"ל
 דדרך לחות עמ"י ונעשה קחי צקעודת הקיום צקשו אותו צני קחלתו
 שישאר עוד ויסנוח עונתם וכבר ה' אחר חלות לילה ויהי כנוסץ כי
 רש"י תקפה ונסה חיבן ה' וי"ל כי ה' כאן קעודת גדולה כו"ש
 הרנוצין כי חתן דונים ה' יתרו שכתב לצרית וע"כ נודע"ה שח"י ערוד
 ציוס הנומרת צונקטטים שאלות ודיכ"ס ושונעתא צעו לילותא דין גרמא
 כי לא ה' יכול לשצח שם ולשנוח עונתם וז"כ הנושך ויצא אחריו
 כו' וקשה ונסה חיבן ה' על זה נותרן הכחוצ ויהי ונומרת ויטב ונסה
 לשמוע את העם ופי' לריך לו נכוחה ושלוח לרגל חולאכה מלחכת
 תקודש אשר ה' לפניו והפן.

הרב הגאון כו' מו"ה פייש פישמאן זצ"ל דרשן פ"ב

מבילתא והר קיני עטן כולו נפמי אשר ירד עליו ה' צאש יכול
 צונקום אחד ת"ל כולו כודע כי יס תרים גזוחים אשר תצער
 צהס אש כנו צנודיכת (נעמאל — קיליליא) אשר אש לחכות צארלס ותעל
 אש ון התרים וכלהצת תלחצי הרים, ונקרא"ם הרי וואולקאחי (סייער
 שטייננדע צערגע) צנודיכת נעמאלע יס הר הגדול נקרא "וועזוף" גצו
 שלשם חלמים ושם נואות רגל ולנומרתו וללסונו "גדלו ענבים וזימים וגדל
 שם צלזר העוז לצורון (ע"י צקסר הקנה וקסר הצרית וואונר צ' מ"ד)
 וכל עץ פרי ונוראש אש אוכלת צראש החר גחלים צערו ונונו לחב ואש
 וחנורות עטן ע"כ לנוען לא יטעון חיותא חמיקודס שגס הר קיני ה'
 הר אשר האש נקרבצו צא ונשח צחכונתו חסצ אח העת וחי יח"ה האות
 הזה ע"כ נמרט חובילתא יכול צונקום אחד כדרך הרי האש קיט לחס
 פוח צונקום אחד אשר נשט ילחש האש לחלק ת"ל "כולו" כל החר
 צוער צאש נוצחון לא צא האש ונוקח לנועלה כחנורות עטן חלח
 ולנועלה לנוקח ע"כ "כולו" נפמי אשר ירד עליו ה' צאש והפן.

דברים בעתם לברית מילה.

נברא (שנת קל"ז) העונותים הם אונותים בשם שכתבם לברית בן יכנס
 לתורה ולחופת ולנוש"ט צרכה זו לריבוי פירוש כי אם אונותים
 כזאת לתינוק צן עשיר צרכה ועליל היא והיא כזאת ליום נחמד כנו
 שחתינוק עתה צצית אציו צית ואלא כל טוב בן יח"י נועם ח' עליו כל
 יוני חייו חולם לתינוק צן עני אשר צשפל הרים גגו הלא נילץ קא
 לייט לית אם אונות לו שכן יכנס לתורה ולחופת ולנוש"ט אם חכם
 יח"י הלא חכמות חונקין צצויה אציו נונתין שצנו יקבל סך גדול לגדולי
 ואמת אונות בן יכנס לחופת כל יוני עני רעים ונזקק השכם עד נשף
 יעלה הרים ירד בקצות לנולא טרף לציתו ולדקת ונוש"ט וכן לו ?
 חולם צלמות חין כך תינוק צעולם שהוא עני כי ייד צלחתו ונרחם אונות
 הקצית ונוליל לו מרנסתו שדים נכחו אשר ירוו אותו צכל עת כ"ז
 שונסונס צו צחם ונולא חלב (עירוצין כ"ד) שמועם צו כונת טעמים
 (יונה עית) ע"כ צרכה ועליל היא וזה שאונותים לתינוק בשם שכתבם
 לברית צשעה שונסלחן גצות קא זכי למרנסת טוצה ונורוחם בן יכנס
 לתורה ונחך חרוחם בן יכנס לחופת צשעה צרובת וכן יכנס לנוש"ט
 ונחך עושר והללחת וחנן.

מח"י הדרשן מהר"י גראסמאן נר"ו

לגשוואין.

וילך חים נוצית לוי ויקח את צת לוי וצש"ס מ"ק דקוטת פריך אפשר
 צת ק"ל שנה שיתח כשנשאת וחכתוצ קוראת צת חלא ונלונר
 שחזרה לנערותה וכל הצא אל תוכה יתנח"י וכי נשום שחיל זקנה
 לא תקרא עוד צסם צת? והגלון והצד"ם מאלחק נוצ"ה שלח את
 צילורו עמנ"ש צק' ונורת חמלור הם שחלונר צתורה וירא שם יתורה
 צת חים כנעני וכן ויקח לחנן את חלישצנ צת ענינלד לחיות נמן
 שלח ראו על חלשת אם חיל יסית רק על צית חיות וגם מה צא
 חכתוצ לחורות לנו צחנורו ויקח את צת"י לוי שלח לקחה נעור ישי
 רק יען שחיתה צת לוי וצ"ו פריך הש"ס אפשר צת ק"ל שנים והחיות
 הולך לונר צת"י שלח נטעה שלקחה ענור חיות חלא גם צל"ו נודע זה
 אחר שחיתה זקנה כ"כ צעח לקחה רק לש"ס ולא לשום פניה אחרת
 ויה"י כונס"צ שחזרה לנערותה ע"כ הולך חכתוצ לונר שלח לקחה רק
 יען שחיתה צת לוי והנן.

ורגה הנפורשים העירו נודע צורה שילדה לחשמים שנה ח"י נחש
 לחעולם לפלא וציוכצד שילדה צת ק"ל שנה לא חבד נילונת
 וחבק, ושונעתי נודרשן אחד לחנן וישא נשלו וילונר צ' עניים הנחזירים
 על חמתחים פגעו זה צזה ויה"י הם נודצרים וצחך אחד השיתים החחיל
 אחד לגונור את החלל על גציר אחד נועיר פלוני כי נתן לו ננה אחת
 חמים צ' זה"כ והש"צ השני כי הגציר פלוני נועיר פלוני ראו יתח
 לשבח

לשמה כי נתן לו מדת הגוה ג' ז"כ אל"ל. צלחת עת תיית טס אל"ל
צפורים וישחק ויאמר לו הנה צפורים חין זה חידוש כי זה כל האדם
לחצות צפורים צנחנות לאצותים בקרב לבו אל"ל חניי אל"ל גזיר
הכל צחודס תנוז ועכ"ז נתן לי צ' ז"כ הלל מלל הוא וחממל ועשה
הטק דיוכדד הי' צוולרס צעת אשר צכ"י מרו וישרלו טעת צכרס אחד
נ"י לל הרעיו על כס לל כן ציו"י. אברהם ושרה הי' הנחגת חמולס
נ"ד טרצע ועכ"ז תולידו לבת זקנתס נ"כ הי' לפלל וחנן.

והרב הגדול חו"צ נח"ס אברהם יצחק ויובאז נעיר טעמקטחוצ כר"י
אמר צחקדנות חרצ חקדוט רצ"י ר' ברוך ממעוזו זל"ל אשר
פירוש חת-האור למפי הדורש"ן צצ"חור האגדה צחולין ז' רמצי"ל הלך
למדיון טעו"ס כו' חר"י כונה כפיס חלי גצרא ננוסה כו' עפ"י נעשה
טע"י אלל חרצ. צית יוסף כי פ"ל לל חבין ניינורל אחת צכ"ס ויגע
ח"צ עד טנא חנוגיד טלו ונ"י לו חח"י צל לבהגיד וטנוע כי נער אחד
לונר חותס חנוגידל עם הפטק טאונר לו חנוגיד וחלש דעת"י טל חרצ
צ"י וצח לו חנוגיד להפיס דעתו ואמר לו אחת טמחת חנוקגיר וחנוגידל
וע"כ נעשה צקל כל אחד לכנס קנך חוררי חנוגיד וז"כ נחח"ז"ל כי
חמו טל חותו גצרא צחלקות חנו"ס צל ע"י חרע"ס יען טנוסה פתח
הפח צקריעו יס קוף ע"כ כחחלקו חנו"ס גס לרמצי"ל וכנוו כן טרה
החחלה למחוח חלח טזקתס תוליד ונ"כ לל הי' אלל יוכדד טוב כס וחנן.

דבריהם בעתם להספד.

גמרא (טבת פירק צמס ונדליקין) דבייתמו דר"י נחח"ס ונדלקס אל"ל
לל ינוס עמוד הענן ינוס ועמוד חלש לילה חת זו דרס חרצ
הגמון הדרכן נחח"ק זל"ל נח"צ עממ"ס וירח חלקיס חת כל
אשר טעה וחנס קרב נחל זה יוס חנו"ס ויהי ערצ ויהי צקר יוס חסאי
ודרס חנוסין כי רק לחדס כזה טוב חנו"ס וי' שצוקר וטחחית ינוי
טצר חחל להבין על יוס טכולו טצת עד טכולל לונר עליו ויהי ערצ
ויהי צוקר יוס חסאי טחניד חף ציו"י ילחחו הוא חללו יוס חכנה
דרצס ועל חדס כזה נחנר כי חשצ צחושך חור לי טאף צחושך חקצר
מוד חחיר כמנוחו כנו"ס לל יכצה צלילס כרה וע"י כוכל להחליץ ג"כ
לל ינוס חנו"ס הענן ינוס צאדס כזה אשר חנו"ס הענן צו כבוד הי'
חומק לל ינוס חנו"ס צעת מור ינוי חורח עלי חצל צחצי' טכותיו
צאדס כזה לל ינוס ג"כ חנו"ס חש. לילה גס כטיחטכו נחח"י חיו
חח"ס לילה כיוס יח"י לו כחמכה חח"ס חלל דבייתמו דר"י חות
נחח"ס ונדלקס חיתה חולה להחתיץ צהכנתס להחיר כר כטנותס חיוס
טכולו טצת עד עת כסף וחחליץ לה לל ינוס ככ"ל נחח"ס חנו"ס חש
נחליס לחנו"ס ענן כחנור רק לזה אשר חנו"ס ענן חלל יוס כולו רק
לזה נחליס חנו"ס חש לילה וחנן.

תולדות אנשי מופת

תולדות רבינו יחזקאל לבוא מפראג.

המשך

ידיי בשנת תק"צ דבר נפל ציעקצ וכל הגולה היתה כעודרת אש וכן הנוחלות שהתלקחה בין הגאון נהר"י עמודן והגאון נהר"י אייזשטיץ דבר הקניעות ואז נתנו כולם עיניהם צדצו וזו צערו כי הוא שקיט את הנריצה והגישו עלוונותיהם לפניה וזו צלהצתו להאנות והשלוס חתר צכל עוז לעשות שלום ציניהם לא נח ולא שקט לא נתן שנה לעיניו וצכל כמו צצר עזודתו לערוך ונכתבים צכל חפולות הגולה ודרש גם נהרצבים להשקיט הריצ ולחווך השלוס צין צעלי הנוחלות כי לדעתו הקניעות טכחשד צהס ר"י אייזשטיץ היו ונזיפות ועל הצי דינא רצא דק"ק ויין שקצלו עדות על הקניעות קרא חגר נודע קצלו עדות על הקניעות שלא צפני צעל דין צדצר טמוגע ונחש לכספות ואולי כזדייפו והעדים הלל לא יאנרו שלא זו הקניעות נידס וניס טכחצו עד היום הזה ועוד כהנס טענות ונענות אשר צלו כונים צקצס לכצות הלל העלורה צקצס, וכה הוסיף לשך כצט וחנה צדצרים של טעס וצאנרי טעס רבו דצרי ונחונ, והוא גור לגנוז הקניעות והכריז צרצים, שלא נמכי טיט חי' לד' ונינות צהן דין אותן לגניה רק לנען שלא יענו הלעס ולנען הקיר ונכשול והוסיף עוד צעס לשצח כי אס אונס אין להרהר אחר הגאון הנופל הנפורקס צכ"ז יען ט"ל לדרשם ולנען לא הנט צהצלי השוטים ע"כ טעונים גביה כי צודלי לא עדיף הגאון הנפורקס ונעסם רציו עיה טעסה נחש הנחופת לשעצד לצ צני ישראל כלפי נעלה וחזקים ונלך יהודה כחתו והודו לו חכמי ישראל כי זו אחרי צני ישראל ע"כ גור צחרס יצ"ן (יהושע צן כון) על כל הנחש הקניעות ולא יוקרון לצ"ד לגביה לנען הקיר ונכשול שלא יהי יד לפושעים ונאנרי הש"ן ולות להכריז חחרס הזה צכל צתי בנקיות אונס יוכרו צפידוס טעס גביזון שלא יענו העס צפידוסם לדרשם לגכאי ויה שלא עליה על לצ הבורצן וחק הוא נפתע, ותכאי זה החנה צפידוס לנען לא יסגע צכצור הגאון נהר"י וכה הוסיף להחרים את כל וי אשר ידצר קרה על הגאון נהר"י למגוס צכצורו או וי טילשין עליו צערכאות כי קדוש הוא וקדוש יאנרו לו וכצורו צנקונו ונחש כנולז ומקדס וחורה יצקשו מסיבה וחסן הי הלליח צידו ועלתה לו להשקיט את הריצ.

כבוד ר"ל הי יקר צעיניו נוארד כנראה נוחלותיו עליו צהקסדו (דחסי הלליח) צאנרו אחי אס לחס רליס לשנוע נעמו מולס ונעלותיו של הללס הללס הצינו ורלי צנכצני הגדול קבצצני זה יד טיה ורליזו ליד הלליח צעצרו אונס ב"ז אין וק הלליך כי כחש ט"ל להכריז אורי טמוע צלהרים כך ט"ל להכריז עולס גדולת חורמו ונעלותיו הקצבות, נוכיח גדול שלא כנלל כננחו וגוונל חקד עס כל

מדם וצומח עם סוכליו ונרצין תורה לחלמים חלונדים ונער חולח
חנצין תורה נולד.

המשך יבא בחוברת הב"ל א"ה.

ידיש דייטשע ערקלערונגען.

דער גא באזי העם זאגע דאך דען קינדערן ישראל דאסס זיא
פארדערן זאללען פאן דען מצרים כלי כסף וכלי זהב זילבערנע
אונד גאלדענע גערעטהע, צו דיעזעם פסוק בעמערקען אונזערע
חכמים אין דער גמרא ברכות אין גא אלא בקשה שלא יאמר אותו
צדיק אברהם ועבדום וענו קיים בהם ואחרי כן יצאו ברכוש גדול
לא קיים בהם ד"ה "גא" הייסט איינע ביטטע השם יתברך זאגטע
צו מרע"ה איך ביטטע דין ערוכע דיא ישראל דאסס זיא זיך גאלד
אונד זילבער לייזען זאללען פאן דען מצרים דאמיט דער פראמע
אברהם מיר קיינען פארווארף מאכען זאלל זיא ווערדען געקנעכטעט
אונד געדריקט ווערדען גינג וואהל אין ערפילונג אבער דיא
פערתייסונג זיא ווערדען דאגן אויסציעהען מיט גראססעם רייכטום
אבער ניכט ערפיללט יעדער דענקענדער לעזער ווירפט דיא פראגע
אויף אונד ווען אברהם אבינו ע"ה ניכט השי"ת דען פארווארף מאכען
ווירדע מוסטטע יא אויך השם יתברך זיין פערשפרעכען איינגלעזען.
דיעזע פראגע קאנן מיט איינעם גלייכניססע בעאנטווארטטע
ווערדען איין אנוויססענדער בויערען יונגע פערמיטטע זיך צו
איינעם העררען מיר דען לאזן פאן הונדערט קראנען אויף איין
מאנאט נאך פערלויף דעם מאנאטס גאב איהן זיין ארבייטס געבער
דיא בעדינגענע הונדערט קראנען אין שטאטס-פאמיערע דער
אנוויססענדע ראזע יונגע פערווייגערטע דיא אנגאהמע דעם
געלדעס מיט דער טאטיווירונג דער הערר מענע איהם גוטעס געלד
געבען מיר פאמיער האט ער ניכט געארבייטעט אללעס צו דערע
זיינעס העררען דאסס דאס געלד גוטעס געלד איז בליעב ער-
פאלגלאז ער ערצעהלטע דיא אנגעלענענהייט דעם פאמער דעם
יונגען דיא אנטווארט דעם פאמערס וואר דוא האסט וואהל רעכט
דאסס געלד איזט טאדעללאז אונד גוט אונד ווען איך זיין
ארבייטער

ארכייטער ווארע העמטע איך עס אנשטאנדסלאז אנגענאמען;
אינדעם אבער מיין יוגע דער ארכייטער וואר דא מוססט דא
איהם זאלכעם געלד געבען, וועלכעם נאך זיינער דומטען
אויפפאססונג נומעם געלד איזט, דיא אנווענדונג דעם גלייכניססעס
איזט, השם יתברך האט פערהייסען פיר אברהם אבינו ע"ה ואחרי כן
יצאו ברכוש גדול ויאוערדען ציעהען מיט איינעם גראסען רייכטום
בייא איינעם אברהם פאן דעם עס הייסט, ואברהם כבד מאד בכסף
ובזהב, ד"ה דען אברהם וואר דאסס געלד צור לאססט אונד צור
בירדע זינד דאך פערגענגליכע שאטצע קיין רייכטום אונד קיי,
גליקק זאנדערן השם יתברך מיינטע מיט דיעזער פערהייסונג
גייסטיגע שאטצע ד"ה זיא ווערדען דיא תורה עמפאנגען דאסס
איזט בייא אברהם אבינו איין גראסעס רייכטום, ניכט זא איזט
דער טאלל אבער בייא דעם ישראל דיא אין מצרים לאנגע יאחרע
הינדורף פערוויילטען אונד אויף דער גיעדעריגסטע שטומע דעם
גייסטעס געזונקען ווארען בייא איהגען וואר דיא תורה קיין
פערמעגען דא אבער זיא האבען געארבייטעט מוס דאך השם יתברך
זאללכעם פערמעגען איהגען געבען וועלכעם נאך איהרער
אויפפאססונג געלד אונד פערמעגען הייסט דארום וישאלו כלי כסף
וכלי זהב זאללען זיא גאלד אונד זילבער פארדערן.

ארגז זוכהבים

מאיר ווארע ווקוס חכמי לו צונדרט דעה שונות מנו"ז עלת לקחת
הלך צמנוקה (וע"י ש"ס צ"נו פ"ז) וסניחתי צדצד ה' אשר ה' י'
אל יואל סיקצווער, וישא וישלו ויאונד ויהי צנכוע חורח צדק, נטה
ללון אל כסר אחד ויצקס אוכל צכקף וענו ואלערו כי צקרים צא חיו
חורחים הרצה ויאכלו וישצעו ולא השאירו שקיד ויצקס למת לו חדר
ויוחד קנוך לחדר הנוצקל וישכב שנות, אך לזה לנושרתו לחיות ער
ולראות חס יקצו לאכול או יחדלו, ואחרי שצרו צנפסס כי חלוצה
ונושרתו נענו שנתס ויקצו על השלחן ויאכלו וישחו ויאונד חרצ הנוגד
רצי יואל הני"ל, עתה ידעתי וודע לא כתיב צחורה צנוטה רצינו קלא
ישן צחיותו צשונים? אכן הדצד נכון, שחטעט אשר לא אכל היס,
יען דאס שהנולאכיס אינט אוכלים, ונהג וננהג שהלך לשט, ונווילא
נווכח כי כדדה שנתו ונעיניו, ואלו ישן ה' ווקוס לחשוב, שהנולאכיס
אכלו צעת ההוא, והוא לא ידע, כאשר עשה הצעה"צ שלי ונפשו חרושן

צעת חסן. לרבים לנואמרים קוצים "לנודור דברים צעתם" נקולין צרית
 נילה הקסד חסן נוספת הקדיונה, ב) הרולה צתשובה יסלח דוני הוללות
 הציד ואלו יקבל תשובתו. ג) חוצרת אחת לנוצחן יקבל כל דורש חונס
 חס לא תנולא חן צעיריו יסלחו לחזרה או דוני ונחירו כי צלא זה
 גזל היא צידו מחבר אדות הדפסת יחצורו יקבל ציונים הללו דוגנול
 וכן חציר עם תשובות הנודפים ואי"ה השתדל לקוצתו במי אשר חסר
 "עתי" "ועתי" דש"ת. העורך.

השוואל אדות אשר צקם לפרש לו הסוסה נקידוס לצנה והיא נש"ס
 (קנהדרין וי"צ) אלנולא לא זכו ישראל כו' פעם אחת צמודם
 דיים חור חצ"י "הלכך" כיוריהו ונעווד ותיצת הלכך כ"צ עמרש"י קס
 ונלונר נשנ"י הגלוה"ק צעל קצט קוסר הכוונה דהנה קידוס הלצנה
 הוא צרכה הנולה דלי היתה צרכת הנחכה הי' לנו לצרך צכל עם
 קלנו נהכין ונלורה. ואחר דלנו ונצרכין רק פ"א צמודם נראה צעליל
 נקוד צרכת הנולה ונודע דצרכת הנולה חצוצ לצרך ונעווד (כצלו"ח
 ק"י ח') חסן צרכת הנחכין היא ציטצה ונעמה נכון הלשון "הלכך"
 בלונר ימן נהיה רק פ"א צמודם אי"ה הוי צרכת הנולה ע"כ כיוריהו
 ונעווד ודפס"ה וק"י.

יוסף צחט קרנו וכתב חס חן בקף לאדון זה, חס לא אוכל להרגיע
 חס רוח הנודים הצא צככרו לאנור, העצר חן ועל להצא חסן
 לו תפסה קצין הצמחות ודכירנא לעוצדא כי לייך אחד הודיע צוה"ע
 כי צוט פלוגי יראה ליר כתלא מקריעת יס סוף צוט הנודע החלסמו
 הסון עם רצ לראות נענאי אלצעותיו הנמלאים ויולא עליהם הלייר
 הנודים צד חלק לצן צלי הנצית וליר ויראש וקאלו לו נודע לא נראה
 צו מיוי טיט? והציץ כי צו יתאר חן נראו הנודים אחר נכתבצו
 קוצ קאלו חס חס צני ישראל והציץ הנס הצה עצמו חס היס וינחלחו
 קוצ לנחלות לכסח"ה חס חס הנולדים הנודים חס והציץ חס
 חס לא הציצו עוד חס ודל"צ.

יום	אבני זכרון חודש שבט	שנה
א	הגלון ר' משה שיק חסן	חול"ט
ב	הרש"ק ר' מנחם זקא הכינול	תק"ט
ג	הרש"ק ר' משה ל"ב נחלס"ב	תקס"ז
ד	הגלון ר' קלוט ונרבי הסון צרעלון	"
ה	הרש"ק ר' יהוסף דוקא נעמלול	חוי"ד
ו	הגלון ר' יוד הלוי צעל הס"י צלצוב	תכ"ז
ז	הגלוה"ק ר' משה יוסף ליתא ק"צ צקינגט	תרט"ד

ספרים שנתחבלו בהמערבה.

תהלים מעוטרים עם שני פרושים נחמדים (א) פנים יפות מרוב
הנאון הקדוש רשכבה'ג מרן בעל הפלאה (ב) לקושי
אורות אמרות מהירות מפנינים יקרות מנאונים וקדושים שרפי
מעלה וביחוד מרביג. נאון הנאונים עיר וקדיש מן שמיא מרן רבי
ר' שמעלקא מניקעלשפורג. את כל אלה אסף איש מהור והוסף
מדיליה דברים נחמדים הרב הנאון חייב זרת שופכני מרה פנחס
פינקעלשטיין נ"י אבד"ק פאלעניצא בפלך ווארשא.

Rabbiner E. Finkelstein FALENICA-Z. Warszowska.

ספר דרישות מהרי"ה. יכלכל דרושים בהלכה ואגדה למיעדים
ולימים נוראים ולשבחות השנה מאת הרב הנאון גדול המפורסם
מו"ה ישראל חיים דייכעס נר"ו אב"ד בעיר ליעדז (אנגליה)

ספר מחזה אברהם מכילה מאה ושבעים ושתיים חידות
פתרונם בחריפות ובקצאות מאת הרב הנאון המופלג חייב מרה
אברהם ועטרו בור זהב מסביב בשם לקוטי יעקב בן המחבר
הרב הנאון סועה"ר מו"ה יעקב שכטר נר"ו אב"ד בעיר מנשטער
מי האיש החפץ להביא ברכה לביתו יפנה אל הרב הנאון המרל.

Rabbi Jacob Schachter 134 Cl. Clowes Str. Broughton
MANCHESTER (Engl.)

ספר תולדות יצחק אהרון כולל דרושים עתה ומדרשים
מלאים בדרך חידוד ופלפול חברו הרב החי"ב נאה דורש מו"ה יצחק
אייזיק מארגענשטערין מקק קאלשין פ' ווארשא.

צימער-מאהלער.

עומפיהלם זיינע רייכע נייערסטע מוסמערן מאדערן אונד ייזון

אדרעססע :

בילליגע פרייע

Schwartz Ernő Str. Col Jacobini (Várdomb utca) 6

ב"ה סאטמאר תע"א, שנה שניה חוברת ו' חודש אדר תרפ"ו.

מגד ירחים

יוצא לאור פעם אחת בחודש

מגדים חדשים גם ישנים, ביאורים ופירושים, הדעת קדושים לכל חפציהם דרושים, על פרשיות התורה, יפוצו אורה וגם על מדרשי חכמול האהובים, כזויות מחוטבים, דרושים לכל חפציהם בזמניהם, פגנים יקרים מפ' סופרים וספרים, בעזרת יוצר הרים.

מסת

יוסף חיים הכהן ווייס

מחירו לשנה מאה וארבעים לעי, לאמעריקא ב' דולרים,

למשעכ"א 30 כתרם ובערך זה בשאר ארצות.

מחיר מודעות לפי גודל השטח, מחיר גילון בודד שנים עשר לעי.

מחברים השולחים ספריהם יתפרסמו בהירחון.

MEGED JERUCHIM

REVISTĂ LUNARĂ TALMUDICĂ-ȘTIINȚIFICĂ

REDACTEUR :

JOSIF WEISS

ABONAMENTUL ANUAL

LEI 140

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA

SĂTMAR, Piața Lătităței 14

Cenz. Rabbi Ig. Klein, Sătmár.

אכטונג

עס ווערדען אין אייגענער אינטערעסע אויפגעקומען נע-
מאכט דיא יעניגע, בעזאנדערס איין יונגעס עהעפאר, דיא שענעס
ביליגעס מעבעל ווינשען צו קויפען, זאללען זיך פערטרויאונספאלל
ווענדען אן אונטערשטעהענדע פירמא.

Josef Gross Mebel Handlung Piața Unerii No. 20
CAREI-MARII (Nagy Karoly)

אין יונערמאן מיט קליינער פאמיליע, דער איינע קלאנג-
פאללע אנגענעהמענע טענאר שטימע בעזיצט שענען קאלאראטור
מיכטיגער בעל תפלה חזן בעל קירא שו"ב עופות קבלה מן נ"י רבנים
מובהקים וזכט איינע פאסטען אויף זאפארט צו בעזעצען אדרעססע.

Naftole Braun Str. Aurel Vlaicu (Vámház) 21
ORADEA-MARE (Nagyvárad).

האטעל אונד כשר רעסטאראנט

אין הועדין (באנאפי הוניהד) אין דיא באהנאסע געבען דער
האלצערנער בריקקע ביא
בן ציון פריעדמאן.

אפגעריערע מיינע ערסטקלאסניגע פארמעט אונד רצועות ער-
צייגונג צו אללער ביליגסטער טאנעס פרייז זאוואהל אין ענגרוי
אלס אויך אין דעמאיל.
פאסטגענוגען ווערדען ראש אונד מיט אללער בעסטער
פינקטליכקייט עקספעדיערט.

David Davidovits SIGHETUL-MARMATIEI
Str. C. A. Rosetti (Vig ucha) No. 6.

הקהלה שאמקומא-מארע דורשת שו"ב יר"ש שיה"י בעל תפלה
וישיג די פרנסתו בכבוד, מי שחפץ בהמשרה יערוך מכתב עם מספר
שנותיו ובני ביתו.

Szolowicz Izr. Htk. Elnök SOMEUTA-MARE. (România).

מגד ירחים

יוצא לאור פעם אחת בחודש.

כולל מגדים חדשים גם ישנים ביאורים ופירושים בדעת קדושים
לכל חפציהם דרושים על פרשיות התורה יפוצו אורה וגם על
מדרשי חז"ל האהובים כוויות מזומכים דרושים לכל חפציהם
בזמניהם פנינים יקרים מפי סופרים וכפרים בעזרת יוצר הרים.

מחיר מודעות כפי גודל השטח.

מחיר גליון בודד 12 לעי.

אדריטסה לשליחות חדי"ת וכספים.

JOSIF WEISS SÄTMAR

Piața Latiniăței 14

מחירו לשנת בארצנו 140 לעי.

בטשעכייא . . . 30 קראנען

באמעריקא . . . 2 דאללאר

ערוך מאת

יוסף חיים הכהן ווייס

משפטים

הרב הגאון כו' מו"ה יוסף משאבע זצ"ל סערדאהעלי.

בסורה ג'ם כלאת, לא תלא כלאת העצדים, (ז) כלאת נוסה האהלה,
(ג) כלאת השונם בגזרתה, ויש לשלש ע"י ששנו חכמים כלשון
הנוסחה אל תהי' בעצדים כו' ע"נו לקבל פרק כו' ויהי נורא שונים
עליכם כי עצרת האדם לקונו לריך קתהי' כלתי תקות פרק ופניה
זרה ויתבונן האדם צונדת השונם וכל לצא השונים אשר ששים ושונחים
לעשות רלון קונס כלתי כוונה זרה ופירשו צזה ונומרת שונם עד ונצואו
והחלל שם ד' ר"ל צאופן אשר תזרח השונם כלתי פניה כן והחלל שם
ה' וזס"א ויהי נורא "שונים" עליכם "השונים" נוספרים כצוד אל ואותה
הנומרת תהי' עליכם יראה עסורה וזאת הנומרת כי בודע נס"כ
צוה"ק כי ינוכר איש את צמו איש זה הקצ"ה את צמו זה הנשונה אשר
היא חלק חלקי ונועל ולריכה ללאת ונומרתה לעולם השפל הזה לתוך
הגוף וחומר העבור לא תלא לעצרתה כלאת "העצדים" ע"נו לקבל פרק
אלא כלאת נוסה האהלה ר"ל הת"ח הנוכונה צקס נוסה כאשר ילא צאהל
התורה יהי' צאופן כלאת "השונם" בגזרתה כוונה זרה וסורה והצן.

הגאון כו' מו"ה יחזקאל לנדא זצ"ל כופראנ.

פסוק אך אם יום או יוונים יענווד לא יקם כי בקפו הוא ומ"ה הגאון
הכ"ל צהקדם ונקרא קודם (ישעיה א') ונכף רגל ועד ראש אין
צו נוחם ומ"י ע"ד לחות נוקר כי יש זדים אחרים, השונמים שניחת
פורים, צנוולאי יום בסורים, ואוונרים צרוך נומיר אקורים, ויש אשר
נלמים

ונלפטים עד יעברו יוני החג ותיכף צטוניני עלרתה ותיחי האנות נעדרתה ולזה כיון החוזה צאנורו נוכף רגל כלונור ונשוניני עלרת שהיא רגל צפ"ע "ועד ראש" היא ראש השנה אין צו נחתום, וזשאה"כ אך אם יום או יונים יעמוד ר"ל אם לא יעקוק האדם חתורה ונתפלה רק "יום" זה יזכה"פ או "יונים" צ' יונים של ר"ה לא יקם לא יהי לו תקווה כי כספו היא ר"ל כי אז נראה צעליל שרק כספו ותנחת עלונו דורש ואין חלקים לנגד עיניו.

תרומה.

דרוש.

הגאון נר' מו"ה מרדכי בנעט זצ"ל

מרדכי ויקחו לי תרומה הה"ל תורה לזה לנו נקמה נורשה כו' ויל"פ עת"י דק"ל הכותב כל נכסיו לעצדו ולא למרות פיי"ר כ"ס חינו יולא למרות והנה חסי"ת הולילנו ונעצדות למרות עינו שנה" עצדים חליו ונתן לנו ארץ ישראל כדין הכותב כל נכסיו לעצדו וא"כ ילאנו למרות ומונילא אין עלינו חובה לשונור תורתו ונולותיו ע"כ לזה תקצ"ה ויקחו לי תרומה וחיו כפיי"ר כ"ס וחיו יולא למרות וזש"א ויקחו לי תרומה הה"ל תורה לזה לנו נקמה כו' דכלל זה ילאנו למרות ואין עלינו לקיים תורתו אבל עכסיו דפיי"ר כ"ס ומונילא התורה לנו נורשה והנן.

הגאון כו' מו"ה שלמה קלוגער זצ"ל בראדי.

פסוק ועשית את הקרשים לונשכן עלי שטים עונודים וצונדרש עלי שטים עונודים אלו הלדיקים יל"פ דנודע דע"כ נקראו נשכן שנתונשכן צעונות של ישראל ואחכז"ל דאנור חלע"ה להקצ"ה צונן שאין צהניק קיים ואין קרצנות לכפר ונה תחא עליהם והסיצ לו חסי"ת חמי נטיל לדיק אחד ונהם ויכפר על עון הדור וא"כ צונן שאין נשכן ואין צהניק צהברה ליקול את הלדיק לכפר עלינו ושונעתי בשם הגאון צעל ונחסי"ק שפ"י נוקרא צחלים (קאמ"י קכ"צ) "שאלו שלום ירושלים" כלונור לזאת שאלו ונה שלום ירושלים להיות צנויה על חלה לוננן "שליזו חסיד" ר"ל לוננן יחיו בשלום אוהבי ה' וזש"א ועשית את הקרשים לונשכן ואז עלי שטים עונודים הלדיקים יעמוד מה אחנו כלנו חיים והנן.

תצוה

הגאון כו' בעל ח"ס זצ"ל.

מדרש כתיב לנאור ולא כתיב לונחמות על דרך נוקר נודע כי הננורה תכליתה הי' להשפיע אור תורה והקרצנות להשפיע שפע ונחמות והנה צד"ת אחז"ל לא יגעת ונולאת אל תאונין אבל צספע ונחמות השתדלות

ההשתדלות וחסריות הצל והגזירה חנות כנוחה"ב קול לכס ונשכינוי קוס
 כו' וזה הדנו. כתיב לנואר' לשפע הנואר של תורה לריך כתיב ויגיעה
 רצה אונס ולא כתיב לנואר לשפע הנחונות הכתיב ויגיעה אך
 לנואר והצן.

והגאון כו' מו"ה משה פאללאק זצ"ל.

פי' עמנו"ש המלח צאצות אל תעשה עטרה להתגדל זה ולא קרדוס
 לחפור זה ופי' כי להורות נתן לנו התנא כי לא יתגאה על ידי
 לימוד התורה לומר לנודתי תורה הרצה ואני ואפסי עוד אונס גם להיפך
 להשפיל כבוד התורה ולנוקרה צד ככר לחם נזיד עדשים אסור וזה
 שאננו חכמו"ל אל תעשה עטרה להתגדל זה ולא קרדוס לחפור זה וזהו
 כתיב לנואר כלומר נר נולה ותורה אור ואין התורה נותקיינות רק צבלי
 שזור כחומי ויכחת סיעוריה אונס זה רק לנואר זהנוגע להתורה יהי
 כתיב אל לא לנואר כלומר לקבל נחמות וכדצות לזה יגבה לצו ולא
 יעשה את התורה קורדס לחפור זה והצן.

הרב הגאון מו"ה אהרן אלעזר פאשקו גאלאנטא.

פסוק ושנות את שתי האצנים על כתפות האפוד כו' ונשא אהרן
 את שנותם לפני ה' על שתי כתפיו לזכרון, וי"פ ע"ד ונלילה
 כי הנה ונהיג ונורה ישראל לריך לקצול את עדת ה' כנו"ש רש"י על
 הכתוב וילום אל צני ישראל לקוצלם והנה נודע כי הסבלנות יושל
 צכתק כי כל קצב אדם צכתק ישא, וזה י"פ נודע קוח"ט על וקרא
 קודם ויהי שאלו ונשכנו ולנועלה גבוה ווכל העם כשאתה אומר גבוה
 ווכל העם יכול צכל ת"ל ונשכנו ולנועלה ואין אחנו יודע נה ונלנודינו
 צזה אל להי"ל יתכן כי הנה נודע אשר שאל נחעלה צנודת הסבלנות
 כונו שיהיב ויצהו ויהי בנוחריש וזה אוננו יכול צכל שה"י שלם צכל
 הנועלות ת"ל ונשכנו ולנועלה כלומר הלטיין צנודת הסבלנות ולכוונה
 זאת לוה הקציה לתת את האצנים אשר עליהם שנות צכ"י על כחמי
 אהרן לזכרון אשר יקבלם וינהיגם צנחת והצן.

הגאון כו' מו"ה נתן אדלער זצ"ל (רבו גל הגאון ח"ס זצ"ל)

פסוק ואלה הצגדים אשר יעשו כו' ועשו צגדי קודם כו' לכהנו לי
 כו' והם יקחו את הזהב ואלה התכלת וכו' ואת השק, ופי' הגאון
 הני"ל דמודע צגדי כהונה ה"ו שעתנו ורשאים ללצוש צעת עצודה יען
 דעשה דוחה לית והנה הגם דאנוחז"ל לעולם יעקוק אדם צתורה וצנולות
 שלח לשניה כו' אל צנוקוס שעתה זאת דוחה לית פסיקא לריך לקיים
 העשה רק לשונה דצלא זה העשה אינו דוחה לית ונש"א ועשו צגדי
 קודם לכהנו וי"ל לי לשוני דייקא ונפרש הטעם לנה לריך דוקא "לשוני"
 יען וחס יקחו כו' את התכלת ואת השק ואיב הוא שעתנו והסיח
 ללצוש רק נשום עדלית איב לריך לשנה דוקא והצן. וזה י"פ וקרא
 קודם

קודם (צחלים קי"צ) אשרי אדם ירא ה' צוולותיו הפן נאד ירא ה' תכונת
 שאלו עוצר על לית תהירחא היו נגד לית (עי' רמב"ן פ' יתרו
 וצדקתא חצות פ"א) וצוולותיו כלומר כסלריך לעצור על לית צנוקס
 וולוה נופחת עדל"ת אז חפץ נאד שקיים העשה צאליונות צלתי מניה
 זרה כי צלל זה אינו נותר לקיים העשה צנוקס הל"ת והפן נאד. ג"ה
 ונה סבי הגלון ז"ל דכלאים צצ"כ נותר נופחת עדל"ת זה הוא דעת
 הרמב"ם פ"י ונה כלאים וצפ"ח ונה' כלי הנוקדש דבחן לוקח אס לצס
 האצנט שלל צסנת עבודה (וכן נראה דעת החוק' צנוקסות ו"א) אצל
 הרמב"ד חולק וק"ל דלגנורי הותרה גס שלל צסנת עבודה כנודע וריאית
 צתשו' קג"א ק"י כ"ע תונה על הרמב"ם ונותן ד' סנתערצו צנותן א'
 דק"ל לר"א דיתנו צנותן ד' (עירובין ק' ור"ה כ"ח) ולהרמב"ם אנואי
 יתנו צנותן ד' הא צנה טימן ונתן ד' יעצור על לאלו דכלאים וכן תקשה
 ונפ' התערבות גבי אצרי חטאת סנתערצו צאצרי עולה ר"א חומר יתנו
 לנועלה ורואה אבי צמר חטאת כאלו היא עליס ולרמב"ם הרי צנת
 שפוקס צאצרי חטאת עוצר על איקור דכלאים ולע"ג. ואומרתי צזה
 מלפלת כ"ס דעור הקסה צג"א להרמב"ם איך ונציאין חטאת על הספק
 דלנוח לאלו עבודה היא ועצר על לאלו דכלאים אונס ע"ז אנויאל צמטיקות
 דהרמב"ם לטיטתו דק"ל ספק ונה"ת להקל וכצר נודע צצהנוד' וי"ס
 צחור' צק"י ק"י ולחלק ילא צין ספק וי"ע לספק לית דרק צל"ת ק"ל
 להרמב"ם ספק נותר ונשא"כ צספק עשה נודה דלחומר אוליין וסדצריס
 עתיקין ועי"כ הללו דכלאים ונותר כיון דספק לית אוליין לקולא וצצניל
 העשה דהעבודה אוליין צספק לחומר ועי"כ נותר ללצוס צ"כ צחטאת
 העוף הצל על הספק וזה תינח להרמב"ם לטיטתו דכל הקטיקות
 נודצריס ונשא"כ רצי אליעזר לטיטתו דק"ל צריס ספק אכל חלצ דחייב
 אסט חלוי אף צחתיבה א' ולא צעי איקצע איקורא וכצר כהצו הראשונים
 דלגנוד לא צעיין איקצע איקורא ק"ל ספק ונה"ת להחמיר אי"כ לר"א
 נוכח דצגדי כהונה אשחרי גס שלל צסנת עבודה דל"כ חטאת העוף
 הצל על הספק איך נוסכתת לה ובקוש"י הסג"א לאונת ודוק נאד.

העורך

הגאון בר' מר"ה יודא אסאד זצ"ל מר"ה.

מסורה וכסונע קולו צצואו אל הקודש, נעשה וכסונע, וכסונע מהגס חולך,
 ואנור הגלון כי הנוקרה רוח על דורנו דור "שוא" למנים הי'
 זאת צישראל כאשר הי' עוד צחוק הדת אז צצואס לצחור רצ צקהלחם
 אשר יוליאס ואשר יציאס על דרך חמורה לא סנו וצצטס אס הרצ כלה
 דורס ולא קראו אותו על דעת הצחינה ונקודס רק הקדינו "נעשה"
 "לנענוע" והי' צודקין את הרצ אס הוא צצל נועטים ונאה וקיי"ס אונס
 צצות חיוי"ס אז החילו העס לאנור "וכסונע קולו צצואו אל הקודש"
 חפלו לנענוע צראשונה את קולו אס נתן לו הי' לסון לחודיס ואונס צצת
 הזאת ידרנו מלאים ונאין פנות אס הרצ ונלא כרקו צצ"ס ומוסקיס
 העיקר

העיקר כי יח' לו מתחון מה לדבר בלשון הענוים ולעמוד בחזק חונך והשירים, זה ונסוג מתגם חונך והבן. צוה יפה שנועה זו ונחלון נויה מתחל קופר זל"ל ונח' הוא ה' חונך למרש חונדש על וקרה קודש שופטים ושופטים תתן לך ולא לחוה"ג כלמי האנשים העצרים השורים" הצוהרים צה"צנים וראשי מדעים ונבלי שום על לב אם הם ראויים לאלטלל דרצנים רק נותנים עיניהם צהם יען שיוכלו דבר לחות למני שרי האוה"ע צ"כ חונדש חורה שופטים ושופטים תתן לך" ולא לחוה"ע וה' יסוב שופטנו כנרשונה צ"א. העורך.

כי תשא

הגאון כו' מו"ה שלום אדלער סערעדגע.

בסוק ורחלו ידיהם ורגליהם ולא ינמו ויהיה להם חוק עולם שם רנו כ' העושה עושר ולא צונטפז צח"י ינוי יעצנה חכק חונך לאבדון וילא פלובי כקי ונכסיו לא בן ונמון של ישר עונד ונחקיים לו ולזרעו אחרי ונחלה"ב ורחלו ידיהם ונן החונק אשר צבפיחם ורגליהם אשר לרע ירולו לעשוק ואלו לא ינמו כלונד לא יצי (כי עני חשוב כונח) ואדרבה ויהיה להם חוק עולם חוק לשון מרנסה (ונלשון העריפי להם חקי) לו ולזרעו אחרי עד עולם וחנן.

הרב הגאון כו' מו"ה וואלף באטקוויץ צ"ל.

בסוק אם לא ונלחמי חן צעיכך ילך כל ה' צקדני כי עם קשה עורף ח"א, הסרגש ונבולח ובי צצור היותם עם קשה עורף ראוי כי ילך ה' צקדנס הלל ונעם זה עלנו חונד חקצ"ה כי לא חעלה צקדנ' כי עם קשה עורף חתה ויוצן עפ"י נשכל חונד עושה כמות ען נקע עם קחורחו לעיר נלובה ועונד עם קחורחו צרחו היפת והנחודרה נשכן ונעשג גדולי השדים ולא נוכר ונקחורחו ונאווה כל היום והאיש נשחלח לחונד חולח העיר שיחורו כלילת יופי עיר רוכלת ונודוע אין איש קונה ונקחורתי הנאים ונאד צונלחבתם ויסוג חיש אחד חת דברי חלונתו ויקר חליו ויחנר ונה הוא קחורמך ויעשהו כמות ען כלים ונאד וילעג עליו ויחנר חלם צרחו זו נוסב השדים אשר להם כמות זהב ובקף חחשון לנכור כמות ען לך צרחו היהודים העניים הם לריכים לקחורח זלח שם חונכרם ונחרה, והננסל היא נושה עלם לנורם ונלח לה' שחי' כותב י"ג נודות שלו של לחוים והם עניים ונעילים לצני חדס כי חדס אין לדיק צארן כו' ח"ל נשה רבש"ע צהיות כצודך צעליונים לא חוכל לנכור ונקחורח נודותך כלום כי הנלחבים טאין צהם יחדיע וחינס חוסיים אין להם לורך צהם לכן אם לא ונלחמי חן כו' ילך צקדנ' כי עם קשה עורף היא ותוכל לנכור קחורמך וחנן.

הגאון כו' מו"ה שמואל עהרגפעלד מ"ד

בסוק והנה ונקום חתי וכלצת על האור וה' צצור כצודי ונענדך צקדנ'

צנקרת הלור הכוונה נודע אם כי הגלות נורה גרוע וואר ותועבת
 ה' אונס לכבוד ה' ותורתו ונלום להתנשא כונן צונלך יחשפט ויגבה
 לצו בדרכי ה' שנהג נסילותו צרונה לונגן הדריך עם ה' לתורתו
 (ומדעתי צונק' אצות אם אין אני "ל" בלונר אם כוונתי צציל כבוד
 סונו יח"ט אז נוי לי אני וחסדא אי"ע ואונר אין דיונה לי צונקוס שאין
 חכמים הסתדל לחיות אי"ס אונס וכסא"י "לעלמי" צחונגע לכבודי אז
 נוכיר אני נק ערבי צפחות שצעיכוכין ואונר "וה" אני וסמללתי צונקרת
 קודם דרך לחות והאי"ס נוסה "ענו" וואר ענו חקר "יוד" ר"ל נורע"ה
 הרחה רק אז עמותותו צונקוס סלא ה"י כונג "ליסדות" וסנן) וס"א
 וסנה נוקוס אחי אס הדבר הכונג לי לכבוד הסס אז וכלצת על הלור
 צונקוס גצות אצל צצור כצודי אם אינו טוגע לכבודי אז וסונחך צנקרת
 הלור צחכלית הספלות וסנן.

ויקהל פקודי

הרב הגאון כ"י מו"ה יצחק קובשטאט ראדוויץ

מסורה וכל חכם לצ צכס יצולו ויעשו את כל אשר לוח ה' (ו) תכצד
 העצודה על האנשים ויעשו צה ואל יסעו בדרכי שקר (ג) ויעשו
 צני ישראל את הספח צונעודו הכוונה כי צעת לר להס לישראל
 אז שונורים וסונרת הקודם כונ"ס צלר לך כו' וסצת עד ה"א (כאשר
 הוללתי צונקרת קודם צענוד ענן ידבר אליהם שונור עדותיו אם ענני הונר
 וערפלי סמלאה יכסו ויקדרו שוני חיי ישראל אז שונור עדותיו כי עני
 ואציון יהללו את שונך וצחאריך "סענן" על הונסכן אז וסונור צני ישראל
 את וסונורת ה' ולא "סעו" אי"ס סולכ"ס קדינות וסנן) אצל וירא ישראל
 כי סיתס סרוחס ויכצד לצס עד סססצ"ה וסעניד עליהם ונלך קסח
 כסונן לסחזירס לונקצ ("סול קורס עיכך צדרוסיס לפוריס) ע"כ סחכס
 עיכיו צרסשו לעשות את כל ונלות ה' צערס סקרצ סרעה סאלי"כ הלס
 יצא עליו סרעה צהכרס וסאת סורת הונקורה תכצד העצודה על סחכסיס
 צעת אשר עול סגלות ווכציד סכסו על וואר ישראל אז לא יסעו אל
 דצרי שקר כי אז נכנע רוחס ויסוצו אל ה' אצל כל חכס לצ צכס
 יצולו ויעשו את כל אשר לוח ה' לא לצד צעת אשר תכצד העצודה
 כי אם גס לעת לסתס ונוקגר חקיר ונגלות לסרות אף צעת סיעסו
 צני ישראל את הספח ססולס ונן סירות גס אז לא ירפו לעשות אשר
 לוח ה' וסנן.

הרב הגאון כ"י מו"ה משה שטיין זצ"ל סענושאריץ

פסוק כי ענן ה' על הונסכן יונס וסס חחי לילה צו יס לרוח כי
 סחכינו"ל אס רסית ת"ח סעצר עצירה ציוס אל ססרסר סחרי
 צלילה הכוונה אם סח"ח עצר עצירה "ציוס" צעת סזרסח עליו סונס
 סללסס אז אל ססרסר סחרי "צלילה" כי כסשר יעצור יוס סללסחו ולא
 סזרס עליו ססונס עם סזויס צככסיה אז וסצ ורסח לו וסודע כי סח"ח
 וסלדיק

והלדיק ונקרי נוסבן כוונתם"כ אורח שכן צאדם וחס"א כי צנן ה' על
הנושכן "יונים" אם תראה צפת הללחה העין והחושך העונות שוכן על
הנושכן הוא הת"ח דע לך כי ו"הש"ש" אם התורה והיראה תקד צו צפת
ל"לה" וצא השונק" וסוד גברא והצן, ה' יזכו לנצדו שכם אחד בפחד צ"א.

הגאון כו"מ"ה יוסף חנינא ליפא מייזלס פרעמישל

ולא יח החושן נעל האמוד אור ר"ח הנוח. חושן נעל האמוד לוקה
שכאנר ולא יח החושן כו"מ הכונה צפ"י נאחז"ל לחושן נכפר על
הדינים שכאנר ועצית חושן נשפט ואמוד נכפר על צ"י ונעמה החושן
נכפר על דברים שצ"ן אדם לחצירו ואמוד על דברים שצ"ן אדם ליוקום
וכן חנה שתי נקגליות העונות תפארת לצי ישראל והדרכים "אמונה"
ו"אחדות" יקראו צענוותם הדינים יורו לנו נתיב ישר להיות בשלום
עם כל איש שלם לבקש ולא לחנוור דבר שהוא של חצירו אף לא ידבר
עליו קרה ולאחרת צ"י הוא נגד האמונה להיות שלם עם ה' ולזה
הזיהרה התורה שלא יח החושן נעל האמוד לדעת כי טושים השמים
יחד להיות חזק באמונה ונענור צנודות טושים צ"ן אדם לחצירו וצ"י
הנעלות הם קשורים יחד ולכן הנוח החושן נעל האמוד צדעמו הנושבת כי
אפשר זה שלא זה לוקה בגופו להורחו דעה ותצורה כי שניהם יחד
האמונה צ"י הנורמות באמוד והאחדות צ"ישראל הנורמות בחושן קשורות
זה בזה בקשר ארץ יתאחדו ולא יתפרדו והצן.

שקלים.

בדריש כעל הקצ"ה נמצע של אם נותנת כסף הכבוד והרחה לנושה
וא"ל זה יתנו כזה יתנו הכונה וי שרלונו לקיים נולות לדקה
שהוא תפארת ישראל ניום היותו לגוי כנאחז"ל (צ"צ יו"ד) לדקה תרונות
גוי אלו ישראל לא יעשה הלדקה צפרהקיא שח"י תפארת לו וכן האדם
אלא צלנעה כוונתם"כ נתן בקתר יכפה אף וחכז"ל דרשו על נקרא קודש
והנושכילים יזהרו כזוהר הרקיע זה דיין שדן דין אמת לאונתו ונולדיקי
הרצים ככוכבים לעולם ועד אלו גבאי לדקה הכונה כי אונרת הנושפט
לריך שח"י צענר העיר צפרהקיא לונען יכיר וידע כל העם הזה שלא
תענור עיני הדיין צ"י שוחד צ"כ על יד השער לפי קרת לצ"ן השונק
יאנור הנושפט וכונתם"כ אלה הנושפטים אשר תשים לפניהם לפני רצים,
ולא כן הנושפה הלדקה כתיב (הושע י"ב) "זרעו לכם ללדקה וקלרו לפי
חקד" כנו הקולר אם לא יכפה את הזרע לא יקלט הזרע ולא ישריש
צארן גזבו והזרע לא יקלור כן זרע הלדקה לריך שיכפה אותו ונצ"ן
הרואה אז יקלור לפי חקד צ"כ אה"כ נתן חתן "לו" צ"י לציך ולא
יודע לשום איש וחס"א חכנו"ל והנושכילים יזהרו כזוהר הרקיע זה
דיין שדן דין אמת לאונתו, כאור צוקר יזרח שונק הנושפט לצ"ן השונק
כאור האונה שצנתיים, ונולדיקי הרצים ככוכבים לעולם ועד, אלו גבאי
לדקה העונות אור כשלנה זרם "בחושך" אור לצנתיים ככוכבים לעולם
ועד

ועד זה רוחו חז"ל נטבע של "חש" הראה הקצ"ה לנושא ונחת כסא הכבוד אור הלקה כדונה לאש הנוחיה רק צליטון לילה ואפלה חבל אם זרחה עליו הסנעס ידעך נרה כי שרגא צטיהרל נחאי להני וחנן.

מחידושי הרב בו' מהר"י גראסמאן נר"ו

מגילה י"ג גוי' חנוך ר"ל גלוי וידוע לפני נוי שאנור וה"י העולם שעתיד הנון לשקול שקלים על ישראל למיכך הקדים שקליהם לשקליו של הנון והיינו דהנון צלח צלח ונשניעין על השקלים ונחוק למיך דברי חרצ הונגיד ונ"ה פייס פייס נוס"צ הוא ה"י חנוך עפ"י המקור צמ' כך כך וי"ה ר"צ צין רועי ונקמה לוט וצין רועי ונקמה חברהם וחכמני וחמריז' אז "יוס" צלחן דייק "יוס" שקט שאכן צלח וצלח ורועי לאן קדשים השנון של הנוחלות רוקד ציניהם חף שחם צין חגוים וכנוו שפירם צעל עוללת חמרים ישנו עם אחד "נופזר ונופזר" ואף שחנה צין הענוים וע"כ לוח השני"ת שיתנו ונחליה השקל ולא שקל שלם לנוען יכיר כל חיש שהוא חינו רק חלי גוף ואם גם כגונה חרזים גצחו וככלכל שצוה עשאו וחמו ובכלכל ודרדע חכמותו "לרץ שימקיע ג' פקיעות אחרי ויתן שלום" (יונה כ"ג) יומת על כבודו וישכח ונאורו נוספי דרכי שלום כי לא נולא הקצ"ה כלי נוחיק צרכה חלל השלום והנה שקלי הנון עשו רועס צשציל שאנור ישנו עם אחד "נופזר ונופזר" צין הענוים ע"כ ינון מגלוי וידוע לפני הקצ"ה שעתיד הנון לשקול שקלים על ישראל ע"כ הקדים שקליהם לשקליו יראו ונעשה ויזכרו חלכה שתשכן אחנה ושלום ציניהם אז ישכון ישראל צעה הנון חלכה טיעוק צלה וכל קרני רעעים נהדעו וז"כ ונחח"ל צ"צ יו"ד צונה חרוס קרן ישראל צכי תשא כלומר ע"י האחדות והשלום והנן.

הגאון בו' מו"ה אברהם ליב הבהן וצ"ל בערענסאז

פייס (לנוסף מ' שקלים) כופר נשלו חתן לו תשר כי נולפניו הנון ועוסר להלדיק חנוס להנוליל לו כוסר שח לו פדיון למחול חוסר וציחל הגאון חב"ל עפ"י חקירת הנופוי צעיקר נתינת חלדקה חרי' חלדס חינו חותן נשלו כנולאנוס"כ כי נונך חבל וניידך נחנו כך ולי חכקף ולי חזק חנוך ה' וחנועס ונודים כ' צוח ע"ד שנוחלר צמקחים צ' דצריט חינו צרקותו של חדס והכחוצ עשאן כאלו צרקותו צור צרה"ר וחונן ונעס שעות ולנועלה חגס שאינו צרקותו להחחייצ עליהם עשאן התורה כאלו הוא צרקותו ואחר כי נודה טוזה ונרובה ונודת מרעניות ח"כ ונכ"ס לנוען לקיים נולות חלדקה עשאו התורה חכקף כאלו ה"י צרקותו ושלו הוא חותן וזש"ל כופר "נושלו" חתן לו תשר" וליך נקרא כופר אחר כי שלו חתשר כי נולפניו הנון וכבוד ועוסר ולה' חלרץ ונולוחס חכן להלדיק חנוס להנוליל לו כוסר לנוען יח' להחלס חכקרון ונחלדקה שח לו' פדיון עשאו הקצ"ה כסל חמותן וחנן.

ויין אדר.

גמרא קוטה וכבר שלחה ונלכות בית מעור לבקש אחר קצרו של יונה
 עלו לנעלה כדונה להם לנעלה ירדו לנעלה כדונה להם לנעלה
 לקיים ויהי שפאנור ולא ידע איש את קצורתו, הכוונה כי באונת נרעיה
 עודנו חי עונד בתוכו כי תורתו אשר נתן לנו עפ"י ה' נורסת קבלת
 יעקב הוא עונדת בתוכו גם לאחר נתינתו וע"כ רוחו הסהור חי אחרו,
 ושמענו ונעשה שהי' צורך גדול שלא הי' יכולים להשיג איזה רצ גדול
 אשר יורה **נח** הדרך ילכו בה והנעשה אשר יעשון ונחונת שאנשי העיר
 היו רעים וחטאים ויהי עשו? הענידו על בית החיים ונלכות חרות
 פה נקצר נור הגאון בצל ט"ז, פ"ב נור הגאון בצל נגיל, פ"ב הגאון
 ר' יוסף קרא צעל ט"ע וכדונת ויהי חיוס ויפג דרך שם רצ אחד
 גדול בתורת ואך הי' צטלן גדול וסרלו לו את כל הנלכות הג"ל על
 בית העליון ודברו על לבו לנלכות ונקום הנלכות הגדולים ה"ל
 והוא צחצחו שהאונת אחס קיבל את הרצונות בלב שונה ונפס חפלה,
 לאחיו נחודע לו כי הרצ ט"ז ונחונתו כבוד בלצוב וסרצ נגיל
 צקאליש ויאנור למרנס העיר לונה ריונתו וחסיצ לו אין זה רנולות
 כי בלצוב אשר שם לונדים והוגים הט"ז וכן צעיר קאליש לונדים
 הונגיל איב אין הט"ז והונגיל קבור שם כי שפחותיהם דונות צקצר
 וסרי הוא כחי ענוסה אכל צעירנו אשר ירדה מלחים ואין איש
 הוגה צקפריהם ונכסחו ונלצ באונת הם מה קצורים ונש"ל החונת
 (ישעיה כ"ז) הלדיק אחד וסקנה לאצידתו כי "ואין איש שם על לב
 ללמוד ונונעסיו הטובים עיב הוא באונת אחד ונן העולם, וכן היא אלל
 נורעיה כי האיש אשר נחזיק בתורת נרעיה אלל איש כזה נרעיה לא
 נות כיא עודנו חי עונד בתוכו אחרי שצבל יום ויום פוגע בו בתורתו
 רק לאיש אשר עוז תורת ה' ונזור אחר אלל איש כזה נות נוסה אחרי
 שאינו נחזיק בתורתו ונש"ל כשצקשו קצרו של יונה "עלו לנעלה"
 כלונד אותם צ"ל העולים צונעלות התורה והחכונה להם לא נות אלל
 "כדונה להם לנעלה" באלו נרעיה עודנו חי בתוכו לנעלה על הארץ
 "ירדו לנעלה" ר"ל אותם אנשים שירדו לנעלה לנחמה ונעוקה ואינם
 נחזיקים בתורת ה' להם "כדונה לנעלה" כי דנו צנפסם שונסה עלה
 למרום ונות ואינו מנלא עוד בתוכו לקיים נרש ולא ידע איש את
 קצורתו כי שם איש הונח על איש השלם צונעלות ונדות ונש"ל ולא
 ידע איש השלם בתורתו לא ידע כלל שנרעיה נות ונקצר כי לאיש
 השלם עוד נרעיה חי עד עולם וסבן.

סוטה י"ד דרש ר' שונלמי תורה תחלתה גנ"ח וקופה גנ"ח תחלתה
 גנ"ח דכתיב ויעש ה' לאדם ולאשתו כתנות עור וילבשם וקופה
 גנ"ח דכתיב ויקבור אותו צגיל את זו דרש הרצ הונגיל ונ"ה ר' ילחק
 ונוילכל באסיפת הח"ק צז"ן אדר כנהוג עפונ"ש צוקרא קורס כי ינוך
 אחיך ענוך כו' וצונדרס רצה הסיד אשרי ונשכיל אל דל ציום רעה
 ינלסו ה' והכוונה כי לא די לגנוול קוצה לעני צעת נתינתו ללונותו
 לציח

לציה נולדו רק עיקר הגנ"ח אש כגנול לו צעודו צח"ס חיותו להחזיקו
 ולהחליטו לנענן חי חי זכיר טוצתו וח"א כי יונך אח"כ לא תנח"ן
 עד יום נחתו ולא תגנלהו טוצה ותחלק לו כצוד האחרון לקסוד לו
 ולכחותו לציה נועד לכל חי כ"א ותחזקת צו וחי עונך צעודו חי לנענן
 יוכל להחיות עונך וח"א הנד"ר אש"י ונכ"ל אל דל ציום רעה כזה
 אשר נוד ינלסחו ה' ונש"כ אש ינח"ן לעת נחתו טהול יום רעה
 טקוד ח"ן ונולסחו ה' וח"א דרש ר' שוולאי תורה תחלתה ג"ח לא
 טתחיל צקוק כלומר צקורת נח"ס רק תחלתה גנ"ח להלציט ערונ"ס
 ולהחיות כתי ונקט ידינו ואש כצד עש"ו וזה שצ"כחנו להחילו נודת
 נחת לו הקוק הוא ג"כ גנ"ח של הקבורה אבל לא טתחיל צגנ"ח
 של קומו וחנן והרי הוא כנצואר.

מ' זכור

נדר"ש ויצא ענלק ככנס נחת כנמי הענן ר"א חונר צא צגלו מ"ס
 הכונה כי נודע שפענ"ס צח"ס חו"ע וח"צ מ"פ"ס צ"ד
 ללחוט נוד ינלסל ולהעציר נוד צ"ד חזקה ולפענ"ס חכמ"ס חנה
 להי"ע ויתחננו לאנור הלל לחינו אש טצו לכט עוננו ותקשרו צל"ן
 צנח"נו תקחו לכט ולא רצ"ס חל"ס חפ"לו כנצואר נודרש טה"ט טוצי
 טוצי הטולנ"ח נחזה צ"ד ח"ן נחזה חלל גדולה כ"ס טצוני גס טצוני
 כ"י הטולנ"ס טצוני גס טצוני צכעל"ס אש צצח"ט כדצור"ס לחול
 נודרש וח"כ לחס"ך צקולה או טצוני צצח"י דועכו כאש קול"ס
 וטנח"י לערש נלח"ל (ננ"ל ח"ג) וילנר הנולך לחנן חכמ"ס נחון לך
 נקל לש"י צ"א אחד ח"י לו חל צצח"ל ואחד חר"ן צחון טדחו כ"י
 הטולנ"ס חנן וחלשור"ס חנן צצח"ל וטנח"ל וטנח"ל נחנח"ל לחנ"ר
 ח"י ינלסל נודתם אבל לא כנחצצת חלשור"ס ח"ה נחצצת חנן
 חלשור"ס חנן לחנ"ר נודתם כשיגצ"ח חותם לנעלה כחל גצוח צגדולה
 וכצוד וכאשר יעלו על מקגי הלכה יצעמו ויועלו ועל צה' לכן קר"ס
 אל הנחמה לנענן יח"י צנעלה כשאר חזר"י חר"ן אבל חנן דעת אחרת
 ח"י לו וחנן טרק ע"י טפלות ודחקות ועניות יצעמו צה' כאשר יח"י
 ח"ס ונחמה לעפר כצודם כחר"ן ענוק זה יח"י חקצה להעציר נודתם
 וחנן חנ"ס כל כלי יולר על"ך לא ילל ישראל הוא יודע כי "הן עס
 לצדד יטבון" כלומר כאשר הוא עונר "לצדד" צתורתו וצנח"גיו אז
 יטבון צנח"ס טל"נה "וצגו"ס" כאשר יחנ"ר צגו"ס לא יחנ"ר לנח"נה.
 ויט דורש"ן לשצח על נח"ה ישראל טצ"ל טסח צעת הגדה חנח"ו
 כחג"ס צעת טלחנ"ו חונ"ר"ס וט"א טענדה כ"י ליקח חכוס צידנו וצלח"ר
 לא ולנוד וזה צקס לנן הארנ"י כ"י חנח"ו נענ"דים חכוס על נקונו
 ונח"ה ישראל תורה וצ"ח ג"ס לנח"ה חזה יט טעס ככון ונח"ה זח"ה?
 חנ"ס ח"ל חונ"ו (צ"ח ל"ו) גזרו על פיתן נח"ס וטל ועל י"ס נח"ס
 צנח"ס ולכן הדור הלע"ר והכאור"ס צעס נחלח"ס וחוונ"ר"ס טרק
 ח"ן ח"ס צד"ר טלחנ"ו נודר"ס וכל לעד יטן טל"ן חנח"ו חוכל"ס
 וטות"ס

וקוטים ענחם וע"כ לוקח הכוב צידו ולוונר לכל "ותיח" רק היל כלונר
 הכוב יין" סגורו עלינו קלא לשתות ענחם צידה היל השלים חלא
 טוב סגורם לנו כל הסודות רשות כל זמן הגלות ורק "סבוק יין"
 צעוכרנו וגרנות לנו שלא אחד צלצר ענוד עלינו לבלותנו כיו כי
 לולא כן היינו מאוסים ונוזלחים ולכל בני ישראל ה" אור צנותנותם
 כן ומלאוין סדור המור הזה דור שיהל המוכה בקמרים כי בלונת העה
 טועים אם חושבים שכל ידי סמומר ונעט ומחסיק אז מלא יין צמחיהם
 כי כל זה ללא יועיל כנחסי"כ לשוא חסימי וע"כ ניד אינר צמל סגרת
 "שיעמיד חבוק" כי לא איקר היין גרנות הסנחם כי "לא ולנו" נח צקס
 לצן הארנו לעשות לעקב אבינו" וסם לא ה" העצם יין נסוס צמותיהם
 כי יעקב אבינו ע"ה ה" חתנו צמלים ולקח גם את שתי צמותיו וצמל
 זאת ולצן צקס לעקור את הכל ומחלת מוכה לדעת שכל הדדיות אינה
 נומלת שאלו סוונרים את דתנו רק שהיל סנחלת עולם "לעם מולם" עד
 אשר ירחם ה' עמו ויסוב את סבותיה ורעיון זה לוקח צנחח"ל נגלה
 ט"ו שם סמרו לנו כי צעת גזרות המור לונד נירדכי עם הרצון ה'
 "קנוילת" וכבר ענודו הנפמי ונה ראה על כפה ללונד כעת ה' קנוילת
 דוקא לונכס כונה ורנה נוקר הראה להם נירדכי צלינוד זה ולסודות
 כחן לחם סהסחוללות עם הגוים הנה גורמין לכל הרעות ורק עם
 "לצדד" אם הם סהסחוללות ולא יתערבו בגוים אז יסבון לבטח וסנו
 סקונן צעת שחול נעורב עם שאר הקונח לין על סקונן הזה שום קדושה
 ורק צעת ססכסן לוקח הקונח הזה וננדיל קונן הננחם נסאר הקונחיס
 אז נקצלת ננעט סקיון הזה קדושה וסמלה צימר ואת הרעיון ננצון
 "קנוילת" נסוס לכנר עינינו כלונר שלא להתערב עם יחל העונים וכל
 דבר ומחסיק וננחגי ישראל יח" קודם לנו ולא טוב לנו זה כונח
 הננחור צנוסל דרוננו כי ענולק צל "צנן" כלונר חפס ננחפס צנוכס
 חסנה וידדות לוננן כחם וז"כ הנדרש סקצ"ה "כוחן עומת ישראל על
 ענולקי" כי הוא סגורם צרשעחו להעציר הדת וענולק ונה כחי כיו
 כי נורוב כח ולוכיס אשר כונן להסחית צמנות הנוליק איס לא צדד
 כי לא סכחו את ה' אם נחסצו כללן לטכסה "וכוחן אחיב על צגדיו"
 רנה ינן כי צל נולובס צנוכסה אחיה דין גרנול כי יטוס ישראל חורחו
 וריא קצר כי צל גם כלן צנגלה ולא צסמר וסנן היטב קלרתי צלונר.

מלוקט ומסודר מגדולי הררשנים מאת העורך

דרושים למורים

גמרא (חולין קל"ח) נירדכי נן סחורה נוכן סנחור ואתה קח כך
 צנויס רלש נור דרור וסרגוס נורי דבי ול"צ, ונעיס לחד דברי
 סגלון סדרסן נו"ה ילחק קונסטלט נפי"צ הוא ה" לונר כי כנר סקנו
 הנפורסס על נירדכי אף סכדין עשה שלא ססחחיה להנן סעסה א"ע
 ע"י ניוי ה" לו להסחל ננונו כונעט רגע עד יצבור זכס אחרי ידנו
 כי נולות הנולך לכרוע לסניו ונורוב יסצ צנוכון כנגדו צסער הנולך
 חלא

הלא נחם נחם כי צידים הצידו ח"ע וכל ישראל צקכנה נח לו ללדת
הזאת לפגוע צו ולהתחרות ולהתחרות צמרעים והתקוצה ע"ז כי מודע
סיקראל צינייה חסם ח"י צן חורין ועול הגלות ניטל נחם וע"כ וישקון
ישרון ויצעו ואכלו נוסת צג הונלך ואחרי טרחה מרדכי צעיניו כי יאה
ענייתו לישראל וצבר להם יסוצו אל ה' וראה כי ח"ו תסתכח תורה מישראל
חס יוקיעו להיות צלל החירות ע"כ הענייד עליהם מלך קשה כחונן
והתגרה צו למען יכבד חסו על ישראל ויהיו צללה ואז יסוצו אל ה'
צכל לצדם כחו שה' צחונת שקיינו נח שקצבו בצר כחחח"ל גדולה
הקרת קצעת בו חצל צחונת וחיכן ידע זאת מרדכי קצעת קשתקע
קומם הללחחם יסוצו אל ה' חולי ח"ו להיפך כח"ש צחוח"ע וח"י כי
ירעצו והתקלק וקלל צונלכו בו וזה שאלתם מרדכי וכן תחורה חנין
וחיכן ידע זאת וכן תחורה קצעת לר להם יסוצו אל ה' וח"י כח"ש
"נור דרור" רק צעת נור להם וקמו נוכחם התרעלה ועול גלות חכבד
נחשתו עליהם רק אז חס דרור צתכלית חחירות והחפשיית נחשאים
ונחרגם "נורי דכ"ח" רק צעת נור להם אז דכ"ח וטהורים וק"י חס
נחחונת החשאים ונחם ח"ן צחם והצן.

מגילת אסתר הגלון בו ח"י קומר נחחקש חנור דצר כפלה כי
כחשר ח"י חונן צרום הנועלה בחיז ותחנור לו זרש
חשתו וכל חוחציו בו ואח"כ כחשר חונן כדחף חצל בו כח"ז ויקסר
לזרש חשתו ולכל חוחציו בו ויחנורו לו חכניו וזרש חשתו חס נחרג
היהודים ול"צ נודע לעיל הקדים צתקוצה זרש חשתו ואח"כ חוחציו
וצנחלתו הקדים חכניו לזרש חשתו וגם לא כינה חותם "חוחציו"
רק "חכניו" חונם חרצר נכון כי כצר חנור חחכם וכל חדם רצים
יחלו פני כריז וחוחציו עשיר רצים וע"כ כל זמן שה' חונן עונור צרום
הנועלה ח"י חשם לחכמים כי ווי יחין ויתגלה לוונר קחח חכס יותר
ונונו ווי ירום קולו לדצר צפני חשתו ע"כ חחשית ותחנור לו זרש חשתו
ואח"כ וכל "חוחציו" חולם כחשר ירד ונחרגתו חח ח"י חושצ שחשרים
עודנה "חוחציו" ויקסר חונן לכל "חוחציו" חולם טעה כי נחפכו "חוחציו"
ל"חכניו" וגם חשתו ירד ונחרגתו ע"כ ויחנורו לו "חכניו" ונקודם ואח"כ
זרש חשתו וכ"פ צל"ע חשר ללדה "יולד" לשון עתיד כי כל החמים חשר
ח"י לחדם קודם לרחו חמח חונה כולם התפרדו ורחקו ונונו ח"ן דורש
ואין נצקש חחצו ואח ללדה "יולד" נחחש והצן.

תולדות אישי מופת

תולדות רבינו יחזקאל לגדא מפרגא

המשך

בשנת תקט"ו וחח כצן חרצעים נקרא רציו לונשרת חרצנות צמרלג
וענור על נשנורתו שם עד יום נוחו כחצ חרצנות קנחח
לו קחלת מרלג כחצ צעשרים לחדש כקלו צחחיות כל חלופי העדה
לחשית

ראשית ונבצרות צווקמר קב"ה ח"ש, צהכתב באונר כי ההתנוונות נעשתה
 צחקסת ראשי העם עם צי דינא רצא וצי דינא זוטא ההתנוונות היא
 על ונשך עשר שנים לרצא חצ"ד ולראש ישיצה ולקוונך צקוניכת חכונים
 לכל אשר יונא חן צעיכ שכלו לקווכהו ועל הרצ לדרוש פעונים צסתא
 צצנת הגדול וצצנת שונה ויקבל וקופת הקהל וודי שצוע צצוע קך
 שנים עשר זהוים רייניש ונחויצים לשכור לו נודור וקופת הקהל לפי
 לרכו ורצ גדלו וקום שנוגדלין צו תורה ורשות צידו לגדל תפלה צווקום
 רנה של תורה והכנקה ונחופות צערך כקף הכדוניא ונונא הראשונה
 זהו צללים ליל ונונא השנית ולנועלה חלי רייניש וכל ונא
 ונלצד ונמות וניחידים, וכאשר יפיק רלון ונה וצי הנודיה כל
 קציותינו יוצילו שי לנורה וגם הנה יצחרו ויתנו לחו לשר ולמגיד
 עליהם ואז חין לו כקף וקופת קהלחנו כיא תשעה זהוים לכל שצוע.
ראש וראשון לכל ופעליו הרצים היה ליקד ישיצה רונונה לרונום
 קרן התורה ולהרבות גצולו צתלנידים וסם הפין ונעיות תורתו
 חולה והרצין תורה צין תלנידיו הרצים אשר היו לגדולי ארץ וגדולי
 הרצנים ברצות הינים (והם הגלון וו"ה אברהם דאלליג צעל חיי אדם
 כוי הגלון וו"ה דוד דייטש צענוח"ס אהל דוד הגלון וו"ה צללאל
 דנקצורג צעל הורה גצר וצוד וצוד) וקצב ללמוד עם תלנידים ארצעה
 שיעורים צכל יום.

בשנת תק"ז עת ונלחנות שצע שנים אשר כלחונה הנוכלה ונאריא
 טהערעזיא עם הונלך פריעדריך השני והיא הנולחונה הנוראה
 הנודעת צסם ונלחנות "שצע שנים" הלא היא חקוקה צקמר דצרי
 הינים, אז צצוא פראג צנונור וצנונור ונחיל הונלך פריעדריך והתלחות
 גצרו צעיר ועלו לנועלה ראש ונחון שכלה חרצ ונחדרים חינוה ועל
 כל אלה רעצ ולנא לא עוצ רצינו את העיר להנלע על כפסו ונחך
 הנוהפכה צקסם הי' לו עת ונחן נכון להקדים ללאת ונן העיר עדי
 לא קוגרו שעריה כאשר עשו אז רצים ונהכצדים והיא לא כן עשה,
 ברועה נלחון לא נעם אלה הלחן והיה לנו לעצור ולהועיל צכיה ענינים
 חן צנועשה הלזקה למרנן עניי העיר צעת הרעצון והן צנוח ורנן
 על לחי ונפקיעי שערים גם ערך וכשא תפלה להתפלל צתלונה של
 ונלכות וצקומר גדול הכריז חרם לחונר על כל ח"ש אשר יהי את לצצם
 לצגוד צארלו לצא צעזרת האויצ להנוליא לו חצן ונכספוא וצכל עת ונא
 עמד לדרוש צווקהלות שנועו שרים דרושו ויהללוה וכנה ונחם נעתקו
 ללשון הנודיה ונדפסו צמכת צדרי ידיות (כו"צ ונה"ת).

המשך יבא:

יידיש דייטשע ערקלערונגען.

דיא מטורה ברינגט דאס צוויימאהליגע. ויצאה דער הייליגען תורה
 צו זאמען, ויצאה חגם אין כסף ד"ה באך ענדע דער ריענסט-

צייט ציעהט דיא יידישע מאד אויס אהנע געלד, ויצאה והיתה לאיש
 אחר, אונד זיא ציעהט אונד ווירד איינעם אנדערע מאננע אנגעהערען
 אויף איינען מאראלישען געדאנקען ווילל דיא מסורה הינדייטען, דער
 ווייזער קעניג שלמה המלך ע"ה האט אונס שאן אין זיינעם בוכע
 קהלת צור געניגע פאן דער נישטיגקייט אללעס אירדישען שטרעבענס
 הכל הבל אללעס איזט אייטעל אונד פערגעגליך זאגט ער יא ווען
 דיא לעטצטע שטונדע דעם מענטשען הינדען געשלאגען האט דא
 פערלעסט דער מענטש אלל זיין גוט אונד פערמענען, אין מליון לו
 לאדם לא כסף ולא זהב וועדער גאלד נאך זילבער בעגלייטען דען
 מענטשען אויף זיינער גראססען רייזע אינס יענווייטס גור, דיא נוסען
 אונד עדלען האנדלונגען זיא ער הינדען אויסגעזויבט האט, דיא
 געבען איהן דאס לעטצטע גלייט, זיינע איזט דיא ערקלערונג דעם
 זוהר הקדוש צום פסוק, "אם כסף תלוה את עמי את העני עמך" ד"ה
 ווילסט דוא האבען, דאסס דאס געלד דין אינס גראב בעגלייטען
 זאלל, זא וויססע דאסס גור זאלכעס געלד וועלכעס דוא דען ארמען
 געשפענדעט האסט דאסס נישטמאס דוא מיט דיר מיט, דיא ווייזען
 ערצעהלען פאם קעניג מונגו דאסס ער האט אללע שעטצע דיא זיין
 פאטער געזאממעלט האט אן בעדירפטיגע פערטיילט אונד אלס מאן
 איהן צו רעדע שטעלטע, ווארום ער דאסס פאם זיינעם פאטער ער
 וואריבענעם גוט פערשווענדעט? ערוועדערטע ער מיינע אהנען
 זאממעלטען אבער עס טרונג איהנען קיינע פריכטע מיינע פער
 שווענדונג ווירד אבער מיר פריכטע טראגען, זיינע איזט דיא ער
 קלערונג איינעט בעריהמטען מגיד צו דער (משנה שבת) "מי שהחשיך
 לו בדרך נותן כיסו לנכרי" ד"ה ווען יעמאנדען ערב שבת פלעצליך
 דיא זאננע אונטערגינג דער נישט זיינען געלדבייטעל איינען פרעם
 דען (ניכט יודען) ענטה לט איינען מאראלישען געדאנקען ווען
 יעמאנדען דיא זאננע זיינעם אירדישען לעבענס פלעצליך אונטער
 ווארטעט אונטערגינג אונד זיינע אירדישע לויפבאהן האט געענדעט
 "בדרך" אלס ער נאך אים בעגריפפע וואר אירדישע שעצע צוהייטען.

דיא איהם דען וועג צו ווינער פערפאלקאממנונג געהעמט האבען
 גותן כיסו לנכריי דעססען געלד געהט נאך זיינעם אבעלעבען אויף
 פערמדיע איבער, נישט זא איזט אבער דאסס פערהעלטניסס דעססען
 דער מיט זיינען איהן בעשיעדענען רייכטימערען אויך דען ארמען
 צוקאממען ליעס, דעססען געלד בעגלייטעט איהן אינס גראב, אין
 דיעזעס זינגע זאנען אויך דיא ווייזען נאך דער ערקלערונג מיינעס
 אונפערנעסעליכען רבי'ס הגאון הקדוש בעל ילקוט אליעזר זצ"ל
 „נכסי חוץ לארץ אין בהם ברכה“ זאלכעס פערמענען וועלכעס דען
 מענשען נישט אינס גראב בעגלייטען איזט קיין זענען, אונד דיעס
 מאג אויך וואהל דיא מסורה געמיינט האבען, „ויצאה חנם“ „אין כסף“
 וואן דיא גשמה פאן דאננען אויסציעהט, אהנע געלד, ויצאה והיתה
 לאיש אחר“ זא ווירד דעס מענשען היער מיט גראססען שווייריג-
 קייטען ערווארבענעס געלד איינעס אנדערן.

ארגו מכתבים

באחד נשניעין על השקלים „עורך“ צונען צא לעורר את חותמו
 לחדש חתימתם ולהציג נחתונת חדשה ולאו אשר לא ילאו עוד
 ידיהם צעד העצר כסף נשנה יקחו צידם, כי אין כסף לאדון זה,
 והנודמים צא צמכרו, מחבר צעיר קורק קצלתי קונטרסיו וזכרתי מוצדא
 כי נוחצר אחד צא לפני גאון אחד צצקשה שיעלה בהסכמות אחר
 להדפיס את חיבורו ואנכי שהציט הגאון צכתי נכח צדעת כי הנחצר
 לא קרא ולא שנה ואנכי להנחצר סיכרוך ויקשר היטב את הקונטרסים
 וישנורם יפה לזמן לא יאצדו ויגבהו לצ הנחצר צחצבו כי דברי מורינו
 ישרו ונאד צעיניו ויאנר צעבות רוחו האם ישרו בה דברי צעיניו צצדו
 עד צמחון הי' לצרתי שלא ילכו לאצדון? ויען צלמוק חלילה וילחצוב
 זאת רק יראתי מן יולאם אח"כ עכ"ס וידפיסם על שנו ויאנר שהוא
 הנחצר ודל"צ, הרצ נו"ה זאב ווייס שליט"א גראקווארדיין קצלתי מירוסו
 על החוק וראיתי כי יש „דרישה לזאב“ אמנם לא נחה דעתי צגורעין
 ועוסקים ודורשין ונודע מלילת הגאון האדיר ר"י פיק „לאוקנא“ גירקא
 קיעחא דשניא כלומר להעמיד ולקיים הגירקא (ולא לגרוע) לזה לרד
 צאנא קיעחא דשניא ודין גרעא השקעת הדפוס ואחרו שקליהם.
 פלוגי דרבי מניד לשלם טובה תחת רעה ודכירנא מוצדא כי להגאון
 נלצ"ס שלחן לו איזה חצורה אנשים צבי צליעל צחוק המגדלות צמורים
 צוריק

לורה חזיר עשוי ונוונותקים. "ליקער" צעצור. הרעיון וסוף שלח חזרה
 תנועת "רצ" ואונר ונשלח נוכח "ליק" לרעהו כלונור כל אחד קולח ונה
 שהו צעלנו החזיר קולח "חזיר" והרצ קולח "רצ" ודל"צ. היחסן ונה
 צלע ציחוקו אס אינו הולך צעקצות אצותיו וסונעתי כי צעיר אחת
 הי' נגיד בלי וקנאן ותנייד ההמשאר אי"ע כי הוא נכד לרציו צעל ונהן
 אצרהס ופי"א דרע ונונו הרצ הגאון צעירו לכי"ע לדער ונזה ולא אצה
 קת ואונר לו הגאון ידוע מדע כי צלח "הנוחלית השקל" אין העולם
 נוכיר ויודע צהנוגן אצרהס לכן אס תתן הנוחלית השקל צנדעצ הלצ
 אז מדע את נוקודך צרוך לרציו צעל ונוגן אצרהס ודל"צ. לרבים יען
 כי שואלין ודורסין ונעכיכי קל יום ע"כ נחתי ונשפט הקדינות לחנואנורים
 ונעכיכי דיוונא וזה דער "השנונית" נדור דצרים צעתס "נשואין" "הספד"
 "צדית" נחוצרת הנכחי ועוד חזון לנוועד צחוצרות הצע"ל.

שבוחת פורים לחותמנו ולקוראנו שליט"א

העורך

יום	אבני זכרון חודש אדר :	שנת
א'	הגאון ר' עזריה פיוג (צינה לעתים)	ת"ז
ד'	הגאון ר' יהודה גרינפעלד קענייהאלי	תרס"ג
ב'	הגאון ר' יו"ט אלגאזי (נוסרי"ט) ירושלים	תקס"ב
ג'	הגאון ר' נורדכי יפה צעל הלצושים	שע"ז
ד'	הגאון ר' שרגא לצי טענענצוים טשאקא	תרנ"ב
ה'	הגאון ר' צבינון וואלף (סערי תורה)	תרי"א
ו'	הגאון ר' יחזק אייזיק טויצ קאליצ	תקס"א
ז'	הגאון ר' שמועס קופר קראקא	תרמ"ג
ט'	הגאון ר' שמואל טוועלקא קעליס	תרמ"ג
י"א	הגאון ר' חיים יוסף דוד אזולאי חצרון	
ט"ז	הגאון ר' נחמס ב"ן לעהלים	תר"מ
י"ט	הגאון ר' יהודה גרינוואלד סאטמאר שבת מיהודא	תר"ס
כ'	הגאון ר' יחזק אלחנן קאחובא	תרנ"ו
כ"א	הרה"ק ר' אליעזר וואלפענסק	תקמ"ו
כ"ג	הגאון ר' יחזק נחיר נגור (חדוסי הרי"ם)	תרנ"ו
כ"ה	הגאון ר' יעקב וואליקא (ח"ד ונתיבות)	תקצ"ב
כ"ז	הגאון ר' יוסף שאול גע"ז לצוב (שואל ונשיב)	תרל"ה
כ"ח	הגאון ר' שמואל קעלין (מחש"ק)	תקס"ו
כ"ט	הגאון ר' אצרהס שאג (השו"א אהל אצרהס)	תרל"ו

הונדמאכונג

וויר זעטצען עס צור אללגעמיינען קענטניסס דאס וויר איינען
גראססען לאגער האבען פאן אלטע אונד נייע כשרע וויינע אויך של
פסח עצהוים סארטיערט אין אללען גאסונגען זאוויא מאנארא ער-
מעללעקי, ריזלינע, מיטקאטעל טשעמענע, פון מאנאפאליערט אין
יעדע פאסער גראסע צום אללער ביללינסטען טאנעם פרייז אין
אנגרוי אונד דעטאיל, אויך אפערירען וויר אונזער גראססען שפיר-
טום לאגער וויא אויך שלינגאוויטן של פסח אפי' למהדרין אין יעדע
קוואנטום, וויר זינד בעשטרעבט יעדען קונדע מיט דער גרעסטער
פינקטליכקייט צו בעדיענען אונד אויס צופאלנען, איינע בעשטעל-
לונג געניגע איבערדעססען איבערצייג צו שאפען, דיא קארעקט-
הייט אינד פינקטליכקייט וויא אונזער בעסטער רעקלאם.

Gebrüder Feiger, Wein- und Spiritushandlung
SIMLEUL-SILVANIAI.

האטעל אונד בישר רעסטאראנט זאנא "ZONA"

בייא דער באהנשטאציאן, שטאקאהאפטע שפיזע, פארצינליכע
קיכע שעהנע גריימיגע ציממער מאסטיגע פרייזע, פערנשטאלטע
האכצייטען אויך יעדע זאנסטיגע געלענענהייטס מאהלצייט צו וועל-
כען צוועק אויך זעהר געאיגנעטע לאקאליטעט בעזיטצע, פאקעטע
ווערדען אהנע יעדע בעצאהלונג אויפגעוואהרט.

צימער-מאהלער.

עמפיהלט וויינע רייכע נייערסטע מוסטערן מאדערן אונד שעהן
בילליגע פרייזע : אדרעססע :

Schwarcz Ernő Str. Col. Jacobini (Várdomb utca) 16.

ספרים ישנתהכלו להמערבת.

ישראל יד רמיה יכלכל שאלות ותשובות משא ומתן בהלכה בארבעה
חלקי הש"ע וחידושים בהרבה סוגי הש"ס במלפול
עצום ובבקיאות גפלא מהרב הגאון הגדול חריף ובקי אור הברקי מו"ה
רמאל מרדכי סאלאוויי אבדיק קלעשצעל פלך היראדגא (פולניא)

פנים יקרים החלים בשבט כן הוא קובץ גדול מכמה מאות
מאמרים ביאורים בפלאים טנאונים עולם ודרשנים
חוספות נוסף דברים יקרים מאת הרב הגאון המפורסם
בחבוריו הנחמדים מויה למען גייסאן נרדו בעיר קראקא אנדריססה
אחרן פויטס (ש' גייסאן) קראקא רחוב קראקאווקא 13

ספר אכזקה לשהיטה וספר דברי חכמים והרותם על דיני
שחיטה

מאסף כל היינים מספרי אחרונים עם ה"ו ופירושים הספרים נחוצים
מאד להעוסקים במלאכת הקדש כאשר עלו בהתבטות הרבנים הגדולים
הספרים יקבל כל דורש המזמנה הנם בתנאי שיגדר איזה סכום
לצדקה לזרמת קרן ותהיה על שם הרב המזמנה חכמו הרב מו' מרשה
שמחה יונה האלן שוב בוואלאניסראווקא בלך בעסאראביע.

פאטאנראא צענמראל

קאזינצי גאססענאסער 22 1 שטאק

פאטאנראאטען אין קונסטאבלער אויטפיהרונג אויסער דעם גילדער
פיר ריזעפאסטע אונד פיר דיא ויינשטענענע צייכע לעגטימאציאן
זו בילליגסטען פרייזע אין וויינשטענען פאללע אויך אין איינע פאר
שטונדען ערלעדיגט אויך וואוינשטענע אויך אין צו פאמיליע
אויפגאבען אינעם הויז וויא אויך אויפס לאנד.

ביסטע דיא וועהרשטען גלויבענסגענאסטען אונד אונטער
שטייטצונג טיינעט אונטערנעמונגס

צייכע האכאסטונגספאלל

ידורא פריעדמאן.

Fotograf „CENTRAL Fényképész” Satu-Mare
Str Stefan cel Mare (Kazinczy utca) 22.

„BECK“ KAFFEE

פערלעסליך ב' ש'ר זינאריע פאן פיינטסטער קוואליטעט בע
שטעט ויז 41 יאדער איז אין גאנץ אייראפא זאווט אין אמעריקא
אלס כשר אונד פארצינליך אנערקאנט פאן יידישע פאבריקאנטען
אונד יידישע ארבייטער ערצינט.
אליינפערקייפער ווערדען אין אללע שטאטען געזוכט.

אכרדעס אינד יעכב בעכ.

מגד ירחים

יוצא לאור פעם אחת בחודש

מגדים חדשים גם ישנים, ביאורים ופירושים, בודעת קדושים לכל חפציהם דרושים, על פרשיות התורה, יפוצו אורה, וגם על מדרשי חכמז"ל האהובים, כוויות מחומבים, דרושים לכל חפציהם בזמניהם, פנינים יקרים מפי סופרים וספרים, בעזרת יוצר הרים.

מאת

יוסף חיים הכהן ווייס

מחירו לשנה מאה וארבעים לעי, לאמעריקא ב' דולרים,

למשעכ"א 30 כתרים ובערך זה בשאר ארצות.

מחיר מודעות לפי גודל השטח. מחיר גילון בודד שנים עשר לעי.

מחברים השולחים ספריהם יתפרסמו בהירחון.

MEGED JERUCHIM

REVISTĂ LUNARĂ TALMUDICĂ-ȘTIINȚIFICĂ

REDACTEUR :

JOSIF WEISS

ABONAMENTUL ANUAL

LEI 140

REDACȚIA ȘI ADMINISTRATIA

SATMAR, Piața Latinitatei 14

Cenz. Rabbi Ig. Klein, Sătmăr.

אכטונג!

עס ווערדען אין אייגענער אינטערעסע אויפגעקומען גע-
מאכט דיא יעניגע, בעזאנדערס איין יונגעס עהעפאר, דיא שענעם
ביליגעס מעבעל ווינשען צו קויפען, זאללען זיך פערטרויאונספאלל
ווענדען אן אונזערשטעווענדע פירמא.

Josef Gross-Mebel Handlung, Piața Unirii No. 20
CAREI-MARII (Nagy Károly).

איין יונגעראונג מיט קליינער פאמיליע, דער איינע אנגעעה-
רענע שטימע בעזיצט טיכטיגער בעל תפלה חזן בעל קורא שו"ב
קבלה מן ה' רבנים מובהקים זוכט איינע פאסטען אויף זאפארט צו
בעזעטען אדרעסע:

Pinkász Mermelstein sakter, JERMUT, via Targu-Mureș.

האמעל אונד כשר רעסטאראנט

אין הועזין (באנאפי הויאר) אין דיא באהנגאסע נעבען דער
האלצערנער בריקע ביא
בן ציון פריעדמאן.

אפגעריערע מיינע ערסטקלאסטיגע פארמעט אונד רצועות ערד
צייגונג צו אללער ביליגסטער טאנעס פרייז זאוואהל אין ענגרוי
אלס אויך אין דעמאיל.
פאסטענדונגען ווערדען ראש אונד מיט אללער בעסטער
פינקסליכקייט עקספעדיערט.

David Davidovits SIGHETUL-MARMATIEI
Str. C. A. Rosetti (Vig uca) No. 6.

כשר רעסטאראנט!

קאלטע אונד ווארמע שטאקפאללע שפייע צו אללער ביליגסטע
פרייזע אונד פינקסליכע בעדיענונג.

Josif Weiss, SIBIU (Hermannstadt), Str. Elisabeth No. 42.

מגד ירחים

יוצא לאור פעם אחת בחודש.

כולל מגדים חדשים גם ישנים ביאורים ופירושים בדעת קדושים לכל חפציהם דרושים - על פרשיות התורה יפוצו אורה וגם על מדרשי חז"ל האהובים כוויות מחוטבים דרושים לכל ופציהם בזמניהם פנינים יקרים מפי סופרים וספרים בעזרת יוצר הרים

מחיר מודעות כפי גודל השטח.
מחיר גיליון בודד 12 לע"י.
אודיסטה לשליחות חזית ומספים.

JOSEF WEISS SÄTMAR
Piața Latinităței 14.

מחירו לשנה בארצנו 140 לע"י.
בטשעכייא . . . 30 קראנען
באמעריקא . . . 2 דאללער

עורך מאז
יוסף וייס הכהן וייס

ויכרא.

הגאון כו' מרה מאיר א"ש זצ"ל אוגוואר.

פסוק כל שאור וכל דבש לא תקטירו וננווה אשה לבי קרבן ראשית
תקריבו איתם עפונחכ"ל אל תהי כעצדים כו' עינו לקבל מרס
ואל יאמר אדם אשנה שאקרא רבי שאשכ ציסיצה אללא עשה דברים
לשם פועלן ונודע כי שאור קנול הגלות ודבש פינוי ליגעמוגיס ומכר
ואמר עצורה כזו פקולה חונם כצר אהרו לעולם יעקוק אדם בתורה
שלא לשונה שנותק שלא לשונה צא לשונה וזהו "קרבן ראשית" האשר
יתחיל לעבוד את ה' אז נותר גם צאופן זה ע"כ יצא לשונה כשיצין
נתיקות התורה והנולות והבן. ושמעתי צום נפ"ק הגאון הקדוש ונ"ה
יודא גריו זצ"ל חז"ד פה למרס צחלים (קאס"י קי"ע) מחלתי עדותך
לעולם כי שסון לצי הנה ר"ל הנולות גופא הם שסון לצי ואין לי
שום פניה ע"נו לקבל מרס חזל "נתינת" לצי לעשות חוקך כלומר
כאשר התחלתי להטות שכם לעצדך ולא עוד קלרה שכלי להבין
נתיקות ונועם הנולות אז ה" לעולם צחלים "עקב" לשון מרס ושכר
כו"ט (צחלים י"ט) צשנורס "עקב" רב והבן. א"ה אלל עמי צא לשונה
זזה נוחח"ל צר"ה צחלה" כי אחה חקלס לאיש כנוחח"ו ולצבוק לק
ה' החקד הכונה "צחלה" ראשית העצורה נותר עינלקצ"ה חונם
ולצבוק אחר אשר כצר צא האדם צחלה וטובות ולא יט לו
לדעת כי שכר נולות הנולות צעלונת וא"ך יצקס שמה געני אחת כי
נפשו יודעת שימה שמה אחת צחלונת ונע"ט צעלונת ולא נעילה השכר
רק נותנת חנם ומקד והבן.

העורך.

והנאמן וחסדיהם עלצוב שלח את ציאוורו צונקרא קודם הנ"ל דהרונ"ס
 הורנו שערות המנוולע קוצ זולת לנוי שנוטה לאסת ונהקלוות
 חים כזה נחוצה להטות עלנו לקלה האחר עד שיצא אח"כ לנודת
 המנוולע והציח הנושל ונוקל עקום וכבודע, וסנה כי כן שאור ודגש
 שש שתי קלוות זה נחוק וזה חונן ונר ונשאה"כ שכל "שאור" וכל "דגש"
 לא תקריצו ולזה אמר קרצן "ראשית" תקריצו אותם כלומר שהאדם כל
 זמן שאינו מורגל צעודה הסוכה עליו לנטות לאחד מהקלוות הטיפף
 לננון לאט לאט יצא לנודת המנוולע וסנן.

והיה"ג כו' מר' אפרים פישל פ"מ זצ"ל בוסשקא.

סדריש פ' זו נוציא הרי שהציח ונחמו וראה הכהן שהקונין ואכל
 את השאר לומר חיי לי כל הארץ הזה שכלטערתו צטציל קונון
 זה כו' ונסיקין אותו ואומרים לו כו' ולא עוד אלא והנותרת ונן
 הנמחה לאחר וצניו וכל הצא אל תוכה "יתונה" ועי' יד"ו ויל"ס עמנו"ש
 הרש"א הוצא צט"ע יו"ד דלשון "שיר" יתכן לומר רק על פחות וחליו
 למהם הרי נולדו לשון זה גם על רוצ כונו צונחמות ונקרא ונלד דבר
 והנותרת אם כי רק הקונון הקטן חקר נמנה יען לענין הליכות הקונון
 הקוצ ימור שהוא נוקטר לה' והקונון נחיר את הנמחה ע"כ שייך
 הלשון שיר אם כי הנקשר גדול "צמחות" ונן הקונון וסונמתי צטס
 הסמון צעל ברך קעס למרס מדרס רות ותשאר היא וסני צניה
 למקור שירי נמחות ופי' כי קשה ליה להמדרס חיי יתכן לומר לשון
 ותשאר היא וסניה צניה הלא היא וצניה הי' מרובים מחלימולך אמנם
 יען כי צליכות הי' אלימולך הנכבד מפל ציתו יתכן לומר עליהם
 והנקשר בנה שירי נמחות וע"כ להטיב דעתו של המוציא נמחה וראה
 תימול רק קונון אחד והנותרת אכלו הפסחים ואמר חיי לי אומרים לו
 הקריש והנותרת ונן הנמחה ומדקרי ליה הקרא והנותרת הנך רואה
 כי הקונון שתימול והנמחה היא החפוצ כי לצבוח קלקא וצזה הלא
 תרות למקד וסנן א"ה הנה צחי הר"ה הקשה על הרש"א הנ"ל ונקרא
 קודם והנותרת ונן הנמחה (וכי"ל) וכי מיתו י"ל לשון תורה למוד כו'
 וצמחין ומילת פי' ד"ה חיה פתחו דלשון והנותרת "והנשאר" שיה
 וצמחין ביה ע"כ נמתי הוצא דרמנמח אומר למקט לא תשייר רוצח
 נחמה דגש רוצ וקרי "שיר" ע"כ אמנם להפיל דלשון "שיר" כלומר
 שם דגש התימול וצמח פתחו ממקד הנשאר לא קשה גם נמחיתה כיון
 דלי הרי קרי צמחונן ונחיר הנמחה שטיר יתכן הלשון "שיר" על
 היות שכל צמחונן דלד הנקצ מקריף ולד השלש נמין ומכשיר אמתי
 נקרי שירים אם לומר פחות וחליו ואמנם גדול אחד הקשה ונקרא
 פחות וזה נמחה הקשה הנמחית והי' כ"ה על אצן אי ויהי על אצן
 ה"י וילמתי למחסי בקפמן של לדיקום ומלמתי להסמון צעל דעית יו"ד
 קרי נמח חלפול צזה ופי' ליישצ עפי' סיקי קוטה ליו ולת"ק דקיל שהי'
 ביה על כל אצן חף שהי' כל האותיות מיע משום דצמחונן מלא כתיב
 וסח

והוא הנכלה צמיצת בתולדותם בלונר בע"ש אלל תולדותם ונלא אלל
 צכל התורה חקר כתיב מנלא דהשנות עלנן ה' נחמים זתי' מחות
 נחמים קצאנן ה' אלל שורה כלן לכותצם ונלא יע"ש שהעיר נח"ה
 כ"ז צפופר חס "נשתייר רוצו" וציצנות ס"צ נוקה ש"ס צו נח"ס נתן
 קלח כו' ננאי ללו "דנשתייר רוצו" וע"י סרה ס"א ונלוח לזוז ג'
 גצעולין "וקירו-שנים" וע"י ירושלנוי פ"א דתוריות ה"צ "רוצ הנשתייר"
 ו"ש להאריך עוד נוכחה ונקונות אין עט האסף פה. העורך

מד"ר וחת המפור לא צתר הרחה לו הקציה שנצדילים צעולת העוף
 ואין נוצדילים צחטאת העוף, ורלתי צזה צספר (ילקוט דדרוש)
 ונלינה נחה דהנה כלל גדול צחיים דאין הלצור אחראין עצור נעשה
 היחיד ואס איש אחד חטא ואשם אז הוא צעלנו עונו ישא וכל הקהל
 נקיים אולם הכלל הזה רק אלל שאר העמים אך אלל עס המודד צגוים
 הוא העם ישראל אללו צטל כל הכללים וחקים השוריים צמל סחצל
 וגם הכלל הזה צהובס, כי אוננס לענין תהלה וצצח וכצוד ויקר עוד
 הכלל הזה צחקמו עונד כי חס חגשים גדולים עוונדים נוננו העושים
 נעשים כציריט לקוצת כל אדם ונונליחים הנולאות נפלאות להעשיר
 צזה חס על האנושית הנה רק חס יחלו כצוד אך כל העם צצוים
 כנוקדם אולם להיפך. חס איש אחד וקן העדה יחלף אז מני כל העם
 יכוסה צחטתה וכל העמים נוראים צאלצע כי החוקה הוא יחודי וחו
 ונליח הנודרנן שהרחה הקציה לצחטתה צצחמה הזו גלות צכו לצחטתה
 ככר והרחה לו "שנצדילין צעולת העוף" בלונר צעון נאחדיט נישראל
 ווקריצים חס חיהס לקרצן כליל על נוצח אהצת ארץ הנעולדת אז
 נוצדילים העמים צין הדאס וצין הגוף והראש הוא האיש נאטוט דצר
 נעלה הוא צעלנו נוחל כצוד אלל לכל גוף העם לא ילוח נוח שוט
 דצר כי הם אונורים, שרק האיש הזה ה' גדול ונעלה ויולף וקן הכלל
 וכל העם נשאר צנלצו הרעוע כנוקדם אלל לזון שאלח וקן העדה
 יחלף ואשם בגד חוקי המדינה או בגד חוקי האנושית אז אין נוצדילין
 צחטתהו ואינס אונורים שהוא יולף וקן הכלל רק כל העדה יקצול
 צעונו והנן.

והנאן כו' משה טיימעלבויס וצ"ל.

פסוק נפס כי תנועול נעל צה' וכחש צעניחו דצים אונורים חנו
 אין לנו אלל חורה אי' היא המוגעת צין אדם לחצירו לא זולת
 וצונה צלע צדיכי טוים, ועל אותן האגשים אונר ולרשע אונר חלקים ונה
 לך לקשר "חקי" טלחה אונר שכל ונלוח ה' חקים צלי טעם נלצד ונלות
 קצין אדם לחצירו אלו טוצים וכוחים, חס חלית גכצ והקן עינו ועס
 ונחמים חלקך, חלא אלו צין אדם לחצירו ולונה תעשה בה וירדה תורה
 לקוף דלחו של אדם והעידה נפס כי תנועול "צה'" הותרה הרלוועס
 וכחש "צעניתו" ג"כ והנן

הגאון כו' אש"ב סופר זצ"ל (בעל כ"ס).

פסוק לו את אחרון כו' זאת תורת העולה אר"ש ציותר לריך הכתוב
לזרז צנוקים ט"ס חקרן כ"ס י"ט לפרש דרך לחות כי נודע
והאחר"ל שלשה הקצ"ה שונאן ואחד (והם דל גאה והאנ"ה פ"י) זאת
תורת העולה הוא העולה על (ווקדה ואור עמו"ט כל הנהגה כידון
צאט וחש"א זאת תורת העולה כלומר הנהגה הוא העולה על ווקדה
כדון צאט וז"כ ר"ס אחר שהכתוב צא להזהיר על הגאון ע"כ אור כי
ציותר לריך לזרז על הגאון צנוקים ט"ס חקרן כ"ס חס הנהגה
עני וכ"סו רק ח"ן צו כי לא זרחה עליו שונס הלחה עם זוריס
צכסיה חס ח"ס כזה ונהגה עמו גדול נאלד ע"כ ציותר לריך לזרז
טלח יתגלה א"ה שונעתי צזה לפרש ווקדה קודם תלים (קאס"י י"ז)
חלצנו קגרו מינו דצרי צגלות הכוונה חס אדם חוקא צעת טיהל אור
הללחה עליו חס ילא ונחלב עינינו ועצרו נשכיות לצ לשונס תהלך
צאדן ורס לצצו נורוז כל אולם שעריו שונים על זאת חס דל גאה
ואור חלצנו קגרו כי ויסקרו נעמינות השפע ולרש ח"ן כל וצכל זאת
מינו דצרי צגלות וצאד"ש על ט"א כ"י כעין זה הוא ה"י אור חס
עגיר הנוטיצ עם אחרים יענה עזות הגס כי לא טוז עשה חל הצל העולם
קוצל נעמו יען טעוז לב וחש"א צלדקה יסרוק אולם נסס רשע אשר
הח לא טדה חלצנו קגרו חלצו ועטרו יקגור צעדו ואינו גציר לחחיו
רק טינו דצרו צגלות זה ווקיף חטל על טעמ וסונעתי לפרש דרך
נחות ווקיף דרשט חז"ל כצד ה"י מהנך חל תקרא מהנך חלל נגרוך
ככוונה חס ח"ן חס נוכד חס ה"י מהנך לכל הסמות כצדו נגרוך
וטמט יד לנו טיך ואל מדצד צגלות והנך העורף

שמיני

הגאון כו' מהרש"ם זצ"ל ברעואן.

במדבר הראשו הקצ"ה למטה גלגלת טל חס ואור לו חס כיקצ
קרוט טל נוח קרטה וכל הצא אל חוכו יתענה נודע חולדך
לחחיו גלגלת טל חס ויליס עטמיס הגאון ציעיד (ח"א דרוס י"א)
דסמט נגרבס חרס טל נסס (וצלחות נן נצוחר צירוסלמי ט"ח סרונות
ס"ב וצוקסמטל ט"ס וצ"י חולין כ"ק) חלס חולי צא חסו מין לוור
דכל חיקור קרפות מפרי טחיס חיה וחיק לחרס יען שפוטל צו וזחנות
כסמט מן סרמט וכח"ס צקסר סני חר"י דחסיג נאקרו כל דצרים
קמחיס נסוטל צו וזחנות כסמט ויכול חלרס לוור דע"כ קרטה נקסורה
סקורס גיח נקעס זח ונח"ל חס יללה חותה על חלס תחל נוחרת
כ"י חלס קורף חס חרס כסמט ע"כ הראשו גלגלת טל חס וחס"ס חס
כיקצ

ניקב טרפה כי אין לנו לחם ולחוד טעם הגלות כי קורה בזה
מאמנו ואלקים יצן דרכה וסבן.

הגאון כו' רבי עקיבא איגר זצ"ל.

במסוק ולהצדיל בין קודם לחול בין טעם לטעור לחירות את צד
ישראל יש לדרוש כמובין עפ"י הגוי פ"ק דפסחים בברי
תלמידים דיתבי קמי הלל חד אמר נפשי נמי אין מוסקין בטעור וחד
אמר נפשי נמי מוסקין בטעור אמר רבנא בזה שידבר בלשון טעור
טעור חורא דאשרא וזה רמז במקרא קודם ולהצדיל בין טעם לטעור
כלומר המדבר בלשון טעור יוכה לחירות את בני ישראל והסן.

הגאון כו' מ"ה יצחק אלחנן זצ"ל קאונא.

במסוק ולהצדיל בין הטעם ובין הטעור ובין החסם הנחבלת ובין החסם
אשר לא תחבל. י"ל עפ"י עובדא שהוצא צד"ק יונא באשה
ועוצרת שהריחה ריח נחבל ביוהכ"פ והלמישה לה באונס שהיום יחב"פ
ולא חבלה ולא ננחה ר' יוחנן וביולא בזה ה"י באשה אחת ועוצרת
ולחקה ג"כ באונס ולא הוציל לה כלום והולכה לאכול ולא ננחה
רשע וזה רמז במקרא חסיל להצדיל בין הטעם ובין הטעור לדעת את
העוצר לדיק או רשע הצד והסן בין החסם הנחבלת כלומר ועוצרת
שנקבלת חסם שדרכה לאכול ביוהכ"פ ובין החסם אשר לא תחבל ביוהכ"פ
והסן.

מסח.

ל"ל התקדש החג.

סימני הקדר סנה החוצה רוצנו עלינו לקמה לאחרים צ"ל סנה חס
ה' וגבורותיו ע"כ עלינו לחסור שלא נח"י בזה דורש ולא בזה
נקיים ועלינו לידע שהחיים הנלכדים לחס אשר חסם לו ולזכות לאחרים
מטעמו ראשונה (קדש) קדש עלוקה צנועה כך ולא די להנחה את
הדגים חס - הוא רק כחננו עם וחסד רק בזה שאקרה חסד ובי"ב
ואחם חסיו לי ונולכת בזה"ס וגוי קדש צנועה כך חסם הדברים אשר
חדר אל בני ישראל השקידים צעם. (ורחין) כנאחז"ל ארצן צנקין
כפי מגזל ואחזה (כר"מ) לטון ברכה ושמע כו"ס ביר נרחצ ישי"י
לי וצחלים ע"כ י"י פקת צד בארץ. (ויחין) הכרפס יחן ר"ל שיתן
חלק. (נחשט) שיתן לו ה' לאחרים כי צלל זה אין דבריו כשנעצם כ"ח
היעד לורצא רצון דענאו לי חסד וחסד יצן דענכא לחי (רק) צוילי
דענאלי כלומר רק צוילי שצין חסד לעקוב איננס הגלות שצין חסד
לחבירו ונבחד חסם לשונו ויחל להוכיח בזה יצן כי יאמרו לו טוב
קודם ויצן ע"כ עלינו לחסור בלדקה וגעית ופרשו פס' עותיו של
אברהם ג' מירין ח"י ר"ל נח שזכה לאצט לצלות לנדרתה רנה ונשגבה
לחיות

לחיות ונחם הרבים ה' ע"י ג' וילין" שלמה תיבות אשיל חכילה
 סתיה ליה ואם כזר עלית על גרם הנעלות באונור אז (מניד-רחצה)
 תוכל להגיד לאחרים רחלו וזוזכו רק עליו לתזר בתוכחתו ודברי ריב
 ונלה כי דברי חכמים צנחת כשנעשים וזמו מוציא מצה עליו להוליא
 ח"צ נוכל ריב ונלה וסתקנה לזה להלצים הדברי תוכחה צליה נדרס
 אז נקרה קודם וזמו (מרור בורך) נעירות הנוקר ואי נעירות תמוכח
 בורך דברי תורה ואז (שלחן עורך) שלחן עורך לו וכנ"ס תח"ס
 שאין לך זכות יותר לעוה"צ מני שמוכה את הרצים (ולשון שלחן ע"ד
 נחלה"ל בנ"ס) תענית גזי ר"ח צן דוקא כ"ע חבלו חמורא דהצא
 דג' כרעא לעוה"צ) (צפון) כנח"כ וזה רצ טוֹבך אשר לפנת ליראך
 אז ג' יאמר שזוכה לשלחן עורך צעוה"י ולשכר טוב השמן לעוה"צ וזה
 (בורך) שיתצרך צמתי שלחנות נחלל גרצה) שרות הצריות כוחה סימנו
 ותחלתו צ"י כל וזוה"ל "נחלה" לצריות אס נוכח לש"ס כנ"ס חכ"ס
 נוכל אדם מוכיח אדם אחרי מן ינאל והצן
 (מח"י הגאון מוהר"ם פוללאק עם הוספות העורך)

מרדש אלו זכיתם הייתם קוראים ליל שמורים לה' עכשיו שלא זכיתם
 אתם קוראים זכה תצבה צלילה הכוונה כי אף שצוה"ר אין
 לנו לא נקדם ולא קרנן צב"י יס לנו דוגמתו גם צוה"י שמוה"ק תצקש
 נחלתו קרנן צנונון ודניס וצפרט ימי הפסקה הנה נצקשים נחלתו
 קרנן נוסף על שאר ימות השנה צרוז הוללות וסכנה דרצה וסנה אף
 טבל אדם נציח את קרננו לפסק ויני הרבה חננים קשה עליהם נחל
 ולצם כל עניס ואינס עוסים אלא לפנים וצקדס יחרמו ויגדמו את
 הנזרים ונחמיהו כל כך וצאנות קרנן כזה לא יראה ולא כן חננים
 כשרים ויראים לצם שנה קים צידס לעשות רלון קונס וזמו אלו זכיתם
 הייתם קוורים ונלפים ללילה הזה הנסודרת צנולות וס"י צאנות ליל
 "שנורים" (נלשון ואצ"י שנה) אצל אחרי שלא זכיתם הגם שלחם
 נוקיינים נלות ה' צב"י זכה תצבה "צלילה" אס גם איננו צמרתקיל
 עכ"פ "צלילה" צלנעה צנוקוס שאין רואה לצבס דוי והצן
 (מח"י מהר"ה פ"ב)

ארבע כוסות.

ירושלמי (פסחים פ"י ה"א) מנין לארבעה כוסות בנגד ארבע גאולות
 וסולאמי אהבם ונתחת קצלות ונלפים והללנו אהבם ונעזרתם
 ונללנו אהבם כו' ולקחתי אהבם לי לעם הכוונה עפ"י דברי הילקוט
 ירחקית ויחל נח איש הארונה ויטע ברס צא לקראתו השמן ח"ל רלוקי
 נצקדס יחדיו אני ואמה ח"ל הן ניד הציא תחלה רחלה אחת ושחטה
 על הגבן ואח"כ הציא אריה אחד ושחטו על הגבן ואח"כ חזיר אחד
 ושחטו על אותו הגבן נשכי וזה עשה כן השמן? כשאלה שותה כוס
 אחד הוא כדחלה עכ"ל וספ"ל רוח וכשחטא שותה שתי כוסות ניד נעשה
 גבור

גבור כללי ונתחיל לדבר גדולות ולומר נני ברוך ובשמו שיהיה
 ודי' נעשה כחזיר שנתלכלך ציט ורמס עב"ל ה"ן כששוחטו ונעו
 לו טוב לו חלל בהרצותו לשחטו הוא צא לחוללות בן צדק ששחטו
 והחופש עם כי ינאל בשעבוד קשה בחומר וצלבים הוא יורד ג"ו
 צולל הדומה ואינו יודע וכל נוקד ודי' ובהנחן לו נעט חופש הוא
 דומה לנ"י שקותה כוס אחת של יין שאונס טוב לו וינחיצ דעתו
 אחיב בהנחן לו חופש גומר הוא דומה לנ"י שקותה ב' בוקות ונעשה
 כללי ונתחיל לדבר גדולות אחיב כשחמטים לו עושר ובכסים ומעמדי
 העולם זהו כוס ג' שהוא צא על ידה לשכרות והוללות ואח"כ אח
 לא יח"י לצט חוקים ונשפטים לדיקים הונגילים את תלמודו יח"י
 החופש לרעתו ולא חיו להרצות רעה. בן הוא צגולות ונלדים אחרי
 שחקיינה צהם גזרת הקציה כי גר יח"י זרנג כו' אחרי גלות קשה
 כזה הוליס ה' לחרות וכ"כ ניד אחרי ג' בוקות של גולות כלונס
 אחרי שהסגו חופש גומר ניד החקקי לבוס רביעי של ולקחתי לחבט
 לי לעט והייתי לבס לאלקים ר"ל אחרי הסיגס חופש גומר החקקי
 חיכך לקבלת המורה דלליב היו יוליס חיו להרצות רעה וזהו הטעם
 דלונרין (פסחים ק"ו) - בין הבוקות הללו אם הולת לשחוט יאחז בין
 שלישי לרביעי לא יתה וצירושלני הטעם לזה נשגיל שלא יתחבר
 והרשנים ב' וז"ל דחו לא ולי לונער הלל ולחלל כהן דבין ג' חללונס
 שכן רעו לו הגולות הראשונות שכן התחללות הגולות החונניות
 עוד אמר לעשות לזה הפקקה כי עוד לא הגיע רגע הסדרת לעת
 מורה חלל בין שלישי לרביעי לא יתה היינו כיון שהגיעו לבוס שלישי
 כלונס לונדנאם השחור חומר גבוס ונעשו חבטים לגורי בחונס ניד
 חוכריו לגולות הרביעית הוא גולות חרות ולקחתי לחבט לי לעט
 זה קבלת המורה ובנאמר חילקוט כשקותה ג' ודי' בוקות נעשה בחונס
 שנתלכלך ציט ורמס כי חפס חנרי צלי התחוננות רומית גורס
 נ"מה רומית לצבלי וזמן. (מבעה"מ ס' מבחר הדרוש ג"י).

דריש

מדרש איבה חסדיני בערוכים צליל פסח חרובי לענה צליל
 חסיה צליל וקיועתי צסם הגלון נחיה וולקף טעבור וז"ל
 צליל ונחוק עש"י שים פסחים קט"ו ונזאר דבזנן שאין פסח חר
 נורו דבזנן וע"כ ח"ל לאכול נלה ונורו ביחד יען דלחל נורו דבזנן
 ונזטל נלה דלור"מא וחסכרת לאכול מחלה בזית נורו צמדי צליל
 וחדר לאכול נלה ונורו ביחד וזכר לנודס כהלל וצ"ק צרכות ונזאר
 דשיצור שביעה ח"ל כצילת (וע"י יונא ע"י) וצילת ח"ל ב' זיתים וז"ל
 נודס "השביעה" ונורו צליל פסח כלונס שאנו נוכרת לאכול נורו
 כדי שביעה ב' זיתים והטעם לזה יען חרובי לענה צליל ח"ב שחב צו
 צליל וצטל קרנן פסח כי בזנן שצמיק דליבא פסח וגם נורו
 דלור"מא לו ח"י די לאכול בזית אחד נורו ונזאר וזמן.

מצות יאכל את מצעת הימים ולא יראה לך חנוך ולא יראה לך שאור צביל גבולך והגדת לצנך ציוס שהוא לאמר צעבור זה עשה ה' לי צלחתי ונוולרים (פ' צח) הנה האב נחויצ ללמוד את צנו תורה ונולות, אולם הלמוד לצד אינו נועיל אם האב יאמר לצנו טיכח תפילין והצן רואה שאציו יחידול ונלחמחם דברי האב לא יעשו רושם. כי כאן הצן טוואל, נודע אציו לא שאמר את הדבר אלא עיקר הלמוד הצנים להיות להם לנשל ב"ט וקשרתם אותם לאות על ידבט בו' אם אתם תשינו תורת ה' על לצבכס ואם אתם תקשרו תפילין על ידבט, צנו ולנודתם אותם את צניכס זו עיקר הלמוד צמועל ולא צדיצור לצד. וזה כוונת הדרכה (ילקוט צח) צעבור זה לא אונרתי אלא בשעה שיש נולת ונודור ונוכחיס למכך ר"ל וזה שאמרתי והגדת לצנך ציוס שהוא א"א שתקיים אלא אם גם למכך יהיו ונוכחיס נולת ונודור אולם אם אתם תשיצ אומר יוניך ולא תקיים נולות ה' ויהי' רלונך שצנך ילך צדך ה' לא תשיג ספן לצד, וזש"א נולות יאכל בו' ולא יראה לך" חנוך ולא יראה לך" שאור צביל גבולך אם אתם תקיים הנולות ואתם תקיי' נוסר נוכל חנוך צזה והגדת לצנך וסבן :

מח' הירשן מהרי"ג בר"ו.

פסחים (קט"ו) אומר עליז על הלל שה' כורבן צבת אחת ואוכל. שאומר על נולות ונוולרים יאכלות, ונענתי ונענתי דהאחון מו"ס אצרהם הלוי יונגרי"ז אצדיק טעמנגער כי טס רנוז עפמ"ס הגוי צצרכות ונעשה צחלל שה' צא צדך וסנוע קול לוחה צעיר אומר ונצטח א"י שאין זה צציתי ועליו אה"ב ונענועה רעת לא יירא כבון לצו צטוח צה' כי בשם שנוצרכין על המוצה כך ונצרכין על הדעת יען כי נולתו לא תלא הדעות ואם גם לפי ראות עיני האדם הוא רעת אצל צלחת ילנח וזה טועה וע"כ הלל לימוד את צני ציקו פי' גם צלרה לא ילעקו ולצט יהי' כבון צטוח צה' כי טוצה לוטת גם צצרעה וסנה הקרצן טסח נדיוז על הענקיות ונעשה"כ נאכל לטוצע ונעשה"כ נודור ונולת שטוח לחם נוכי הנה קנול חלי הללחה הן לשצט הן לחסד חכל למוצה וחלח רנוז הלל שה' כורך טסח נולת נודור ציחד לחורות כמן צזה כי אין סמרט צין סקוצות וצין הדעות רק כורבן צבת אחת שה' חללו צמדה אחת כנואנרי נעיה זנירות ישראל צאלקים חללל "צה" חללל, וסבן.

הגדה ואפי' כולנו חבויים בו' נולות עלינו לקסר צילינו וכל הנורצה לקסר צילינו חרי זה נסוצת, שנועתי צאונרים לי נענויה דהאחון ונעשה"כ דלכאורה קשה נודוע אין ונצרכין על נולות קיסור יל"נו ותיירו דאין ונצרכין רק על נולות טיש לה קלצה אצל נולות זו אין לה קלצה אין יספר וכנה יספר וזש"א נולות עלינו לקסר צילינו ונעשה יקשה נודוע אין ונצרכין ויהי' כנוסצ יען וכל הנורצה לקסר צילינו חרי זה נעוצח ויהי' נולות שאין לה קלצה ע"כ אין ונצרכין. א"ה ל"ע ח"כ נודוע ונצרכין על ת"ת לעקוק צצרי תורה הלל גם ת"ת אין לה קלצה

קלבה כעצמא צונשנה ריט משה אלו דברים שאין לחס שינוי וצנח
הקוס' ונדע אין ונדרבין על מלה קיפור ילינו עיין תשו' צנח
רחש ק' קלי ולין כאן נקום להאריך. והמאסף.

וישמע ה' את קולנו וירא את ענינו ו פרישת דרך ארץ ואת עונות
אלו הצנים ואת לחלו זה הדחק הגאוס'יק ונח'י' החזות
ונלוצלין וי'ע' שלח את ציאונו כי ג' תירולים יש על קוס'י' הנמ'י'
אחר שנגזר ואלת ה' ד' נאלות שנת ונדע ה' ה' רק רד'ו שנים
ותמירון (ה) כי ריצו צנים הסלים (צ) קוס'י' השעבוד תהלים (ג) הקבית
לא גזר רק על הינים כי היום למלאכה אונות העלרים עינו איתם גם
צליה ע' פרישת דרך ארץ ונח'י' וישנע ה' קולנו וקשה קוס'י' הנמ'י'
הלא לא נאלו עוד ה' שנים על זה אחר ג' תירולים תהלים (ה) וירא את
ענינו ו פרישת דרך ארץ וסלילות הסליונו הנכון (צ) ואת עונות אלו
הצנים כלומר ריצו צנים (ג) ואת לחלו זה הדחק קוס'י' השעבוד ונח'י'
ילאו לחזות והאן.

רישע נח הוא אונר נח העבודה הזאת לבס כו' ונחלה עונדי' עבודה
זרה היו אבותינו, כבר נאמר הנפוחים אית' שייבת יש לקיפור
ילינו הנאמר של 'נע'י' ה' אבותינו ולצאר כל חנור'א בזה כי נודע
צנינו הנאמר הזה רצו הפורלים גזר התורה צאנרם לא ב'ינים תלשינים
עינו אלה כי אלו דור דעה ועליו זרחה שנים החכונה והדעת הנאמר
לארץ ולדריס עליה ואפס חשך אשר ה' ונקלם צונחנה העברים העורים
אשר לא ראו את אור החכונה וע'י' הישן נמ'י' חדש זילאו ונענה
צפיהם הנאמר כי התורה הישנה ונלוחיה אינה ונחלונה לרוב העת
והזמן ויפה ה' הגאוס'יק צעל ילקוט אליעזר בדרך לחות מקרא קודש
כי 'סאלך בנך' 'נח'ר' לאמר נח זאת ומרש'י יש נח'ר שהוא לאחר זמן
ואמר כי זה שאלת הנאמר הנשכיל (הנשכיל) אשר על אמו ועל חנתי
הנחגים הישנים צאנרם שהוא 'לאחר הזמן' ירלה בזה בג' עברה זמן
זה והנחגים הישנים אינם ונחלונים עם רוח הזמן הנאמר ולעונות
ברוך יאמר ברוך נח'ר חדשים, ונעים לחיך ציאו צעל כ'ס' ונחלונים
הקוצע 'נח'י' לתורה נמ'י' תורה חכונה נ'י' שאמר להיות חק' תורה
לפי שאינם לפי רוח הזמן והעת זה נמ'י' תורה, וזה שאלת הרשע נח
העבודה הזאת 'לבס' דור הנאמר הזה לבס ועליכם בני דור דעה תחזות
רובלת ל'יך' 'קדושה' 'ולפנים' ולא להחזיק בנשנות ויח'י' בנש'י' על
שאלתו הלא רלוך רק לעקור יקודי התורה בקטן סחל וצדודל בלח
ובזה תחשוב שחלך 'קדושה' נח'ר ענית כי אז לא חלך 'לפנים' כי אם
'לאחר' כי הלא ונחלה עונדי' ע'י' היו אבותינו וגם 'תרח' ה' חכם
ונאמר כנוך, וזה שנים חכונים צלשון הנשנה, על שלשה דברים העולם
עונד' אם גם אלו אינם שוכלים להחכונות והידיעות הלך ונקוצ על
שדה הנודע אונות עלינו לרעת להצדיל צין קודש לחול כי רק צענינים
האריים עלינו לחלך קדושה עם רוח חיים אצל צעני'י' חלח והאמונה
עלינו לענווד בענווד צדל וכחונות נח'י' לנחות ונח'י' לנחות ונח'י' לנחות
ולא

ולא לנשות יען או שחלף אף מקיפה אחת ומתיצ אשר חלבו זו אבותינו
והנצול אשר גבלו זו הרשקונים ועל שלטת דברים העולם "עומד" ולא
למלך. "לפנים" תורה ועבודה וגו' תורה שצכת ותורה שצגים עבודה
או תפלה ונחגי ישראל צדק וגו' אשר חלו עומים עם הצרות
נחגי חברה קדישא בג' דברים חלש עלינו להיות צדק "עומד" וסבן.

מלוקט מגדולי הדורשנים מאת "העורך".

והנחית ונחגי עד צקר באש תשרופו וככה תחלבו אותו (פ' צה) יש לדרוש
קטובים תחלבו אשר כל נעמך יחי לשם שמים כל אש וישראל
צבאותו אחת נחלות ה' עליו לתחלבו לפנות נולדו כל פנים עלמות
אשר הובל סיות צנולה זו ולעשותה רק לשם ה' ואם יעשה נולד ה'
עפ"י נחיתו העליות תמנענה ונחלתו עלנו אז לא צדק עובד ה'
קרא כי אם עובד את עלנו ולא צלח צדק ה' וא"כ אפוא יומר
קשה על האדם לעשות נולד אשר ימ צה תחלה גומלים ועליו להקיר
צחוקו חיד נולדו כל רעיון חכמה עלונית ולעשותה רק לשם ה' ולעשות
נולד שאין להגוף חלק והנחה צה כי צעורה כזה אחרי שנטה שבו
לנצול את עבודת נעשה הנולד אז עומה אוחה צלתי לה' לצדו, אשר
כי אין להגוף שום הנחה צעקותה הנולד תחלה וסנעתי צדק קדוש
אשר נודע לפנים וקרא קדוש "חכמים תמה להרע ולהטיב לא ידעו"
כי צעקותו ידעו להרע ולא טוב להטיב שאוכל וע"כ תחלוק חכמה
כל דור חכמים תמה כלומר תמה יראי ה' (ראשית חכמה יראת ה')
חבל רק "להרע" כאשר נקבעים את נולדו. צמחית חבל "לחטיב לא
ידעו" לא מלו עוד על גרם הנעלות לעבוד את ה' צחילת ונחית כי
אין צדק להרע נולדו תחלה הגומלים וחונותיה ולחם נקום להנחה
ירחית אשר בקדש יקדם כמחטיב ויחמו את חלקים ויחלבו ויסמו
י"ל חילי צדי תמה השקידים צדק תמיד עיניהם כגד ה' גם צדק
חבלם וצדק יצא קננית הנקרא קדש והנחית ונחגי עד צקר באש
תשרופו וככה תחלבו אותו הכוונה כנו צקום וי"ע של תשריפה אין
שום פנים להנחות עלנו כ"א צלתי לה' לצדו כן תח"י גם חכילת ללי
של עקח רק לשם שמים צלתי כוונה עלונית וסבן.

(מח"י הרב נ"ב עם הוספות העורך)

לברית מילה.

מדרש פליחה וידוע שהין מה הוליל וציוס תמניני ינוול צקר ערלחו
ויחיתו לחלוק צעל דעית שלח את זיחורו דבדע דמטא צדי
חסדן ה' על אשר לא ליה חותם חבל אש כלומר גדול שאינו נולד
ובתה כ"י ח"כ אינו חטא כ"כ ותחוק קידושין כתבו דהא דגדול
הנולד מ"י נקום דהילכד"ע ונקיתו ציורם שאין לו פת צקלו וחרונ"ם
צמ"ס כי צעט הנילה לנעני תחלה וצמנונה מרקיס הציא הרונ"ם
דעת העלוקים דיותר טוב וי' שאינו נחלואה לרע ונחנתלואה ואינו

חוקא, ודעת חז"ל הדין דיומא טוב מתחלה וכוונת יצור ונוי שליט
 ותחלה כלל כי למסד לעדא אגרא ומונחא מילה נראה בעליל בדעת
 המילוקים שיומא טוב וי שאלו. ותחלה כי ע"כ זה הניחה למחליט
 התחלה וקוב גדול שאלו ונלוה יבן שאלן תאווה אז גדולה כ"כ חשיא
 דהו"ל וציוס השניני ינוול צער ערלחו והצן חיסה, אנוס למי תאווה
 יל למנ"ס הרענ"ס למלק צין ונלוה השמיעות וצין ונלוה השכליות וא"כ
 צנילה דזה לנעני תאווה עריות דהוי ונלוה חכליות שמיר ליומא
 הסורה לנעני נעש"כ קרצנות דהניח ונלוה שמיעות שמיר נעש"כ צין
 אהרן, ונענתי צום צעם הגאון ר' לבי חרין למרש נקרא קודש צונסלי
 "חם זה צאח חזיר" ע"ד שאננו אל יאמר אדם א"ל צעק חזיר אלא
 אפסי ותתורה אקרה וזה חם זה צאח חזיר לימותו כי הוא טיב
 וכחמד. למך וזה רק בחזיר שהוא נלוה שמיעות אנוס, "אשה ימה"
 "וקרה טעם" כי זה נלוה שכליות ע"כ תתכרה לגמותו וכדעת הרענ"ס
 ידוע כי קלרתי צאנורי העורך

לנשוואין

כל הסטא אשה שאינה מונח לו אליה
 כומתו וסקציה כולנו | קידושין דף ע"א
 יעו"ס צע"כ שזה גם צטטא לשם
 ממון וע"כ אינו מדקדק אם היא
 אשה מסולה לו

ב חכמי ל' יודג'ס מחנכה כי צענה שאדם מולך ליומא אשה
 חוצה קדושה רוצה עליו לבחור לו רעים צמ טובים המוניח
 צמדות הרעיות ואלד נעלות, אשה ירלח ה' אז קוק לצו וכן
 וצמח כי זרעו יהיו דור ישרים יצוק, צנים ונעילים לתחברה
 האנושית ונאנוגים לצונם ודחם. לא כן אם ישא אשה לשם ממון,
 צרק חוצה יעור עיניו ונצלי הצט, אם היא מולנה ומתיה וקרת-טעם,
 אזי צלי תפונה יתפוך לצו לשנא אותה ולהתקוטט עינה, כי צחלה
 נמסר צה. ודעת נקל כי צנים יולדו להם "אינס ומחנכים" צאשר
 ומחנכים הם ללא תורה וללא ד"א ונשחתי הנדרות, ואיני דאשקיד
 אכפסיה, יען כי צחר לו אשה שאינה מונח, ונכר רגשי לצו ומחשבתו
 צער חזר עדקים, וארי הוא דונה בעד צברי שאינו רולה ללא
 צמיעיות, וקוב לו לחיות עמד נקלה צצית אדומה, צאשר נערה יעלה
 על ראשי כי אם ילא לחשמי לא יהי לו ממון ונחיה ויגוע צמנח,
 ע"כ נעשמו חרון בחוס"ק ורלע את אצו צמל"ב. כי הוא מתי חרם
 חוטם, אצו נעשמו קול אלהים חיים מדבר "כי לי צמי ישראל ערבים",
 חלמה היא לאיש לחיות עמד נכנע לאדם ילד אשה שבעות, והנה
 כי כן סטטא אשה שאינה מונח לשם ממון, הרי זה אינו מדקדק כל
 כך אם יס ממון מקוב צונשמתה, על כן "הקצ"ה רולמו" -- רלמי הוא
 למלקותו

להלקותו בלועזת וזכת ונרדוף להעמידו אלל עמוד סקלון לנען יצומו רבים וכן שלמים. וחלילה חולין הוא לו להמדיק את עלמו כי על כן נשא אשה לשם ונעון, יען כי אין כסף לארון זה, ונחין יצא עזרו טרף ציתו? והוא חושב כי אם רק ירצו לו נוסח ונחן אז מרכסו בקוחה ויראה עולמו בחייו, אונס כן הנקיון היוני ירדו כי לפעמים נוחלתו נכונה, ואחרית שנתה חונה... האם תחכם הוא יצן את זאת כי וזה נעים לקחת אשה טובה חכמה לב שיהי ונחנה לצעלה אף אם נדוכיות נענה, הוא ישנה צנחנת חלקו אשה טובה שכל אשר עלמה צבורה, נחלתו שפיה לה, נקשר ינוי בפלים! אכן, האוחז בכסף הוא יצטר לו אלהי-כסף — להשתחוות — וצלי נשים — או אל העגל הזה — אשה פתיה וחברת נעם! ויען ויען כי לא שם צהי נצטחו כי הוא סון ונפרכס לכל ונכר עלמו לאשה שאינה הגונה צעד בלע כסף לכן "אליהו כופתו" — כלומר אליהו הוא לו לנחמה חותך, עד בונה ומוכותיו של אדם קלוצים לו ון חתנים, הלא כצר נודעת אשר לעת כזאת הגיה אליהו ז"ל בצרמו נפשי אינצל ויקטר צחל כרית הצילו לו העורצים לחם ובשר צבקר ולחם ובשר צערצ וישתה ון הנחל (יעוי) קהסדריך ק"ג. צנודר יצא פכ"ז ע"י). וזה חנו רואים צעליל כי ה' הוא הנותן לחם לכל בשר, והצוטה צו ית' חקד יקוצצנהו ויראה חיים עם האשה האהובה טובה לב, וצניהם יהיו בשחילי זמים קציצ לשלמניהם זע צרובי ה' וקרנט מרוט נכבוד כל הימים.

חנוך העניך שפרן רב בבאקארעשט.

הספר.

קהלת וקצה אבי את הנשים שכבר נתו ון חיים אשר הם חיים צורנה, חכונה סאדם ון סקדס את סאדם חולך חת ון יצא ולא ידע אליהו ונחמו חיים ון בן הוא אן כחשך נוחה פירותיו ונחמו וזה יקשו צלדק על איכות סאין כן סאדם אשר בחיו לא טרדו לנו ונעסיר, אם לדיק ס"י צדרכיו ונפירותיו כלומר נכניו אשר הסאיר חתיו כוכל לדון על איכות סאין כנחסיכ, אם לא חידעו לך היפה נכנים לאו לך צנקצי סאין ון סאין קדשים אשר נסארו חתיה נעסמו צלדק על דרכיה אם נחנכים אשר צאחל חצרך וסאיל וקצה אבי נחם אבי אוכל לדעת איך לשצח ולסאח את אשר כצר נחמו ולא חרע נחם טובה ון "חחיש" ונחכים אשר הם חיים צורנה וסון, או כח יאמר כ"ס פוקד עון אבות על צנים כי צרל נחכל אבא, אם חכנים סולכ"ס צתורת ה' זכות גדול לאציהט צגמי ונרונים ויעלו ונעלה על ידי ונעסיהם סקוצים וסאיל "וסצח" ונלסון סצח סהסציוו את חונתים ציי סח"ס כלומר חכנים אשר נסארו חתיהם הנח צכחם לשצח ולזכות את חכונם וכניס סללסך הקדוש ויקרצו וני דוד לנחם וילו את שלמה צנו ללענור הנה חכבי "סולך" צדריך כל סאין גם חתרי וניתמי אוכל לחיות

לחיות בגדר "הולך" ולא "טונד" חס חסה חזקה והיית לחיט ושונרת
 את נשונרת ה' והנן ויט להלך בזה.

יידיש דייטשע ערקלערונגען.

בססוק כל שאור וכל דבש לא תקטירו בו קרבן ואשיו תקריבו
 אותם ד"ה וויערטייג אונד האניג דארף ניכט אלס אפפער
 דארנעבראכט ווערדען, נור אלס ערסטלינגסאפפער דארף עס דאר-
 געבראכט ווערדען, דער גראסער נאון בעל אוילאי גיעבט דיעזען
 פסוק איינע מאראלישע בעטראכטונג, ביא דער ערפילונג איינער
 מצוה מוסס דיא רייגסטע אבויכט וואלטען יעדע געבענאבויכט יעדע
 אייגענע אינטרעססע מוסס פערבאנגט ווערדען, אל תהי כעבדים
 הטשטשים את הרב על מנת לקבל פרס וייד ניכט עהנליך דעם
 דיענער דיא איהרען העררען אבווארטען מיט דער אבויכט, איינען
 לאהן צו עמפאנגען ויהי מורא שמינו עליכם דיא פורכט דעט הימ-
 מעלס וייד אויף אייך ד"ה עבענזא וייד דיא העערע דעם היממעלע
 זאגע מאנד אונד שטערנע דען וויללען איהרעס שעפערס אהנע
 יעדע אייגענע אינטרעססע פאללפיהרען, זא דארף אויך אונזער
 גאטטעסדיענסט, ניכט פאן אייגענען אירדישען פארטיילען געטרייבט
 זיין וויר זאללען דיא געבאטע גאטטעס ניכט דעסהאלב אויסאיבען
 אום לאהן צו ערהאלטען אדער דיא פערבאטע דעסהאלב אונטער-
 לאססען דאמיט וויר ניכט בעשטראפט ווערדען, זאנדערן בלאסס
 ווייל עס דער וויללע גאטטעס איזט לשם שמים, נור אבער ווען יע-
 מאנד ערסט אים בעניגע איזט דיא טונענד באהן איינצושלאגען אונד
 בעדארף נאך איינער אנרענונג דעם דארף מאן זאגען וויססע ווען
 דוא דיעזע געבאטע אויסאיבען ווירסט ווירדעסט דוא רייבליכען לאהן
 ערהאלטען, דאס איזט דער זיגן דעם אים טעקסטע אנגעמיהרטען
 פסוק כל שאור קיין וויערטייג דאסס איזט דאס סימבאל דער שטראסע
 וכל דבש אונד האניג סימבאל דעם לאהנעם לא תקריבו זאלכער
 גאטטעסדיענסט ווירד ביא גאטט ניכט וואהלגעפעלליג אנגעגאממען
 נור קרבן ראשית אלס ערסטלינגסאפפער ד"ה צור אנרענונג אונד
 אייגפיהרונג

איינפיהרונג דירפערן דיעזע טאטיווע פערוענדעס ווערדען. אין
 דיעזעם זינע ערקלערט אויך מיין אונפערגעסליכער רבי הקדוש בעל
 ילקוט אליעזר זצ"ל דעם פסוק "קדש ישראל לה" אללעס הייליגע
 מוסט נור ריין לשם שמים זיין נור "ראשית תבואתו" ביים איינעם
 דער ערסט בענינגט דיא טוגענדבאהן איינצושלאגען דעם איזט עס
 ערלויבט אויך זיינע אייגענע פארטיילע פאר אויגען צו האבען מתוך
 שלא לשמה בא לשמה.

תולדות אנשי מופת

תולדות רבינו יחזקאל לברא מפראג.

המשך.

רבינו יחזקאל פקח על עקקי לבור צעייכט מקומות להטיב וולנס.
 אחרי אשר עדתו ירדה מלחם אחר הנהוונה והנוכח צעת
 הנוכחונה, וירא ראשית לו לקטח את הנומדות והליקסוק אזי הדלות
 הנוכחונה ונוכח של ישראל, ויתקן תקנות הרבה להגביל תפירות
 למנהגות וסלח להרבות צקרות ולנועץ בכלי זונה וצדחים כדי להמעיט
 את ההוללות יותר ונכפי בחס, והנשים לא יתראו נומן "להגעטא"
 לצוקות וכלול צפירות לכימות ויהודות צצתי כפס ולחשים, צונצעות
 ירוקות ונלצותים יקרים ולא צונעלים אדוניים, לונען לא יקלאו צהם
 צות הנוים, (דרכי הלל"ח לי אות ג') ועוד תקנות רבות ונועילות
 ונלד תקנות האלה עוד עמד צפון לצנות כל גדר הדחיות, הוא
 לוח בכרוכיל על הנוכח אשר התחזרה, לעשות וניכיס כל אחד צציתו,
 כי עיקר התפלה נשונעת ע"י קדושת הנוקם ועוד נומי כונה טעונים
 והער לי הוי חילא צידי הייתי נוחה ציד כולם, צין התצית אשר
 חקן רציו והער"ל ונשראג ז"ל החרותים עלי לוח צצית הבנקת
 "ולקיי" ים עס תקנה אחת אשר עשאה רציו, הנוצ"י וז"ל אות
 צמות גם חקן אצ"ד וריו דקהלתו וו"ה יחזקאל לבדא קג"ל
 קהותפללים ציוי מוראים (ר"ל צצהכ"כ אכ"ס) לא יתפלל עם נשוררים
 כלל עכ"ל, רציו יחזקן על חקא נשיאת הנוחקה (קירס) צצנת
 קעצורים על איקור קקילה אשר בצר נוחה צהם וצנ"י הט מוצרים
 צודון (דרכי הלל"ח דרוס ע"י) אך דצרי לא קצו רקס ועלתה צידו
 להללים ונעון כונא נוחקה צצנת ורוב העס נחשו (נוצ"י וות"ת א"ח
 ק"י ל.) את נשיאותו נהג צרעה דעתו היתה רחבה לדון ולתורות
 נפי ראות עיניו לא נשא פנים לשום איש, ולא חת נומי כל, כשוע
 בדל העשיר כרמ, אך כי למעונים העיר עליה חנות ונחגדיו עד להרגיו
 הנו שרעה נוחה טעלה צנוקסם נעמן מרנקי מעדיו צגי ונחשון
 נקטיק על אשר עמד רציו על דעתו צמקקין ונגע צכצוד האצ"ד

וצית דינה להקל על עמון שלא יח' להרצ נפסדא לא לו ולא לצדו
שום חמנוות צקלחם לא יתן להם שום כבוד לדרוב צרציה היו
(פרלנקפורטער ראלצניגן ח"ג.)

המשך יבא.

ארנו מכחבים.

רב מרינו חנוח דעתו הרונה אס יס'ס לכגד עיניו כי כל הגדול
נחצירו קטגוריא רצה עליו יותר ונשאליו יעלנו ואחזיל לורצא
נרצנן דאיכא צותח כל ויילי דנותח עליה רנוי (נו"ק ו') כלומר כל
ויילי דנותח לשון הרע וחלי נוחלותיהם עליו יהיו כולנה כי על עליהם
בקוחים לא ירצו תולעים רק על עלי פרי וגפני חווד ודוד הנוציה
התנחם צזה ואנור וחצט עיני צשורי צקנוים עלי (רק עלי ולא על
דואג ואחחופל ושאר רשעי ארץ) נורעים ונה אדע ואזני תנענענה כי
אכבי איני אינן קרק רק לדיק כחומר יפרח. מאיר תלונתו על הרצ
הנוודרני צעירו לא לדקה צעיני ודכירנא עוצדא צשני שותמים אשר
הרויחו הון רצ על ידי נולחנות החצל והי' כבסוך ציניהם ויקרצו את
נשפטם אל אחד נהרע צבים ורשעי חדשים אשר הפקק צקס נידם
קכום גדול עצור הפקק הנה ראו בן חנוה ונה ראה על כמה ובאשר
קסרו זאת לרצ חנוה גדול צחורה ויראה ענה ואנור כי האנות צזה
עם הרצ הנוודרני כי צאנות כל העושר אשר הרווחתם צונלחנות הוא
(הרצ הנוודרני) הי' הגורם כי קחנא ונן חרצ צא לעולם על ענו
הדין ועל עוות הדין ואחר כי אלה "נחצ" צני ישראל הנה
צאי ידעתם ואי יראתם נורים צחורה שלא כהלכה וחנוה הצילו חרצ
וחנלחנה לעולם א"כ על ידו הרווחתם קכום הרצ הזה ונוילא ונבי
לו ונן הדין ונה אחת אפים ודל"צ.

שמעון קצלתי נוכחציו וחפצתי את כליו ואת "קצוים צהם" לא נולדתי
רק שנה ושלש נעלה ירחוני "נוגד ירחים" והגציה ערהה לנועלה
על כל ירחוים לו הניח למור זר תפארה על הירחק ותעוררתו הי' שלם
חוצחו הי' נח לי יותר, ושנעתי צשם הגלון ונלצ"ם כי הלא תקלהה
אחת שמוסקים הקי"ת צאלצעותיהם אשר יושעו לענות יחודים וכן
נורצים לדור צמיהם ולהשנוים לדנות צרצים (חנוס לא יאלעו) וילור
להם דרכים הסוכים הנה תסקו צאלצעותיכם ותתנו צמיהם הלא
יותר קוצ הי' לו מלל' בקף חרווחתם צידכם ומסקו צמיכט ודל"צ.
לדיגם אכבי דורש ומצקס קפרי משפטי החלמוד ו' ברכים דהרב י"ש
צורי וקפר משות אליעזר להג' מטורקא וספר ילקוט אליעזר
להרצ אליעזר ראון נרוקיא וני קצירו להנליאס לי יודיעני וכא
לענוק הקוה. לדיגם נחנוריס ימים על נקבת אצות נקבל ודמיק על
שם נשלחם אך ורק נוספרי דשופרי.

מגד ירחים

ריועל בארשא. דערין יצאו צגלין הצע"ל זה הדואר דואר קוח חני
 שלחתי לו העתון בפעם בפעם לזאת אל יסת עלי
 סקאת וליתר שאת חשלתו עוד הפעם וננוודים עם חוצרת הנכחי.

הג כשר ושמה לחותמנו

העורך.

יום	אבני זכרון מחדש ניסן :	שבת
א	הגלון ר' יוסף טאכגעלערנבערג ונסת חבונים	תקסז
ה	הגלון ר' יוסף טאכגעלערנבערג	תקפא
ח	הגלון ר' אליהו ונסתא צעל חלי רצא	תעב
ט	הגלון ר' יעקב לבי ונדינו (נולא הרועים)	תקפא
י	רצנו ילחק אלמסי (הרי"ף)	תונסג
יא	רצנו ונסת צן נחמן גרונדו (הנצי"ן)	ה' כט
"	הגלון ר' יעקב הורוויץ (קלי"ה)	שצ
יג	הגלון רצנו יוסף קרא (צעל ט"ע) למת	שלה
יט	הגלון ר' יוסף טאכ (הקוניע)	שעד
כב	הגלון ר' יודא ראזניס צעל ונסת לונק	תפז
כט	רצנו יוסף צן ויגאט חלניד הרי"ף	ד"א תקא
"	הגלון ר' ונסת טונען צדק צעל חוזה יח"ה	תל
ל	הגלון ר' אלחנן צדוק	תפז
"	הגלון ר' יעקב טונדן (צן הח"ל)	תקלו
-	הרצ הונקובל ר' חיים וויטאל	שע

קונדמאבונג.

וויר זעטצען עס צור אללגעמיינען קענטניסס, דאס
וויר איינען גראססען לאנער האבען פאן אלטע אונד נייע
כשרע וויינע אויך של פסח עצהוים סארטערס אין אללען
נאטונען זאוויא מאנארא, ערמעללעקי, ריולינגע, מיטקא-
טעל טשעמענע, פיין מאנאפאלטערס אין יעדע פאססער
גראסע צום אללער בילליגסטען טאנעם פרייו אין אנדריי
אונד דעטאיל, אויך אפערירען וויר אונזער וראססען
שפירטוס לאנער וויא אויך שלינגאוויטן של פסח אפי-
למהדרין אין יעדע קוואנטום וויר זינד בעשטרעבט יעדען
קונדע מיט דער גרעססטער פינקטליכקייט צו בעדיענען
אונד אויס צופאלנען, איינע בעשטעלונג געניגע איבער-
דעססען איבערצייג צו שאפמען, דיא קארעקטהייט אונד
פינקטליכקייט וויא אונזער בעסטער רעקלאם.

Gebrüder Feiger, Wein und Spiritushandlung
SIMLEUL-SILVANIAI.

האטעל אונד כישר רעסטאראנט זאנא "ZONA"

בייא דער באהנשטאציאן, שטאקקהאפטע שפיזע, פארציגליכע
קיכע שעהנע גריימיגע ציממער מאסטיגע פרייזע, פערזאנלעכע
האכצייטען אויך יעדע זאנסטיגע געלענענהייטס מאהלצייט צו וועל-
כען צוועק אויך זעהר געאייגנעטע לאקאליטעט בעזיטצע.
פאקעטע ווערדען אהנע יעדע בעזאהלונג אויפגעוואהרט.

Aron Katz SIGHETUL-MARMATIEI (M. Sziget.)

צימער-מאהלער.

עמפיהלט זיינע רייכע נייערסטע מוטטערן מאדערן אונד שטען

אדרעססע :

בילליגע פרייזע

Schwarez Andor Str. Col Jacobini (Vărdomb utca) 14.

„BECK“ CAFFEE!

פערלעסליך ב' שר זיגארע פאן פיינסטער קוואליטעט, בע-
שטעהט זייט 40 יאהרע איזט אין נאנץ אייראפא, זאוויא אין אמעריקא
אלס בשר אונד פארצינליך אנערקאנט, פאן יידישע פאבריקאנטען
אונד יידישע ארבייטער ערצייגט,
אליינפערקייפער ווערדען אין אללע שטאטען געזוכט,
אברהם אונד יעקב בעק.

Gebrüder BECK Walea lui Mihal, Jud. Bihor (Romania).

ספרים שנתהבלו בהמערכת.

י'ו'ת מילי דא'ות כולל שו'ת להלכה עם פלפולים נעים משלושת
הרועים היה הגאון כו' מ' משה ליב צילץ ראב"ד
בג"ב, ומבני הגאון כו' מהר"ש אב ובני שראו את החידו"ש, ומהגאון
כו' מו"ה ישראל דוד מרגליות (מח"ס מחולת המתנים), את כל אלה
אסף איש טהור נכדו הרב חו"ב כו' ומאי דקא מוסיף מדיליה שפיר
קא מוסיף הערות נכבדות כש"ת מו"ה שמואל מרגליות יפה אב"ד
זלאטא-מאראווצא (טלובקיה) מחיר דספר מאה לעי להשיגו אצל
זרוב המו"ל הג'.

בקרב יצא לאור ס' „אמרי יוסף“ על ס' דברים אשר לא נדפסה
מעולם, יכול חמשים גליונות דפוס, וכל מ' שרוצה ליקח חבל במצוה
גדולה זו יחיש לשלוח מעות קדומה כי לא יופיע רק אלה אכסמפלרים.

Samuel Weiss, SOMCUTA-MARE (Romania).

פאטאגראף צענטראל

קאזינע נאסטע גומער 1. 22 שטאק

פאטאגראפיען אין קונסטפאללער אויספיהרונג, אויסער דעם בילדער
פיר רייזעפאסטע אונד פיר דיא נייעסטע געזעצליכע לעגיימאציאן
צו בילדיגסטען פרייזע אין דרינגענדען פאללע אויך אין איינע פאר
שטודען ערלעדיגט אויף וואונש געהע איך אויך צו פאמיליע
אויפנאהמען אינט הויז ווא אויך אויפט לאנד.

בישטע דיא וועהרמען גלויבענסגענאסטען אום אונטער-
שטיטצונג מיינעם אונטערנעהמונגס, צייכנע האכאכטונגספאלל

י'ו'תא פ'ר'עדמאן.

Fotograf „CENTRAL“ Fényképész Satu-Mare

Str. Stefan cel Mare (Kazinicy utca) 22.

מיכטיגער תלמוד.

דער חומש אונד רש"י אונטערריכטעט זוכט איינע זאלכע שמעללע
ענטוועדער אין איינער תלמוד תורה אדער פריוואט, ביטטע זיך צו
ווענדען אן דיא רעדאקציאן דיעזעס בלאטטעס.

בית מאמציך תעלה שנה שלמה תביטת חי חודש איר תרפ"ו.

מגד ירחים

יוצא לאור פעם אחת בחודש

מגזין חדשים גם ימים ביצורים ופירורים בדעת קדושים
לכל הפציות דרמיות על פרשיות החזקה יפוצו גוריה וזה על
מדרשי חכמים האבותים מורים מחסביהם ודורשים לכל הפציות
בזמניהם פנינים יקרים מפני סופרים וספרים בעזרת יוצר הריב.

מאת

יוסף חיים הכהן ווייס

מחירו לשנה כמנה וארבעים לעי לאמעריקא בי דולרים

למשעביה 30 כתרין ובערך זה בשאר ארצות.

מזיר מודעות לפי צדל השמח מחיר גליון בודד שנים עשר לשי.

מזכירים השולחים ספריהם יתפרסמו בהירדון.

MEGED JERUCHIM

REVISTA LUNARĂ TALMUDICĂ-ŞTIINŢIFICĂ

REDACTEUR:

JOSIF WEISS

ABONAMENTUL ANUAL

LEI 140

REDACŢIA ŞI ADMINISTRATIA

SĂTMAR, Piaţa Libertăţii 14

Genz. Rabbi Ig. Klein, Sătmár.

TIPOGRAFIA JACOB VIEDER SEINI (Romania).

אכטונג

עס ווערדען אין אייגענער אינטערעסע אויפגעקראמט גע-
מאכט דיא יעניגע בעזאנדערס איין יונגעס עהעפאר, דיא שענעס
בילדיגעס מעכעל ווינשען צו קויפען, זאללען זיך פערטרויאונגס פאלל
וועדען אן אונטערשטעהענדע פירמא.

Josef Gross Mebel Handlung Piața Unirii No. 20
CAREI-MARII (Nagy Karoly).

אין יונגעראגן מיט קליינער פאמיליע, דער איינע אנגענעה-
מקע עהעפאר, רוקיזט זיכטיגער בעל תפלה מוהל בעל קורא שריב
קובלה זון די רבנים מובהקים זוכט איינע פאסטען אויף זאפארט צו
בעזעצען. ביטאע זיך צו ווענדען אן דיא רעדאקציע דיעזעס
ב לאסטעס.

דאטעל אונד כשר רעסטאראנט

אין הועדין (באנפי הוגיאר) אין דיא באהנגאסטע געבען דער
האלבערנער בריקקע ביזא:
בן ציון פריעד מאנן.

אפפערירערע מיינע ערסטקלאסטע פארמעט אונד רצועות ער-
זיינונג צו אללער בילדיגסטער טאגעס פרייט זאואהל אין ענגרו
בלאס אויך אין דעמאלי.
פאסטענדונגען ווערדען ראש אונד מיט אללער בעסטער
פונקטליכקייט עקספעדיערט.

David Davidovits SIGHETUL-MARMATIEI
Str. C. A. Rosetti (Vig ucza) No. 6.

כשר רעסטאראנט

קאלטע אונד ווארמע שטאקפאללע שפייזע צו אללער בילדיגסטע
פרייזע אונד פונקטליכע בעדיענונג.

Josif Weiss, SIBIU (Hermannstadt), Str. Elisabeth No. 4.

מגד ירחים

יוצא לאור פעם אחת בחודש.

כולל מגדים חדשים גם ישנים ביאורים ופירושים בדעת קדושים לכל חפציהם דרושים על פרשיות התורה יפוצו אורה ונה על מדרשי חכ"ל האהובים כוויות מחוסבים דרושים לכל חפציהם בזמניהם פניגים יקרים מפי סופרים וספרים בעזרת יוצר הרים.

מחיר מודעות כפי גודל השטח.

מחיר גליון בודד 12 לעי.

אדריססה לשליחות חרות ובטחים

JOSIF WEISS SÄTMAR

Piața Latinităței 14.

מחירו לשנה בארצנו 140 לעי.

בטשעכיא 30 קראנען

באמערק 2 דאלאר

ערוך מאת

יוסף חיים הכהן ווייס

תוריע מצורע.

דרוש הגאון ב"ר מ"ה שמעון סופר זצ"ל קראקע.

ילקוט ראובני על כל קרבן הקריז ונלח הד"ד ציוס השניני ינוח צער ערלחו יל"ם דצ"ס ונחוח דרשין ונקרא דתק"צ אפילו צצת והקשה צק' ונחח כהן כיון דשיעיר עיצוד כדי לכתוב על העור פרסה קטנה שצחפילין א"כ לונה לן קרא דנוחח לנולח צצת אחר דיולא צולח צגרגר אחד נולח דלא הוי שיעור עיצוד ויט לחזן דצחנות קוסי' כח"ל יקשה נדוע ל"ק צוילה וציוס השניני ינוח אפי' צצת הא צחוצל אינו חייב רק צילא כגרוגרת דס וצוילה ליכא שיעור זה ותיכלו דחשיצת הנולה אחצתה וכ"כ אחר דהחורה לותה להקריז נולח ויולא צגרגר נולח חשיצת הנולה ונחצתה לנולחבה. וז"כ מפליאה החיל על כל קרבן הקריז נולח אפי' צצת וקשה לונה לן קרא ע"ז כח"ל וע"כ דהנולות אחצתה הד"ד וציוס השניני ינוח אפי' צצת כלומר ונחחי טעמא ל"ק ג"כ להחיר ויילה צצת ומכ"ל והסן היטב. איה צקצרא החיל קרה ונח קוסי' הפירו' צפתיה לה' קצת איך חנורו כסך בן ז"ין ונהלין ונוח"ס דנוחח צצת הוא ולרננ"ס חוצל חייב נוקם ונמרק וחייב גם צצת ולהכיל כחא דהא קשה דל"ט חוצל דאין כאן דס כגרוגרת רק דהנולות אחצתה ונועמה אס לאו צי קינוח וליכא ונוח ול"ט אחצתה והסן נחא. וסכא צליונו גוף הקצת דאחצתה ונחא צרש"י צילה כ"ז לענין ציבור קדשים צולח דל"ט צ"י אכילת צהנוה אקור לצערס ולאו דוקא ע"י קריפה דהחנח אחצתה להצערמן הלכך ונלחבה היא (וע"י פכ"י מכתים ה' ולח"ס) ובנין זה כ' הנורדכי לענין קשר של הפילין ונוח דחשיצ קשר לענין מפילין חסוד קשר לענין קצת וחדצרים עתיקין. וצווק"א עשיתי קנווכין לקצרא זו וינחתי

ויסבתי צוה קוטי הגדולה של הגאון בעל שג"ח צטורי חזן שהקשה
לר"ל צר לחונא צריה כ"ט דק"ל תק"ש ונקרי ונלכזה ח"כ ח"ך טוונטס
ויאצדירויטוס חייצים בתק"ש דלונא חשה היא ונולא ונחלל יו"ט שלא
בנקוס ונלזה ולחכ"ל ים לוור דעיקר הנולכזה ונמלח הנולזה דלחשצה
וח"כ בקפק ספיר ווחד לתקוע ונונ"ס דא' חין כאן ונלזה ונוילא
ליכח ונלכזה דעיקר הנולכזה צטופר כלונח רק ונקיוס הנולזה. אמנם
בגוף הקוטיא הכ"ל אחר שדי צגרגר ח' נלח ל"ל קרא להחיר ונליחה
בקי"ץ צצצת לעד"כ לפנו"ס רכ"י קצת ע"ד דגס צנולכח קצת ח"ש
חסור ונח"ת ח"כ לק"ו כנוצן וע"י ונל"ו סח"י ונח" קצת וח"ל קי' פ"ו
ובחנות ונולד כן להדיא צח"ב פ' אחרי דדרש ונקרא קודש כ"ל
ונלכזה לא יעקח" על ח"ש ונולחתי צפרוני"ג צפתיחה לה' קצת הציא ג"כ
והקרה חכ"ל לרצות ח"ש ונלחתי עליו דכפ"צ ציה ונעלם דצרי תו"כ
חכ"ל ויט' להחריך צזה ופח חכ"י צעט"ו של נח"ץ. חצורד.

הגאון מהריש נט"ז לבוב.

פסוק אדם כי יחי צעור צפרו כו' ונראה הנגע ענוק ועור צפרו
נגע לנעת הוא ויחלו הכתן וענול אותו ואם צפרת לצנה כו'
ועניק חין ונראה וכן העור והקגיי הכתן כו' הכוונה ע"ד ונלילה האדם
ועניק וענוק ונראה ואם ונקלקל החומר צלצד עוד יס תקנה כי ימים
יצולו וקרו תאותיו וסצ ורפא לו לא כן אם חלורה נחלקלקה וחוסצ
ונחפצות פיגול לזה חין תרופה לנחלתו גם אם חלף שנים יחי' ושנועתי
לפרס ולחמ"ל בתוצות הזהרו צעלי ראחן פרס"י שיש לו שרן
"צנוח" הכוונה שהיא אפיקורס וחוסא נפחת שכלו (סכלו) וזה לריך
לזר נולד כאשר בצר הגידו חז"ל אפיקורס ישראל כ"ס דפקר. ואח"כ
ר' שנוע ל ק א ז"ל הנוליץ "כל חיקורין טצתורה צטלים צששים ויין
צנינו צאלף לא צטל" הכוונה כל עצירות אשר יעשה האדם ונקצת
תאותו צטלין כאשר יגיע לטנת ששים כי יצאו הימים אשר חין לו
חחן צסס חונס "נין" היא האפיקורס "צנינו" צדעותיו הנפסדות גם
אם יחיה חלף שנים לא יחדול ונלחמא. וזה כוונת הקרא צפרת צנגעי
הרמס חס לרוע הוא ענול יענולו הכתן "צראשו נגעו" כי בצר הורנו
חז"ל שהנגעים צאים ונקצת החטאים והאריכו הנפורשים כי צמח צכל
אצר אשר תלנינו הנגע צאותו אצר קלקל וזה שאמר אחר שהנגע
נראה צראשו קרחת וגצחת וזה נראה צעלי כי שכלו ועין נרמס
ובקצת ואין לו תרופה לנחלתו ע"כ ענול יענולו הכתן כי צראשו
נגעו כלומר שיש לו שרן צנוחו ואיך ענול נוחלט והנשל צזה כנו
צחולי הגוף אם הנחלת היא נחלת פנייית אז רפואתו קשה לא כן
אם הנחלת נצחית צנקל ישיג תרופה וכן הוא צחולי הנמש אס הוא
ונקצת הגוף כגון צעל תאות תרופתו קלה אצל אס ראת הכתן כי הנגע
ענול ונעור צפרו כלומר שהוא נחלת פנייית נשכלו וראשו ולא
נחלות צפרים אז וענול אותו לא כן אם חין ונראה הנגע ענוק ועור

בשרו ומחליו רק נוספת תלומיו לזה יש תקנה כי יעצרו יוני הצחורות ושצ ורמח וסנן טיטב.

דרוש.

הגאון כו' מריה צבי האלבערשטאט זצ"ל.

פסוק והדור צנדה בו צגוי שצת ק"ד זקנים הראשונים אנור שלח תכחל ולא מתקטט בו עד שצא רע"ק ולינור לח כן אחת נוגה אורה על צעלה ונולא צעלה נוגשה בו ויל"ד ח"ב ונדע לח חשבו זקנים הראשונים שיגרש את אשתו ולאנר הגאון ח"ב נע"י ש"ס גיטין צ"ח לוונרים לא יגרש אדם את אשתו ח"ב ונלא צה דצר ערוה וצ"ה לוונרים ח"ב דצר צלל ערוה דהיינו שהקדיחה תצקילו ורע"ק קצר ח"ב ונלא אחרת נלה הינוה ונעשה יצואר על נכון דזקנים הראשונים היינו צ"ח וצ"ה ע"ש (סנואי הזקן והכל הזקן) דלסיעותיהו ל"ס לוונר סנוא תחנה על צעלה ויגרשנה דהלל אקור לגרש לסייעתה ח"ב ונלא צה ערוה או דצר ח"ב רע"ק לסייעתו דק"ל דלח"ב ונלא אחרת נלה הינוה ונותר שפיר חשש מן תחנה ויגרשה ורע"ב הותר שמתקטט והצן.

הגאון מהר"ק זצ"ל ראדוויץ.

בפסוק והזרחם את צבי ונעוונתם ולא יונתו צעוונתם חכונת כי עינינו הרואות רוצ פושעי ישראל הגם שחטאו ופחזו כל יניהם צכל זה כאשר הגיע קלס האחרון ונה"ו נותרים כנגדם אז תוהים על הראשונות ורולים לחזור צתשובה כנוחח"ל רשעים ונלחים חרקות וצלעם הקוסם אנור ג"כ תונות נפסי נות ישרים ח"ב זה נוקר לחועלים אחרי שלקוק יניהם יחזרו ויתחדשו על כל נה שצבו ואין זה ונודת אדם שלם לעשות דצר שלחח"ב יתחרט כי האדם לרד לחיות חיים ונלושרים שידע שגם צאחריתו לא יתחם על נעשהו ויל"פ נוקרל קודם נולות יחבל את שצעת הינוים ולא יראה לך חנון ולא יראה לך שאור צכל גבולך, כי הונפו כתבו שהנולה רונות לנולות ונע"י כנו שדרשו ושונתם את הנולות אל תקרא הנולות חלל הנולות והיון רונות לילהרע הוא השאור שצציקה הנחטיל ונעציר את האדם נדעת קונו והנה יוני שנותינו שצעים שנה ולא די אם נאכל נלה צו יוני הסמח כ"ח גם כלנור ונולות נלה לכל יוני שנותינו לחיות חיי אומר ונל"ענות, כ"פ תפלה (צ"ב צח).

בפ' ושונת את החוקה הזאת לנועדה ניונים ינויה ופירק"י נחמס לשנה ר"ל שנולות ונלה חועיל לזרז את האדם לסינור ינולות יו כל השנה כולה והתעוררת לזה היא כננור אחרי שלקוק צאחרית יוני יתחרט על נעשיו הרעים ולנה יעשה דצר אשר יתננו לצדק ונע"י נולות יחבל את שצעת הינוים ר"ל כל יוני חיו צח"ל נעצרים שנה יעקוק רק צחורה ונולות ונה סיעורדך לזה היא אשר יעקוק נעצרים

מסבג'יטך. "לגבול" וקן סנותך צודאי לא יראה לך שאור כי אז תסציתו
 וכלך וקצי' ולא יראה לך שאור צכל "לגבולך" כסחגי' לגבול סנותך
 כי' עוז לך אם כל ז' הינו' דהיינו טבעה העשריות תחכל ונות
 כלומר תקיים הסורה וקצי' והזרתם את צמי' וקוונחתם תערישו אותם
 וקוונחתם את תאמר להם "ובל ינוותו צקוונחתם" חלל צודאי לא
 תחפלו לנות צקוונחתם כסכס ע"כ עוז אם תלכו צדרך הישר ערם
 יתשכו כוכבי כסף וסנט חיהם עוד זרחה עליכם והצן.

אהרי קדושים.

הגאון כו' מו"ה ירמיה לעוו זצ"ל אוהעל.

בפסוקה חים חים אשר יקח כו' ואל פתח אוהל ונועד לא חצילו
 וכברת כו' לנען אשר יצילו צמי' את זכיהם כו' וחליהם
 תאמר כו' ואל פתח אוהיו לא חצילו כו' ול"צ כפל הלשון וחליהם
 תאמר ופי' הגאון ח"ל עמ"ל הגאון רצי חליהו ונווילכל למרס ונחמ"ל
 צמיק דשבת ר"י צן חליש' חמר חני חקרא ולא חק' ולצקוף קרא
 וקצי' וחמר כונה גדולים דצרי חכונים שאנורו לא יקרא לאור הכר
 והכוונה יצן טענע העעם שאקור לקרות לאור הכר וקוס טנא יקח
 ע"כ צל לדי עצירה שקרא והק' ולכלל שאנורו העעם אז צקח לא
 קרא וחמר טצא לדי ונכסול חמר כונה גדולים דצרי חכונים שאנורו
 קצם לא יקרא ונצלי למח ר"ש על חליקור והצן וז"כ חמקוקים
 חקציה חמר לנעם העעם שזקרו את חדס על הונצח ולא חונה לו
 לנען כלל יצמו לשעירים וח"כ חמר וחליהם תאמר כלומר לישראל
 חמר הדצר הזה צלמי כתיבת טעם רק שאקור לשחוט חון לעקדש כי
 חס יאמר העעם לא לחוק הדצר שיעעו ויצלו לדי ונכסול והצן.

הגאון כו' מו"ה רא"ז סופר זצ"ל פאקש.

קדושים. חסיו כו' צנודק נכאן חנורו כל הונלזל צנעילת ידי' קיון
 רע לו עליו הוא חומר והי' צטנעו דצרי חלה חזאת כו'
 (הציה) הגאון ח"ל חמר כי קס רניז כגד דעת חדשים שאונורים וק'
 כלל צענולת חדס לא צזה חפץ הי' רק צעיון וצחמונה צלצ כ"כ עקרים
 וקצי' קודם כדו לי זדים קיחות כלל כחורתך שאונורים כל ונלותך רק
 חונתה וילל עתק וסיהם כי הי' חמסר עיון צלי מעולה וגם חמר
 קסחודס ונורכצ ונוק ונפס לריך הסעולה לעורר הכוונה "נעשה" וח"כ
 "מנוע" ונעיס לחיך דצרי חלליה צונק' שצונות צמי' חנקרא ח"ל והי'
 יקנשו את דצרי חלה וחמצרך "צלצצו" ויאמר שלום יהי' לי כי
 צקרינות "לצ"י חלך די לי כי חעצוד חס הי' צלצצי וחנעשה חך לנותר
 ע"כ חמר חמקוק לא יאצה הי' קלוח לו כי העיקר לנו ולצנינו "לעשות"
 חס כל דצרי הסורה חזאת ושמעתי למרס כל תורה שאין עונה "ולאכת"
 קיונה צקלה לחורות נקן כי הסעולה צהכוונה לריכים להיות קלוצה
 חקח

אשה אל אחותה יחד קשורים כשלהבת בגחלת יתלכדו ולא יתפרצו
וחלת ריחו חזיל וי' שמואל "צנעילת ידי" שאומר שהפעולה אך ליומיו
קיון רע לו ועליו כאמר - לא יאבה ה' קלות לו כמ"י השליל חסד
קדושים תח"י עליכם לקדש צנקי "במים" וצר "לצב" וסבן.

הגאון כו' מו"ה מאיר א"ש זצ"ל אוגוואר.

פסוק ואחבת לרעד כעוד אבי ה' צוהג שבעולם מי אכסים אש
לחם חנות עם קחורות שוות הנה שונאים זה לזה יען כי אחת
חושב כי חנות רעהו גורם לו היזק ולו ה' רק לו לעלוו חנות כזה
אז כן ירצו הקונים ולו חיתה פדות ורומה לא כן עתה כי עונד ליוולו
בעל חנות האחרת עם קחורות כונו. בחנותו זה גורם לנעט מרנכתו
ולו חכנו יסבילו זאת כי נחנחיו של אדם קלוצים לו נחנח"ת ואין
ציד זר לקטח מרנכתו וזה שנגזר עליו. נחנחון לחם לכל צמ"י וח"ב
הקרא ואחבת לרעד "כעוד" בלונד אס לרעד נקוד מרנכתו "כעוד"
דוגמת עסקך ומרנכתך עכ"ז חיה עמו בשלום ובאחבה כי דע לך אבי
ה' הנומליא המרנכת שלך ולא צבח יגבר חיש ואין אדם מוגב צנה
שנוכן לחצירו וסבן. א"ה שנעמי לפרש וואחז"ל צקובה צהח"ב של
אלכקנדריא היו יושבים כל עין צעלי ואלכבה יחד צמ"י נענן כל עיר
לוינו זחצים נחמ"ס ח"י"ס כו' ול"צ נח"י רצותא וחכונה יס צקדר
חזאת? חונס הטיצו אשר קדרו כן ישיצם לנען לא יסחו צהח"ב
נוקדש נעט דמודע כל צעלי חונכין שונאים לצעלי חונכמן וע"י מוד
סיסצו יחד צהח"ב כי אז צנה לא יסחי זה עם זה וסבן. והערך.

אמר

מדרש ולא בן אשה ישראלית הה"ד תלים קציע רשעים יתחללון
כרוס זולת לבני אדם יל"פ עפ"י הפלחה והשבע לצמ"י
חינו ונח"י לו ליען בלונד יען שחושב שישבע כי אס ה"י יודע
שלא ישבע גם אס יח"י לו כפלים יתחול ליותר כי אין אדם יח
וח"י תחולו צידו אז צנה לא ה"י נערד"י ח"י להרצות חון וסרע
חזה חושב לרוץ לתכלית ובאונת חול כונו שרן צנוולה שקובצ הולך
אל נוקונו. חלשון כי תניד יולא אכסים גבוהים ועקרים נחמו
וח"י קציע רשעים כו' "כרוס" כאלו ה"י - חמסר - לרוס ולעלות "זולת"
לבני אדם להיות אחד ואין דוונה לו ואין "זולתו" ובאונת זה ח"י
בגדר חלשערי"ת. והונדף חזה ג"כ גרם לו שלא די לו צנוקונו וגבולו
רק ה"י נחמולו לחריצ חל גבולו ולקחת נוגבול אחרים לרשת תחלות
לא לו חסו וילא שילא נוגבולו וע"י צל לדי נחלוקה וספיר ח"י
הנדרש הנקרא קציע רשעים יתחלכון כו' וסבן היצו.

מח"ה הגאון מוה"ר פאלאק זצ"ל ג"ה.

הפסוק והיתה שנת הארץ לכם לאכלה כו' ולתושבך חגרים עמך
 ולצמחונך ולחיה אשר בארץ תהי' כל תצואתה לאכול יל"מ כי
 כצ"י נחצו הנפוצים ענין השנוטה ותכליתם קודם לה' אחי כי צננה
 הסביבית כמו ונעזרת הארץ ה"י צידם לתקדש חזון החול של שנה
 הסביבית לדצרים רוחנים לזכך ולטהר נפשו ע"כ גם צננה שהוא
 הגש שלח נחצו לאכול ונעזר הארץ ולשצוץ ונעזר צבל זה החובלת
 נעמטה הזאת ה"י יותר ונשאר שנת שני הנעמטה כי מריה ה"י קודם לה'
 שלח ה"י קרודים צעזורת האדמה רק כל עסקם צעזורת ה"י וכ"י רק
 לז"י שזכה להגזיה עוף ולעלות ונעלה על שני השלימות הנפשי לזה
 ה"י שנת השנוטה צימרון ערך ונ' מרי' שנת השנים אצל וי' שדצק לעמר
 צמחו ולא יכול להגזיה ח"ע לנעלה צקודם זה חסך רק תצואת שנת
 שני הנעמטה אצל שנה הסביבית אחרי שני הקודם לא אכל לא ה"י לו
 נעמטה שנת חובלת וזה כוונת נקרא קודם הכ"ל והיתה שנת הארץ
 ח"י נשארן השנות ולא תתן מריה צננה הסביבית צכ"י תהי' לכם
 לאכלה כך ולתושבך "חגרים עמך" אשר יודעים כי רק גרים חנחו
 בלי ח"י ואינם עושים עיקר ונאחזי לצד אצל לצמחונך ולחיה אשר
 בארץ" וי' שאלו רק חלק הצהוניות שבו עיקר החיות ורק "בארץ"
 נקוד ונקונו לזה תהי' רק תצואתה לאכול צמח אשר הארץ תוליד יבולה
 דגן ומדבך לרוב רק אז יהי' לו תצואת הארץ אצל צמח שצמחון אז
 נלחם הקודם השנינו לא יאכל וסבן.

מחירי הגזון הדרשן מהר"ק ס"ב

פסוק וצמח ח"ש אל אחוזתו ואיך אל נשפחתו תסובו חבונת כצד
 חגרי החכם וכל אדם כל חקי רש שגלחו ורבים יחלו
 שני מדיצ באשר יורנו הנקיון צרבות הטובה יס' לאדם אוהבים כחול
 ויס' כל אחד נמתדל קרבות ואהבה כ"ס הפלחה ויסגב חזיון ונעוני
 ויס' כללן נשפחות כי לאיך עשיר לו קרובים רבים חונם כונעט
 קר נכחשכו כוכבי נשפוח ושנוט הלכה ירדה עקר ונעלות אחורנית
 חזרו חזרו וקרובי נרחוק יעמודו וצינה לעמים פ"י אח' ללרה "יולד"
 חבונת נכל אחים וקרובים שתי' לו נקדם לא ינולא צמח לרחו
 ואין דמים לנפשו וע"כ אח' ללרה "יולד" לעתיד כי עדין לא נולד
 ויס' ח"ש אשר נכח ונאחזתו ציני קדם ה"י לו קרובים ואוהבים
 ואין נאשר ירד נצונתי העושר והאומר וחוכמה לנחור ככסיה לא די
 נחמקו אשר יחסר לו עוד יותר כי נאצד וננוט נשפחתו כי נחמו
 נצונתו אוהבי ציני עניה ובאשר צא היוכל ונשנוט הלכה זרחה
 קרית על אטלו וצד אל "אחוזתו" אז ואיך אל "נשפחתו" יסוב כי
 הרחוקים נעמו קרובים וסבן היצב.

מחיר הגזון בעל דמ"א

ונבטלר שנים, חנוכה יש עוד צרכה למועלה וחסצב צדק נס ומלח
 והוא חגים סחצולת הארץ כבטלר שנים האוכל ומצדק צונעיו כנו
 חסס חסוכה וצמן חסס עוצדיה ונודע כי לנס למועלה וחסצב לא
 יזכה רק וי סבוכה צה ומלחין צהסגחה פרטית, שאז ומחסה למועלה
 וחסצב ונחל"כ הצלתי ונחמין, הוא עובד אל נקרי חצב ומעולותיו
 בנ"ס צדק הגצר חסר יצחק צה וה"י ח' וצטחו ר"ל שאז ומוסגח
 צהסגחה פרטית למועלה וחסצב. וה"י בעץ סחול על פלגי ויח
 כו' (ומנעתי למרס יח' חסדך ה"ע כאשר יחלנו לך סכוונה לעד
 הצקחון חסר לארס לעונתה חסד ח' עליו) והסדל צין צ' הצרכות
 האנוניות כי הצרכה סרססונה סהארץ ונוליה סרסס חסס חסצב לעסר
 חסס ונחיה לו ל"סן, ולר"ך לסמור סצולותיו ונסודדי לילס ומחל"כ צרכה
 סמכית סהאובל ומצדק צונעיו חול יוסב לצטח צלי טרדות וזס"ח
 צחלס סצקית לסס וסססס הארץ "פרית" כלונר הארץ חסן רק פריס
 סויוסוד לס חך סצרכה סה"י סלומן זס "ולסכלסס לסוצב" האובל ומצדק
 צמוס וצס ויסצסס לצטח עליס צלתי טרדות לסמור ריצי סצולות
 חך וכ' סלונר וסס סלכל צססס ססציעית וכצד חונר וי ס"ס לו סלכל
 סיוס ולונר וסס סלכל לונר סרי זס ונקסני חונס ולז ונולס ונקולר
 חונסו וצטחונו כעצ אל חסצב גס סקצ"ס ומחסה ענו רק צדק
 סעסס ולוית סס צרכתי לסס ועסס סס סצולס לסלסס סססס ססח
 צרכה רק צדק סוצב וססן וסל.

דברים בעתם לברית מילה.

ועומדים צצית חונרים כסס סככנס לצרית כן יכנס לסורס לחוסס
 ולנע"ס (סצס קל"ז) עסו"ס למרס ונקרס קודס (צפ' צח)
 וסלונר נסס צנערינו וצקנינו כלך כו' וסלונר חליסס כו' לסו נל
 סגגריס וצצדו סס ח' כי חוסס חסס ונצקסס ול"צ סלס ונסס כקס
 צנערינו וצקנינו כלך, חולס סרעס חסצ כי כן לרך ססגריס לצקס
 וססס חסציס וסקונס ונצקית עסריס ולצקוף סססס וססריס צמוססס
 כן חסצ סרעס סנסס ונצקס צלצו סילכו רק סגגריס חך לונסן יח'
 לסרעס דצד וסס לנכוס וננח סצקס ע"כ חונר צנערינו וצקנינו כלך
 זס"ח לסו כל סגגריס כי חוסס חסס ונצקסס צחונת, וצחונת גס חז"ל
 (כרית כ') חונר כררי זרמין כילד ח' ונכר חסן וסלונר קונס סחיו
 סורס לך וסן סקלע וסלס חונר קונס סחיו ונסקיף לך על ססקל
 וססססס סולס ססלסס דנרין, חולס זס נסוג חלל ססגריס לס כן חלל
 ונצ"ס ססול חונר ולס יעסס וידצד חסד צסס וס' צלצ, וססס צססס
 חסר זכסס סלסס לסצ"ס חס צנו צצרינו סל ח"ח חין ססק ססח"ס
 סירס חס ומסצכו סלונס סלסס יכסס גלדל חס צנו יגדלסו לסורס
 סס"ח חייכס ולס יכסס לסצ"סו לסוסס, יצדד לו חסס צס טוציס ולס
 יסן צכ"ס כסק כוז עיכו, ויסככו צונעסס טוציס, לילך לצס"כ ערצ
 וצקד ולקייס וסלס ח' צימר סלסס חולס כססר יגדל סנעס, חז סלצ
 יחונר

יחזק צלצו אים הנער יקדש את עת רק לתורה ונאין יצא לו עזר
המרגלס: עיב טונ אחוז צוח וגם נוח אל חנה ידיך בקוט ניהו
פלגא צידיוכו חלי לה' וחלי לבס, וכן אים יצא עת דודים לבנו להשיאו
אשה יחשוב לוותר איזה זהובים לנען יקח אשה ונוספתה רוחה
אך לוותר סכום גדול עבור זה אותו לא אוכל, ונוכ"ש נון הנוע"ט
ונכה לאט לאט רח"ס צלוצרו ואיך ילך צכל יום לצחכ"כ די לו אים
ילך ציוס צ' וחי' או צכל סצת צצצחו וכדומה ע"כ אנו נוצרטיס בשם
סנכנס לצרית צאותם ונחשצה טוזה סלמה ורלויה הנוולאה את לב
אציו צאותם סעה, כן יכנס לתורה עד סיהא תורתו אוננתה, כן יכנס
לחופה, רק לש"ס בוונתו וכן יכנס לנע"ט צאטצחו אותו רק לה'
יחכה, וככ"ס לא יכביה והבן.

(הרב יהודה גימ גר"ו)

דברים בעתם לנשואין.

בית והון כחלת אצות ונח' אשה נוסכלת (נוסלי) צחקדס נוקרה קודם
צמ' קדושים קדושים תהיו כי קדוש חני ס"א אים אנו ואציו
תירלו וס"י הגלות"ק נוסטרעליסק עפ"נו סש"ס קידושין ג' סותפין
צאדס הקציה ואציו ואנו הגוף ונאציו ואנו והנשונה הוא חלק חלקי
נומעל ונדוע כי כל דצר שואף לנוקרו חלק הגוף כוסף להשיג תאות
צשרים וחומריים וחלק הנשונה החלוצה ניקחא הכבוד חלק שונינו שואף
אך לקוצת שליונות נפסי וס"א קדושים תהיו ונלדי צעה קדושים תהיו
כי קדוש חני כלומר חלקי אשר צכס קדוש אוננס אים אנו ואציו תירלו
עליכס למחד ונחלקי האצ והאס היא החונור אשר צתובכס הנועכצ
להשיג השליונות והצן והנס בצר האריכו ח"ל צנכות הנושא אשה לשם
נונון (חביטה) כל ורלא צווגד ירחים חודס ניסן צדרוש לנשואין) אוננס
ונאין צאה לאדס הבוסף והחונדה צעת צחירת אשה לתת עיניו צנונון
זה צעה ונלד חלק החונור אשר צקצצו וסאח"כ צ' וסון צית זה
אשה באשר יצנה צית נתן עיניו צהון וכדוניה זה כלל ת אצות
כלומר ונלד חלק אצותיו הנה צעוכריו ונח' אשה נוסכלת חלק
חלקי אשר צאדס שואף רק להשיג אשה נוסכלת אשת חיל ונוכתרה
צירלת ס' והבן.

מחי' הגאון מהר"י חיות בראד"י.

להספד.

ססוה אל תירא כי יעשיר אים כי ירצס כבוד ציתו כי לא צנוותו
יקח סכל לא ירד אחריו כבודו ויל"פ עפנו"ט תיע"ד למרס הנוסנה
כל חונכצד את הסורה גופו ונכוצד על הצריות ותיצת גופו"י אך לוותר
וס"י דנדוע דקרוצי עשיר רציס וכל אחד נוכצד את העשיר אוננס כל
זה רק צעוד נפסס צגופס כי אחד חוסצ אולי ילנניח לו איזה חועלת
ונועשיר

והעשיר והשני ירא למספו חולי יעשה לו רעה אצל אחר שילאח נפשו
 ונחמו פסק כל הכבוד שלו ולא כן ווי שנוכד את התורה לא לצד
 קימי ונוכד כל עוד נפשו צו אלא גם "גוסו" ונוכד שגם אחר לא
 נפשו ורק "גוסו" נפשו ווי ימי ונוכד ונפשו אל תירא כי יעשיר
 איש כי ירעה כבוד צימו ההונה אל ימי צלצך לחמוצ רעה אם תראה
 שנייד קיעקיר ירעה כבודו ונכל עצר ופינה כי לא צנוותו יקח חבל לא
 ירד אחריו כבודו אלא צעיפך וצעי שחכבוד אינו שלו רק "לכספו"
 והעד לזה כי אחר שצנוותו לא יקח חבל ועליו להפחד ונכספו והצנו
 לא ירד אחריו כבודו אין ונכדים אותו והצן.

הרב הגאון שאול בראך קאשוי ג"י.

דורש לפרקים.

מישנה כל ישראל ים להם חלק לעוה"צ נהגו לווי נשנה זאת קודם
 התחלת כל פרק ונוסף חצות והנה רצי לא שנאח כאן רק צריש
 חלק ועלינו להנע קעם לנהג ישראל לאוונת צריש כל פרק ונוסכת
 חצות וסיתה לצד צהקדס דצרי הנדרש (ויק"ר פ"ג) נוסל לרומא
 שנכנס לצקר שני מוליס אחד לחיים ואחד לניחא אור לזה של חיים
 זה תאכל וזה לא תאכל וקלימו לחיים אור כל דצעי חצו לית כך
 פכוס קלימ לחי עוה"צ קלימ צחס כירק עסצ נחמי לבס את כל
 אצל ישראל קחס לחי עוה"צ וזה הצחונה אקר תאכלו וזאת לא תאכלו
 ופחה כצין עסצ חונרת נקטת הכ"ל כי לפי כסיקרא האדם וילמוד את
 כל אזהרות ונדרות החקירות צנטי זאת יסאל נדרע העניקו רק עלינו
 עבודה רצח כזאת עול תורה ועול נולות אזהרות רצות? ע"כ תקנו לווי
 נשנה הכ"ל כל ישראל ולהורות נתן לנו יען כי ישראל נוככים לחי
 עוה"צ לכן רצח עליהם כל הנשח הזאת של הנולות ואזהרות וננקדות
 הסקתם זו כפכיל ג"כ נהג נהגו להוקיף וללמוד בקוף הפרק נשנה
 כי חנטי צן עקטיא הכל לכוונה אחת למען לבטל הערעור על רוב
 הנולות צהודיע כי רק כדי לחזקתו לעוה"צ חרצה לנו הש"ת צלדקתו
 תורה ונולות והצן.

הרב מ. י. גוטמן ג"י הושי.

כל ישראל ים להם חלק לעוה"צ כ"י נשח קבל תורה וקיימי שונעתי
 נדרסן אחד סדרש קנווכין עמונ"ש הנפורשים לצד נואחז"ל כל
 נהג קישראל אובלין צעוה"צ הוא צסציל חלונתה כי כצר הקסו על הא
 דלונטיין סכר ונולת צהאי עלנול ליכא והא הקצ"ה עוצר על לא תלין
 ותלכו כי צסכירות פועלים ע"י סליח ליכא לאו דלא תלין ונאחר
 דהוה"ק קצלנו ע"י נרע"ה וניילא אין נשוס ציונו מתן סכרו חונס
 חכמי ולא ימי נומן הגבורה שונענו ונוילא על זה נוגיע לנו הסכר צעוה"צ
 וי"ה חיל נה קישראל אובליס צעוה"צ הוא צסציל חלונתה היינו חכמי
 לא ימי שפונה עקרי חלונתה כנוצן ונחוק לחיד ציחור הגאון נהר"ס
 צנענה

בנעטע ווקרא קודש צקהלת "טובים תשנים וכן האחד" חבורה טובים
 תשנים ר"ל השני נלות אשר שוננו וכן "האחד" היחד צמולנו הנה
 טובים יען כי יש סבר טוב צמולס" כי צקים צי נלות חללו חבבי
 ולא יח" לך וקבלים השבר גם צמות" וזה יצא הקויות כל ישראל
 יש להם חלק לעוה"צ ובאן חנן שאל ודוע אין לנו סבר צמות" חל
 וקרא ולא דבר לא חלן וציונו חתן סברו ויח" בנושא נחם קהל
 חורה ויען סקבלנו את החורה ע"י נסה בלונר ע"י שלים ע"כ אין לנו
 סבר רק צמות" כי ל"ס לא חלן צמירות פועלים ע"י שלים ונצן נאלה
 בושנה על שלשה דברים העולם עונד על החורה ועל הצורה וזה
 גויח י"ל עמנו" הפלח צנקרא הון ועושר צמיו ולדקמו
 עונדת לעד (תלים ק"ח) צמות צמולס צמור המושא אשה ויח"ק
 את צימו על צקים חלונות נותן לדקה וקוצו נחיים לחורה ולעצודה
 ואם זרחה לו השונס עם זוחים בכמיהה הנה נוסת לדקמו וחורמו
 ועצודמו נסארו על נולסם חרשון וק"יס העשיר "לא" ירצה חונם
 צמחהג צימו נסתה לנועליות חייקים ימים למי הנולדו חמדה
 וח"ח" הון ועושר" זה יתראה רק "צמיו" צמלכות צימו חונם
 ולדקמו עונדת לעד" חלדקס עונדת צמעות חרשונה לא יוקף חת
 למי רצות הטובה והעושר, וע"כ סונשון חלדיק ח"י נלחם ונלעשר
 באשר ראה כי על שלשה דברים העולם "עונד" על נענוד אחד ואינם
 מוקיפין וחולכין צמורה וצמורה לצורך חנוה אשר חגדיל
 עליהם חסם יתצרך.

חרב ד"צ קצבורג וויטצען גר"ר.

על שלשה דברים העולם עונד כי חמות" נקרא "עולם עונד" זה
 רק אם נולדים אוחו צהלי הצלים חלל אם נקדימים לחמו
 חמת לחורה ולעצודה וגו"ח אז חנו עושים נחמולס "העונד" חזק
 עולם "עונד" לעד, ונחוק לחך ציאר חנויד נווילכא צקהלת חלל
 הצלים חנו קהלת הכל חלל ול"צ כפילת חלשון ויסא נחלו ויחנור
 חינוק חנוד נלחכת נחמצת חחצון חלל חנורה וחתחיל חלונר נחמיו
 חלוחיות וון אחד עד עשרה, וסרחה לו את חולל 0 וסאל חחיון כונה
 נוספר חולל? ויעתו כי ח"ל נערד נוכל נוספר וסאל חנער ח"ה
 לנה ח"ל? ויען לו חנורה חן חנה כי צמנו לחמס נחצבת חך אם
 חלרף חותה ח"ה נוספר חולחם אז על ידח חחעלה חנוספר חנחות
 וחללפים ויחור, למי חנות חוללען חנוסל כל חונדת חחל חלל חנה
 חך אם ונלטרפין חותם לשליונות חמשי על ידח יגיו חלדס חנועלה
 חנה ונפחם כי צמחונתו ישיג חעלונות חכונת חוס"ק ונמקרו חיון
 חלים וחגבורתו יליל חכאי חרן נעוסקיהם וח"ח חלל חללים חנו
 קהלת יראה כל עיני וחונדת חחל חנה וחלל יחד חך זה רק אם
 "הכל חלל" אם חיוס חנו חללטרופי לשליונות חמשי כי אז חנה רק
 בחות "חולל" חקר גם אם נרצה חותם, חנחות נחצבים ולא כן

אז נלמדך אותם לקצות המכתב אז גם הנה יעלו צערכם ונעך גבות עליהם וזאת המנהל הקלם הזה על שלשה דברים העולם „עוונד“ כלומר פיי"ה דברים חללו צדק האדם לעשות וחסולם „עוונד“ הזה עולם „עוונד“ על ידי החורס והעבודה וגו' וחזן.

הרב נרשון שטערן מ'לודאש גר"ו.

עוֹצֵרֵיָא בֶן עוֹלֵלָלָל חוֹנֵן הַתַּחֲבֵּל צִלְעָתָם דְּצָרִים וְאִין חֲתָם צֵל לִיר
עֲצִירָם כּוֹי (וְאִין צִיָּת כּוֹי) וְאִין צֵלָת כּוֹי כְּצֵר עוֹנֵדוּ הוֹמֹרֻרִים
עַל הַפִּילָת הַלְקוֹמֹת חֲכֵן רַעֲיוֹן יָקָר רִלֹף בּוֹנֵאֵנֵר הַשֵּׁלֶם הַזֶּה לְצַד
הַרְעִיִן הַעוֹקְרֵי הַמַּשְׁקוּי צִדְדֵי הַהוֹנֵן מְצִיָּאֵר צַעֲנוֹ וְאִין צֵלָת וְעִסָּה כּוֹי
כִּי מִלֶּקֶת קִצּוֹת יֵם מְצַנְעוֹרֵת זָקוֹן הַאֲדָם לַחַיּוֹת יִסָּר וְרִלּוֹי לְחֻלְקִים
וְלַחֲקִים הַקֶּצֶה הַרְאָקוֹת הֵיזָא שֵׁלָא לְהַקֵּץ צוֹנְעָקוּ הַרְעִים צוֹ וְחִרְמָה
לַחֲבוֹתָיו מְחִיץ לְכַצֵּדֵם גַּם אַחֲרֵי עוֹמָם שֵׁלָא יֵאֱמָרוּ אַרְזֵי מָזָה יִלְדָה
וְלַחֲחֵיִן הַיִּשְׂרָאֵלִי צִכִּי לִירֵת הַקְדוֹשִׁים אֲצִרְתָּם יִלְחֹק וְיַעֲקֹב חֵל צִיחִיד
הַחוּב לִוְנֵן כְּצוֹר מְנוֹמִיתָהּ לִלְכָּת צִדְדֵי הַיָּסָר הַקֶּצֶה הַמְּכִיָּה הוּא צַעֲנוֹר
דִּיר מוֹלֵד כִּי וְעִסָּה חֲבוֹת יִרְאָו צִכִּים וְכָל אֲדָם רּוֹלָת מְצַנְיֵי יִסּוּ יִשְׂרָיִם
לִבֵּן וְנוֹכְרָח הַאֲדָם לַחַיּוֹת מוֹצַ עֲבוֹר צִכִּי הַקֶּצֶה הַמְּכִיָּת הוּא הַאֲחִירִיּוֹת
הַקֵּץ לַאֲדָם צַעֵר עֲלֵנוּ קָהוּל יִחְמוּץ לַחַיִּי דִין וְקַשְׁבּוֹן עַל וְעִסָּה וְחִשָּׁא
הַחֵחַל הַתַּחֲבֵּל צִלְעָתָם דְּצָרִים כְּלוֹמֵר מַחְבוֹן בְּגֵי דְצָרִים מְצַנְעוֹרֵם תַּחֲוִי
לְדִיק דִּין וְאִין צֵלָת חֲבוֹת יִרְאָו אֲבוֹתֵיךְ בּוֹנֵאֵנֵר הַכְּצִיָּה חֲצִיטוֹ חֵל לִיר
חֲצִיטָתָם וְלִוְנֵן לֵחַ יִחוּלֵל מִסֵּי חֲלָךְ צִדְדֵי עוֹצֵס וְלֵאמֹר חֲתָם הוֹלֵךְ מִיָּם
גַּם הַאֲחִירִיּוֹת מִלֵּ הַדִּיר הַזֶּה אַחֲרֵיךְ וְלִוְנֵן צִכִּי אַחֲרֵיךְ שִׁילְכוּ צִדְדֵי
הַקֵּצֶה עֲלֶיךְ הַחוּבָה רּוֹבֵלָת לְעוֹמָם צִרַע וְלְצַד כָּל זֶה עֲלֶיךְ גַּם לַחֲחִיבּוֹן
לְמַכִּי וְנִי חֲתָם עֲמִיד לִיתֵן דִּין וְאַחֵר קָהֲלִיעַ הַתַּחֲבֵּל הַרְעִיִן הַזֶּה מִקָּרָה
צִכִּי עֲלִים יוֹכְלוּ לַחֲצִיטוֹ מוֹמָה חֵל הַמֶּנֶן עִם לְמִי הַשְׁגָּחַם וְאִין צֵלָת כּוֹי וְהַצֵּן.

שמואל' שוועסער חנה בקיץ 'אס' מוויס רבים

תולדות אנשי שם

תולדות רבינו יחזקאל לנדא מפראג.

המשך

פסקין כל חרונ"א ה"י צע"כיו בתורת נוסח כאשר חע"ד עליו תלונתו
הגאון ר"א פלעקלס צעל תקוצה נוסחצה (ח"ג י"ד ס"י ט"ב)
וה"ל שמועתי ונוו"ר הגאון רבן של ישראל בצו"ע חכה צרוב השו"ע
דעת הנוחצר להקל וחרונ"א נון הנוחעירים ולעכין ונעוך ונשנום
צקירכא נוחלסת השיעת ולואי שחכנוי ישראל חקכינו לה"סך כי רבו
הנוחעולים צעו"ר נוקולא זו צנעוך ונשנום נח שחין צכל הקולות
שזכר הנוחצה חנוס קצבנו עליו ועל זרענו עד עולם חשכנו ופולין
המתקבים אחר חרונ"א נוסח חונת ותורתו חונת ונח לא חזע וצכלל
ה"י חרצנו כו"צ לא נון חנקיכין ציותר ולא נון הנוחעירין ציותר דרכו
במורס

צקודק הי' להשיב לכל שואל אפילו למחות שצמחותים (מ"ב ויהי
 י"ד ס"י ע"ז) ופ"ח השיב תשובה גענין תקנת עגונה ולא ר"ח
 כי יקנוכו עליו לצד ולזה לחליע תשובתו לפני הגאון נהר"י ונהנצורג
 ולפני הגאון נהר"ח לאמר שיקבינו ונהר"י ונהנצורג הקל עמר והר"ח
 החניר ע"ז כותב רצונו בתשובתו אליהם ואונר ח"י על ידי נהר"ח
 בדרך שאונר הרא"ש על הראצ"ד ז"ל אם אדם חסד ונרצ ענותתו
 ופרישותו אינו רולה לקנוך על עלונו לעשות נעשה יכחג ונחג פרישות
 לעלונו אצל לא ניתן לבחוב להורות צו לאחרים כי ונליו הרצת בתלמוד
 שחששו חכונים לתקנת עגונות והקילו ונאד כ"ח של אדם להחניר
 ונדעתו אם לא שיציא ראיות ברורות ונן התלמוד עכ"ל הרא"ש צאופן
 שאונר ח"י לא בדברי החקיד נהר"ח שחפריז על נדויותו להחניר יותר
 ונדאי אצל ג"כ ח"י שלא בדעת נחותתו ידי ה' הרצ הנאות"ג החריף
 הנומורקס שלא עשה שום קייג להקל יותר נדאי עכ"ל (כו"ב נהד"ק או"ח
 ס"י ל"ה) לצו ה"ה עשוי לצלי חת וצנוקום אשר הכריע הלכת ע"פ ונקורים
 נאונים ונן הראקונים אז לא נשא פנים לנוי שקדונוהו (נומס"ד).

תלמוד אחד שאלהו ע"ד חתן וחנין שקנוו בשנוו ושל לנאות ר"י
 החקיד צכלל והיחם תשובתו צה"ל דע תלמודי החצ"צ ויהיו
 דברים הללו חקוקים על לוח לבך לזכרון הכלל הגדול שאין לחכונים
 שלאחר התלמוד רשות לומר דבר נגד התלמוד והאונר דבי' לקחור
 קולו של י"ד נודצרי התלמוד לא יחשב צכלל חכוני ישיאל ולינעם
 בשאנו ונולאים אחד נוחכוני ישראל הנוחזק צתורה וציריאה צלי קטק
 שבת צסמר דבר הסותר לדצרי התלמוד ח"צ"ס אנו לנשכוכי נפחין
 לתרן דצרי שלא דבר רק לשעה או לנשפחה פרטית ודצרי התלמוד
 היו על הכלל, וכיולא צזה לרצונו יהודה חקיד צלוותה שלו דצרי
 שכוועט אקור לשוונעס כי הוא יאונר שלא ישא צת אחותו וצגונרא
 אונר שהוא ונלוח, הוא אונר שלא ישא אצ וצנו שתי אחיות וצצ פמא
 וצנו נשאו שתי צנות של אצא קוראה כ"ו ואם ה"י החקיד ונלוח לווחה
 זו לכל ישראל הרי הוא קותר לדצרי התלמוד האונת יורה דרכו כי
 חקיד לזרעו אחריו לוח כ"ו עכ"ל (כו"ב"י נח"ת אחיע ס"י ע"ע) וצ"ה
 למלא על רצונו שלא העיר נשיס קוקה י"ד שמואל"ל קצא חנוס דצ
 שמואל וצנונחות כ"ט ע"צ רנוי צר תונרי דהוא חנוס דרנוי צר דיקולי
 ונראה צעליל דהאונוראים לא היו נוקפ"דים על זה וע"י תה"ד ס"י
 ר"ח וע"י צ"ח י"ד ס"י קע"ט וצתשו' שצות יעקב ס"י כ"ג וצתשו'
 שם ארי" י"ד ס"י כ"ז האריך צוח ואכ"נ. העורך.

המשך יבא.

ידיש דייטשע ערקלערונגען.

זאת תהי' תורת המצורע אין מדרש פיגדען צו דיעזעט פשוט איין
 רובל הויזרער גיענג אין דען שטאדטען גאהע צו צפורי אונד

ריעף מאן בעי למזבן סמא זוזיא ווער ווינשט צו קויפן לעבענס
 ארצנייע אללעס דראנגטע זיך צו איהם ר' ינאי ריעף צו איהם קאממע
 אונד פערקויפט מיר ער ערוועדערטע איהם דוא אונד דיינעס
 גלייכען איזט מיינע וואארע איבערפליססיג אלס ר' ינאי דאך צו
 דרינגליך וואר נאחם ער אויס ווינעס שאסטע דאס בוך תהלים אונד
 צייגטע איהם דען פסוק מי האיש החפץ חיים כו' נצור לשונך מרע
 דא שפראך ר' ינאי איך ניעמאלס דיעזען פסוק פערשטעהען ביו
 דער רוכל קאמט דער זינן דיעס מדרש איזט דען עס שיינט גאנץ
 אונפערשטאנדליך וואס דוד המלך אויסרופט מי האיש החפץ חיים
 ווער איזט דער לעבען ווינשט ווער ווינשט עס דענן ניכט? דא
 ערקערונג איזט דא פאלגענדע דעו מענטש וועלכער שטעמט אין
 בית המדרש זימט אונד תורה לערנט מיט דער וועלט ניכט פערד
 קעהרט דעם ביעטעט זיך זעהר זעלטען דא געלעגנהייט ווינען
 געבענמענשען גידיש אונד מיטסגעניש צו איהן צו בעקריסטעלן
 אונד לשון הרע צו שפרעכען ניכט זא איזט דער פאלל ביא דעם
 מענשען דער גיטמער אויף דען מארקט דעם ליבענס פערקעהרט
 דיעזעם מוסס מאן ווארנען ניכט שלעכטעס צו שפרעכען ווינע
 צינגע צו היטען צו דיעזעם מענשען שפריכט דוד המלך מי האיש החפץ
 חיים דער מענטש וועלכער דאס לעבען ווינשט דאס געזעלשאפטליכע
 לעבען פועהנט בעוהז אונד ניכט אבגעזאנדערט לעבען ווילל
 איינען זאלכען מענשען מוסס איך בעזאנדערס אנט הערץ לענען
 נצור לשונך געבע אכט אויף דיינע צינגע דאס דא קיין לשון הרע
 שפריכט דארום שפראך זעהר ריכטיג דער רוכל צו ר' ינאי דא
 אונד דיינעס גלייכען דא איהר שטעמט אין דער פיער עלען דער
 הלכה וויילעט איזט דיעזע ווארגונג גאנץ איבערפליססיג.

מדרשים תורה הייליג זאללט איהר זיין פרשה זו בהקהל נאמרה
 דיעזער אבשניטט איזט פיר דא פערזאמלונג געזאגט
 ווארדען דא ערפאגהרונג לעהרט אונט דאסס מאנכע מענשען צו
 הויזע פראמט זינד אללע געבאטע דער תורה פינקטליך בעאכטען
 אבער ווען זיא אין דער אטפענטליכקייט קאממען דא שעהמען זיא

ויד איהרע רעליגיאן צו בעאבאכמען עס איזט טרויריג מיט אנצור
זעהען, וויא מאנכער יהודי ווען ער אויף דער באהן פאארט שטעמט ער
ויד עפפענטליך מלית אונד תפילין צו לעגען, אונד זעלבסט ווער שאן
עטוואס גאטטעס מורכט בעזיטצט אונד דיא תפילין אנלעגט, ו ער מלית
ווירד צו הויזע נעלאססען, קעגנטע דער צו הויזע געלאססענע מלית
רעדען ווירדע ער זאגען דאס פאאר דיינע געלד-הארזע פערגעטעט
דא גיכט צו הויזע גור דען מלית ווארטע עס ווירד קאכמען זיינע צייט
ווא דא דיינע געלד-הארזע צו הויזע לאססען ווירד עסט אונד גור דען
מלית מיטגימסט דאהער ווארנט אונס דיא תוה"ק "קדושים תהיו בהקול"
גאטרה"ז זעלבסט אין דער עפפענטליכקייט זאללט איהר גיכט שעהמען
דיא מפליכטען וועלכע דיא תוה"ק אייך ביעטעט צו געפאלגען אונד
פינקטליך צו בעאבאכמען, ווי יסתר לבנו לעבודתו אמן.

ארנו מכתבים.

מאיר קצנתי נוכחתי ורחמי קופר ואלריך צגטות איזט מלוי נעצרו
ח"ח שטבח חלונדו כי אחרי נוקור לו ירחמי "ונגד ירחים"
ורלה לעורדו שיחתים גילו ולקייט להגדיל תורה ולהאדירה ויהי בנשי
כי שפס כל הירחון ולא נולא חפץ צבו האונת עם העלוי כי הירחון
לא נצרה צעניו ולא עצור אנשים הולכי קדימה בנוותו אשר רק צילרי
נכרים יספיקו ותורה ישראל קצא בקון צעניהם והאונת אמו כי לא
נולא "צהירהו" אשר נקט, ודכיראל עוצר איזט אחד בן צלינל חפץ
החולה צאונלע חפלת "והכ"פ ויאלח" זון נכון (עד סה"י) צבדי לגיור
קעודתו) וכאשר טצ להכני לקח הנוחזר צידו ויחפס הנה ויהי ואללו
עונד סקח אחד אשר ראה נצוכתו איך עלעל ינדף לדף ויאלח חלוי
ידיי הנה חדונה כי לחנס חפס צאונחזר כי צכל הנוחזר ויאלח נד
קומו לא הולא צו צרכת הנוחזר כי אונת אחת נצקס ודליצ.
מנחם ד"ה נעות קונות יסלח ויראשית בקף חמינות ואז נציל דערו
אל הקודש מנינה ותשובה זו לרבים חללחת. היים קצנתי עשרה שקלים
לקייט להוללות הדפוס אונס אחד כי וואנרוי אינס ראויס להקדשה
על נוצח הדפוס יקצל היום לחזרה וואנרוי עם עשרת השקלים כי לא
אשחית עצור העשרה אט הירחון ואני תפילת ה' יאל עיני בתורתו
ויטע צלצו אהבתו ויראלתו לטוב לו כל הימים אמן.

מזל טוב להרב הגאון ב"ר נח"מ יקותיאל ארי קמלער (עונד הירחון
חלל נועד) ליום עלותו על בק הרצונות צאחש נחמדות
החשובות צעיר ב"ר ארק אונריקה והצרכה אחת להרב הגאון ב"ר נח"מ
יוסף ישעיהו מרגולין על הרצונות חמדשם בחצרת תורה אנשי חסד צעיר
צוקלין

ברוקלין יואל ה' שיתצרכו לרגלם חכמי קהלתם, וברוך יאונרו לענותם.
 פוטק דברתי עם הנודעים, הוא אונר ויעם וזקק צינים יקרב אל
 ונלככת הקודש, משה קבלתי יקרתו עם התנלות כי טרוד נואר ולא
 חרשנו העת לשלח את הקמר "חקי דעת", לא אוכל להצין אם העת
 צלונת יקר צעיקיו ונדוע לא חס על העת אשר ציטול צכתיצת התנלות
 וכי לכחוצ על ספר הדריסקה ולשלחו על צ"ד לריך זנון יוחר אחנוסה?
 צלונת רחוי וסגון לת"ח כנווהו חוקר וגוצע גחונים להיות אונר ועושה
 לא לצקם תואנות כחצות וכן לא יעשה ליסיתי כי יענה ויאונר "שלחתי"
 כדברך דס"ח.

העורך

יום	אבני זכרון חדש אייר:	שנת
ב'	הגלות"ק ר' שמואל שוועלקא ניקעלשצורג	תקל"ח
ד'	הגאון ר' יוסף צמפא"ני צעל פרוג"ד	תקנ"ב
ו'	הגלות"ק ר' יוסף נואיר קסינקא	תרס"ט
ז'	הגאון ר' אמרים שלמה לוכסין בעל צוללות אמרים פראג	שע"ט
י'	הגאון ר' הלל ל"ס קאלאנוועל	תרנ"א
י"א	הגלות"ק ר' נפתלי נצי נוראמסין	תקפ"ז
"	הרה"ק ר' יצחק נובעקביז	תרכ"ח
י"ז	הגאון ר' זרח איידעלס (פראג) אור ליסרים	תקט"ו
י"ד	התנא רצי נואיר צעל חכס צטצריא	ג"א תתפ"א
ט"ו	הגאון ר' נתנאל צעל קרצן נתנאל (קרלסרוה)	תקכ"ט
ט"ז	הגאון צעל נוסר"ס נולוצלין	שע"ו
י"ז	הגאון ר' יחזקאל לנדא (נו"צ) פראג	תקנ"ג
יח"י	התנא ר' שוועון צן יואל צונרון קנווך ללמח	ג"א תרפ"א
"	הרנ"א צקראקא	של"ג
כ'	רצינו שלמה רס"י	ד' תתס"ח
כ"ד	הגאון ר' נוסה חיים לולאטי נוסדווא	תק"י
כ"ט	הרה"ק ר' נואיר נוסרענוישלחן	תר"י

קונדמאבלונג.

וויר זעצען עס צור אללגעמיינען קענסטיטוציאן
 וויר איינען גראססען לאגער האבען פאן אלטע אונד נייע
 כשרע וויינע אויך של פסח עצהוים סארטיערס אין אללען
 גאמאנען זאוויל מאגארא, ערמעללעקי, ריזלינגע, מיטשקא-
 טעל טשעמענע, פין מאגאפאליערס אין יעדע פאסער
 גראסע צום אללער ביללינגסטען טאנעם פרייז אין אגרוי
 אונד דעמאיל אויך אפערירען וויר אונזער גראססען
 שפיריטוס לאגער וויא אויך זילינגוויסן של פסח אפי-
 למהדרין אין יעדע קוואנטום וויר זינד בעשטערעכט יעדען
 קונדע מיט דער גרעסטער פינקטליכקייט צו בעדיענען
 אונד אויס צופאלגען, איינע בעשטעללונג געגינג איבער-
 דעסטען איבערצייג צו שאפפען, דיא קארעקטהייט אונד
 פינקטליכקייט וויא אונזער בעסטער רעקלאם.

Gebüder Feiger Wein und Spiritushandlung
 SIMLEUL-SILVANIET.

האטעל אונד כשר רעסטאראנט זאנא "ZONA".

בייא דער באהנשאציאן, שמאקקהאפטע שפייער, פארציגליכען
 קיכע זעהנע גריימיגע צימער, מאסטיגע פרייע, פערזאנשאפטע
 האכצייטען אויך יעדע זאגמאנע געלענעגהייטס מאהלצייט צו וועל-
 כען אונז אויך זעהר געאייגענטע לאקאליטעט, בעזיטצע.
 פאקעמע ווערדען אהנע יעדע העצעהלונג אויפגעוואהרט.

Aron Katz SIGHETUL-MARMATJET (M Sziget).

צימער-מאהלער.

עמאיהלט וויינע רייכע גייערסטע אומסטערן מאדערן אונד שעה

אדרעסטע :

ביללינג פרייע

Schwarz Andor Str Col Jacobini (Várdomb utca) 14.

„BECK“ CAFFEE!

פערלעסליך בשר גיקויט פאן פיינסטער קוואליטעט, בע-
שעקט זיך 10 יארהר אין אלע קאפן אייראפע, וואו אין אייראפע
אלס בשר אונד פארשילדן איז קעגן פאן יידישע ברויזקאסען
אונד יידישע ארבייטער ערשיינט.
אליינפערקויפער ווערען אין אלע שטאטן גענומען.
אברהם אהרן יעקב בעק.

Gebäude Nr. 1, Walea lui Mihal, Ind. Bihor (Romania).

ספרים יאנוואטל ברויעריות

גורם מילי דאבור לול עזת לחלפה עם פלפולים בעים מסלוח
הרועים היה הגאון בן משה ליב צילץ ראב"ד
בניג, וסבבו הגאון בן מהר"ם אב ורבו שרא את החרדיש, וסבבון
בן משה ישראל דוד מרגליות (ספרים מחולת המגעים) את כל אלה
אסף איש סתור נכדום הודע חרב בן וסאי דקא מוסקי מדיליה שפיר
קא מוסקי הערות נכדום נשית מויה צמאל מרגליות יפה אב"ד
ולאמא מאראלוצא (מלונקיה) סתור המפורסם אה לעי להשינו אצל
הרב המויל חב"ל.

הלבנון ירחון לירוש ואגדה יופיע בכל חודש בעריכת הרב הגאון הדרשן
הנודע מויה אליעזר ליפא ודייטב לום בנוראק
בו יבא א) דרשות שלמות על כל שבועת השנה ולמועדים ב) דרשות
שלמות לדבר בעת ברית מילה שיהיה בר מצוה הספר ב) מאמרים שלמים לביאור
פסוקי חנוך וסאח"ל ד) מאמרים קצרים בשם החידושים ורעיונות אשר הרעיון
שבהם העיקר במדור ה' יבא מאמרים למדרשים פליאם ביאורים חדשים עם
שנים מחיר החיפה לשנה 3 דאלר המערכת מבקשת לבני הודו וירשניו לשלח
ממיטת חרדישם וירשניהם וירשניו אירעסט.

Rabbi Lipa Weisblum, 342 East 3rd Str. NEW-YORK.

פאמיליא אר צענזורא

קאנצאראמטע נומער 22. 1. שטאק

פאמיליא אר צענזורא ארמאטע ארמאטע ארמאטע ארמאטע ארמאטע
פיר רייזעפאסטע אונד פיר וואו איינעמסע בעקעליכע לערנימאציאן
צו ביליגסטען פרייזע אין דרייגענדען פאללע אויך אין אייגע פאר
שטונדען עילעדיגס אויך וואונדערלעך איך אויך צו פאמיליע
אויפגאבען אים הויז וויז אויך אירעס לאנד.

ביסטע וואו ווערען גלייבענדיגסטען אונד אונטער
שטייטונג מינעס אונד קאמפאניע. צייגע האכאמאטעפאל

יחזקאל בן עזריאל.

Fotograf „CENTRAL“ Pényi-Pesz, Satu-Mare
Str. Stefan cel Mare (Kazinczy utca) 22.

ב"ה סאטמאר תש"א שנה שמינה חובתית מ"ה חידושי סיון תרפ"ו.

מגד ירחים

תוצא לאור פנים אודות ביהמ"ד

מגד ירחים גם ישרים, ביאורים ופירושים בדעת קדושים לכל חפציהם דרושים על פרשנות החזו"ן ופירושים וכו' על מדרשי חכמינו ופירושים, מוסדות מוסדות דרושים לכל חפציהם במוסדות יקרים מפי סופרים ומפרשים בעזרת יגד ורחם.

מאת

יוסף חיים הכהן ווייס

מחירו לשנה שנה וארבעים לעי' לשמורקא ב' דולרים

למשעביא 30 כתרין ובערך זה השאר ארצות.

מחיר מחצית למי גדול השבת מחיר גליק בודי שנים עשר לעי'

מחברות השולחין מפרקים יתפרסמו בחינתן.

MEGED JERUCHIM

REVISTA LUNARĂ TALMUDICĂ-ŞTIINŢIFICĂ

REDACTEUR :

JOSIF WEISS

ABONAMENTUL ANUAL

L. E. 1.140

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA

SAITAR, Piaţa Latinităţii 14

Conz. Rabbi Ig. Klein, Saitmar.

TIPOGRAFIA JACOB VIEDER SEINI (Bomonia).

אין יונגערמאן מיט קליינער פאמיליע. דער איינע אונז ענדע-
מענע שאפטע בעניצט. מיכאעל בעל תולת מוהל בעל קרא שו"ב
קבלה מן ג' רבנים מובהקים זוכט איינע פאסען אויף זאגארט צו
בעזעצט. ביטע זיך צו ווענדען אן דיא דעראקטאן דיעזעס
בלאטטעס.

האטעל אונד כישר רעסטאראנט

אין הערדין (באנפסי הוניאר) אין דיא באהנגאסטע נעכען דער
האלצערנער בריקקע ביא:
בן ציון פריעדמאן.

אפערירערע מיינע ערסטקלאסטיגע פארמעט אונד רצועות ער-
צינונג צו אללער ביליגסטער טאגעס פרייז וואוהאל אין ענגרוי
אלס אויך אין דעמאל.
פאסטוענדונגען ווערדען ראש אונד מיט אללער בעסטער
מינקסליכקייט עקספערירט.

David Davidovits SIGHETUL-MARMAȚIEI

Str. C. A. Rosetti Vig utca No. 6.

כישר רעסטאראנט

קאלטע אונד ווארמע שטאקפאללע שפייזע צו אללער ביליגסטע
פרייזע אונד מינקסליכע בעזירענונג.

Josif Weiss SIBIU, (Hermannstadt) Str. Elisabeth No. 4.

האטעל אונד כישר רעסטאראנט זאנא "ZONA"

ביא דער באהגשטאציאן. שטאקפאללע שפייזע, פארציגליכע
קיכע שעהנע גריימיגע צימער, מאסטיגע פרויזע, פערנשטאלמען
וואכזיימען אויך יעדע זאנסטיגע געלעגנהייטס מאהלצייט צו וועל-
כען צוועק אויך זעהר געאייגנעטע לאקאליטעט. בעזיצטע.

פאקטע ווערדען אהנע יעדע בעזאחלונג אויפבעוואהרט.

Aron Katz, SIGHETUL-MARMAȚIEI (M. Sziget.)

מגד ירחים

יוצא לאור פעם אחת בחודש.

כולל מגדים חדשים גם ישנים ביאורים ופירושים ברעת קדושים לכל חפציהם דרושים על פרשיות התורה יפוצו אורה וגם על מדרשי חבז"ל האהובים כוויות מחוטבים דרושים לכל חפציהם בזמניהם פנינים יקרים מפי סופרים ומפרשים בעזרת יוצר הרים.

מחיר מודעות בפי גודל השטח.
מחיר גליון בודד 12 לעי.
אדריססת לשליחות חז"ת ובטחים
JOSIE WEISS SATMAR
Piața latinitatei 14.

מחירו לשנה בארצנו 140 לעי.
בטשעביא 30 קראנען
באמעריקא 2 דאלאר
ערך מאת
יוסף חיים הכהן ווייס

במדרב.

הרב הגאון מ"ה אש"ב סופר זצ"ל.

אלה המקודים אשר מקד נוסה ואהרן ויהיו כל מקודי נוצן עשרים שנה ונעלה כל יולא לצא בישראל ויהיו כל המקודים שש נואות חלף בו, יל"פ עפ"י ש"ס הרננצין ג' טעונים ש"י במקדים עמה לידע נוספרם, א') לנען יצאו לפני נוסה ואהרן לדון כל נביאים קדוש ה' וידעו עליהם זה יח' להם לזכות שישינו נוסה ואהרן עיניהם עליהם לעזבה, ב') לאשר לריבים לידע וי הראוי ללאת לעזמנה בדרך חונך שפוקד חילותיו, ג') להודיע חקדי ה' בשצעים כמס ידעו לעזרים ועמה הם בחול הים לרוב וז"כ אלה המקודים נתן טעם לפקוד אותם, א') אשר מקד נוסה ואהרן, ב') ויהיו כל מקודי בני ישראל כל יולא לצא, ג') ויהיו כל המקודים שש נואות חלף להודיע חקדי ה' כי הדבה אותם והצן.

הגאון כו' מ"ה מעגדל פאנעט זצ"ל (עם הוספות העורך)

בפסוק כאשר חנו בו וכן נקעו הנסיון יורנו כי כונה חנכים אשר צעת שוכנים צציתם חונה טעונים נוספרת ה' בכל חקת התורה וכונשפסיה חונם כאשר יעזבו את ציתם לנגלי נוספרת, יתקו נעל לוארם עול התורה וכאשר מ"י ואיש כי יח' נוספרת וצדק לא ה' כי הדקן נענעת את היראה ושינועתי בשם הרב הלדק נוספרת זל"ל לחות כאלו לונה כתיב אשרי יתכן ציתך צחה אפי ואשרי חנוני דרך צחוניא? יען טעונש צציתו וצצירו אינו לרין להראות כיון דונת פנים אחת כאשר הוא צאנות צלצעו וקצעו אצל חסונך נע וכד ונעפרב

גם שונים צורך נקטו חנוך הוא כונה פעמים להרחות דו-פרלופין
צמחתו את טעמו לפי הנקום והזנן והיא נקצות ונתהפך צגלגל החוזר
צמולס לצקס חצה ולנולא חן וחקד צעירי כל הכחות והקטות לוניניהן,
ובין שכלך חרס לצריות "פכיו" ונשתנים צין הזנכים להרצה גווינין,
חליפות ענו ותהפוכות, וחכס אחד העלין צנולחז"ל ויהי צנקוע קמר
צמני עלונו (סצת קט"ז) כי הנקוע צורך לו קמר תורה לעלונו הוא
נמזר חקורים וע"כ רונה תה"ק כאשר חנו כלומר כל העלות והנחגים
אשר קיינו צציתם "וכן נקטו" גם צורך נקיעתם לא עזבו אותם ולא
הניחו וננחגי אצותיהם וזה לבית אצותיו והצן.

מדריש צג' דברים ניתנה תורה צנודצ' צנוים צאס הכוונה הא"ס
אשר שם נערתו להיות כהן וננחגי את העם להורותם הדרך
ילכו צה עליו החוצה רוצלת להיות נולין וננחגי צנודות הענוה והקצלות
באשר הצלתי צפ' תורה צילור הנודרש על הנקרא הנאמר צסאלוב כי
הי' "ננחגי" ולנועלה גצוה נוכל העם" שהכוונה על הקצלות אשר
צנודת זאת הי' שאל נלטיין ציותר אונס זה צהנוגע לעלונו ולכבודו
נשקו כעמר לכל תהי' ננחגי" צהנוגע לכבוד השם ותורתו אז עליו
לעזוב ענותותו וללאת צקול חזק ואדיר כגד מורקי עול תורה כ"פ
מרכי אצות "אס אין אכי ל" כלוור אס אין כוונתי צסציל עליו
יין צצור כצוד התורה אז "ני ל" אין דונה לי ועלי ננחגי הדצר
ללחוט ננחגי" הי' אכן "ובסאכי לעלוני" אס הדצר כוגע רק לכבודי אז
"וזה אכי" נכיר אכי נק' ערכי, אונס עוד כחון כי פרנכתו תהי'
ננחגי לו ולא תשכון צאללו עננה שלל ילטרך ליתנות ונן הצריות
לנען לא יקל פכים "ננחגי" שאלור לא חנור אחד ננחגי ננחגי ונחגי
צג' דברים ניתנה תורה "צאס" קנול הגלות כגד הנורדים "נניס" רונן
לענוה הסולכים לנקום ננוך "ננחגי" שסס" הי' אובלים את הען ואין
ננחגי לנו ולא נלטרכו זה לזה.

מחי' הגאון ר' ויד"מ עם הוספות העורך.

הפמורה (הושע ק"י צ') והי' נקמר צני ישראל כחול היס אשר לא
ינוד ולא יספר וצס"ס יננחגי נקשה סתירה ננחגי דקרא לסיפא
כתיב והי' נקמר כוי וכתיב אשר לא יספר וננחגי כאן צזון ש"סאל
ננחגי רלנו של נקום אז אין נקמר ובאן צזון שאין עושין רלנו של
נקום אז יס להם נקמר ובצ"כ נחקשו הנמורשים כי הלשון אינו ננחגי
יפה לפי קדר הנקרא ואיפכא הי"ל לנען לתרץ על ראשון ראשון ועל
לחזון לחזון כננוצן ויל"פ להנכיון הורה לנו איך התורה והיראה
ננחגי נניס ליום הלך וחקור כי לכל דצר סצקדושה אין יולא ואין
צא ולכל אחד ואחד יס אונתלות שונות שלל לצא לצחכ"י כי לא
תקמו עתו אונס לילך לצחי כנקיות של עני הארץ ולצחי טעריחות
חנו רוחים סנחנוללו עד צלי נקום ננחגי קטון וגדול שם הוא. — וננחגי
כצין כוונת הגוי' היסך הכוונה הספוקה כאן צזון שבושין רלש"נ
כלומר

כלומר צוען עמוסין רלונו של נקום צמתי הנקיות אז ותי "נקמה" רק נתי נקמה ונין נקמה או נקמה יתה כד עקל מנהל לבחני חיותה כלן צוען שאין עושין להשני צאכלות של שוטה מלה ונקמה ונחמין נגד רלון הצורח שס לא יחד ולא יקמה וספן.

הרב אליהו דייך ראב"ד ודרשן מירוני גר"ה.

נשא.

הגאון כו' מו"ה גרשון ריב וצ"ל טאליא

מדרש כה תצרכו צמס הנפוסת ילית עמיתם האלון לבי חייך זל"ל למרש נקרא קודש תליס אשרי חיש הרי סנה בי כן יעניך גבר ירא ה' המנוסה אחר כי האיש אשר ירא ה' זמק לבב המנוסות המכרות ע"כ צרכת גבר היא לעמית אה כן יעקב ייש ירא ה' כי צוה כלולים כל הצרכות והה שכלמיו הפהנים לצורך אה ישראל צמס הנפוסת שצרכו להיות יראי ה' "והשני שונו" אצל לא אה רק צמיתותו צמס יראו את ה' אלא גם הנפשה אשר ימטון יתי המנוסות ה' והה ייש צמנו צמס "הנפוסת" הנראה לעין של "נפוסת" יא נגד כל שצרכים והשנונעים ולא יצו לכל המנוסות וספן.

מדרש ותיכן זכו ישראל לצרכת כהנים? נאצמטם נאצמטם כה יתי זרעך וכתיב כה תצרכו ותי"ל גיליון מנאצור ואלי ונאצמט מלמט עד כה וכתיב כה תצרכו ורצון אצור ויעקב מנאצור הו מנאצור לצית יעקב וכתיב כה תצרכו. — יל"ס צדק ונלי"ה להנה מנאצמטו אה רואים הרצה אכסים שהם צמלנוס שוונרים תורה אך צמיתס ליכס שוונרים תורה, ואכסים כאלו כשיונתי ענוס מונות מכונתס ולדקתס ומלגולת היהדות כפקקה ונוספתתס צויתתס ונה תקות ישראל צמנוט מנאצמט הלל האצות לא יחיו לעולם וכן לנוללות ונקווו חן ומל אלו וכילול צהס דרס הדורס שונו מנאצור כה תצרכו את "צמי" "ישראל" וסו רק אכסים הנחככים את צמיתס לדרך התורה והנולות להס כן "צמית כהנים" ולא לני מנאצדיק רק א"ע ואת צמי לא יתקד והה מנאצור ותיכן כלומר נאצמט זכות זכו ישראל לצרכת כהנים? נאצמטם מנאצמט אה צמי לשונור תורה ונולות כנולות"כ אשר ילוח את צמי אחריו כו' מנאצור כה יתי "זרעך" שהראה לו ה' שכונו מהכוכבים הללו מנאצור רלון קונס, והס ונאצרים גל הארץ, כנוסס יתי זרעיו וללית מנה מנאצמט צדק אצמטם לחק אה צמי גיכ צדק המורה לו מלס להסציד צמית ולא לזולתו — ונתוק לחיד ונלי"ת דרשן אה צמיתו (נאצמט מנין מנאצמט היחיד אומר קדושה שנאמר ונקדשתי בתוך בני ישראל ויסבצמט שאין קדושה היחיד קדושה כלל אה הוא רק יחד ואת צמי לא יתקד צדק המורה כי כן כתיב ונקדשתי בתוך צמי ישראל מנה צמיתס ילכו צדק המורה וחד אשר ונלחק כו' ייחיו וייראמו אצמטם אשר יימנן כל הקודש צמליתס ונינו חמלים כי צמיתס ילכו צדק היחיד ולכן הו קולחים

קולחים את כניהם לישיבות לנוען שישחלנו. צלונודים חולם. צן כזה
 כנועט א"א לו להיות יהודי שלם כי צעת שהוא צא ונצית הקסר ולנו
 שם קאקור לעשות צצצת ונלכזה, והוא רואה צצית שאצותיו ונחללים
 את השצת, ואחר שחליונוד צצית הקסר והנועשה צצית קותרים זה את
 זה לא יוכלו דצרי רצו להכות שורש צלצצו וצרצות היונים ישכח הכל
 וע"כ אין עוצ לפני חלקים רק וני שהוא וצניו שניהם חולכים צדך ה'
 רק אז ישלח להם צרכהו צרכת כהנים ודצר הזה ונלינו צילחק שהוא
 ואציו הלכו שניהם יחדיו לקיים ונלות ה' ולכן חנור ונלחק זכו לצרכת
 כהנים לוני סנוולא צו דוגנות ילחק שנחנור, ואני והנער כלכה עד כה
 רק לאנשים כאלו לוח ה' וחנור כה חצרכו.

ורבנן חנורו וניעקצ בו רצנן הללו הורו לנו על ענין נקצצ שאלו
 רואים צכונה ונפחחות אשר האצ שונור התורה וגם נותן עין על
 חנוך, צניו חולם את צמותיו לא ילנו ונלונה, והם נותנים את צמותיהם
 לצני קתר הגבוהים והיא חלנוד קס שפות רצות אך ונדצרי יוני ישראל
 וננחגיו לא חדענה ונלונה וכל העם הישראלי זר לה ואשה כזו כי
 חגדל, חנואס גם צאציה ותצוצ צנוקור ונחלצתה, וצת כזו שאינה יודעת
 כלל נודת ישראל ונורגשותיו ותקוותיו אם חוליד צנים, וחנוך צנים הוא
 וננש ציד האשה, אז נקל לחצין את עוצ הצנים האלת, ולכן אין עוצ
 לפני חלקים רק שהאיש כן צניו וצמותיו וכל ציתו כלם ילכו שלובי
 זרוע ציתו לעשות ונלות ה' צנפס חפלה, וזה ונלינו ציעקצ שחך את
 צניו ואת צמותיו ואת כל ציתו ללכת צדך ה' ולזה חנורו רצנן שניעקצ
 זכו ישראל לצרכת כהנים כלונור לוני שנותנה צדך יעקצ שנחנור כה
 חנור "לצית יעקצ" ודחז"ל אלו הנשים שגם אליתן דצר נותן התורה
 שגם הן ילכו צדך התורה ואיש שנותנה צדך חזה הוא ראוי להחצרך
 צצרכת כהנים וחצן.

הרב הגאון אליעזר ליפא ווייסבלום בשם רב אחד נויארק

דריש לחג השבועות.

שלשה דברים עשה משק מדעתו והסכים הקב"ה על ידו וזוסיף
 יום אחד מדעתו מאי דריש היום כמחר מה מחר לילו עמו
 אף היום לילו עמו בו וסירש מן האשה ודריש קו"ח בו
 ושבר את הלוחות (שבת פ"ו).

לקשר שלשה דברים הללו צדך דרוש דהנוסורקים הקשו על הא
 דחנורין דהוסיף יום אחד נודעמו דדריש היום כנוחר וזה נוחר
 לילו עמו אף היום לילו עמו ולכך הוסיף יום אחד וקשה הא ישראל
 קודם נתיי היו להם דין צני נח וצ"כ חלילה הולך אחר היום
 אי"כ יוכל להיות גם היום דליל עמו ולונה הולך להוסיף יום אחד, אך
 צלונות יש להקשות גם צהא דחנורין דפירש ון האשה והא עוד לא
 קיים ונלות פו"ר ואי נשום דתי לו שני צנים ולחד נ"ד כצר קיים
 ונלות

נלות פויר זא איזו הלל אנדריין ציצנות ע"צ ה"י לו צ' צנות וכתג"ר
 דק"ל לחד נ"ר דלא נוקיים נלות פויר ואצות קודם נתן תורה ה"ה
 להם דין צ"כ ונונילא שוב לא קיים נלות פויר צצנים שגולדו שצר וא"כ
 קשה אינא פ"רש נשה וון האשה ועוד קשה לנה שצר נשה את הלמות
 למי טישראל עשו את העגל הלל צ"כ איזו נלוה על צמותמות
 ונדע דישראל לא ה"י עובדים את העגל רק צמותמות וישראל קודם
 נ"ת ה"י להם דין צ"כ ושוב לא חטאו ונעתה נשולבים השלשה נאלי"ם
 אשה אל אחותה צתלה הביא הגוי הא דהוקף יום אחד נדעתו וקשה
 קוש"י סנפורקים ה"ל ע"י הביא הגנורא הא דפירש וון האשה נקום
 דכבר קיים נלות פויר וצ"כ דגם קודם נ"ת ה"י להם דין ישראל ושוב
 שפיר לריך להוקף עוד יום אחד וצ"י נביא ראיה הא דשצר את הלמות
 וקשה לנה שצר הלל לא עבדו רק ע"י צמותמות וצ"כ איזו נלוה על
 סמותמות אצ"כ דקודם נ"ת ג"כ ה"י להם דין ישראל ושוב חטאו צגול
 ולכך שצר איך נוכח ד"ס להם דין ישראל וצ"כ לריך להוקף. - ולב"י
 שפיר כתבו החוק' שם על הא דדריש היום כגמר ונה נחר לילו ענו
 אף היום לילו ענו כתבו דל"ן זו דרשא גנירא דלי הוי דרשא גנירא
 לא הוי נדעתו יע"י"ש ולת"ל כיחא דלי אנדריין ד"ס להם דין צ"כ שוב
 אי' להוקף יום אחד נדעתו רק נשה רציו לשיתו דק"ל דגם קודם
 נ"ת ים להם דין ישראל ע"כ הוקף יום אחד נדעתו ודוק כי זה
 קשר עליון לאור"תא.

הרב אי"ש לבית יעלין נר"ו

לח: מתן תורה.

כה האמר לבית יעקב ומגיד לבני ישראל אחם ראיתם כו' ואחם
 נהיו לי נמלכת כהנים וגוי קדוש אלה הדברים אשר תדבר אל
 בני ישראל הכוונה שם יתברך שלח את נשה עבדו אל צ"י לחבינם
 אל קבלת החורה וחיו העם נחלקים לשני כתות העונים ושרידים ולא
 היו דצרו לפני ההמון כלפני השרידים והחשובים, כי לפני ההמון לריך
 לדבר צלשון רכה צהצטח שבר חוושך את לצם, כאשר ידבר איש אל
 צנו, שנוע נא נוקר אצ"ך וכל אשר אתה רואה כך הוא, אכן סספוטס
 והחשובים הנגשים אל ה' נהם ה"י נצקס יראת סרווענות צלמי חקות
 סרק, וסאח"כ אחרי סהח"ל להציר און נרע"ה צכ"י כחות האדם
 ואמר "כה"תאמר" לבית יעקב "ומגיד" לבני ישראל" ומרס"י צ"ת יעקב
 חלו סנשים וחס האנשים הפסוטים אשר כשה גבורתם וס"י לכס"ה לריך
 אחם לוור צלשון רכה אלל לישראל סהם החשובים צעם תאמר להם
 דברים כהויתן ועתה נמרס ונה טיאמר לשני הכחות ואמר אחם ראיתם
 אשר עשיתי לנולים כו' ונה סראו את יכלתי צין לטוזה צין לרעה
 כי לקחתי נקוטי ונולרים ואחכס עשיתי סקד ואמר ועה חס שנוע
 ססוועו צקולי וס"יתם לי קוולה וכל העוים כי לי כל הארץ וצירי
 לטלם

לקלם להם עבר ואלה תנוסף לבצ הסנון לקרצם אל התורה ואחר
 קקיים דצדיו חמו צית "יעקב" חור עתה נגד צני ישראל "ואתם" יחיד
 קנולט אל תחור אל הסבר אשר חורתי לבית יעקב כי חס תחיו לי
 ומלכת "הסנים" וגוי קדוש כאשר לא הי לבתן כוונה למחלה כאשר
 לא לקח מחלתי צארן רק הי הוא מחלתי והתקיצותו חליו הוא תקותו
 קן יחיד לי חס חס חונם מחלתי מחלה לא תהי עבודתכם עזור
 חס חס וגוי קדוש תחיו קדושים ולא לתקות סבר חוני חו הצא וקיים
 בית חלה הדברים אשר תדבר אל "צני ישראל" כלומר הזהר ודבר
 דברים חלה למני הסנון רק למני צני ישראל הסרירים צעם וחנן.
 מחי' הגאון ר"א פאשקעס.

מתנתורה

זכרו תורת משה עבדי אשר צויתי אותו בחורב חוקים ומשפטים
 (מלכות) דור תבאור חס דור קו"א זה דרכם כוז לנו צמיחם
 הסגולת חוננים כי חיו נרע"ה צדה התורה ונלצו וחס שלל נלכות
 נמי עליון אלל חנופת סחיו כן סחם נרע"ה הי נוריס לישראל
 חללות ונרע"ה סכצם חס צכחו וצגזורתו חו הי נקוס להרהר חיו
 סנרע"ה תורתם חליו אשר עסה לישראל קוצות חרה ע"כ סנועו
 לקולו לקבל סקודיה אלל חור קלל סחחיל חס רק צארן לא זרוע
 כרן חס התורה ולא הי חס להורות לו על קוצות, ולאחר חונתו
 לא יוכלו לומר רק תורה חס לנו נסה ונרע"ה קחלת יעקב, לא סחחיל
 וטוריס רק חס התורה ולא מחלת סדות וכרונים, וצכ"ז ענו כל חסם
 יחיד כל אשר דבר הי סנעט וסנעט, זה רעיל וסנעט סידעו כי
 נסה הי סתם חס התורה חס"ל וסנעט סנעט יען סנעט סתם
 חס התורה זה חס יחיד וסנעט סנעט, ססקצ"ה הוא חונחיל לנו
 תורה ונלות ח"כ סנקרל קודן זכרו תורת נסה עבדי "אשר לויתי
 חור" וס ללל סנעט חס"ל לויתי חור על סס" "צחורצ" נקוס ודבר
 חס חלה צעליל סתורה ון ססנים וחנן.

מחי' הגאון הדרשן מור"ק פ"ב.

ובימים הגאון חיד"א הי נקרא קודם חס"ל עס"י ונחז"ל (סססס ס"ו)
 כל חונחיל סכנותו וסחלקית סיינו עוד חורו וסחכנות חוין
 חנלל חן דית וסחקיעין חלל חני סנעס עלנו חלן וסקצ"ה כרן
 סתורת הי נרע"ה סנעט וכל חלל ועל חר סייני סנוון וכל ססרים
 לסודות סרן לנו צח כי קיום סתורה רק ע"י ענות חס"ל זכרו תורת
 נסה ע"כ חזכרו סתורה ולא ססחכח וסס ע"י סחדעו אשר לויתי
 "חור" וייקח סעניו וכל חלל וסס "צחורצ" סנוון וכל ססרים וחנן.
 סצעות

גורש בשעה שנתן ה' התורה לישראל במקדשו ארבעה ואנשי נחם
 ראו אלו להתקרב יותר ואלו אלו הקב"ה שיצאו לו קשרי יחסין
 שלבשם שאלו הם ה' נתמחות עינים בשם שבו (עצמים שאלו)
 ויתילדו על השמחות.

רבים - ראו כן משה על נאמר הזה הלא ולינו (בש"ס ע"ז צ"י) שהחזיר
 ה' את התורה על ארבעה ראו לקבלה עם שאלו ישראלי וקבלה
 וא"כ נודע שהרענו על ה' הלא שאל אותם ונתחלה הם רוצים לקבל
 את התורה גם תשובת השם שיצאו קשרי יחסין שלהם לרין ציבור כי
 אחת לא נדע עם ענין יחוס אלא ליעוד התורה וכתנא תן החקן
 עליון ללמוד תורה שאינו ירועה לך ותתן אותו (צ"ק ל"ח) ר"נ אותו
 וננין שאלו נכרי ועוקק בתורה הרי הוא בבית גדול הרי דעולם הס
 שוים בעסק התורה. — אך יוצן הדבר שהקדש ואלוים ז"ל (בצחיס קר"ז)
 בשעה שנתן הקב"ה התורה לישראל ה' קולו הולך בכל העולם ונתקבלו
 ארבעה אל כל העם וא"ל וזה קול הזה אולי ראה הקב"ה להציא ונבול העולם
 והשיצ להם ה' עוז התורה לענו יתן ועמו הם ה' יצדק את עינו בשלום.
 ובצ"ן הדבר עם ל"י קוחר אחד ה' לו כונה נאות לקרות לומר לנוכח
 לומר עוז, וה' ציורו הדבר קוחרים אשר ה' רגילים לקרות וננו זה
 ונפטר שנים, אך יען שלא שלנו לו הנועון צנועו ודחו אותו בלך ושוב
 ונחזר אתן לך ע"כ עלה בחכמה כי להלכה לא יעבור להם ומשפט
 ונלא קונה חדש אים בליון צדיקו וקיים צנאנו, רק לנען לא יתרחש
 עליו הקוחרים הישנים וילוו עליו נודע הוליו היטן ונפיו החדש נשה
 צערנו וה' צורר את הגרוע וק' הלוך והרחה לדוגמא להקוחרים
 הישנים הנה ראו ולא נלא הקוחרים מן צעיריהם ולא קנו אותם ואחר
 קרא להקוחר החדש אשר ראה באותם לנוכח לו ופתח אולדות קוחריו
 והשיצ צעיריו וקנה וננו ושנוה צנוקה לנוחר קשרי חננים להקוחרים
 הישנים כי קוחר חדש קנה את הלוך ושנוה צנוקה השיצו להם יתן
 ה' לו צרכה והלכה וישנוה צחלקו ולפניו אין זה קוחר, אחר כונה
 ינים שנוהו הקוחרים והתחבולט אשר נשה הנוכח וילוו עליו בליו
 נודע הדלית לנו את הדוגמא רק והליוי דע והשיצ להם בתפול אדם
 יסולם לו הלא גם אתם הלכתם עני מורד צרונאות ולא נודעת
 צדוקיכם לקלק את נחיר הקוחר צנועו והנושך השם יתעלה ה'
 לו כלי מודה לנוכח הוא תוה"ק יקרה ונפניים וקוצ קחיה וכל קוחר
 ונוקודם נתן לב"כ רק שבע נאות ולא קיינו אותם ע"כ צדלותו
 ליתן תוה"ק ותר"ג נאות לבכ"י עם קרובו ולנען לא יתרחשו ארבע
 נודע לא נתן להם התורה לקחום פיהם החזיר התורה אל כל הארבע
 והרחה להם הדוגמא אלו הנאות אשר ידע כי לא לרלון ית' להם ביו
 לא תרלח לא תחלף לא תגנוז יתשבו הארבע שכל התורה הוא על
 דרך זה לכן לא ראו לקבלה ובאשר לומר להם כלעם ה' עוז התורה
 לענו יתן עמו הם כנו הקוחרים הישנים ה' יצדק את ענו בשלום
 יראן

יראו הנה צרכה והללחה צקחורה בזה ולמנינו לא יללח חונס כאשר
 נודע להם כי צלונת התוס"ק כל דרכיה דרכי נועם נחנודים וזה
 ונפז ונותוקים נודע רק שהקצ"ה הראה להם צראשית רק הדוגמא
 אשר חנה קוצה צעיכסס אז צלו צקענה לפני הקצ"ה נודע עשה להם
 ככה והקצ"ה להם ה' הציאו ספרי יומקין שלכם כאונור זכרו כל הצותיכם
 וני הם נתתי להם שבע נולות ולא אזו לקיינו לא כן הצותיכם של
 אלו הם קיינו את כל התורה עד שלא ניתנה והצן.

ואם כה יאור למרס נואור הנדרס הכ"ל הציאו לי ספר יומקין שלכם
 כו' כי תורה ה' תנוונה עלינו לקיים כל התורה ואם יחקר נולות
 אחת בעדר השלימות הנללה וזה דוונה לכפרי אחד שכל לעיר צער
 קובות לקנות אחריו לעלנו ויראשו הקוחר אחריו ונקחו לא
 תמות ונטי טקלים ואור לו הכפרי חנה אין צדי רק שקל אחד לכן
 גזרו לשנים ונוכר לי חלי אחריו וילחם הקוחר ויאור לו הוי סכל
 האם איך ידע זאת כי חלי אחריו לא יוללח נולות החג רק אחריו
 וכן הוא צקים הנולות התורה אם יחקר איש וולקיים נולות אחת לא
 כתוב ציה "תנוים" חונס כי כן הוא הלל אינו צקו האפשרית לאיש
 אחד לקיים כל התרי"ג נולות חף אם חלק שנים יח" לעל אין צידו
 לקיים נולות ונצקה תדוונות ונעשרות וכן נולות שליח הקן ונולות יום
 וחלילה אין ציד כל האדם לקיינום וכדוונת הרבה נולות אשר אין ציבולת
 לאיש פרטי לקיים אותם יען כי כל ישראל כגוף אחד ותנוה צאגודה
 אחת צאחזה ואחזה ושלום ולא נעלום אשר יעשה האחד יש חלק צה
 גם לחצרו ונחשצ באלו גם הוא עשה את הנולות הזאת צמועל ע"י
 האחרות האור צישראל חונס זה יתכן רק צישראל נפחת האחרות
 ולא כן צאחז"ע אשר כתוב צהם יתמדדו כל פועלי חון ח"כ לא יעלה
 ציד כל אחד השלימות הנללה ותנה רש"י כי (צפ' וישלח) כי ע"כ
 כתוב ציעקצ "נפס" ונעשו "נפסות" לתורות נתן כי ציעקצ תורה
 השלום ונחשצים כולם לגוף אחד ולא כן צעשו גופין מוחלקין ע"י
 הפירוד אשר ציכיתם זה שאנור האחז"ע ונה ראו אלו לתקצר יומר
 נאלו כלונור ה' לך ליתן לנו התורה צמותות ונה שיחקר זה ישלים
 רעשו והקצ"ה להם השם כי גדר השותמות לא יתכן אללכם כי צספר
 יומקין שלכם התיצ "נפסות" תדונו על אי-שלום וצספר יומקין של ישראל
 כתיצ "נפס" הנורה על האחרות ושלום והצן.

מלוקט מגדולי הדרשנים עם תוספת גופך מהעורך.

חג מתן תורה

נותן נעם לשבח על המנהג לאכול מאבלי חלב בשבועות.

נודע קצרת רכינו יוכה על חונר. שהוא חונק"ק הגם שכלה נודס ונינו
 נותר יען שנסתנה לדבר אחר ואולינן צמר השתא וע"י צנוג"א

ק"י רש"י הקטה עליו נוגני צבורות ו' שאנורו חלצ חידוש ונמני שדס

נעכר

נעמר ועשה חלב ונראה צעליל לחזקין צמר ונעיקרא וצח"י ונעק"ח סי'
תק"י וחמרים דברי רבינו יונה תכ"ל ונעמה נחיותא דחלב הוא נעום
לחזקין צמר השתא, והנה בשעת נ"ה נוצור צונדק ב' בתקנאו ליה"ג
ואננו ונה ראו חלו להמקדב יתר ונאלו והקב"ה תציצ למה הציאו
קמר יוחסין שלבם כסם קנזיאים בני ופ"י הגלוס"ק צבל י"טב לב
ע"ד קב' צונדק נ"י יתן עסור וטענה זה אצרהם שילא נעמח ונקה נעמח
עסור וכ"כ לריך האדם לעשות ח"י עסור וטענה אשר צעון כחחולל
ול"ב אין עיקר הינוק של האבות כי אם יחוק עלינו ויה שונטה ונעמה
עננו לעסור ופ"י הציאו קמר יוחסין "שלבם" בלונד יוחסין נלונטה
כסם קנזיאים בני קנלונד ויתילדו על נעמחותם צח"י לידה חדקת ונה
על נעמחותם לבית אבותם כמו שצו האבות יצ"י שמונים וק' חלונד
החמין לנעלה כי זכינו לקבלת מוה"ק יען כי הקציה דן אותנו צח"י
השתא ולא צמר ונעיקרא שח"י צוע"י ח"כ ונה שקבלנו חמורה נראה צעליל
כדעת רבינו יונה וסוף הטעם דחלב נעמר חגם קנזיקרא ח"י דם נ"י
חזקין צמר השתא שנסתמה לדבר הנותר וע"כ הנהגה לאכול ונחלב
חלב צום נתן חמורה והבן.

גמח' הרב הגאון גיטע יעקב בערגער זצ"ל.

א"ה צגוף החקירה אי אזלין צמר השמח או צמר נעיקרם לבחור
גמול ממורשת (בשי"ן נדה דף ע"ב) שחשי"ן ר"י יחוסב ללחמי
אלבסדריא שאלו לו בן טלמיט שחיהו אליבא אי נענא וחס"י נח
נענא ואין חי נענא נוכח דאזלין צמר השמח וילחמי לחמי צמחן
של לדיקס ונלחמי בי בבר עמר בזה הגאון צעל צית נחיר בסי' רע"ז
יע"ש חננס בן בעיקר קוש"י חננ"ל על רבינו יונה צבורות ס"ל י"ט
לונר צדק מלמול למנ"ש (צנצ"י נח"ת ק"י ליו) להוכיח דחש"ק צבורות
אזלי דלא כוצירי דק"ל דס' שניסלו אינו עוצר עליו (ננחות כ"ה)
דלשיטתו נקטר הסוכתה ונצ"ח דחלצ נומר דהלל צצ"ח אינו חקור רק
דרך ציטול וא"כ גם אי כינא דחלצ חקור נקוט דס' עכ"פ לא עדיף
ומס' ואינו חקור צציטול וע"כ דהשי"ן ק"ל דלא כוצירי וגם דס' שניסלו
עוצר יען דאזלין צמר נעיקרם אי"כ שפיר נקוט צר"ש ללחמי חלצ
נחלי"כ להלכתא דק"י"ל כוצירי ודס' שניסלו נומר שפיר קט דינו טל
רבינו יונה דאזלין צמר השמח ודוק היעצ ויש לחשדך עוד חננס מה
ק"ל חננ"ל נחשחרע ועוד חזון לננועל חס' יגזר ה' לחיים, העורר.
מסחים ק"ח חבל נודים צעלרת דצעי"ן "כנו" לבס ור"י יוס' שכיח
בו חורה ונדע קוש"י העולם נה זה כתיבת עעס להחמנה
צמננוג'ס ציוס שכיחנה חורה, אדרבה ציוס הנצחר הזה ראוי יותר
לשנוח צמנחת חורה עונג רוחי? והכ"ל דנדע מלוגמח ר"י ור"י (צילה
ט"ו) ר"א חונר או כולו לה' או כולו לבס ור"י חונר חלקהו חליו לה'
וחליו לבס ונעמה י"ל דצעלרת כי' דהעיקר הוא לה' וזה החירוט
חבל נודים צעלרת דצעי"ן "כנו" לבס כלונר אותו "לבס" יהי' רק קיפול
ועל

ועל זה נזכרה הלשון "כני" יען שצו נחמה תורה ע"כ העיקר החלק לה'
 "והלכס" רק צנחי "כני" ר"ל טפל והצן.

הרב סנחם מיועש נר"ו וויען.

מגלת רות

ויהי ציוני שמוע השופטים ויהי רעצ צארץ ורחמ"ל כל נוקים שנאמר
 ויהי אינו חלל לרה וזהו לרה? דור ששופטים את שופטיהם ול"כ
 ויהי זו שאלה הא' ונפחדם צקרא הלכה ויהי רעצ ויל"פ כי העשיר יענה
 נזות וכל העולם צעניו באמק וכעין צגלונו ונלעיג ונזזה ת"ח, לא
 יוכל לראות ציקר איזה איש כי חושב כל הכבוד רק בצעילו נצרה,
 צעצור בקטו והונו, והנה איש הוא לכל הפחות "גציר לאחיו" ונחזיק
 צרכי רצון דשלהי ונעניק ונעצור צרות נדיצה, וצעצור זה יחשוב, כי
 החוצה נועל על ת"ח לכרוע לפניו צרך, אז אינו רק לרה אחת חצל
 יש חכמים גצירים קנולנים, אינו נהנה ונכבדו והוא "דצר אחר" שאינו
 נעלה "גרה" לא יתן "אגורת" כסף ללונדי תורה, רק פיו יפער לצלי
 חוק לדצר על לדיק עתק זה לרה כפולה [א"ה] שנועתי לפרש צתלים
 "חלצנו קגרו" לעלות רק פיענו דצרו צגלות רחונת ללון ונתאי דעמח]
 ונש"ל ויהי ציוני שמוע השופטים ששפטו שופטיהם וחרמו אותם וזמר
 על זה ויהי רעצ צארץ שתיחם לנות צרעצ ולל החזיקו אותם ע"כ
 כאמר "ויהי" "ויהי" שכי פעמים כי זה לרה כפולה ה' ירחם והצן.
 טחו' הגאון מזרמ"א.

בהעלותך.

הגאון כ"י מר"ה ששחזה בוגם סופר פ"ב וצ"ל

מדריש והאקסוק אשר צקצרו התאוו תאוו ויצבו גם צני ישראל
 האקסוק אלו הלדיקים שנאמר אקפה לי שצעים איש וחזקי
 ישראל, יל"ם עמ"י הגוי כל העולם כיוון צציל חנינל צני וחנינל
 צני די לו צקצ חרובין כי כל העולם ונחמנקים צכות הלדיקים, כי
 הם אין ונצקסין לעלות שבר הנולות ונשאר זכותם לדורם וזה שאמר
 כל העולם כיוון צציל חנינל צני ונעצם לזה יען שחנינל צני די לו
 צקצ חרובין, ונחממק לעלותו צניעו ע"כ נהנים ונחכותו כל העולם,
 חצל איש הלדיק ה"י ונצקס שבר לעלותו אז לא ה"י נשאר לדור להנות
 צכותו כ"פ ונקרא קודם "לדיק אוכל לשווע נפשו" איש הלדיק רולה
 להנות ולאכול לשווע אז וצקס רשעים תחקר כי צחיה זכות יתפרנס
 ונש"ל והאקסוק אשר צקצרו אל הלדיקים, התאוו תאוו ורלו להנות
 ונחכותם וע"כ ויצו צני ישראל ויאמרו וי יאכילנו צקר ר"ל צחיה
 זכות נאכל לנו צקר אחר כי הלדיקים אלו חפלים להנות ונפרי ונעשיהם
 קטובים, וי יגן צעדנו לטוב לנו והצן.

פסוק ויהיו צני ישראל. צנוּדָר" חיצוֹת צנוּדָר נראה בעינינו ונאמן
העגילים והדובים ציאר כי נבואה צפ"ן שבת ל"ו נקומם ונעזר
ד"א ברה"ר ה"י ושם בדף ו' אורח אב"י צוען ש"אראל שריוֹת צנוּדָר
חשובה רה"ר וצוען הזה אין ד"א ברה"ר ונעמה כל מלנו שם"י נקומם
ונחויז שקילה רק עבור שם"י ישראל צנוּדָר וה"י חשובה רה"ר ע"ב
אורח ויה"י צני ישראל. צנוּדָר" והצן, והנאמן צנל טאגת אר"י אורח
לייטצ דרך דרוש לפי מה שהקשו בחוקי פסחים וכו' לרצה דלית ל"י
הואיל אי"ב צלחת כל ונלכח שבת הואיל וחזי לחולה ש"ס צו קבוצה
וחרלו דלא טבחי וקשה לר"א דק"ל בשבת כורסין עליש לבגות מחזין
לנוילה אי"ב לומר נקומם חולש עליש ה"י כינעל הואיל דחזי לבגות
כלי צרול לנוילה אונס מדבר דצנוּדָר לא יעלו וע"כ הקדים המקור
ואורח ויה"י צני ישראל. צנוּדָר" דלחולא כן לא ה"י הנקומם חייב ויחה
והצן, א"ה אם כי אין נסיצין את האר"י וי"ו חכ"י כנעיר"י כי בחוקי
יצוות ע"א צסס מדר"א כחצו דצנוּדָר ועלו רק לא פרעו וגם צלל זה
הרי שצט ל"י ועלו צביהם גם צנוּדָר ע"י דש"י צרכות על המקור כי
שנורו אחרתך כו' ול"ע.

פִּיֶאֶר עֵיד אֶגְדָּה. עֲמוּנָה צִוּרָה לְפָרֶס חֲצוֹ צִוּרָה שִׁמּוֹן כּוֹי אֶם אֶדֶם
חֻעֵה וּנְדִיךְ הִסָּר וּדְרָכֵי לֶדֶק צִיֵּר הַנֶּעֱלָה בְּחַצְמוֹת צִיֵּי אֶדֶם
אֵין רַעְתּוֹ גְּדוּלָּה כִּנּוֹ אֵיֶס הַחֻעֵה וּנְדִיךְ הַחֵיִים "צִוּרָה" עֵיֶם לְאֶגְדִּיל
חֲטָל הַנִּקּוּסָה אֵזֶה הַזִּכִּיר "צִוּרָה" וְעֵיֶם לֹא יִדְעוּ אֵיזֶה עֹכֶס נִיגֵעַ לוֹ וְאֶבֶן.

[illegible]

יורק אותו כי גם אחר סבב ה"י צעולם הוליד אותו עוד הפעם ולנורו
 תורה בנוח"כ כי ידעתי לנענן אשר ילדה את בניו כו' ושנורו דרך ה'
 ונ"כ זכה לשנורו עמו צ' פעונים ציוס לידתו וציוס שראה חכמותו
 ויראתו ונ"א ואלה תולדות ילחק בן אצרהם אצרהם הוליד את ילחק
 ר"ל אחר סבב ה"י ילחק בן אצרהם עוד הפעם הוליד אותו אצרהם
 לנור אותו תורה כאלו יולדו שנית ונ"א ה"כ גיל יגיל אצי לדיק גילה
 אחר גילה נוי שיש לו בן רשע רק פ"א שנח זו ציוס לידתו ואחר שנח
 תורה באחריתו לא בן אצי לדיק ג"ל יגיל שני פעונים גילה אחר
 גילה יולד חכס ינחם גם לעתיד שנחמו במולת.

לנשואין

הרי את מקודשת לי כדת משה וישראל

וארשתך לי לעולם וארשתך לי צלדק וצונספט וצחקד וצרחונים
 וארשתך לי באמונה וידעת את ה' [הושע קאפי] צ' הפעונים
 צנדבר [האמונה היא היקוד ואכן סיכה להללחת הזיוג אם איש ואשתו
 יקונו לבגד עיניהם ונאונרם ז"ל נח' אשה לאיש, אז לא יריצו ולא
 יתקוטטו וטלום ואהבה תמיד תשכון באהבה, גם אם לא תזרח עליהם שמש
 תהללחה עם זוית צבכמית, וענני הנולד וערפלי תהללחת תכסה את שני
 חיייהם, הכל יקבלו באהבה אחר כי תמה ונאמיים כי חיצים חילג
 ונתחלה ויאונרו לדבק קיז ולא יתנו עיניהם צמי שלמעלה נחם תהללחת
 זונות ציוס או צנונון וכל חליפות הזונות לא יכנו שללחת אהבתם
 כנח"כ לצדתי "אחות" כלם כנו שאדם אוחז את אחותו צין היא
 עניה צין היא עשירה צין שיש לה נעלות גופנית צין צהערס כן לריך
 לחיות אהבה צין איש לאשתו אהבה תמידית שאינו תלוי צדבר ואינה
 בטלה לעולם ונ"א וארשתך לי "לעולם" האהבה תדור ציניו "לעולם"
 הן "צלדק וצונספט" צעת יתה עמו ה' "צלדק וצונספט" הוא נח"ד והן
 "צחקד וצרחונים" כאשר ישפיע לנו ונקונו צכל הזונות לא יתקו פתילי
 צרית אהבה ונונו יען כי "וארשתך לי "באמונה" אני נאנין באמונה
 שלימה כי תקצ"ה נזווג אותנו ונחתו ילא הדבר נזהו נח' שאמר וידעת
 את ה' תמיד תח" צין עיניך כי ה' אונר ועשה וכנו שחוצת הישראל
 לקיים נלות תח"ק צכל עידן וזנון ועליו לעמוד צכסיון העושר וצכסיון
 העוני "צח" אהלל "צחלקים" אהלל כ"פ ודברת צם הן "צשכנך" צעת
 אשר אמה נופל והולך שחוח נרוב יגון ועוני הן "וצקונך" כאשר אמה
 עומד צחוק על רגליך על ידי העושר הנענויד^ל אוחך תמיד תהגה
 צתורה ותקיים נולותיה וזה שאונר החמן להכלה הרי את נקודשת לי
 "כדת ונשה וישראל" כנו שעלינו לקיים דת נשה צכל חליפות הזונות
 הן צשכנך והן צחקד באופן וצצח"י זאת אני נקדש אוחך כי צרית
 שלונו לא תופר לעולם והצן.

תולדות אנשי מופת

תולדות רבנו יחזקאל לנדא מפראג

המושך:

רבינו יחזקאל ילא לנגד הכת ש"ל י"ש זכרנו כחוצ על הגליון גדול
 אשר נודי שנה בשנה לזה להכריז אותו צליל יוספים טרם עמודו
 להפיל הפילת כל נדרי צחוק קהל ועדה צה"ל "לכל המוקמים
 והפוסעים יש תשובה חזן ונאלה ונערו"ל הש"ל י"ש ונחזיקים צטיטתו
 וצגלל הדבר הזה התנגד רצינו אל כל חנויות התפילות של הנוקוצלים,
 כונו את י"י רלון שצחקיעה שופה, וחלוניו הגלון ונחזיקים צטיטתו
 תשובה ונאלה ח"א ק"י ח"י כתב וז"ל ונעיד אני עלי טענים וארץ
 שרליתי אחד ה"י רולה לצדך על אחרוג הנהודר של רצינו הגלון
 האונות, ובאשר ראה שאותו מלכני אונר יה"ר קודם נטילת לולב לעק
 ורגז ואונר צקלף גדול האונר יה"ר ח"י ונכיה לצדך על אחרוג שלי
 ולא הכיחו לצדך, ועל שאלת תלמידיו אם יוכל להשגיח צהפילת צריך
 שניה את הווליס ולא צר אלהין קוויכאל לאשר צכאן ונאלה הש"ל י"ש
 רנון לשטיטתם, השיצו רצינו כי לא את זה צלצד רק כל התפילה
 יוכל לדלג.

רבינו יחזקאל צתשובותיו הורה לחתיר גלוח צחוה"נו אם גילוח גם
 צעיו"ט ע"י פועל עני כדעת ר"ת והקיסוהו רצים ע"ז צתשובות
 להעצירו ונדעתו זאת וכי יחזור ונחוראחו זו. חולם רצינו לא ציטל את
 דעתו וצתשובתו ע"ז להגלון ונח"ה לעני"ל חצ"ד דק"ק ח"ש (נח"ח
 ח"ה ק"י ל"ט) הוכיח לנגד עיניו כי אדרצה עוד ונלוח קעציד לפרסם
 את החיתר גם להגלון הנוסורקס ונח"ה שחול חצ"ד אונקטרדאם כחוצ
 כדצרים אלה ונפיללל שם ענוו צגוף הדין וקיים. בי כל ח"י ונח"ה
 האונות ליתאונרו ונשנ"י, ועל נח"ה הגלון הנ"ל חליו "הלל יחזקאל
 חול למופת הדור ונחילת הכרם שפסלה אונורים לו גדור" ע"ז ענת
 לו רצינו חנה הגדיל צצצחי נח שחין צי ואני צן כפר חצל גם
 צחוראח זו לא עשיתי כ"א לגדור ולא לפרון ולא ונצטי"ל צונקווי
 שחוררים ונחשחת הזקן צתער וכל האונות חסודים השצענום
 צנקיעת חפץ על זה וצנוועד הלכו צלנעה לאונותם נכרים וחיו נשחיתים
 צתער כי הנכרים ח"גם צקחים לקפר צונקיעה וח"כ פרכוס החיתר
 לגדור ולא לפרון פקץ (נח"ה ח"ה ח"ה ק"י ח"ה) גם הגלון חיד"א
 צסם הגדולים כתב צזה"ל כודע ציודא שרית על די טורים חצר
 הגלון ונחזיק יחזקאל קג"ל לכדא זלח"ה ויש לו עוד תשובות כ"י
 ותשובותיו וניסודות על חדני הפלפול והצצרה חריפות וצקיות ומרצין
 חורה ציטראל צקפריו וחלוניו ואם צענין גילוח צחוה"נו ח"י יקו
 ונח"ה חכמם צחכונתו יכיר ונקסריו כי רצ ה"א ונפיללל ונגדור" הדור

גאון עוז תהלת ישראל וגדול כבודו ודי צום ואוזן ונלין תצחן ואלו
ראה הדיד"א את הכוזב ונהי"ת והתקוותה שהטיב רצונו להגן בעד הוראתו
זאת היי נקבל דבריו באהבה עלי קמק.

סוף יבא בחוברת הבע"ל.

דורש לפרקים

ר' דוקא בן הרכינס אוונר טינס של סחרית ויין של להרים וסיחת הילדים
ויטיצת צחי כנסיות של עוני הארץ ונולידין את האדם ען העולם (אבות
פ"ג) כעיס לחיך פ"י הארון ווהר"ס פולק כי צוהג שצבולט לעשות
עצודת ה' צוהירות ומפזון יולאים וצוהלים ודחופים צוהירות והתכללות
שוא צוהרים קטרודים צוהש ונחן ולא חרשנו עחם להאריך בעצודת הקודש
ואס כי צוז עוד לא ילא בקי צדיקס עוד גס צלא זה הרי וועטיהם קוהרים
דצריהם ואך קקר צפיהם כי הלא עייכנו הוואות איך כי צפחית יס להם
פכאי רחמן ליטן צאין ונחיר ונטייע וניד אחרי קוום וננחם ונחמללים
מוטיפים צוהירות רב כי אין להם פכאי ואח"י סולך לחכול קעודת סחרית
ונחליך צפערותו ויס לו פכאי די ופותר וכאשר יגיע העת לצרך צהוי
חוטף צוהירות כי אין לו פכאי, קוב סולך לצחי כנסיות של ע"ה וסס יס
לו פכאי הרצם ליטב צקור וקמקיס כוהם קעוה ואיך לא יחדל לצ חיס
צזכרו כי צענדו ציום הדין יאכלו אוהו "להכחשך" היי לך פכאי ולעצודת
ה' לא היי לך זון וזה ונצולר צוואונר הסכא צנושא דרוטנו [ועי לעיל
צפ' צוהר צפ"י הגוהל על וקרא קדש וסיי וקמר צני ישראל] וסצן.

יידיש דייטשע ערקלערונגען.

המהלך בדרך ושונה ומפטיק ממשנתו ואומר מה נאה אילן זה מה
נאה ניר זה מעלה עליו הכתוב כאלו מתחייב בנפשו.
דיא מפורשים ערקלערען דיעוע משנה דען בעקאנטליך פאן דען
שאנהייטען דער נאטור קאנגען וויר אויך דיא גרעססע אונד
אללמאכט גאטטעס ערקענענען וויא שאן דוד המלך זאגט כי אראה
עמיך ווען איך בעטראכטע דען היממעל אונד דיא שטערנע דיא דוא
ערריכטעט האסט דארויס שליעססע איך אויף דיינע אונערמעסליכע
גרעססע, אבער וויר ישראל דיא איינע תורה האבען וועלכע אונס
דיא גרעססע אונד דיא ערהאבענדייט גאטטעס לעהרט, וויר זינד
גיכט אנגעווייעזען, אונד איזט אונס גיכט נעטיג פאן דער נאטור דיא
אללמאכט

אללמאכט נאטטעס צו שליעססען. דאסס מיינט דער תנא, המהלך בדרך ושונה ווער אויף דעם ווענע דעם לעבענס געהט אונד תורה לערנט ומפסיק ממשנתו אונד אונטערברייכט זיין לערנען אינדעם ער זאגט מה נאה אילן זה מה נאה גיר זה איך קאנן אויך סאן דער נאטור צור ערקעגנטניסס נאטטעס געלאנגען מעלה עליו הכתוב כאלו מתחייב בגמשו דעם רעכנעט עס דיא הייליגע שריפט אלס פערזיג דונג אין זיינער זעעלע.

דער גאון כתב סופר ז"ל גיעבט איינע אנדערע שאהנע ערקלערונגען צו דיעזער משנה, דען אום פרנסה צו זוכען מוטס אונד איזט געצוואונגען דער מענטש מאנכמאהל אנווילקירליך זיין תורה שטודירן אום אונטערברעכען. ער מוטס אינס פעלד געהען מיט דער לאגיק דעסווירטשאפט זיך בעשעפטיגען מוטס פפלאנצען בויען אודגיל אום זיך אונד זיינע פאמיליע צו ערהאלטען, אבער עס מוטס איהן אים הערצען וועה טהון, דאסס ער דיעזע צייט ניכט תורה לערנען קאנן ער מוטס דענקען איך האטטע גערגע אויך דיעזע צייט גערנע צום תורה לערנען. פערווענדעט אבער וואס זאלל איך מאכען, איך מוטס דאך מיר מיינע פאמיליע פרנסה זוכען, ווען דער מענטש ריכטיג זא בענקט, דאנן ווירד איהם דיעזע צייט וועלכע ער צור הערביישאפטונג זיינער פרנסה פערווענדעט אונד וואהרענד דיעזע צייט קיין תורה לערנען קאנן ניכט אלס זינדע גערעכנעט דען אונס רחמנא פטרה ווען אבער דער מענטש בייא דער פערריכטונג זיינער לעבענסבעדירפניססע נאך איינע פריידע האט אנשטאט געוויסענס ביססע זיך צומאכען דאסס ער קיין תורה לערנט, זאנדערן איין פערד גיינען האט אינדעם ער זאגט מה נאה אילן זה וויא שאהן איזט דיעזער בוים מה נאה גיר זה וויא שאהן איזט דיעזער אקקער דעם רעכנעט עס דיא הייליגע שריפט אלס פערזיגדונג, אין דיעזעם זיננע הערטע איך ערקלערן דען פסוק אין תבא תחת אשר לא עבדת את ה' בשמחה דאסס הייטט דיעזע שטראפע ווירד איבער דיך דעסהאלב פער-

צ'מנד ירחים

האנגט ווערדען ווייל ווען דוא נאמט „ניכט“ געדיענט האסט ווארסט
דוא נאך פאללער פריידע אנשטאט עס דיך שמערצען זאללסט דאס
דוא השם ניכט דיענען קאננעסט הי' יטהר לבנו לעבודתו אמן.

אֲרֵנוּ מִכְתָּבִים

השואל אריות ונכה סדרשכים "לענווד צעת סדרשקה וחיא לסיפך עסנוואר
צוואחז"ל צעעת שחכם "יושב" ודורש וסעס שוועים לו הקנ"ה
ווחל לסס כל עונותיהן ווחס כראה צעליל סלפסים ה"י סנוכה ססחכס
סדרשן ה"י "יושב" ודורש ווחס כסחכס כעת סנוכה? וזכרי ראי'י צוס
סחוס סלס כי סקרט ססדרשן ה"י דורש ספרי עססווסיו וסדרשקה ה"י
כולו סלו סז ה"י יושב ודורש, סצל כעת ססדרשן סקר סול דורש כצר
"סוור" צקפריס סז לס ככון, וסל וון סכיווסקי ססדרשן "סוור" וסדרשן יס"י
יושב. --- סאייר סקר ערס לצקס זכוס על ערזי ססורס ססנצרכיס צרכס
ססורס סקר צסר צכו וכל סעמיס וססן לסו סל ססורס סלס סללס סיל
צרכס לצטלס כי צספקירס כיסל לסו? סין כסן לס דרזיס וסל יער, סלס
כי עיכיו ססרוס כי ספוסעמיס סללו רק צילרי ככריס יססיקן וסורסינו
סקרוסס זרס לסס, ויצרסו וססורס כונו ססר וון ויסי כועס, וסעסס כי
כל וסנחסס רק לדווס עלווס לכל סגויס ועוסיס מעסס קוק, וסלו סיו
סגויס לוורדיס ססוס"ק סז גס סעס סיו מוכרסיס ללוורס מוילס ססיר
ווצרכיס צסנחסס רצס "וססן לסו" סל ססורס וסל לגויס כי סלס גס סס
סיו לריכיס ללוורס ירסס ס' צעלצון סורסו וירסס. השואל סרוס ססלסו
וידע, ססור צונין סלויס לגלגלוסס? סכרי סעועסי צסס וון ס"ס דוססכס
סיכוק צסכי רססיס סלל דזס סיו ערפס וסיו ס' י"צ סודס כווצור צצכורס
וע"כ ציטראל ססנוכו ווצן עסריס וועלס ליסל צוילסוס צססי רססיס וסס"כ
צלוט ססנוכו ווצן סודס ססיר סיכס סקסס סיווכו סיכוק עס צ' רססיס
לסקיס ע"כ לס ססור צלויס לגלגלוסס ורסס"ס ס"י.

שמחה'ל יו"ט ד'הוראמר

המערכת מברכת בברכת מו"ט את הני המושלם במעלות ומדות נכבדות
והמו"מ בחי"ש כמו"ה שלמה שפיטמן נ"י משוב טארנא-מארע יע"א לארזשיו.

שנת	אבני זכרון חדש סיון:	יום
תקס"א	הגאון ר' יעקב טענטון שמטיווקא	ג'
תקכ"ב	הרה"ק ר' ישראל צעטער ווועזניצער	ד'
תקע"ח	הגאון ר' וואלף באסקוויטץ באנהאלד	י'
תר"ס	הגאון ר' טעוואל ראזענבערג אונקדארף	י"א
תרנ"ד	הגאון ר' שלמה שפירא וווקאטש	כ"א
תרס"ו	הגאון ר' יודא אקאל קערדאטעלי	כ"ג

קונדמאכונג.

וויר זעצטען עס צור אללגעמיינען קעגנשטאנד וואס
וויר אייגען גראססען לאגער האבען פארן אלטע אונד גייע
כשרע וויינע אויך זאל פאסע צעהניג מארגענער אין אללען
נאכונגן וואוויא מאגארא ערמעללעך ריזלינגע מיטקאד
מעל מעמעצע. פון מאגאמאליערס אין יעדע פאסטער
גראסע צום אללער בילליגסטען טאגס פרייז אין אונד
אונד דעמאל אויך אפערירען וויר אונזער גראססען
שפירטוס לאגער וואו אויך שלעכטעס זאל פאסע אפי
למהדרין אין יעדע קוואנטא. וויר ונד בעשטערעם יעדען
קונדע מיט דער גרעסטער פינקטליכקייט צו בעדיינען
אונד אויס צופאלנען. איינע בעשטעללונג געניג איבער
דעסטען איבערצייג צו שאפען. דיא קארעקטעס אונד
פינקטליכקייט וואו אונזער בעסטער רעקלאם.

Gebrüder Feiger Wein und Spiritushandlung
SIMLEUL-SILVANIAI

צימער-מאהלער.

עוממיהלם ווינע רייכע גייערמאטע מוסטערן מאדערן אונד שטען

בילליגע פרייזע אדרעססע:

Schwarz Andor Str. Col Jacobini (Váradomb utca) 14.

הלבבון ירחון לדורש ואגדה יופיע בכל חודש בעריכת חוב המון הדרין
המאזין משה אלכסנדר לימא וויינמאכונג בבראסיא
בו יבא (א) דרשות שלמות על כל שבתות השנה ולמקודים מי (ב) דרשות
שלמות לדבר העמו נרית מילה פהג בר מצוה חפזי מי (ג) מאמרית שלמים להאמר
חסוקי חניך ומאחזיל (ד) מאמרית קצרים חיים חזקונים ורעיונות אשר הועקן
שבתם העיקר בלדור וי יבא ברארית למדעית פליטים ברארית חרשים עם
שנים מחיר חתימה לשנה 3 דאלר העשרת. מקייט דבר דור ודלשגור לשלם
מסע חרשים ודרשותם ודמיו אדרעס.

Rabbi Lipa Weisblum, 342 East 3rd Str. NEW-YORK.

! ביטורת' ספר'הרש"א

ספר כנסת ישראל על מטי אבות יקושים ממכמה מאות וספרים יצא
בקרבו דרושים נחמדים פשטים ומיושנים ומשלים

נאים, ומוטרים מועילים נדפס עם המדרש שמואל ופרש"י ז"ל והוא
כמעט ספר מיוחד על כל משנה ומשנה. גחון מאד לרננים דורשים
ומשפלים, ולא נדפסו דק במספר מצומצם, וכל הקורא זכה, והרצה
ליבות הם יפנה ישר אל המחבר הרב ר' ישראל גאלדמאן בראסווארדיין.

Rabbin I. Goldman ORADEA-MARE Str. Saguna 19 Romania.

ספר התורה והתלמוד הקורות עמוקות, בנאומי המשנה והתלמוד
מאורי אור התלכה והאגדה מאת הרב המפורסם

מ"ה דוד גאלדמאן בע"ה ברעין.

ספר תמדי אפרים חר דברי אגדה לעתים ולמועדים ורשות
והספדים וחיש שמעתתא על איזה סוגיות
השם חברו הרב הנאון המופלג כ"ר מ"ה חיים אפרים באלאימי
ראב"ד בק"ק מארנאליא תע"א.

פאמאוראדא צענמוראל

קאזינצי גאססע נומער 22 ! שטאק

פאמאוראדאדען אין קונסטפאלער אויספיהרונג אויסער דעם בילדער
פיר רייזעפאסטע אונד פיר דיא גייעסטע געזעצליכע לעניטימאציאן
צו בילדוסטען פרייע אין דעמאנען פאללע איין אין איינע פאר
שטונדען עלרעדינסט אויף גאנצע געהע איין אונד צו פאמילליען
אויפגאבען צינס ווייז וויא איין אויפס לאנד.

ביסטע דיא וועהרסטען גלויבענסטענאסטען אום אונטער-
שטייטצונג מיינעם אונטערנעמונגס. צייכע האכאכטונגספאלל

יודא פריעדמאן.

Fotograf „CENTRAL” Fényképész, Satu-Mare

Str. Stefan cel Mare (Kazinczy utca) 22.

מגד ירחים

יוצא לאור פעם אחת בחודש

מגדים חדשים גם ישנים ביאורים ופירושים בדעת קדושים
לכל חפציהם ודושים על פרשיות החורה יפוצו אורה וגם על
מדרשי חכמול האהובים. כוויות מחוטבים ודושים לכל חפציהם
בזמניהם. פליגים יקרים מפי סופרים ומפרים בעזרת יוצר הרים.

מאת

יוסף חיים הכהן ווייס

מחירו לשנה מאה וארבעים לעי. לאמעריקא ב" דולריה.
למשעכ"א 30 כתרם ומעך זה בשאר ארצות.
מחיר מודעות כפי גודל השטח. מחיר גלין בודד שנים עשר לעי.
מחברים השולחים מפריהם יתפרסמו בהירחון.

MEGED JERUCHIM

REVISTA LUNARĂ TALMUDICĂ-ŞTIINŢIFICĂ.

REDACTEUR :

JOSIF VEISS

ABONAMENTUL ANUAL

L. E. 1.10

REDACŢIA ŞI ADMINISTRATIA

SĂLMAR, Piaţa Lăfăltăteii 14

Conz. Rabbi Ig Klein, Sălmár.

ארכהאדראקס כשר ואסטהוויז.

דיא צוויי זאמער-פרישע נאך באיא-מארע (נאדיר-באניא)
קאממען זאללען אנבעדינגט אויפזוכען דיעס גאסטהויז וועלכע בע-
ריהמט איזט דורך זיינע פארציגליכע ריינע אונד שטרענג כשר
שפייווע, טאגליך פרישעס פלייש, פרישע מילך, מאססינע פרייווע

אונטערטעלבאר דער קורדוואלדעס, Str. Veresvizi ut No 16

אבאנענטען פארציגונגען ווערדען אויפגענאמען ביא

Gersch Mör, BAIA-MARE Str. Dr. Lucaci (Felsőbányai ut) 26

Die Weltbekante אחרונים לילבים וודיסים Exportfirma
HERMAN RATH TRIEST welcher schon mehr als 40 Jahre
von die Griechische und Palestinaer אחרונים Produzenten
in Triest ein Comissionslager besitzt und an die von alle
Weltteilen zum einkauf nach Triest ankommende Engroshändler
verkauft. Eröffnet in BUCAREST im Monat אלול sowie im
vorigem Jahre einen Engrolager von אחרונים לילבים גרינעס
באדיינערדער אונד גרינעס געוועהלטע ווא אויך געבוידענע טראקענע וודיסים.

Anfragen bis ריז אלול sind zu richten an seinen Sohn

JOSEF RATH

Südfrüchten et Colonialwaaren Engrosgeschäft,
SIGHETUL-MARMATIEI.

באדירטארנא-מארע.

דאס שאן לענגסט אנערקאנטע קורארט וועלכעס פאן דען
בעסטען ארצטען אלס פארציגליך עמפפאהלען ווירד בעזאנדערס
פיר מאנענקראנקהייטען בלוטארם אונד פערשיעדענע ליידען אלס
בעווערסטע הייל-באד שטענע ציטמער, נוסעס שטרענג ארטה, כשר
נאסטהוויז ביללינע פרייווע, בעטהוויז מיט ספר תורה אים הויזע, אללע
אנפראגען בעאנטווארטעט.

Wlw. Friedmann, TARNA-MARE.

צימער-מאדלער.

עמפפיהלט זיינע רייכע נייערסטע מוסטערן מאדערן אונד שעהן
בילליענע פרייווע אדרעססע:

Schwarz Andor Str. Col. Jacobini (Várdomb utca) 11.

מגד ירחים

יוצא לאור פעם אחת בחודש.

כולל מגדים חדשים גם ישנים ביאורים ופירושים בדעת קוברים לכל חפציהם דרושים על פרשיות התורה יפוצו אורה ונו על מדרשי חכז"ל האהובים בזויות מחוטבים דרושים לכל חפציהם בזמניהם פנינים יקרים מפי סופרים וספרים בעזרת יוצר הרים.

מחיר מודעות כפי גודל והשטח.
מחיר גילון חודש 12 לעי.
אדריססה לשליחות וז"ח ובטעות.
JOSEF WEISS SATMAR,
Piata Latinitatei 14.

מחירו לשנה בארצנו 140 לעי.
במשעכאסלאוואקייא 30 קראנען.
באמעריקא 2 דאללאר.
ערך מאת
יוסף חיים הכהן ווייס

קרח

הגאון כו' מריה עמרם בלום אויפאלא.

ויקח קרח לקח את עלונו ללד אחד כו' עינו העטתו ראה שלשלת גדולה יולדה ונונו שנואל ששקול כנגד נקס וחסדן ולא ראה יפה שנועתי צסם סגלון חכ"ל לחות יפה עפ"י ונחמ"ל (יונא כ"צ) אין ונענידין פרכס על הצור חל"כ קופס של סרלים חלוי לו נחמתי קחם חזוח דעתו עליו חונדים לו חזור לחמור"ך חל"כ יקסס לכחונס של קרח שפקס ה" צסס ה" יודע זאת וליך ה" חסן להיות פרכס חל"כ ה" ניוח"ך צלי שוס דופי ולינו חלוי להיות חל"כ נשח"כ נקס חל"כ צו שונן פקול שלקח צתו של יתרו לחסס חל"כ ח"נו הסעססו טחלס צרוס"ק שנואל יולד ונונו נחס דן חל"כ להפרכס להיות צו שונן פקול חסר שגס צנואל לא רחס שונן דופי חונס צלונת לא רחס יפס עי שנואל יכול להיות פרכס חסר חל"כ נכד לקרח ולין לך קופס של סרלים גדולה ננו וקרח שסח ח"צ חס"כ חס"י לקח את עלונו ללד אחד וססן.

דרוש.

פליאה נח רחס קרח לחלוק על נקס חל"כ שסעלס הסכורס וסליון חל"כ דסספורססס כחצו דנחס"כ חלק קרח על נחס וססס סעסס חס חסדן לכסן גדול וק"ל כסן שסגו צצצורסו סקולס חל"כ חסדן שסגו צס"י שוס פקול לכסן חך צלונת כו' חס"י דכונת חסדן ה" לכסנח וגדולס עצירה לכסנח כנחמ"ל צסכר סקדנח סצכירה לכסן חלעירה

העצירה זכתה שילאה ונונה ד' לדיקים ונשום דגדולה עצירה לשונה אך זה הליא אי אונרינן ים אס לונקרא או ים אס לונקורת דאי אונרינן ים אס לונקורת ובכסו כתיב ונוילא העשה דפויר אינו נוהג כנשים איב קסה איך עצרה על הלוא דלא תגלה עדות אצין דלי' דחתי עשה ודחי לית כיון דלי' צענין אחר דז"א כיון כנשים פטורות ופופיר שז ליכא עשה כלל וע"כ דגדולה עצירה לשונה אצל אי אונרינן דיש אס לונקרא ובכסו קרינן איב גס נשים חייבות צפופיר שז ליכא הוכחה דגדולה עצירה לשונה ד"ל הא דזכתה שילאה ונונה ד' לדיקים יען דעלית. ודגה הא דחלצ נותר ילפינן צ"כ פס' כבורות ונדאסרה רחונה צ"כ ש"נו דחלצ לחודא נותר והקשו העולם דלנוא חלצ לחודא אקור ונינו הולרבה התורה לאקור צ"כ לענין טע"כ דבשאר איקורין לאו דאורייתא ונש"כ צ"כ לכ"ע טע"כ ונה"ת ועכ"ל דגס צשאר איקורין טע"כ ונדאורייתא דילפינן ונגעולי נודין ואוננס קסה קוסי' העולם דלנוא הא דלותה התורה להגעיל כלי נודין ונשום חששא דצ"כ ואוננס אי כינוא בדעת הרונצ"ס הנודע דספק ונה"ת להקל כיחא שפיר דילפינן טע"כ ונגעולי נודין ונוילא אי כינוא בדעת הרשצ"א דספק ונה"ת לחונורא נקתר ונחונתו הילפותא דטע"כ ונגעולי נודין ושז לא שנועינן כלל דחלצ נותר ונצ"כ וע"כ דילפינן ונחא דהאכיל אשע"ה חלצ לנולאבים שחשז אוחס לערצייס וקסה דלנוא ה"י ונחלצ בן פקועה ועכ"ל דאצות קודם ונתן תורה ה"י להם דין בן נח וחלצ בן פקועה אקור לצ"כ הנוורס וזה דאי אונרינן דאצות קודם ונה"ת דין צ"כ להם ושז ולינן ללונוד דחלצ נותר ונאצרהס שז ים לוונר ספק ונה"ת לחונורא אצל אי אונרינן דיש להם דין ישראל ושז לא שנועינן ונאצרהס דחלצ נותר וילפינן רק ונצ"כ וע"כ דספק ונה"ת להקל ודוק היטב.

ונודע וי"ש ונחרי"ט דהפלוגתא אי ספיקא דאורייתא ונה"ת או לא תליא אי אונרינן ים אס לונקרא או ים אס לונקורת דאי ים אס לונקורת ו"וולות" כתיב ונוילא חייב אסם תלוי אפי' על חתיכה אחת וע"כ דספק ונה"ת לחונורא אצל אי ים אס לונקרא ונולות קרינן ושז אינו חייב אסם תלוי רק בשתי חתיכות וע"כ דספק ונה"ת לקולא. והנה הנומו' כתבו דמטא של ראוון ה"י שלא קיים כיצוד אצ (גבי נעקה צלה) אוננס אי דין צ"כ להם אין אצות לצ"כ וע"כ דדין ישראל להם וספיר נטל ונראוון הצבורה והסתא יצואר הנדרש כיון שראה קרח שיעקב נטל הצבורה ונראוון וע"כ דדין ישראל להם ושז נקתר הלינווד ונאצרהס דחלצ נותר וע"כ דילפינן ונצ"כ ונוילא ונוכח דספק ונה"ת להקל וע"כ דיש אס לונקרא ושז נשים חייבות צפופיר וא"כ נקתר הוכחה ונצות לוע דגדולה עצירה לשונה ושז מטא אהרן ונוילא אינו ראוי לכהן ע"כ חלק על ונקה בזה ודוק היטב.

הרב אי"ש לבית יעלין גר"י.

א"ה אפי' אונרתי צחפזי למרק קוסיא העלונה כנווצא לנעלה לדעת

לדעת רש"י דטע"ב לכו דאורייתא איך נזכר דחלב ויותר נדאקרה רחונא צ"ח דלנוא ונלד טע"ב דצאח לכו דאורייתא וכו"ל דרש"י צחולין ל"ז כתב דט"ב טע"ב ל"ד דגמולי עכו"ם וכו"ל צ"י כחוציט הצאים כאחד וליכא כלל נזכר ויכ"ה חונם נודע קוש"י הצולם איך נזכר טע"ב ונ"ג דלנוא לוחה המורה להגעיל נחשש צ"ח כלומר דהעכו"ם צל זה חלב והישראל יצל זה צר וכו"ל דלכאורה נודע לוחה המורה להגעיל לדעת הפוסקים דאין נצטלין איקור לכחלה רק דרצן הלא צידם לצטל צאח כלים חונם כזר נודע דצ"י חוצ"י דצ"צ צ"צ לכ"ע איקור לצטל ונ"ה חונם זה תיכא חס החשש נקום ציטול איקור נשאי"ב חס צאח איקורין טע"ב ל"ד רק המורה לוחה להגעיל נקום דלנוא צל זה העכו"ם חלב שוב מהדר הקוש"י לדוכתא הלא צידם לצטל צאח כלים כיון דצדין הימר היא והצן וזה תיכא להאנות דחלב ויותר נשאי"ב לק"ד דחלב איקור שוב נקתר הוכחה דטע"ב דאורייתא ונ"ג דלנוא לוחה המורה להגעיל נקום צ"ח כיון דאין תקנה לצטל צאח כלים נפאת דאין נצטלין איקור לכחלה ושוב לא הוי נשרת ונ"ג צ"י כחוצים וא"כ צק"ד דחלב איקור גם רש"י נודה דטע"ב דאורייתא ודוק נאלד כי קלרתי צאוניר.

העורר.

הגאון כ"י מהרש"ם וצ"ל.

ב"ר קרח שפקח היה ונוטעני הארון ה"י ונה ראה לחלוק על ונשה רבים ראו כן חנהו ונה הלשון חונרת ונוטעני ארון ה"י ? הכי נצור ש"ה ונוטעני הארון זאת חגרום שלא לחלוק על ונשה ונה ענין זה לזה ? וי"ל עמ"ש ונה"ש חלגזי צפירוש וקרא קודש הנועט ונכס כי הצדיל חלקי ישראל כו' וצקשתם גם כהונה והכוונה עמ"ש הנודע דשצט לוי ה"י פחות ונשאר השצטים יען ש"ה קרוצים להשם ית"ש וה"י הארון וכלה זהם ונ"י ילקוט ישעיה רנ"ח צסם תחמונא ונש"א הנועט ונכס ר"ל ונה שאתם ונוטעני הטעם יען כי הצדיל חלקי ישראל אתכם כו' וצקשתם גם כהונה הלא תנועטו עוד יותר יע"ש ונש"א קרח שפקח ה"י ונוטעני הארון ה"י איך ראה עוד ככהונה הלא צענינו ראה שהארון ה"י וכלה צצטו ולנוה זה יבקש להחקרב יותר והצן.

פסוק כל העדה כולם קדושים וצחוכס ה' ונודע תחנשאו על קהל ה' חנשי דורנו דור כחור דו"ר שו"א חונרים כי אין חפץ ה' צפעולות הנולות רחונא לצא צעי שלבו י"ה טהור ונה צלע לו כי נעצדנו צנועשה וזה ה"י שאלת הרשע ונה "העבודה" הזאת לכס כלומר עבודה היולות אך ליותר צענינו והנה ח"ב אין לורך לראש ונונה"ה חונרה דרך אחרי שרק הלצצות דורש ה' והוא חוכן כליות לנוה לנו רצ' אחרי שלא ללדקה תחשצ ונעשה הנולות ונש"א קרח כי כל העדה כזר הגיע לנועלת קדושים"א חס רק צחוכס" ה' צקרבס וכלצס ונחשצותס

ה' אף אם לא יראה לעינים איזה נועשה וא"כ נודע "תתנאל" הלא הנשיאות שלכם אך לנותר ללא תכלית כלל והצנן.

מח' הרב הגאון מהרי"ק פ"ב.

הגאון כו' מר"ה משה פולק זצ"ל

פסוק אל תפן אל ננחתם לא חנוור אחד וזה נשאתי יל"פ דרך לחות ונוקרי כי יש אנשי שמן אשר ישאלו להנחיה צאין עול צבמו ויסיונו תחבולות להצאים ריחו והקיצה לפענוים כי כלצים ועזי נמש הם עכצאל דשביצ אדינאל ואם יצא פורים ונוועד ורגל אשר הנונה צתפולות ישראל לשלח לרצ נדצה ואשר לא ישלח לצוז הוא ועתה ונה יעשה הכילי הזה אם לא יאצה יתן ישים תחבולות לשונאלו ופעור ונכלום והנה איש בזה יש לו עב"פ קלת התכללות שקונלותו גרם לו לעורר ונחלוקה על הנונה"ג אך יש אנשים אשר גם צשלוונם לא יתנו ונכיקם ועב"ז ונעוררש ונחלוקה על הנונה"ג לזה אין שום התכללות כי אין לו שום קיצה ופעט הלא יוכל להיות צשלוונם וצכ"ז לא יתן וננחה לכאורה מכל להלדיק דתן ואצירם כי נקיצת שלא רלו ליתן "וננחה" לנורע"ה רלו לעשות קטפות עונו חונם זה אינו כי נורע"ה לא לקח ונתנות ונשום אדם אפי' נחשוצים ונכ"ס נוספלים כדתן ואצירם ונש"א אל תפן אל "וננחתם" אולי נשום וננחתם אשר לא יאצו לשלוח לי עשו כן ויש להם התכללות כי כספם השיאם ז"א כי לא חנוור "אחד" וזה "ר"ל אפי' וכן "הנחיה" והחשוב שזהו וא"כ רק זדון ורשעות לצם גרם. וזהו יל"פ צדק לחות תירושלנו צרכות על הקרא צרכות ה' דרכי איש גם ארציו ישלים. אחר כי ננחיר חנוור זה תכלצ דהקשה לו לר"ו איך אפשר להשלים הארץ עם וני שרולת ה' דרכו הא ארצו של הלדיק הוא הרשע ושונאלו עצור לדקתו וננעשו העוצים ואיך יטה ה' לצו לאהוב הא הצחירה חפסית ע"ז חנוור זה תכלצ אשר לא ישאלו עצור לדקתו רק שהוא כלצ ונוצק עילה שלא ליתן והצנן.

הגאון כו' רב שאול בראך נר"ו קאשוי.

מסורה ד"פ יפרח ונחה יפרח (ג) לדיק כהנויר יפרח (ג) יפרח ציוני (לדיק ד) יפרח כשוננה יל"פ עפ"י ננחיה"ל לדיק וטוב לו זה לדיק צן לדיק ורע לו זה לדיק צן רשע וזה יכול שכתו רק צעו"צ ונודע כי עץ החנוור אינו עושה פירות רק לאחר שצעים שנה ואח"כ לדיק "כתנויר יפרח" שם רנוז כי הלדיק יאכל פרי ונעצדיו רק צבלות יוני חיו שצעים שנה כלנוור לעוה"צ ונודע כי על חילן קרק לא תגדל שוננה רק על עץ חסוד ואנוורו הננושלים על קוליס לא תגדל שוננה וע"כ יש להנחיל "השוננה" ללדיק צן לדיק וזאת תורת הנוקרה ונחה יפרח הכוונה אם רק ונחה יפרח ולא נחה חצותו שהוא לדיק צן רשע אז "לדיק" כתנויר יפרח" רק צבלות יוני חיו לאחר שצעים יאכלו

יחבלו פרי ונעשו ונשאל"כ "ימרח כשקונה" אם לדיק צן לדיק אז ימרח צינוו לדיק גם צעודו חי צעוה"ז יקלור צריכה חלונותיו והצן.

הגאון כו' מריה יצחק קינשטאט ראדוויץ.

פסוק ואנחת אליהם צהרינוכם את חלצו וננו ונחשב ללויס כחצוצות
 גון וכתוצאות יקצ כי לבלוניה ימלא צעיינו סהלוים שונרי ונשונרת
 ה' יהי ונברכים לכהנא דבקופא ללפות לשלחן אחרים שפולס השך
 צעדו הלא טוב להם אם יגיע כפס יחבלו ונשקדה אשר צוצת אלפס
 יעצדו וישנורו אותה ונודוע עשה ה' ככה לעם הנקודס הזה שילטיבו
 ליהנות ונשל אחרים? אונס יוצן הדבר עשונ"ס צאצות גדולה תורה
 שנותנת חיים לעושיה שגאמר עין חיים היא למחזיקים בה כי ונה
 שאלו רוחים שרוב העוסקים צמורה ילטרבו לקבל ונתת חלקם ונחצלת
 עוסקים בה לא לחרפה תחשב להם כי הצורה גדולה כ"כ שהיא
 צעלונה ה' יכולת צידה לתת חיים לעושיה כונ"ס עין חיים למחזיקים
 בה חבל הש"ת עשה כן שילטרבו לחניכות אחרים לנענן ומנוכיה ונאשר
 שיגיע גם לחנוכיהם ונחזיקים צידם חלק ונחאשר הנחוקן להעוסקים
 צמורה כנו כן הוא אלל הלויס לא סהלוים לריבים להחזקת הישראלים
 חדרצה הלויס הם ונורדי השפע לישראל ונהם הכל ונידס מותנים להם
 ונה שישאל נחזיקים ללויס היא שעי"כ יהי גם לישראל חלק ונחלה
 צקושת הלויס והנופת לזה אם הישראל היו מותנים ללויס רק צמורת
 לדיקם כאשר רגילים לתת ונלחנס גדל אז ונה דרכו של עני צפרוקס
 היו כשאים ליתן להם הפחות ונחירות שלחנס חבל השם לזה כי אם
 צהרינוכם את "חלצו" וננו כל נתח טוב וכתף וון העונצחר לדיק ליתן
 לכתן וללוי יען צבאנות הכל של הלויס והישראל כיוון רק בזכותם
 ע"כ כנו שהעצד יריס לאדוכיו את הטוב צראשונה ונה שנקשר אח"כ
 זה ונתת חלקו ע"כ כאשר יקבל הלוי את העונצחר צעיינו יראה כי לא
 ונתנת חנס הוא נוטל כי אם צא צמברו ויחשב צעיינו כאלו גדל
 צעדו וצברנו ונש"א ואנחת אליהם צהרינוכם את "חלצו" וננו הוא
 חסוד והעונצחר לתת להלויס אז לא יצוקו הלויס כ"א נחשב להם כאלו
 ה' תצואת גורן ויקצ ונשקדה אשר צרכם ה' ע"י ענולס ויגיע כפס
 והצן א"ה שונעתי צזה רנו צור"ל ישכר ונפה שלו לצוע שחור ושנס
 וירח הכוונה שהת"ח הנחנה ונחזיקים עולס חשך צעדו וצאנת הוא
 הנשפיע על הנחזיקים ויצרך ה' אותם לרגלו והוא "השונע" הנשפיע
 אורה ללצנה ונראה כירח שנוקצל והצן.

העורך.

והגאון נוסח"ק זל"ל שלח את ציבוריו צנקרל קודם הכל למוע
 כי הנותן לדיק וננוון שלו אשר רכש לו צוצית אשו וציגי
 כפו זה יותר בקיון ונחנות וננוון שצא לידו צלי קורח כגון ששכל
 לו צירוקס אז קבלו צוהנה כי דצר הבא צנקל דצר נקל למצור וליתנו
 לאחרים והנה נתינת תרונות ונעשרות של ישראל כיון שצא להם

ע"י יג'עה רצה יקשה עליהם הנתינה חבל צלויס כיון שכל להם שלם
 ציג'עה רק ונונה שנוקצלים ונישראל דצר נקל להם לתת וזה לחא"ס
 כחנור ואחר דלפוס לערל חגרא יחשבו הלויס, שלא יקצלו שכר על
 ונינת כהונה שלהם צקה לשכר שנוקצלים ישראל ע"כ הצג'יה להם
 הקצ'יה שלא כן הוא רק יקצלו שכר ע"י כונו הישראל ונפלה"כ ונחשב
 לבט תרונותם כדגן ונ הגורן וכנוללה היקצ כאילו נתת אותם ונגוין
 שלכם וניקצ שלכם וחצן.

חבת.

הגאון כו' מוה' יקיתואל יודא מ"ב וצ"ל (עם הוספות העורך).

פסוק ויחנור ה' כו' יען לא האונתם צי להקדישני לעיני צני ישראל
 לכן לא תצילו את הקהל הזה כו' הכוונה עפונ"ס יפתח
 דדורו כשנואל דדורו כי שנואל לערך נודרגתו הרונה לא הי' נוכח
 לראש וננהיג לדורו של יפתח דכנו שחקרון לראש הדור חס קטן הוא
 צונדריגתו צערך דורו כן לא יללח חס יעלה על גרם הנועלות יותר
 ונחלוי לפי ערך דורו וע"כ דור הנודצר שה' דור דעה חקר כונוהו
 לא חוקיף, כי הנה ראו נועשי ה' ונפלחותיו הי' להם נורע'יה לוננהיג,
 חונס דור האחרון חקר ידה עשר נועלות אחורנית לא
 הי' נקשה יכול להיות וננהיג רק יהושע (ושנועתי לפרש נודרש צפ'
 פתח ונתת נהודך ולא כל הודך זקנים שצדור חנור פני נקשה כפני
 חונה פני יהושע כפני לצה חוי לאותה צושה חוי לאותה כליונה ע"כ
 לא הי'מה כוונת הזקנים לצזות את יהושע על שלא הסיג נודריגת נורע'יה
 רק הזקנים שראו שנורע'יה חיש חלקים הי' וננהיג דור האחרון רק
 יהושע חנור חוי לאותה צושה על הדור שירדה ב"כ צונדריגת עד
 שא"ל לקצול וננהיג כנורע'יה וחצן) חונס חס הי' נקשה ואחרן נודצרים
 אל הקלע לעיני "הנולדים" צונדצר ונתן ניוניו אז הי' נתקדש ש"ס
 לעיניהם והי' עולים על ידי זה לנודריגת רונה ונשגבה עד שהי' ראוי
 נורע'יה להיות וננהיג חכן אחר שלא דצרו רק הכו ולא נתקדש ב"כ
 ש"ס ע"כ לא יללח נורע'יה להיות וננהיג עליהם כי הוא גבוה ונאל
 ואינו לפי ערכם ונודרגתם ונש"א יען לא האונתם צי להקדישני לעיני
 צני חין זה נודצר צגמותו של נורע'יה כ"א נוכח תשיקות כח הנוקצלים,
 שלא זכו לראות הנס הגדול שיתן הקלע נויס ע"י דיבור לצד ע"כ לא
 תצילו כי חיקך לפי הדור ורק יהושע הקטן הרצה נוערכן הוא יציא אותם
 אל ארץ ישראל. והצן.

הגאון כו' מוה' משולם טייטלבוים.

פסוק וידצר העם צחלקים וצושה כו' ונמשנו קלה צלחם תקלוקל
 |פרש"י לפי שהנן נכלע צחצרים חנור עמיד הונן הזה שיתסח
 צנועינו כלום יש צריה שנוכניס ואינו נוולח] וישלח הי' צעם את הנחשים
 וענוד

ועמדו חנפו' אִיךְ הִי זֶה נֹדֶה כְּנֹגֵד נֹדֶה וְיִלְכֹּם דְּלִכְחִירָם לִצַּב יִמְדוּעַ
 מִנְהוּ עַל הַנֶּחֱן שְׁנוּכִינִים וְאִינוּ נִוְלִיָּה הֵלֵךְ עָלֵינוּ צִוּוֹם דְּוֹנִינִיו וְהוּא
 "יְחֹשֶׁ" שֶׁהִיא צָרִיה קֹלֶה דְּוִעִילֵנָה אִתָּה לֵה וְאֶפְיוֹק לִית לֵה (כִּי) נִקְבַּחַת
 גִּיטִין כִּי) וְלִ"ל דֶּהֱם עָשׂוּ עֲלֵנוּן כֻּלָּא יִדְעוּ וְהֵם שִׁים צָרִיה כִּזו צִוּוֹם
 וְנִתְקַיִים וְאִתְחַל צִשֶׁ"ס (שָׁצַח עִ"ז) כֵּל וְהֵם שָׁצַח הַקִּצִּים אִינוּ לִרְיִן
 "יְחֹשֶׁ לְנִחֶשׁ" פֶּרֶס"י וְיִי שְׁנִשְׁבוּ נֶחֱשׁ כֹּתֶשׁ יְחֹשֶׁ וְנִוְנִית עֲלֵיו וְנִתְחַמֵּל
 וְאִיכְּ שְׁפִיר הַצִּיא עֲלֵיהֶם הַנֶּחֱשׁ וְהִכְרַח לִיקַח יְחֹשֶׁ לְרִפּוּחֵתָם לְעֻנָּן יִדְעוּ
 שִׁים צָרִיה כֹּזֶחַת צִוּוֹם שְׁנִתְקַיִים וְהֵנָּה.

בלה

הרב הגאון כו' שרגא צבי מ"ב משאמה.

וירא פִּנְחָס וְהָ רָאָה אֲנֹכִי שְׁנוּחַל רָאָה שְׁאִין חֲבֻנָּה וְאִין עֲלֵם
 וְאִין חֲבֻנָּה כִּגְלִי הִי הַלְדֵּם צִידוּ לִיקַח עֹוֹקֵר לַעֲשׂוֹת וְנִלְוִית
 הִי צְבוּנָה רְלוּיָה צִהֲלֵהֲבוֹת וְחֶשֶׁק מִנְחָן נִעְלָמָה וְהוּא צִהֲשֶׁקֶף עַל
 נִעֲשָׂה הַנּוֹגְעִים אֵל גּוֹפּוֹ כֻּנָּה יִלְחִיטוּהוּ לִצַּב לְנוֹסֵר וְלִצְלָע נִעֲשִׂיתו
 וְלִעֲוֹנָתוֹ יַעֲרִיךְ דֶּרֶךְ נִוְלִיתוֹ כֻּנָּה רִמְתָּה רֹחוֹ וִידוּ וְצִעֲצֻן וְעֲלִיָּם
 יוֹלִיֵּנוּ לַפְעוֹלֶת אֲדָם צָרוֹת קָרָה וְיִגְלֵה אֲזִינוּ לְנוֹסֵר הַשְּׁבֵל אִם צָרִי
 הַגּוֹף רִגְשָׁה רֹחוֹ וְנִפְסָו צִלְהֵי וְלִהֲב לַעֲשׂוֹתוֹ וְעַל אִתָּה כֻּנָּה הִי לִהְיוֹת
 בֶּן צִוּוֹנֹת הִי לַעֲשׂוֹת רְלוּיָה וְהִיָּה לִצְאָר צִוָּה נִוְלִיתָ"ל (רְבִיעַ תִּשְׁאֵל) וְיִתֵּן
 אֵל נִשָּׂה בְּכֹלֹתוֹ כּוֹי פִּתַּח רִי תִחְנוּנָה לֶךְ הִי הַלְדָּקָה וְלִנוּ צוֹשֶׁת הַפְּמִים
 אִפִּילוּ צִשְׁעִה שְׁאִנוּ עוֹשִׂים אִתָּה הַלְדָּקָה וְנִצִּיטִים אִנוּ צִוּוֹעִים שְׁלֵמוֹ רִשָּׁ
 לִנוּ צוֹשֶׁת הַפְּמִים" הַכּוּנָּה לֶךְ הִי הַלְדָּקָה פִּי" אִיךְ לֵה" הַלְדָּקָה הַחֲקֵד
 וְהַטּוֹב וְהוּא יִקְרָא צִשֶׁם לִדְקָה וְלֵה נִעֲשִׂיתו הַטּוֹבִים כִּי כֵּל לִרְקוּמִיתוֹ
 בְּצִגְד עֲדִים וְהוּא שְׁאִנֵּר וְלִנוּ צוֹשֶׁת הַפְּמִים" פִּי" עַל (נִצִּיטִים יֵשׁ לֵנוּ
 צוֹשֶׁת הַפְּמִים כִּי אִינֶם צִסְלִיעוֹנָה נִכּוֹן וְכִרְלָה וְהִיטֵב אֲנִי עַל זֶה אִיִּית
 יֵשׁ לִנוּ צוֹשֶׁת הַפְּמִים עַל (נִעֲשִׂיטִים שְׁלֵמוֹ "כְּשִׁאֲנוּ וְנִצִּיטִים נִעֲשִׂיתו" פִּי)
 כִּאֲשֶׁר אִנוּ וְנִצִּיטִים צִוּוֹעִים שְׁלֵמוֹ הַנּוֹגְעִים לְגוֹפּוֹ כֻּנָּה יִתְגַּבֵּל עֲלֵינוּ
 כֵּחַ הַכּוֹקֵף עַד צִלִי חוֹק וְאִנוּ רֹדֶפִים אֲחֵרֵיהֶם צָרוֹת כְּצִיר וְנִפְסָן שׁוֹקֶקָה
 וְהַנּוֹעִיטִי הַנּוֹה עֲלֵינוּ כֻּנָּשָׁא כְּבֵד וְרוֹחַ קָרָה נִוְלִיָּהן אִתְּהֵן לַפְעוֹלֶת אֲדָם
 וְעֹוֹקֵר הַשְּׁבֵל הַלֵּז נִכְבֵּל לִיקַח גַּם (וְהַפּוֹשְׁעִים הַחֲסִידִים הֵלֵלוּ בְּנִשְׁתוֹתָם
 אֲשֶׁר יַעֲשׂוּ אִתָּה הַרְעַ צִכַּח גְּדוֹל צִאֲוֹנָן הַלֵּצַ וְאִשָּׁ זֶרֶם עַל אִתָּה כֻּנָּה
 וְכֻנָּה כִּי עֲלֵינוּ לִלְאֵה נִחְלֵן חוֹשִׁים לִוְלוֹת הִי וְכִ"פ (נִוְלִיטִי תִחְבֻּנָּה
 נִוְלִיתָ כְּנֹדֶעַ, וְאִשָּׁ נָשִׁים פְּמִינִי צִעֲנִין נִעֲשָׂה זֹנֵרִי הֵנָּה צִלְעִדִי זֹאת
 שְׁהִנֵּרָה פִּי הִי הֵנָּה הַקִּבֵּל עָשׂוּ כִּי אִיךְ לֵה יִדְעַ זֹנֵרִי כִּי צִעֲשִׂיתו
 הַנּוֹחִינִיתָה הַרְבֵּה הִלְזוּ לִפְנֵי כֵּל הַעֵם כִּגְלִי הַסֵּנֶשׁ שִׁתְּשֶׁקֶף יִשָּׂה וְכֵל
 יִשְׂרָאֵל אֲכַפֵּם עֲלֵיו לִהֲכַחֲדוֹ וְנִן הַלֶּחֶן וְהוּא כִּחְקֵרֹן חֲבֻנָּה לִצְלִיתִי נִשְׁכִּיל
 אֵל הַדְּצִיר טִרֵם עֲשׂוֹתוֹ וְהֵם יִכְבֵּל לִהְיוֹת צִקּוֹתוֹ וְאִף שְׁהִנֵּרִי הִי נִשְׁכִּיל
 וְנִוְנִיתָ מִנְחָה וְצוּגָה, אֲצֵל לֵה יִחֲשֹׁב שְׁהִי קִבֵּל אִישׁ צִמֵּר וְלֵה יִצֵּן
 דְּצֵר, אֲחֵרִי שְׁהִי נִקְיָא שְׁבִי צִשְׂרָאֵל וְלִנְהֵה לֵה חֵם בְּיַדְהוֹתָ לֵה

כי אף אם שצטו יח"י על לזו חנה יסבסך העם וינגפו איש צחרצ
 רעהו, אוננס הענין באונור קזונרי כדצק להעצירה זו צאש התאום
 כ"ב עד קאצד ונונו ספיטת שכלו וניניו לא ראו וצינת לזו וקתרה
 ובלה רוקה ונונו, ולעונות זה באשר נשקף על וועשה פנחס צנקוננו
 מלה ג"כ באילו יח"י עלה מנהרה צלי השכל ודעת איך לא ירא לפגוע
 צונרי ואילו לא נעצו לו עמרה נקיס כונלחז"ל לא הי' לו ונפלט,
 אצל גם צפנסק הי' הדבר הזה צעת קבא קבחת הי' אצד עלה והתצונה
 ריקני אז ונונו צהתלהצותו צלצוס הקנחה ונוני לנור פנחס כזאת
 לצל יתרעה ונונלכתו ולא יחוס ונפני כל ונוקר השכל? לנור ונונרי
 הישע ונור צלצו אם זונרי אשר הוא חכם גדול ואיש נצון עכ"ז
 צהיתו לזו לקור צהתאום הנוסוקן נגד הי' אצד ונונו צעת ההוא
 עלה והצונה ונכ"ס צאיש הסלס צעקותו ונלות הי' יסיר אז ונונו עלה
 והצונה ולא יח"י נגד עיניו אך לצלע וועשה הנולה וזה בוונת ונלונרס
 ז"ל צנוקא דרוסנו "ונה ראה, ראה שאין חכונה ואין עלה ואין תצונה
 "נגד הי' פ"י ראה אלל זונרי קנלצד ונונו חכונותו וצינתו לצלע וועשה
 אף קסול "נגד הי' ונכ"ס אם הדבר נוגע צעד הי' ותוה"ק אין חכונה
 ואין עלה ואין תצונה לצקס צנוקוס ש"ס חילול השם וע"כ לצס רוח
 קבחה וזאת ראה פנחס אלל זונרי וזהו וירא פנחס והצן צזה.

פסוק זה שלש רגלים פה"ס רונה לו אחת ונצקס לעקור אוננה
 החוננות שלש רגלים צננה יל"ת עעונ"ש צגוני (חגיגה ד')
 "קונול צלחת ונעניו פקור וון הרליה" הכוונה השם יתצרך צרה את
 האדם צמני עינים לונען יראה צעין אחת גדלות הצויר וצנין השכי
 סתלות עלנו וני "סקונול צלחת ונעניו" שאינו רואה צעניו אחת ספלות
 עליו פקור וון הרליה כי תונצת הי' כל גצה לז, ועליו כלונר כי תצלו
 ליאות פני וני צקס זאת ונידכס, וסוננתי צמס גלון ונהר"ס ט"צ ז"ע
 ליות דצדרי רש"י צפי קרנ ונה ראה קרח לחלוק על ונשה "עינו" הטענה
 ולא ראה יפה הכוונה "עינו" הטענה קלח ראה רק צעין אחת דאלו ראה
 צעניו סמני ספלות עלנו, לא הי' ונעורר וודכס וול אדון הכביאים,
 וזה נקיים רש"י ולא ראה יפה, ודרשן אחד פ"י סתום העין פרש"י
 קונול צלחת ונעניו הי' כלונר צלעס ראה גדולת הצורא כלונר ונחה
 שדי יחה אצל ספלות עלנו לא ראה ולא היה וקסכל לונטה כלל ונחונת
 רונות רוח כונלחז"ל צלצות צלעס עין ראה ורוח גצות ונפס רחצת
 ויען קינרלל חוגגים ג' רגלים ונקיינין ונלות רליה "צמתי עינים"
 ונצלים כח צלעס שהי' סתום עין.

הרב מנחם שפירא נר"ו עם הוכפות העורך

מדר"ש וישא צלעס את עיניו וירא את ישראל שוכן לשצטיו ראה
 את הדגלים התחיל אונור וני יוכל ליגע צאלו שנוכירין את
 אצוניתס ואת ונפמותיהס קנלונר שוכן לשצטיו הכוונה עפונ"ש צונקי
 אצות

אבות חביבין ישראל שנקראו צנים לנוקם חיצה יחידה נודעת להם
שנקראו צנים לנוקם, כי נ"י שידע ונעלה ערכו שהוא ונושפחם נכבדה
וניחסת. הוא יחיד ח"י יוסר והלדק ויתעסק בשלימות נפשו בימות
לצן גדולים לא כן נ"י שחוסר ונגזע ישרים ואין וצין ערכו רגו הוא
לו עוד יותר ונ"י שאינו וניחק בידוע ונעלה צמקוק וחברת את
צריתי יעקב הנאמר צתובחם ונ"י חיצה יחידה רק אז את נודעת
להם שנקראו צנים לנוקם ואחרי שהדגלים ה"י לנוען ידעו כל שצו
ושצו יחוסם ויתכבדו צה צידעם כי אבותם היו גדולים וטובים
ויתקבלו שצו צקבלת קופרים ונ"י שידעו את יחוסם יחיו ח"י נוקר
וע"כ אומר בלעם כשראה אותם טובים לשצריהם נ"י יוכל ליגז צאלו
אחרי שהם טובים דגלים דגלים לנוען יכירו יחוסם ונושפחם הרעה
ויחיו ח"י תורה ויראת ה' ע"כ לא יוכל ליגז צהם.

חרב דרשן אחד גריב.

פנחס

הגאון כ"י מוהרא"ז סופר.

גמרא (קידושין ק"ו) צעל ונוס עצודתו מקולה דכתיב הכי מותן לו
את צריתי שלום כשהוא "שלם" והא "שלום" כתיב ה' דשלום
קטיעה היא הגם דהשלום עמוד העולם ולא ונלא הקצ"ה כלי נוחיק
צרכה אלא השלום ונ"י ח"י כלל שלא נאמר צו חזן ואם ע"י התחצרות
רשעי הדור אהבי חרקות הולכים קדינה ונוגות פניהם להעביר הדת
רוח ישראל קצא אז ח"י שלום אומר ה' לרשעים והנוללו חז"ל (מקמים
ק"י) שלום לטובה ונלטרק לרעה ח"י ונלטרק ופיזור לרשעים טוב להם
וטוב לעולם כי אם שלום ציניהם אז לא יצלר נהם לעשות הנומונה
להרוק יקודי שריפת נשנה וגוף קיים וע"כ רמז ו' דשלום קטיעה
כי לא בכל עת טוב השלום ולפעמים עלינו להפריד צין הדצקים והצן.
א"ה לזה כיון נעים זמירות ישראל צתלים לנוען אחי ורעי אדברה
"שלום" כך בהנוגע צין אדם לחצירו לרין השלום כי האדם צמצ
נדיחי אצל לנוען צית ה' בהנוגע לשונים אצקסה "טוב" כך ואם הפירוד
"טוב" כי הוא כינוס רשעים אז ח"י שלום והצן.

העורך.

הרב הגאון כ"י מיה יעקב ט"ב.

פנחס צן אלעזר צן אהרן הכהן כ"י לכן אומר הכי מותן לו את
צריתי שלום צנודת צדן הוא שיטול שכרו צנולת התורה
נלינו צ' בחינות ונלות אשר עשייתם ונקבינוים אל טצע האיש העושה
אותם אונם ים ונלות אשר פעולתן נגד טצע האיש העושה כגון
איש

אִישׁ רֵךְ לָבַב יֵלֶךְ לַחֲשׂוֹנִיד עֵיר בְּדִין עֵיר הַנִּדְחָת אֲשֶׁר הוּא נִגְדַּר טַעֲמוֹ
וְטוֹב לָבוֹ שֶׁהוּא רַחוּן, וְרַק אִישׁ אֲכֹזֵרִי בְּטַעֲמוֹ, אֲשֶׁר כִּפְסוֹ חֲשֵׁקָה
לְלַחֹם לַחֲשׂוֹנִיד וּלְהַרְגוֹ צִדּוֹ לְקִיִּים וְנֹלֶה כְּזֹאת בְּשִׁלְיוֹנוֹת וְלֹא כֵן. וְיִי
שֶׁהוּא בְּטַעֲמוֹ רַחוּן טוֹב וְנוֹטֵיב וְאִם אֲנִיִּיכִי הוּא וְנִתְחַנֵּן נִגְדַּר טַעֲמוֹ
לְפַעֲוֹל מַעֲוֹלֹת אֲכֹזֵרִי כִּזּוֹ אִזּוֹ הַדִּין נוֹתֵן שֶׁאֵף אִם הוּא כּוֹלֵד צוֹחֵל רַע
שִׁיטָּה ה' וְנִזְלוּ לְטוֹעָה וַיִּסְדֵּד הַנּוֹעֲרָכָה עֲבֹרֹו וּבִאֲשֶׁר עָשָׂה וְשִׁיטָּה טַעֲמוֹ
לְקִיִּים וְנֹלֶה צוֹרֵאֵי כֵן יַעֲשֶׂה לוֹ לְשָׂמוֹת הַטַּעֲמוֹ צִגְלָלוֹ וְעִיכִי אֲנוֹרֵי הַקִּצָּה
לְאַצְרָהֶם יַעֲנֵן אֲשֶׁר עָשִׂיתָ אֶת הַדָּבָר הַזֶּה וְלֹא חֲשַׁכְתָּ כִּי כִי צֶדֶק אֲצַרְכֶּךָ
כִּי גַם אֲצַרְהֶם עָשָׂה מַעֲוֹלָה נִגְדַּר טַעֲמוֹ שֶׁה' רַחוּן וּבִצָּס טַעֲמוֹ
לְהַקְרִיב אֶת צִנוֹ צִלָּב שֶׁלֹּם עִיכִי וְנִגְיַע לוֹ כִּי ה' יִסְדֵּד עֲבֹרֹו וְנַעֲרָכָה
הַטַּעֲמוֹ וַיּוֹלִיד צִנִּים גַּם לַעֲת זָקְנָתוֹ וְכֵן ה' צַפְחָם צֵן אֲלַעֲזֹר צֵן אַחֲרֵן
אֲשֶׁר נִדְעָ טַעֲמוֹ אַחֲרֵן שֶׁה' שָׁפַל רוּחַ אֲוֵהָ אֶת הַצְרִיּוֹת וְטַעֲמוֹ זֹאת
הוֹסֵרָם גַּם צִבְּכִיו וְעַכְ"ז וַיִּקַּח רוּחַ צִדּוֹ וַיִּדְקוֹר שְׁכִיחָם, אֲשֶׁר מַעֲוֹלָה זֹאת
ה' נִגְדַּר טַעֲמוֹ עִיכִי צִדִּין הוּא שִׁטּוֹל שִׁכְרוֹ אֵף אִם וְנִזְלוּ יוֹרֵם לְרַעָה
וְקָסָה לְפִנְיֹו לְסִדֵּד הַטַּעֲמוֹ כִּי כַּמּוֹעֵל אֲדָם יִשְׁלַם לוֹ כִּזּוֹ שֶׁהוּא עָשָׂה
בְּמַעֲוֹלָתוֹ זֹאת נִגְדַּר טַעֲמוֹ לָכֵן אֲנוֹרֵי הַכִּנִּי נוֹתֵן לוֹ אֶת צְרִיתִי שְׁלוֹם צִדִּין
הוּא שִׁטּוֹל שִׁכְרוֹ וְהַצֵּן.

לְבָרִית מִיֵּלָה.

מִדְרָשׁ וְיִי וְנֹכַח עַמֵּר יַעֲקֹב וְנוֹסַפֵּר אֶת רוֹבֵעַ יִשְׂרָאֵל וְיִי יִכּוֹל לְנוֹנוֹת
וְנֹלֶה שְׁעוֹשִׂים יִשְׂרָאֵל צַעֲמֵר שְׁחֻטִּין חַיִּים וְעוֹף וְנוֹכְסִין אֶת
דִּינוֹ צַעֲמֵר וְנִלִּין אֶת צִנִּיחָם וְזוֹרְקִים אֶת הַנּוֹיִלָּה לְעַמֵּר הַנּוֹבֵד ה' צִלּוֹנוֹת
יִסְדֵּד אֲדוֹנוֹתוֹ וַיַּעֲבֹד אֹתוֹ נִגְדַּר טַעֲמוֹ וְהִנֵּה עֵינֵן כַּקּוֹי דָּם הוּא עֵינֵן
רַחוּנוֹת כִּי יִכְסֶּה אֶת אֲדָם אֲשֶׁר שָׁפַךְ וְנִיִּלָּת הַצִּנִּים וְזִרְיָקָה עֲרֻלוֹתֵיהֶם
לְעַמֵּר הִיא וְנִדָּת אֲכֹזֵרִיּוֹת וְאִיכִי אִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי עִיכִי עָשׂוֹתוֹ צ' וְנֹלֶה
הַנּוֹכְדוֹת זֹאת אֶת זֶה וְנֹרֶה כִּי וּנְכִרִיחַ אֶת טַעֲמוֹ לְעַבְדוֹת הַסֵּם יִתְצַדֵּק
וְזֹה שִׁיבַח אֲוֵתָם צִלְעָם וְעִיכִי צַפִּי פִּנְחָם וְנֹה שְׁכַחְתִּי וְהַצֵּן.

לְנִשְׁוֹאִין.

מִסּוּרָה ג"פ וּלְאֲדָם, וּלְאֲדָם לֹא וְנֹלֶה עֲזָרָה (צ) וּלְאֲדָם אֲנוֹרֵי כִי שְׁנוּעָה
לְקוֹל אֲשֶׁתָּךְ, ג) וּלְאֲדָם אֲשֶׁר לֹא עֲנוּל צוֹ יִתֵּן חֲלָקוֹ י"ב
עַמֵּנוּ"שׁ צַעֲמֵר יֵד יוֹסֵף וְנִקְרָא קוֹדֶשׁ צַמִּי תוֹלְדוֹת וַיַּעֲתֵר יִלְחַק לֵה' לִנְכַח
אֲשֶׁתוֹ וְגַם לְמַרְסֵם הַמִּסְקוֹק אֲנַעֲשֶׂה לוֹ עֲזָרָה כַּנִּגְדָּו וּכְצֵר עֲנוּדוֹ חֲז"ל עַל
הַסְתִּירָה "עֲזָרָה כַּנִּגְדָּו" אִם הִיא עֲזָרָה אִינוֹ כַּנִּגְדָּו, וְהַכּוֹנוֹת כִּי צִדִּיק
הַטַּעֲמוֹ ח"א שִׁיחִי שְׁלוֹם צִין שְׁכִי צִנִּי אֲדָם, רַק אִם וְנִזְגִיחָם שׁוֹת, וְרַק
אִזּוֹ יִתְאַחֲדוּ צְדִיעוֹתֵיהֶם, וּבִאֲשֶׁר וְהַסְתֵּרָה שִׁיחִי וְנִזְגִיחָם וְנִסְוִים זֶה
וְנִזְה, כִּי רַק אִזּוֹ צִידָם לַחֲשׂוֹנִיד תוֹלְדוֹת, כִּי כָל דָּבָר וְנִתְפַּעֵל וְנִתְפַּעֵל
וְעִיכִי יִתְאַחֲדוּ הַנּוֹשְׁלִים וְנִשְׁלַע עִיכִי וְנִקִּיד שְׁאִינוֹ וְנִרְתִּיחַ רַק אִם יִתְנוּ עֲלֵיו
וְיִם אֲשֶׁר הִיא הַיִּסְפָּן וְנִטַּעַם הַסִּיד שִׁיבַח צוֹ כִּזּוֹ הַאֵם וְהַנּוֹיִם דְּרָכוֹ
לְכַנּוֹת

לכבוד אש וע"כ יען שהאיש והאשה לריבים להיות מצותיהם ונשואים
לנוען יולידו צנים וע"כ רחוק צריך המצב שיהיה שלום ביניהם, ואם
ה' לא יצא צית, אז אין שלום צאופליהם יען כי אינם דונית צמצום
ובאונור ולזה אנו אעשה לו "מזר במגדו" כי כן צריך להיות שצמצום
ונגדחה ואעפ"כ לו לעזר תהי' וזש"א ויצחק ילחץ לה' "לכבוד אשתו"
תפלתו על חקו תשוב שצמצום תהי' ונתנגד למצונו ואז תוליד צנים
וזאת תורת הנקורה ולחדם לא יולא עזר ואש תשאל (נדוב לו יולא
עזר ויהי' כנוסצ' יען כי הדבר קשה צונונו של אדם כי היא צ' דברים
קומצין זה את זה כי "ולאדם אנו כי שונעת לקול אשתך" כלומר
שכן הלורך שתשכון שלום ציניהם ויתאחדו צדעותיהם וזו אש יהי' בן
יהי' עצמם דוניה זה לזה ואז לאדם אשר לא שול צו יצאו חלקו כי
לא יכח להוליד צנים וע"כ קשה להנולא עזר לאדם והבן.

מחי' הגאון כו' רב שאול בראך גר' קא"י.

הספד.

פסוק וישנוע הכנעני ונלך ערד וילחם צישראל וצש"ס (ר"ה צ') שנוע
שנות אהרן חכונ"ל אונור אחד וכן האהרן שנות ידאנו כל האהרן
אחד ונצני החצורה שנות ידאנו כל החצורה כולם אונור לה דנות גדול
מרס"י הואיל ושלטת וזה"ל צראש הצית (שנת קי') ול"צ אש האחד שנות
נות צדוני ינוי ים ונקום לונור ששלטת צו וזה"ל אולם אש הגדול שצתם
נות בזקנותו, הלא לא לעולם יהיה האדם ואין לך צרכה גדולה
ונלצא צכלח עלי קצר כעלות גדיש צעתו ולנוה ידאנו ? ע"כ הנני
אונור כי לא ניראה ונחנות וניהם נודבר, אך ראש החצורה והנשפחה,
ראש הלצא והעדה, הוא הצריח התיכון הנקשר אנשי צריתו ובפנינים
החרוזים יתפרדו אם יקדע החוט הנמצר אותם, כן אש אחד הניוחד
שצחצורה ונת ידאנו כל החצורה כולם פן נעשה ריע ונולה ינלחו
הלצבות, ויתפרדו איש ונצל אחיו, זה שאונור חז"ל וישנוע הכנעני
ונלך ערד כו' וילחם צישראל שנוע שנות אהרן כי אהרן האוהב שלום
והרודף שלום, ה' אחד הניוחד שצחצורה אשר הקטיר הנפרדים עד
שהי' ישראל כאיש אחד צלב אחד, הוא הצ"ל יען הכבוד האהבה והשלום
שהגיבו על ישראל, כי צונן שיש שלום צישראל אין כל אונור ולשון
שולטת צהם, אולם נעשה שנות אהרן, חשב הרשע שנתפרדה החצילה
ויתחלקו הלצבות ע"כ צא להלחם צישראל אולם זאת הפעם טעה בחצבותו,
כי השלום שלונד להם אהרן השקיע צלצם "וירד ישראל כדר" "ויאונור"
צלסון יחיד כתיב כונ"ש "ויהן שם ישראל נגד ההר" צלב אחד כאיש
אחד ע"כ וישנוע ה' צקול ישראל ויהן את הכנעני צדיהם בן יאצרו
כל אריצ' ה', וישראל ישבון צעח צדד ויתענונו על רוצ שלום.

דורש לפרקים.

שמעון הלדיק הי' חונד על ג' דצרים העולם עונד על התורה ועל העבודה ועל גו"ח אכטיגנוס איט סוכו קבל ונשנעוין הלדיק הוא הי' חונד על תהי' בעצדים הונשנעין את הרצ ע"נו לקבל פרס כאן הצן שואל על דצרי שונעוין הלדיק צאונדו על "שלשה" דצרים העולם עונד, ונכ"ח לנה לי? ולקסר גם דצרי אכטיגנוס לנאונד השלם של שונעוין הלדיק חונד נודע פתגם העם דצרי הללים אשר ללון חונד להם על ג' דצרים העולם עונד "על כסף ועל כסף ועל כסף" ואם כי צדקם הללם חונדים כזאת, צאונת יט אכטיס הונקיינין ונלות הי' ועיקר כוונתם להשיג ע"י התורה והנולות עושר רב ופרכסה עוצה, שפעת שלום ואריכת ימים לאכול נופרי הארץ ולשצוע נוטצה ונחה עצודה כזו לא נקראת עצודה תונה ושלונה אחר כי רק צלע כסף ונורת העבודה ולא עוד אלא שאז כל הנולות הם רק "כסף" הלוונד תורה לא התורה נוול עיניו כי אם "הכסף" העושר והכבוד אשר צנאולה הונתפלל אין כוונתו ליתן לה' כבוד רק להשיג נואוי נפשו כסף לרוץ בעליל לארץ ונזקק שצעתים ונות גם הנוול חקדים עוצים לעניים לא העניים נוול עיניו כי אם נואונד ז"ל עשר בשציל שחתעשר הנותן פרוטה ונצרך צשם צרכות, ונחת הצרזל יצא כסף, וא"כ תורה עצודה גו"ח לא שלשה דצרים הונה כי אם אחת "כסף" "וכסף" "וכסף" ע"כ חונד שונעוין הלדיק על שלשה דצרים העולם עונד "שלשה" יתי' ולא אחת הלוונד תורה תהי' כוונתו לקיים ונלות והגית צה יומם ולילה הונתפלל יכוון לרוונם ולצרך לוי שנתן לו לחנו ונינו לונדו ופשתו ולקיים ונלות עבדו את הי' ציראה וני שנותן ונלחנו לל יכוון להשציע נפס שוקקה לקיים ונלות נתן נתן לו אז שלשה יתי' ולא אחת לצד ועל "שלשה" דצרים העולם עונד ואכטיגנוס צא לפרס דצרי שונעוין הלדיק חונד כי רק אז יתי' "שלשה" דצרים אם לא תהי' בעצדים הונשנעין ע"נו לקבל פרס כי אז רק אחד ולא שלשה והצן.

הרב יודא נ"מ אפ"ש נר"ו.

תולדות אנשי מופת.

תולדות רבנו יחזקאל לבדא מפראנ.

סוף.

אדרת סימח בעלה צבהכ"כ וצפרט צעת חזרת הט"ן כותב, וכבר הזהרתי על זה, ודואם אכי עלא פעלתי נאווה, ועדיין פטמה הונקפחת לכן אוביח עוד כנולות הוכה תוכיח אפי' נואה פענוים כו' והייתי רגיל להשיג צאונע החפלה על כל הלדיים, כי וננות צתוס היו נונעיים ועכשיו

ועכשו גם צוט לא יצושו וההרגל נעשה אללס טצע ואזי ווקיים צעלוי
 ועולט עיזי ונראות צרע כו' [דרושי הלל"ח דרוש ד'] על הצחקה המורה
 צעפה חשכנו אשר ילא ונחמ"י רנ"ד צזון הנ"צ [עם החלה תקופה חדשה
 תקופת השכלת צלילין] קנא רצינו קנאת ה' והטיל חרס עליה ועל שאר
 ספריו, ואמר כי האיש ההוגה צט ישכנו נחש וצענודו צנוקהלות דרש
 וזה נאמר ומה נדצר לחכמו דור העני הזה שצנעה"ר רצו הנותפרלים
 פרולי צני עומי אשר שכנו כחרצ לשונם לציות תורת ושה והסלמוד דרצינא
 ורצ אשי וגצר חשבת האפיקורסות עד כי בזה אור תורה ואין טוגה להם
 וצחשך ידעו ואיך נקוה לאור הגאולה, וגם את צניהם אינם וגדלים לתורה,
 ואדרבה ונשכים אותם וצית הספר וירגילים צקפרים אחרים להכניס ספק
 בללם בכל האותיות והוופתים שצחורה, ונחמלה נוחים אונחלא כי לריכים
 הם להרגילם צכחצ ולשון וקוף דצר באים לשלות יד צחורה וע"ז אי"כ
 שמו צשנים פיהם כו' והחורה נשחכחת צכל יום [דרושי הלל"ח דרוש י"ד].
 ואלה הספרים אשר השאיר אחריו צרכה: שו"ת טודע ציהודה כולל שו"ת
 על כל ד"ח ש"ע ונח"ק ונח"ת, צ) אהב צלון, ג) דרוש צליון, ד)
 צל"ח על צרכות פקחים צילה וגם נדפסו צל"ח ונועד ועל נוסכת חולין,
 יחזר הפליטה צל"ח על חשעה ונסכחות ישנם צצית עקר הספרים של
 הגאולה"ל ונגור, ולפי דצרי צנו הגאון ר' יעקבא חיצור גם על נוסכת
 כחוצות, דרוש "השצח והודאה" אשר דרש ציום צ' עריח ונרשון צצטכ"כ
 מיזל על נלהון חיל הקיסר יאזעף השני צונלחמה נגד היסועאלים פראג
 חקין "רגול ונרצבה" הכולל חידושים צפוסקים על כל ד"ח ש"ע שנואלו
 כחוצים על גליון הש"ע שלו וחצל על הש"ע אה"ע אשר ה"י ונסובצ
 צחידושי ולקח אחד ונחמלודיו ונחן איתו להכורך והכורך לא השגיח
 ונחך כל הגליונות, רצינו הקדוש נפטר יום צ' י"ז אייר תקצ"ג וצנוחו
 ננחא כחוצ צכחצ ידו לצל יזכירו הקופדים אותו צסם לדיק ומסיד ושלל
 לצכות ליון על קצרו רק ונצח אצן אחת ולא יעלה נחירה יחזר ון ח"י
 וצוצים וטליה חרות:

נפטר יום ב', י"ז אייר תקצ"ג, מח"ס שו"ת נר"ב וספר צל"ח.
 הוא הרב המפורסט מר"ה יונקאל בן הרב והמפורסט מר"ה
 יחזקאל בן הרב הגדול המפורסט מר"ה יהודה טב"ל לנ"ד א
 אב"ד ור"מ ק"ק פראג, ת. נ. צ. ב. ה.

את ונצחו חרשו עוד הפעם צנלחא ונחא שכה למוות צעכת חרכ"ג
 זכורו יגן עלינו אמן.

ידייש דיימשע ערהלערונגען.

פסוק כי לא נחש ביעקב ולא קסם בישראל נעת אמר ליעקב מה
 מעל אל ד"ה דען עם גיבט קיין צויבעריי נעגען יעקב אונד

קיינע וואהראגעריי גענען ישראל יעצט ווירד מאן צו יעקב אונד
 ישראל שפרעכען וואס גאטט געטאן האט, דער בעריהמטער דובנער
 מגיד ערקלארט דיעס דורך איין גלייכניסס, איין פירסט ערהיעלט
 איינסט קונדע דאפאן דאס איין ווייטער פערנע איינער איינע זאלבע
 ערפונדען העמטע, וועלכע דיא איינענשאפט בעזיטצע, דען מאנן
 דער מיט איהר געזאלבט איז, אונטערוואונדבאר צו מאכען גענען
 יעדען פפיל אונד יעדע טאדעסוואפע דא בעשלאסס דער פירסט
 צו דעם מאננע צו רייזען, ער שייטע קיינע קאסטען אונד מיהען,
 ביז ער בייא דעם געשיקקטען מאנן אנגעלאנגט וואר, בעצאהלטע
 דיעזעס וואס ער פארדערטע, ער ליעס זיך מיט דער זאלבע אייגריי-
 בען אונד קעהרטע צוריק נאך הויזע אונטערווענס טראף ער אויף
 רייבער דיעזע שאססען נאך איהם אבער ער בליעב אס לעבען,
 אלס דיא רייבען פליהען וואלטען ריעף ער זיא פריינדליך הערבייא
 אונד גאב איהנען געשענקע, זיא וואונדערטען זיך גאטירליך וואס
 זאלל דאס בעדייטען דוא בענענגעסט אונס זא פריינדליך אונד וויר
 האטטען דיר בעזעס צוגעדאכט דא אנטווארטעטע דער פירסט איך
 בין אייך גראססען דאנק שולדיג דען איך האבע גראססע אויסגאבען
 פיר דיעזע רייזע געמאכט, אום גענאנטע זאלבע צו עררינגען, פיר
 דען ערפינדער רייכען לאהן גענעבען, אונד וואר אים צווייפעל
 פיללייכט האט דיא זאלבע נישט דיא ערווינטשטע ווירקונג אן מיר
 זעלבער צו ערפראבען פעהלטע מיר דער מוטה דער שוםס קעננטע
 מיך יא טעטדען נון אבער דא איהר מיך טעדטען וואלטעט אונד
 אייערע פפילע מיך טראפען אהנע מיך צו פערוואונדען נון ערסט
 בין איך מיינעס גראססען גליקקעס זיכער יעצט האבע איך דען
 מוטה יעדער וואפפע מיך אויסצוועטצען אהנע פורכט פאר שאדען,
 איהר האבט מיר אלזא איינע גראסע וואלטאט ערוועזען, דורך
 אייך געוואנן איך דיא איבערצייגונג דאסס איך דיא אויסגאבען
 נישט אומזאגט געמאכט, דיא אנווענדונג דעם גלייכניסעס איז

מגד בלק ירחים פ

ישראל וואוסטע פאן יעהער, אלס איבערליעפערונג פאן יעקב דאסס
געגען ישראל אללע צויבעריי מאכטלאז איזט, אבער דיא געוויסס-
הייט דאפאן פעהלטע איהנען, דא אבער יעצט דער בעריהמטע
צויבערער בלעם ניכט אים שטאנדע וואר ישראל ליידעס צו טון דא
וואר ישראל איבערצייגט דאסס קיינע צויבעריי איהנען שאדען
קאנן, דאס זאגט אויך דער גענאנטע פסוק, "כי לא נחש ביעקב ולא
קסם בישראל" דענן עס גיעבט קיינע צויבעריי געגען יעקב אונד
קיינע וואהרזאגעריי געגען ישראל דאסס האבען זיא אויס אוראלטער
איבערליעפערונג געהערט, "כעת" אבער יעצט גאכדעס מיינע פער-
פלוכונגען ערפאלגלאז געווארדען זינד ווירד מאן צו יעקב שפרעכען
וואס גאטט געטהאן יעצט איזט דיעזע איבערצייגונג בעקרעפטיגט
געווארדען וואו.

ארגו מכתבים.

מולא מביא יעלה ויצא להרב המלאו"ג חכם הקהל כחם דוכס טופורקס
לשם ולתהלה בו' כוונה מנהגם מענדל עקשטיין זצ"ל ווער
נויארק לעלותו על כס הרבנות בקהלת כחם צעיר קליוולאנד-רא. ה' עונך
גבור החיל ותזכה להרבין תורה וטהרה צדוק ישראל קנא בקהלת החדשה
ויתחדשו לרבנך הוקסחופפים צלייך לל החכמה וצדוק יאונדו לעונתך. מוזער
צעיר פ"ד קנלתי קונטרסים אחדים ונספרו צדוק חכמי כי גאס חלא
ספרו ונניה הדפוס לא ירעצ כי הלל ישחששו צו ללור גצירה וחיווא
וכדוונה דברים הנאכלין חיים, חונס חכי חפילה על ספרו קלא יקרר חס
עליו ציוני החורף ווני פחי יסיר הכה לימן ספרו לאונד ספרים ולחלוציו
וחללות ותסאר ספרו ערוס "ונחחון" כונו "נצפכים" "חוכי" "כצדו" לא תורה
ולא חכמה וילאו חכם חלו דוני "כייכות" ופי יאר עיניו צמורתו וצירחמו
כל הימים לרבות.

הרב מאיר לערלא עיני כתב פלסתר וניאש הקהל בקהלמו ופינע אונד
חכם וכל חין חדש חחת השווע וכונו מלפנים ה' הנשיא
"חונור" כן הוא צכל דור, ואוי לו לדור שו"א כי כך עלתה ציוני חותמים
עיניהם רק צאלי כקף ונאין פנות חס רוח דעת ויראח ה' הסמלן צס
ודין גרווא כי רבנים גדולים יושבים צין הווארים כ"פ כי לא לחכמים לחס
יען כי לא לנצבים העושר ה' ירחס.

העורך.

יום	אבני זכרון חדש תמוז:	שנת
ד'	רצ"ו יעקב חם הנודע בט"ס ר"ח	הא תחקלג
"	הגאון ר' פנחס הלוי (הפלחה) פפח"ו	תקס"ה
"	הגאון ר' שלמה קלוגער צראד	תרכ"ט
ו'	הגאון ישראל יעקב חלגי ונהר"ט"א	תקט"ז
"	הגאון צדוק פרענקל לייפטיק	תקס"ח
ח'	הרה"ל נחיר הורוויץ זקנו	תרל"ה
י"א	הגאון ר' אהרן נחש קויצש יאס	ה"א ק"ח
י"ג	רצ"ו יעקב צעל הקוריס	תק"ג
ט"ו	הגאון"ק חיים בן עמר (אזה"ח)	תרמ"ז
כ"ח	הגאון ר' שלמה גאנלפרעד אונגוואר	תר"א
"	הגאון"ק נהר"ס קייטלנזיס אזהעל	

פאטאגראף צענטראל

קאזינצי גאסטע נומער 22. 1. שטאק

פאטאגראפיען אין קונסטפאלער אויספיהרונג אויסער דעם בילדער פיר רייזעפאסטע אונד פיר דיא גייסטע געזעצליכע לעניטימאציען צו ביליגסטען פרייזע אין דריגענדען פאללע אויך אין איינע פאר שטונדען עלרעדינט אויף וואונש געהע איך אויך צו פאמיליען אויפגאהמען אינס הויז וויא אויך אויפס לאנד.

ביטטע דיא וועהרשען גלויבענסגענאסטען אום אונטער-שטיטצונג מיינעס אונטערנעהמונגס. צייכנע האכאכטונגספאלל

יהודא פריעדמאן.

Fotograf „CENTRAL“ Fényképész, Satu-Mare
Str. Ștefan cel Mare (Kazinczy utca) 22.

קונדמאנונג.

וויר זענען עס צור אלגעמיינע קונדמאנונג, דאס
וויר היינט וויסנען לערנען האבן פאן אלע יונד וויי
כערע וויינע אויך זאל פאן עצהוים סטודיערע אין אלע
באנונגן וואו מאנארע ערמעללעק, ריזלונג, מיטקא
טעל טעזעסע, פון מאנארעס אין יעדע פאסטער
גראסע אום אלער ביליגסטען מאנעס פרייז אין אנדער
אונד דעמאל, אויך אפערירען וויר אונזער גראסען
שפיריטוס לאגער ווא אויך שלעכטען זאל פאסט
למהרין אין יעדע קונדמאנונג וויר וויר בעזערעם יעדע
קונדע מיט דער גרעסטער פינקטליכקייט צו בעדינען
אונד אויס אפאלען, איינע בעזערעלונג גענייט איבער
דעסטען איבערצייג צו שאפען, דאס קארעקטע אויך
פינקטליכקייט ווא אונזער בעסטער רעקלאם.

Gebrüder Feiger Wein und Spiritushandlung
SIMLEUL-SILVANEI.

המחזור של הוצאת (עקספורט) אתרונים לולבים וחרסין
המפורסם בעולם: צבי הירש ראטה מריעסט משה יוסף
מארבעים שנה יש לו אוצר גדול של אתרוני מדינת יון וארץ ישראל
המספיק ללקוחותיו הבאים מריעסט מכל חלקי החבל - יפתח בחדש
אלול הבעל'ט בכוקארעסט באשחקד את מסחרו במסוגות
אתרונים מבהרים ולולבים וחרסין יורקים מישוגחים.
עד אז למנות בשאלות אל בנו יוסף ראטה

Josef Rath, Südfrüchten et Colonialwaaren Engrosgeschäft.
SIGHETUL-MARMATIEI.

האטעל אונד בישר רעסטוראנט זאנא "ZONA".

בייא דער געהעריגסטער שטאקקעהאפט שפייזע, פארציגליכע
קובע שעהען גיימיגע צימער (שטויגע פרייזע) פערזאנלעכע
האנציממען אויך יעדע וואסטיגע בעלענעהייט מאהלצייט צו וועל
בען אונז אויך זעהר געניגעטע לוקאלעס בעזמאע.
פאקטע ווערדען אהנע יעדע בעזעהלונג אויפגעוואהרט.
Aron Katz, SIGHETUL-MARMATIEI (M. Sziget).

העונות לבנות ארבע בבתים ליל סוף חמשה לבנות ארבע קידוש יד
 ידיו היה הבחור כהלכה וחתן הילול למעלות מיום התפלות הנשים ונבנות
 מנחת במעלות ונבנות ונבנות יבוע משיטת מקור מהגותו ירא יד וכו'
 כסית מורה שלמה שפיטן משיטת מקור מהגותו ירא יד וכו'
 כוסות אשר ידיו למחש ומשיטת משיטת ג' שכתב זה מהגותו ירא יד וכו'
 תחת הבעל בעיר גראטוארדין ירא ירא שיהא בטחית ירח אשרך
 כבצלת פרחות. העורך.

קידוש אבות!

אין דען לאנסטא אנערקאנטען קורארוס אינארט (מאראט אויוואר)
 קי נמע אין יודת ובורך דער דא דארשינע קור בעראמינטע איבער
 דאס דאדע"מקאן מיט לייכטער שו"ב דיענסט לייטאונג דא קוהר
 מיט זאמלליכע פערפליענונג גראסיס נעניעסען זיך צו ווענדען
 אן דארטיגען שו"ב.

Benjamin Lazar UIOARA (Maros Ujvár).

NYARALÓK FIGYELMEBE!

MEGNYILT

Baia-Marèn a liget közvetlen közelében.

(VERESVIZI UT 16 SZ.)

orth. kóser vendéglő

a hol szigorúan rituális és tisztán kezelt

HÁZI KÖSZT

mérésékelt áron áll a t. nyaraló közönség
 rendelkezésére.

Naponta saját fejtésű friss tej. DIETÁS KÖSZT.

Állandóan friss hideg felvágottak.

Abonómákra előjegyezhető!

GERSCH MORNÁL

Str. Dr. Vasile Lucaciu (Felsőbányai út) 26.

ב"ח סאטמאר תע"א, שנה שניה, חוברת י"א, חודש מ. אב תרפ"ו.

מגד ירחים

יוצא לאור פעם אחת בחודש

מגדים חדשים גם ישנים, ביאורים ופירושים, בדעת קדושים
לכל חפציהם דרושים, על פרשיות התורה, ופוצג אורה וגם על
מדרשי חכמזיל האהובים, כוויות מחוטבים, דרושים לכל חפציהם
בזמניהם, פנינים יקרים מפ" סופרים וספרים, בעזרת יוצר הרים.

מאת

יוסף חיים הכהן ווייס

מחירו לענה מאה וארבעים לעי, לאמעריקא ב' דוכרים
למשעכ"א 30 כתרם ובערך זה בשאר ארצות.
מחיר מודעות כפי גודל השטח, מחיר גליון בודד שנים עשר לעי.
מחברים השולחים ספריהם יתפרסמו בהירחון.

MEGED JERUCHIM

REVISTĂ LUNARĂ TALMUDICĂ-ŞTIINŢIFICĂ

REDACTEUR :

JOSIF VEISS

ABONAMENTUL ANUAL

L. E. 140

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA

SAITMAR, Piaţa Lăţităţii 14

Genz. Rabbi Ig. Klein, Sătmár.

מגד ירחים

יוצא לאור פעם אחת בחודש

כולל מגדים חדשים גם ישנים ביאורים ופירושים בדעת קדושים
לכל חפציהם דרושים על פרשיות התורה יפוצו אורה וגם על
מדרשי חכ"ל האהובים בזויות מחוטבים דרושים לכל חפציהם
בזמניהם פנינים יקרים מפי סופרים וספרים בעזרת יוצר הרים.

מחיר מודעות כפי גודל השטח.	מחירו לשנה בארצנו 140 לעי.
מחיר גילון כודד 12 לעי.	בטשעכאסלאוואקיא 30 קראנען.
אדריססה לשליחות חרות וכספים	באמעריקא . . . 2 דאללאר.
JOSIE VEISS SÄTMAR	ערוך מאת
Piața Latinitatei 14.	יוסף חיים הכהן ווייס

מוטות מסע.

הרב הגאון כ"י מוה"י יצחק הכהן נר"ו האצעמיר.

מדרש שה"ש שניך בעדר הקלוצות אלו אנשי הנולחונה צינדין שאלו הקדימו
תפילין של ראש לתפילין של יד לא היו יולאים בעלום. יל"פ
עפוי"ש צביאור הגו"י (ונחמות ניו) השח צין תפלה לתפלה עצירה הוא
צידו וחוזר עליה ועורכי הנולחונה. כוונה דמודע דאך בתחצולות
ונועלות ודעת תעשה ונלחונה אבל ניו"ו לא ישייל שום עלה ותחצולה
צלי בלי ונלחונה חרצות וקשמות ולהוליא נוכח אל המועל ציד חזקה
וצלא בלי קרצ העלה ותחצולה לא יעשו פרי לכלל הארץ
ותפילין ש"ר שם רנו להנחשצה ותפילין של יד רנו לפעולות ידיה
והשח צנתיס צחצבו שהנחשצה והנועשה אינם ונוכחים ודי צאחת נהם
חוזר עליה ועורכי הנולחונה כלומר עליו לחזור ונעיון שוא הזה
ועליו להציא רא"י ועורכי הנולחונה שלא יתכן לערוך ונלחונה רק
צונחשצה ונועשה יחדיו וז"ל הנודרש הס"ל שניך בעדר הקלוצות שלא
הקדים אחד נהם תפילין של ראש לתפילין של יד לומר שחלק
התשכלה יש לו קדושה לחלק הפעולה שחם ה"י חושצין לחלק התשכלה
העיקר ונוחלא היו עושין גם הנולחונה רק צנועלות אז לא היו יולאים
בעלום וכן הנולחונה ולא היו נולחים וסבן.

הגאון כ"י ר"מ מוגר זצ"ל.

פסוק עבדך נשאו כ"י ולא נפקד כ"י לכפר על נפשותינו ודרשו
חז"ל ולא נפקד ננינו איש לדבר עצירה אי"ל נשח אי"ל קרצן
זה לנה חוננו לו לכפר על נפשותינו נר"י עצירה לאנו נר"י נחשור
לא

לא ילאנו ורצים ראו כן תנוהו ונרוע הנותינו צזה עד עתה ולא
 חנונו זאת וייד אחר הנוכלחונה ואנוה הגאון ז"ל כי לנוהו זאת ונגעולי
 ונרין שהתורה הזהירה להגעיל כלי נורין ונצליעת איקור אשר זהובס
 הגס שלא הי' זהם איקור צעין, וזה שפטו שהצליעה נחשצת כונו
 אלו היה האיקור צעין, כי לולי זאת לא הולכה התורה להגעיל כלי
 נורין אחר שלא הי' זהם רק איקור צלוע ע"כ צלו עתה עם קרצן
 לכפר על הרהור עצירה שלריכה כפרה כונו על עצירה צפועל והצן.

הרב הגאון כו' מו"ה שרגא ט"ב משאמה.

פסוק ולא תקחו כופר לכפש רולח אשר הוא רשע לנות כי נות יונות
 הנה ונלות אשר הוא רשע לנות נראה כניותר וגם כפלא
 הזהרה זו הבי יעלה על הדעת טעמד צלע כסף יעשו און הקהר חפסי
 את הרולח הלא ח"כ הוא הותרה הרלועה והכסף יענה את הכל?
 שונענו דצרות צנ"א החקאים צנפסוהם אורצים לרם נקיים צאנורם כי
 לא ויידם היתה זאת, אצל וייד ה' עליהם בלה ונחלה נשפט ונות,
 ונלפכיו נשפטם ילא, ולולא הי' רלון ה' בכה לשוא הי' עונלם לעשות
 אחס רעה ונקטנה עד גדולה ואין זהם נורד ונעל דצור הזה כי הם
 לא עשו דצור רק הפיקו צזה רלון ה', אונס שוא ידצרו וכזצ צפיהם,
 כי הגם טעמי ה' פקוחות על כל דרכי צני אדם לשונם ונלכד צרשת
 זו קונו להם פועלי און וצחקתם כגמו, עכ"ז הנורד והנעל ונרם
 האונללים כנולא צכנפיהם, כי הלא הרצה שלוחים לנוקם לעשות ונשלחתו
 גם צלעדם אין זה כי הם רוע לצצ וננחירת רלונם החפסית הולילו
 גזירת ה' אל הפועל וצידם הי' לחסוך ח"ע ונעשות און הזה. וצחאנור
 יוצן ונקרא קודם חכ"ל כי ה' נחיר את השופטים, לצל יתנו צדעתם
 להתכלל את ונעשה הרליחה צזה שהי' נשפטו חרון ונה' לנות צעונו
 והרולח הי' רק טצט אף ציד ה' [והגם טצזה לא רחן הרולח ונתועצה
 אקר עשה לגונרי כי עכ"פ על ידו נקצה וניתה לנרלח ונוגלגלין חוצ
 ע"י חייצ אצל צכל זה יקל ונשפטו של הרולח לצלתי הוניתו ולדונו
 צונשפט קל כרלות עיניהם] ואנורה תורה, ולא תקחו כופר לכפש רולח"
 פירש לא תקחו זאת לכפרה לרחן ולזכות רוע ונעללו של הרולח [כונו
 כי אנור אכפרה פניו צונחה ונלשון קינוח ורחילה] צזה הונענה האנור
 "אשר הוא רשע לנות" פי' הנרלח הוא רשע לנות וקצצ ה' וניתתו
 ע"י הרולח הזה לא יעשה כן צישראל "כי ונות יונות" פי' הגם כי איש
 ונות הוא זה הנרלח וניתתו וני טיהי' וידיו לא הי' לו לשלוח צו כי
 ורשעים ילא רשע אר כי יונו יוס אידו יצא ויונות והרצה שלוחים
 לנוקם להוניתו ונות יונות צלעזו וצדעות נפשו ורלונו החפסי הוניתו
 ע"כ נקטר טענה זאת להקל על ידה עונש הרולח והצן.

הרב הגאון מהר"ק פ"ב.

בפסוק ונכצקה הארץ לפני ה' ואחר תקוצו והייתם נקיים ונה'
 ונישראל

ונושכאל והיתה הארץ הזאת לכם לאחוזתה. יל"פ עפ"י נאחז"ל אין
 צד דוד צא אלא צדור שכולו זכאי או כולו חייב, וזה כוונת הנדרש
 מצינו תשועה מצינו שגאונר נ"י יתן ונליין ישובת ישראל עזרה
 ונ"י יון שגאונר יסלח עזרך ונקודס ונליין יקעך כי מודע החילוק צין
 עזרה לתשועה "שעזר" הוא אם הנעזר ג"כ נקיים לדבר וזה לעזרתו
 "ותשועה" ה"א שהמופע אינו עושה ונאווה והינוקיע ונוקיע צלעדה ואחרי
 שכן דוד צא או צדור שכולו זכאי ואז בקראת הגאולה בשם "עזר"
 אצל צדור שכולו חייב ואין אנו עושים ונאווה לקרצ הגאולה אז תקרא
 בשם תשועה ע"כ אונר הנדרש ונליין עזר ונליין ותשועה ונליין ובאונר
 אונסם צטח הפרש י"י צין שתי אופני הגאולות הכל שאלם נהיה כולנו
 זכאים אז תפול הארץ לנו לנחלה ונצלי לורך לנולחנות תנופה לכבוש
 את הארץ נחלתנו אצל אם ח"ו כולנו חייבים אז יהיו חצלי ננשיה
 ונלטרך לנולחנות ציד חזקה וצדורע נטויה לננען נגוע לנחח חשלתו וזאת
 רוחה לנו הוסיק צונקראי קודס הכל וככצשה הארץ לפני ה' ואחר
 תשובו כלונר אם לא תשובו בתשובה שליוה אל אצרכם שצקונים חין
 תהיו כולו חייב אז ילטרך "כיצוס" ציד חזקה ורק אח"כ תשובו
 אצל והייתם נקיים ונה' ונושכאל אם תהיו כולכם נקיים ועטורים חין צבם
 נפתל ועקש אז לא תלערכו לכבוש כ"א והיתה הארץ הזאת לכם לאחוזת
 כמו נחלה שצא לאדם צלא עורח כלל רק וניללא והצן.

דברים.

הגאון כ"י רבי זלטן מרגליות זצ"ל בראד"י.

מדרש רצה אלה הדברים כ"י הסי' אלה עשית והמרתני דונית אה"י
 כונן אוכיחך ואערכה לפיכך ויל"פ דכצר ענודו הנפורשים על
 הובחת ונרע"ה צונקרא קודס הכל שה"י קלא בקדר החטא כי נעשה
 העגל ה"י קודס נעשה קרח וליוה הוכיחם ונקודס על "חללות" שנוורה
 על נעשה העגל ואח"כ "ודי זה" שנוורה על עון העגל אונס מודע כי
 נרע"ה התנלל את ישראל בחטא העגל ואונר לי לוית אכזי ה"א לא י"י
 כך ולא להם אך צנחלוקת של קרח שטען כי כל העדה כולם קדושים
 כולם שיועו ננשי הגזורה אכזי ולא י"י כך נקתר נחונותו התנללות
 נרע"ה וסוד נהעורר עון העגל ע"כ הוכיח אותם ונראש על נחלוקתו
 של קרח ואח"כ על העגל וזה פ"י הפקוק "אלה עשית" כלונר צוננשה
 העגל אונרת אלה אלהיך ישראל והמרתני כי ה"י כך התנללות נרע"ה
 אשר אונר "לי" לויה ולא להם אצל אחר שדונית "אה"י כונן" שאונרת
 כי כל העדה כולם קדושים א"כ נקתר התנללות הכל ע"כ אוכיחך
 והצן צזה.

דרוש.

פסוק אוכל תשצרו ונחתם צכקף ואכלתם וגם נרס תכרו ונחתם
 צכקף

צבא ושמיתם כי ה"א צרכך צבל ונעשה ידך. כצר ענודו צזה
 הרע" ורונצין לפרס הק' כי ה"א צרכך חיה נתינת טעם ה"א לנה
 שחור צתחלת הקרא אובל תשצרו נחלת צבאף בו וילית דנודע
 פלוגתא דר"י ור"ל צנוקבת [צ"נ ונ"ח] אי בסף או נשיכה קונה ואונר"
 ודישראל צבאף נכרי צנושיכה ולויד נכרי צבאף ישראל צנושיכה ולפ"י
 דקרא דייק בר"ל דצשראל צנושיכה ולא צבאף וע"כ אונר. אובל תשצרו
 "ונחלתם" צבאף שהם נכרים וגם נויס "ונחלתם" צבאף לא כן חס הקו
 וישראל אין אחס קוניס צבאף רק צנושיכה ויש לחת טעם דישראל
 אינו קונה צבאף אחרי שישאל ידע וענני התצונן כי לי הכסף ולי
 הזה נחום ה' איב איך אפשר לוונר ע"י שישאל נותן לישראל אחר
 כסף דני החפץ יקנה אותו הלא ידע שלא לו הכסף וכל היבא דאיתיה
 צי גזא דרמונא איתיה איב לא נתן ולא לקח ונאווה כי וונונו הכל
 ווידו ית"ש כיתן לו אצל בעצמה נשיכה ונכניסו לרשותו שפיר קונה
 כיון שהכניסו לרשותו וחלרו וילא ונרשות האחר וצא לרשותו [ע"י ח"ס
 ציור שבי כעין זה צדצרי הרונצין שאף קודם נויס טרם שגילתה
 התורה הקנינים צכ"י כשצא הדצר לרשותו צודאי קנאו ע"י"ש צקי"
 ש"י אצל ונוני שפיר יקנה צבאף אחרי שלגוי צדעתו שכחו ועולם ידו
 עשה לו חילו ורכסו איב אף שלישראל אין כסף נחשצ צעיניו לשלו
 ונינו כיון שלגוי נחשצ שלו חזלין צתריה [ובעין שבי הוי"ל ה' אישות
 לענין קידושין אי טוה פירוטה לאשה אף שלאיס אינו טוה] ונעמה
 יוצן קיום הקרא "ונחלתם" תשצרו צבאף אצל לא וישראל ונתן טעם
 לצצה צזה כי ה"א צרכך וחתה ישראל יודע חתה כי רק צרכת ה'
 ה"א תעשיר והכסף שלו הוא ע"כ ה"א כך לקנות וישראל אחר צבאף
 רק "ונחלתם" הקנו צבאף והצן.

הרב הגאון מהר"ק פ"ב

א"ה אכן יד עניין אונרנו לפשוט ספקו טוהר של וורן צעל ונסנה לוונך
 יודע בנוצא לוועלה אי חזלין צקידושי כסף צחר דידה או צחר
 דידיה והקבת ושנוע התוס' [צקידושין נ"ו] הקשו על הנסנה דהנוקדש
 צערלה בו אינה ונקודשת אונאי לא נקיט נני חונן צפקח ותמלו דק"ל
 כריה"ג דחונן צפקח ווותר צהנאה והשעה"נ צפ"ה ונה אישות הקשה
 לפ"י ונאי פריך הש"ס [צע"י ע"ד] תנא ונאי קחציז אי איקורי הנאה
 ליתמי נני חונן צפקח ואונאי לא ננשי דהתנא ק"ל כריה"ג דחונן צפקח
 ווותר צתנאה ונ"ל דתנא הגאון צעל שונן רוקח צחי' לפקחים כתצ
 לפרס ליטנא דריה"ג [צפקחים כ"ח] שאונר "תנוה על עלונך איך חונן
 אקור צהנאה כל שצעה" עמנו"ש הר"ן דלר"ש חונן נשט שעות אקור
 צהנאה ונעס תשציתו אונס זה יתכן רק צע"י דשייך וניי דתשציתו
 בנוסרם צקרא איך ציוס הראשון תשציתו דקאי על ע"פ בנוצואר [צפקחים
 ד"ה] לא ציוני הפקח דליס תשציתו צאוות ווותר צהנאה וע"כ שפיר
 אונר "תנוה על עלונך איך חונן אקור צהנאה כל שצעה" צערצ פקח

העורך

הרב הדרשן כו' מה"ו פייש פ"ג פ"ב.

את תפלתכם צ"י לדקה כזה וסבן.

בין המצרים

כִּי־יִצְחָק

לנועלה היו שריה כאלים של יסודות זה את זה והקצה היתה לזה
 "כי לא יללה נורעה" שנקצר יסוד לחד צבאם ונקצרו ונעונו הפרקס
 לפניהם והיו נאללים לקבל פרנקס ונאנשי דורם וע"כ קגר עליהם
 "הנודר" לעורר על הלדקס והצן.

הגאון בו רמי עקיבא איגר זצ"ל

פסוק צני ליון היקרים הנוקבלים צפו איך נחשבו לנכלי חרש (ונוגל
 ח"כ) יל"פ עפ"י נוחז"ל לונה ת"ח דוונה צפני עם הארץ
 ונתחלה דוונה לקיתון של זהב ונקצ ענו דוונה לקיתון של חרש וליחא
 צונו "וויקרי" ירושלים לא הי' יוסצין צקעודה אלא ח"כ יודעים ווי
 נקצ עוניהם וזה שהונה הווקון צני ליון "היקרים" ויקרתן היתה צזה
 שלח הי' יוסצים להקצ רק עם משוצים ולא נטלו חלק צקעודה עיה
 ח"כ נפלת צענינו איך נחשבו צפניהם לנכלי חרש והצן.

גמרא (גיטין כ"ז) ונעסה צריצ"ח שהלך לכרך גדול שצרוני חנו
 לו תינוק יושב צצית האקורים יפה עינים וטוב רואי וקולותיו
 קדורות לו תלמלים וענו על פתח צית האקורים ואמר ווי נהן
 לונסקה יעקב ישראל לצוהים ענה אותו תינוק ואמר הלא הי' חטאו
 לו ולא חצו בדרכיו הלך ולא שנועו צתורתו אמר ונוצטחי צו שנועה
 סורח צישראל בו צדורו דור יחוס כוללים צעונו כח של ונתבוללים
 הם חוניהם כי את עוצתו ואשרנו סונה דורשים צעלותיהם, כי אם
 נתבולל צעונים לא יקפמו עוד חלה לענותנו ונתבוללים כאלה נוולו
 תנייד צעונו וגם צזון חרצן צית ונקדשנו היו ונתבוללים כאלה שהתבוללו
 עם הרונואים והטיפו לעם כלו שיתבוללו צהרונואים להיות עם אחד
 עניהם ואז לא נגשים עוד, אך צעת ההוא חיו לדיקים קדושים תנאים
 בריצ"ח והם עליו צכל ונאולי כחם צרוח הפרלים לצלתי חתו
 להתפרץ הם דאנו לעם ישראל לצל יונת ויחה עולונית והיו ונטיפים
 ללחן נרעיהם ולקהל שוועיהם כי לא התורה והנולות נוכח אותנו
 כי אם חלה כציאי השקר צני חצרת הנותבוללים הנה שנוציאים עלינו
 הנון הצרות, וצעת ההוא שחרונואים היו נוכים וגושים את ישראל
 חת ווי לריכים לענות ולנגס יותר ונחת ריצ"ח התנא הלדיק ולצקוף
 נקשרים לריצ"ח דבר זר ותוניה כי ח"ש אחד ונאוצי חדשות ח"ש
 אחד שהסיף תנייד להתבוללות ששיעתי היתה כי אם נתבולל צעונים
 אז נחיה ונאשרים, זה שהתכבר לצל יכירהו שהוא יהודי וא"ש רוני
 יתצבו הנה זה ח"ש אקור צצית האקורים ואתה הולך חפסי הכי
 לא תירא ען תאונה חליך רעה "תינוק יושב צצית האקורים יפה
 עינים וטוב רואי וקולותיו קדורות לו תלמלים" שערותיו עשיות
 צבורית וווקשקות לצל יכירהו כי הוא יהודי, הוא כלל צצית הכלל
 באשר שנוע זאת ריצ"ח הלך וענו על פתח צית האקורים והסיח
 אחו שנוע נח חציצי הנה ועולס היית ונצעלי שיעת ההתבוללות
 כי השקיה הזאת תעלנו אל דור ונדרגת האוקר צמיים, הוא תזכנו

צכל זכיות האורות ועתה נח קרה לך כי אחת תמצאת והקד צליל
צצית הכלל צמוד קלמי ורצית יצני קטנות האדוקים הולכים תפסים
ואין פוגע צנו לרעה וני נתן לנשקה יעקב וישראל לבחורים ? תחלת
וני גרנו זאת שהחיות צלורת אדם פלמי נדבר האלה דורקים ומורסים
את יעקב האני בהחזיקי בתורת ה' או העלתיכם אשר תפלתם להתצולל
צעונים ולהלכות להם ? ענה אותו תימק רבי עתה אני נודה כי
אונס עשיתי כי רק אחריו אשר דרשנו להתצוללות אשנים צכל הדעה
טנא עלינו קונאמי אינו נכים אותנו בצבור שיירת התורה רק צבור
עוצת התורה כשנוע ריצ"ח זאת אנו נוצטחי צו שיהי נודה הוראה
בישראל כי כאשר ילא וצית האקורים יורה להם את הדך הנכונה
זה ילכו כי התורה היא קס חיים לעם ישראל והתצוללות הוא קס
הנות לה כל עוד יושב ישראל לצדד צעת לא יכירו צעכות אכזריות
כאלה כצעת אשר יתקד צורו להתדונות לעם זה כי אלה הנותצוללים ישינו
נכת להי ונהלונות מוראות יתד ויהיראים והחדדים ולא היו יונים
נועטים עד שהורה הוראה בישראל הורה את הדך הישרה שזה ילך
ישראל ולא יתצולל צעונים כאשר נראה זאת ריצ"ח כן היה אחרי
כן לכוכב נחיר צעני היהדות.

הרב הדרשן מהרי"ל נר"ו

שבת חזון

מדרש שלשה כצ"חם התצולו צלשון איכה נקס ישעי וירנוי נשח
ראה צעלונות אנו איכה אשא לצדי ישעי ראה צמחונות
אנו איכה היתה לזונה בו ירנוי ראה צמחונות אנו איכה יצבה צדד.
נודע דוולת "איכה" תצח נערכה ונלשון "אי כה" כלומר היה הצטחת
לאברהם אבינו כה יחי זרעך וצמחך הנה צמחך על המקוק ויאנו
לו כה יחי זרעך לנה הדבר דוניה לני קילא לדרך בו כיון קעמוד
ליך אנו לאילן נח לי לצרכך בו אלא כל הנטיעות הצעונות ונוק
יהיו כעומך כך כשצח הקצ"ה את העולם בו אל הקצ"ה לאברהם ונה
יס לי לצרכך בו אלא כל צנים טעמידים לעמוד ונוק יהיו כעומך ונכן
שכן כחצ ויאנו לו כה יחי זרעך עוד (נצאר קס צמחך אתה
נולא אברהם שמתוך צמחונות בו צמחונות על אברהם צחת ציוי
נשח שכן כחצ ה"א הנה אהבם והנכס היום כמכצי הקונים לרוב
הנה מתקיינה או הצריכה שמתוך אברהם צמחונות אצל הצריכה שצרכו
הקצ"ה כה יחי זרעך שכל צנים טעמידים לעמוד נעמו יהיו כעומך לא
מתקיינה שהרי אברהם היה אהב צלום ונצור ונחלקה כנו שאלו
לנו אל כל יחי נערה ציוי וציד בו וישראל ה"א כלים ונחיצים זה
עם זה ונח"א נשח אית כי ה"א הנה אהבם בו ומתקיינה הצריכה
שמתוך אברהם אביכם צמחונות אצל הצריכה האחרת שצרכו הקצ"ה
כה יחי זרעך על זה אני נקונן איכה "אי כה" כי איכה אשא לצדי
נחבם ונחבם וריצכם קגדלו ורצו הנחלקות והנטיעות צריכה ואין
לכם

לכס צזה דונין לאצרהם שהי' טובא הנוריות חונס חפ"כ נשאר עוד
 חזה דונין ציניהם לאצרהם כי הגס טבין אדם לחצירו ונעשיהם
 קילקלו ונפלו היוחלוקת בתוכם חונס צהנוגע צין אדם לנזקוס הי'
 קדושים וטהורים וגדורים ון העריות באצרהם שאנור הנה נא ידעתי
 כי אשה יפת ונראה את (עי' רס"י פ' לך) חונס יסעי' ראה אותם
 צפתחות אנור איכה היתה לזונה "אי כה" שנתצרך אצרהם שיהיו דוניס
 לו כי "איכה" היתה לזונה קריה כאלונה, אך עוד נשאר להם עכ"פ
 דונין לאצרהם שהי' עליון על כל גוים אז הנון אצרים חונס ירנני
 ראה אותם צניוולס האונה הישראלית הורד לעפר קרנה צינוי ונקונ
 נזניה "אי כה" איכה יסבה צדד רצתי צגוים שרתי צנודיות היתה לנוס
 "ואי כה" שנתצרך אצרהם הלא ונעתה אין להם שום דונין כלל והצן.

הרב הגאון מו"ה גרשון ששערן נר"ו מ. לודאש.

ואתחנן

הרב הגאון מו"ה פנחס הלוי ביליצער זצ"ל סערעווש (עם היספות הצורך)
פסוק וזהצת את ה"א צכל לצצך, וצכל נפסך, וצכל ונאדך, הנקיון
 יורנו כי צעת אשר עכני הנולד וערפלי החלחה יחשכו את שוני
 חיי האדם אז יזכרו את ה', ואליו יסובו כנוח"כ צלל לך מו' וצבת
 עד ה"א כנולילת העולם עני ואציון יהללו את שונך חונס ווי יתן ויהי'
 לצצס זה ליראה את ה' גם צעת אשר זרחה שונס הללחה צלהל יעקב
 גם זור"ט צכנפיה, לנוען לא יחי' "תוכס כפרעה" צעת אשר ראה
 הרוחה ויכבד את לבו, וזס"א וזהצת את ה"א "צכל" לצצך גם צעת
 אשר לצצך "שלט" ואינו סצור ונרוב יגון ואנחה וכן "צכל" נפסך כאשר
 נפסך שלט צלי חגונה נפסוצלי לער "וצכל ונאדך" כאשר ונוונך וסונך
 רצו ועלית על פקני הללחות גם אז תזכור את הסותן לך כח לעשות
 חיל והצן. איה נעים צזה למרס ונאחז"ל "קולך ערב צהודו לה' כי טוב
 ונראך כלה צלחא ה' ה'שיעה" להורות כתנו חס כי נאה האיש אשר
 צעת לרתו לא אצד צעמונו ונשס יתצרך ופונה אליו צתפלמו לחללו
 ון הנולד וזה חונרו "ונראך כלה צלחא ה' ה'שיעה נא" חונס על איס
 כזס אשר רק צעת לחקו זוכר את ה' אינו ראוי לגונור את ההלל
 "וקולך ערב" רק "צהודו לה' כי טוב" חס גם צעת אשר טוב לך ה'

העורך

כס פניך והצן.
פסוק פוקד עון אבות על צנים צס"ק (צרכות י') רני קרלי אהדדי
 כתיב לא יונתו אבות על צנים מו' וכתיב פוקד עון אבות על
 צנים וננסי כאן צסאוחזין ונעסה אבותיהם צידיהם כאן צסאין אוחזין
 מו' ורביט רלו כן תונסו וכי זה ונודת היושר להצניס את האדם על
 נס לא חקא צעלמו? חונס יוצן הדבר עפ"י ונשל נפלא (הנונא
 הגאונים) וישא ונשלו ויאנור פעס אחת פגע הארי צהסועל, ויאנור
 הסרריה הנה אי רעצ ונאור וסכננתי צדעקי לאקול אונתך ניד, וסחמיל
 הסועל

השועל לדבר תחנונים צאנורו הנך רואה שאני דק הצטר רחוק ולא תשבע
 רעצונך ונוני, לכה אינך אה אתה רואה לאכול צמר לשווע הנה את
 עונד אים בעל צמר ושון עם הכרם ויהי חן וקחני ויבן הארץ ויאמר
 הלא לאכול אדם אין. לנו נשות כי בדר בהנה התורה ויוראכם וחתכם
 יהי על כל חית הארץ ואך אעשה הרבה הגדולה הזאת וחתאתי לאלקים
 אז אונר השועל אתה רואה לאכול צמר לשווע וגם ללאת ידי קניט
 זה דבר קשה את הרלה לנולאות האותך ההכרת לא יגוה לעצור על
 דברי הסונים. האונת אגיד כך ענה הארץ גם אנכי לא הייתי עשית על
 העצירה אך ירא אנכי פן אענק ויד על העצירה ויאמר השועל התחשבו
 כי צעצור העצירה ויד תשיגו העונש עצירה יניט רבים יעצרו עד
 אשר יפקד העון ולא עליך כי את על צדק או צד הארץ נפחה
 לדבריו וישא את רגליו ורץ אל האים אך האים הי' עונד על שפת
 צור ענוק והצור היה נוכח על פניו צקס ויפול הארץ אל חוך הצור
 וישצור עלונוהו ויצא השועל ויעמוד על שפת הצור ויהי כחאותו
 ויאונר הארץ הוי נבל אתה היית צעצור פיתחתי ולפתי כי אונת
 לא צוהרת אענק והנך רואה אך התלת צי נענשתי רק על הונחשה
 רעה טרם עשיתי העצירה, עשית צדוניך ענה השועל את תחשוב כי
 עצור עצירה הזאת אשר חשבת לעשות נענשת לא כן הוא. העונש
 מגע צד עצור אבך שאכל פנים אחת את אדם, והנה נפקד ביהים
 עין אבך עליך, ונה פשע כי יפקד עלי עין אבותי היום לעק הארץ
 ונקירות לבו והשיצו השועל ונודע נפחה לצדק ונקודם כי אתה תפשה
 עצירה ובך ישא העונש וצל זה היית נוראה ע"כ גם עליך. לקצול
 חטא אבך. זה כוונת הגוי צנושא דחשנו צאונת לא היו יגלגלין עון
 אבות על בניו, רק כשהם גונו צדעתם לעשות עצירה צאין בנות
 לעונש אשר יקבלו הבנים אז הדין נותן כי יגלגלו עליו עון אבות, זה
 שאלחז"ל באן בשלוחות ונעשה אצותיהם צדיהם בלונר טהם וקצירות
 על נעשה אצותיהם אבל האים אשר יוננו כלנו ונעצירה כי יחשוב
 שצני יענשו על ידו לאים כזה לא יגיע עונש עצור חטא אצותו והנך.

מרב ודרשן מצוין נר"ו

שבת נחמו

בתישעה באב נולד נשיח (ונדרש) צעירנו יפלא ויאמר הזה, ואם
 הדברים בפסוקים באן הבן שואל הלא נעת חרצן הצית וצד
 עתה כבר חלמו כאלפים שנה וצבל שנה תשעה באב צו ונודע לא
 צא הנשיח אשר נולד צבל שנה? אונם רצון נשגב ויאר נעלה למונה
 צוואנר הזה והקבת ושוע! אנו קוראים לשבת הזאת שבת נחמו ונחמו
 לא קדע צונה אנו ונתחננים? איזה נחמה הציאה לנו השבת הזאת
 ונשצת הקודמת שאלחנו קוראים לה שבת חזון שבת קל אצלנו השבת
 קל שצוע העצור הוא יום היאל"ט של צית הפארתנו ובבן צן קנינו
 לו הוריו צצבת חזון, האם נאונר קצעצור קצוע אחד נשצת חזון עד
 שבת

שבת נחנו כצר הושענו לו הוריו האם באור כצר התנחם וכצר עלתה
 חרובה לנוכחו האנוסה? אך נודעים דברי רש"י על הפסוק ויקונו
 כל צמיו וכל צמותיו לנחנו וינוחן להתנחם. אין אדם נוקצל נחוניס
 על החי וקצור שנות הנות נגזרה גזירה שישתבח וכן הלז ולא על
 החי ירושלים עיר קדשנו צהוניק וחרלנו לא נותו לנו, רק אצדו ונונו
 עוד עת קן עדן ועדנים, עד שיצנה הש"ת את צהוניק וכלנו נזכה
 לרחות צמחות ליון וירושלים, כי אלו נותה ירושלים והיתה אצודה
 לנו לעולם, לא היינו זוכרים אותה ונויד, ולא היינו שופכים דונעות
 בכל ת"צ יום ה'א"ת, יען קזה באלפים קנה נותה, ודבר נותה ימן
 כזה היינו שוכחים צכצר הינוס "אצל אין נוקצלין תנחונין על החי"
 נני החי לא יסבה כנו הנות שישכח וכנואנור הנשורר "בשכחתי כנות
 ונלצ" ככן צזאת שאין אנו נוקצלין תנחונין וזוכרים תנויד ליון וירושלים
 צזאת אכחנו ונוכחים שליון וירושלים וצהוניק חיים הנוה, ויוצן צזה
 דברי הנקוק "זכור תזכור ותסוח עלי נפשי" כלונור צעת אזכור חורצן
 ירושלים וצהוניק נפשי תסוח זאת אשיצ אל לצי ע"כ אחיל האצל
 צעלנו נותנת לי תקוה כי עוד תרחם את ירושלים ונצנתה עיר על
 תלה כי אם ה"י אשכ תקוה לא ה"י נוקוס להתאצל וצרצות השנים
 כצר היינו נוולאין תנחונין, וכעים לחיך ציחור דרשן אחד נוולאין
 כל הנותאצל על ירושלים "זוכה ורואה" צענוחתה (תענית ל"א) והלשון
 זוכה ורואה צהוה ל"צ יזכה ויראה צצניכה ה"י לריך לונור? אונס
 הוא הדצר אשר דצרנו כי על ידי שנותאצל על ירושלים זה צעלנו
 עד ונוכיה כי עוד יסוב ה' לרחנונו ויצנה עירנו א"כ הוא רואה
 צחצחות עלנו צנין צהוניק, וזה הבוונה צנוולאין צנושא דרושנו "צתשעה
 צאצ נולד ונשיח" כי כאשר צא ת"צ ואנו ונתאצלים וזוכים על חורצן
 הצית, האצל והצבי אלה קינונים קוצים על הגאולה, ושיצא ננשיח
 גוחל לדיקנו צתשעה צאצ כל זמן שענונו עוד ונתאצלים וזוכים ונותאצלים
 צת"צ על אצדתנו ונוכחים כי חרלנו ועיר קדשנו לא נותו נולד ונשיח
 קינון הוא שליון חיה וגאולתנו תצא ואם תתנוהנו חכה לה כי צא
 תצא וחית הוא תקותנו וזאת היא נחונתנו, כשהשבת הקודנות היתה
 לנו שבת של אצל שבת חזון אות היא לנו שירושלים לא נותה לנו
 ולכן אנו קוראים לשבת הזאת שבת גזמו כי כצר צקינון הזה צלצד
 אכחנו ונוחונינו והצן.

לברית מילה.

מדרש אגסי ירושלים היו נוצרכים את התינוק הוי את לשציעי והוי
 את לשוני ופרשו "שציעי" זה אמרים שהקריצ צמנוכת הנוצח
 ציום השציעי והי ציום השוניני נשיח לצי ננשה וזה כצרכת יעקב
 שאנור יסוק אלקים באפרים ובנונשה, הבוונה אמרים הקדיש כל עתותיו
 רק קודם לה ולתורתו לא זו ונצה"נו של יעקב אונס ננשה ה"י
 שלט ידו צדק ארץ וה"י ננשיע לאציו צהנהגת הנודינה, וקוצים השנים

וען האחד בעלמחז"ל טוב מורה עם דרך ארץ וכל מורה שאין שניה ובלאחרי
קופה בעלה וע"כ צרכו אנשי ירושלים את התימון היו את לשונות
והיו את לשונות טוב שילחו בזה בתורה וגם ימה ודרך ארץ אל ימה
ידו וזוה יל"פ וקרא קודם בקבלת תן חלק "לשבעה" וגם "לשונות"
הכוונה שצנן יח"י ובלווד בתורה ודרך ארץ "לשבעה" זה אפרים וגם
לשונות זה "ונקטה" ולא ינלא תן וכל טוב ציני אלקים ואלה וצנן.

לנשואין

כל הנהנה נקטורה חתן ואינו נשנינו מוצר צה קולות שאלה קול
שקון וקול שניחה קול חתן וקול כלל קול חוננים כו' כי אשני
את שנות הארץ בצרחנות אור ה' להצנן ארץ וקשר ים לנלא צין
הנהנה נקטורה חתן לקולות אלה וכלכל ימה חרי האף אש אים בזה
נקטורה חתן ואינו נשנינו? אצל הכוונה הוא צין הקרואים אל
נשחה החתונה ים באלה שאלים קוענים ונחמים ואלויה לא חובלים
ולא קותים וא"כ אין כל מרום ופלא בשאלים נשנינו את החתן כי
אין ישנינו אש לא ישנינו בעליות אצל נ"י שנהנה נקטורה חתן אצל
נשחה כנפשו שצנו וצכ"ז אין נפשו לשניח חתן וכלל אין זאת כי אש
ים לו טעם צדצר קלפי דעתו אין ויה לשנינו כי צנינו אל לב ינלא
ישראל צארן גלותו ועייני הפדוקה והכלכלה דללו וחרצו הנושחה
נושחה אל לריר נקוב ואין כך יום שאין הלכות ונחמדות ויום
חיי אחרית האוניה הלא צונלז מורא בזה אי אפשר לה להתיקיים
צין זאני ערבות לאורך ימים ואין כל תקוה לגאולה ולהטות הנוגז
ואחרי כי כן האם לא טוב היה שמגזר על עליונו ולא נשא נשים ויהי
זינו של אברהם חיו כלל ונאליו וא"כ לשניחת חתונה ויה זה עושה?
זה שאלחז"ל כל הנהנה כו' ואינו נשנינו צחצחו בדעתו שאל ישניח
ישראל אחרי כי אברהם כל תקוה ואין תוחלת לשון ולצנות חרבות
אש כזה עוצר על חנושה קולות הנאמרים צירוויה שמוד ישניח צצרי
יהודה וצחולות ירושלים קול שקון כו' והוא אינו נאלעין ציעודי הנצלה
וצלונת צקוחים אחריו שמוד נכסה ונגיז ליונים המוצים המוצמחים
כו' אשני את שנות הארץ חנון.

הספד

בפסוק והיה לפנות ערב ורחן צוים ובצוא השנים יצא אל העומה
צלונת החוצה רוצלת על האדם לצמות השונה צחצחית שנותיו
כפי "וישכם אברהם צצקר ויחצות את חמורו" ד"ל עוד צצקר של
ילדותו קם לצעודת הצורא וכבש את "החונניות" שלו ועל ד"י ויקח
את שני נעריו צנו" גס שנות הנצורים הציא שניו לתו צקצרי בפי
ואברהם זקן "צא ציונים" כי כל ימיו הי' צחונינות אחד נשם לא נעזר
אונס- את האדם שכת הנעודתו על הארץ ציוני עלים יסר לשחות לקיים
נחמחז"ל

ונאחז"ל אשרי זקנתו שכפרה על ילדותו עד אשר לא תחשך השמש ישוב
 ויפאם צונעו לחקן הנועות כפי' וכצקתם צגדיכם ציום השציעי
 וטהרתם ואחר תצואו אל הנוחה "צגדיכם" וכלשון צוגד צוגדים כלומר
 תרחלו את בתו חתאיתכם לפחות ציום "השציעי" כאשר תגיעו לשבעה
 העשרות יוני שנותיו זהם שבעים שנה כי עד יום ויתו תחכה לו
 לתאוצה הגם כי ואחר תצואו אל הנוחה שכינה וס"א והי' לפנות ערב
 ירחן צוים קודם ציאת שמש החיים ירחן צוים הדנועות וירחן ונכתו
 עונותיו ואח"כ יצא אל הנוחה שכינה והלך לפכו לרקו וישכב צקצר
 וערצו שנתו ויזכה לקן היוני.

דרוש לפרקים

הגער צליה והנהלך צדק יחדי ונפכה לצו לצטלה הרי זה ונחייצ
 צנפשו (אבות פ"ג ונפכה ה') והקדים ילקוט ונוד"ר אקתר אור
 ונפח רצונו לנודכי אם צטיט נחמנה הגזרה תפלתו כשונעת ואם צדס
 הוא חתונה אין לה תקנה נודע כי נפאלת צ' קצות יחטא האדם אי'
 ונפאלת חונו העבור כי דבקה לארץ צטנו ואין ונעלור צרומו להשקיט
 הונית ילדו וליתן רסן לתאותיו חונס הוא ונחנין צה' וצתורתו ולחחר
 עצרו אחת ונולות ה' אשר לא תעשה לצו חלל צקצו כנאחז"ל רשעים
 נולדים חרקות, צ) חוטא ונפאלת נפשו וסרן "צנומו" חוקר וכופר צכל
 התורה והנה הנורחק רצ צין צ' החוטאים האלו כי החוטא רק צגופו
 וצחונותו צדאותו איש ירא ה' הכובץ את ילדו לא לצד טלא יצוהו חלל
 עוד יצדלו ציתרת הכבוד על אשר לו יתר שאלת ועוז לכבוץ ציד חזקה
 את הלא הזור"ה הילכ"ר ולא כן אם "כופר" יוסת עליו ווניות כזרקה צו
 זה ילא צחרף חדה לקראת שונרי התורה וכצדורו צקלון יויר וזה כוונת
 ונקרא קודם (כ"פ ונחיי"ק) "כי דצר ה' צזה" לזה אין תרופה לנוכתו
 רק יכרת ונארץ החיים ונתן הכחוצ טעם לזה יען כי חטאו אינו צגוף
 וחונותו היא עוברו ונחמפת צנחלת ה' כי אם "עונה צה" צנפס עלונו
 והבן, ועוד זאת כי החוטא רק ונקצת תאותיו יס תקוה לאחרייתו כי יונים
 ידצרו ויצאו יוני הזקנה יונים אשר אין צהס חפץ כאשר צטלו העונות
 ותפר האציונה אז יסוצ חל ה' ולא כן אם חוטא ונפאל וניות גס אם
 ירצה כחול יונים יענוד צונודו כאשר הונלילו הנופרכים צונאחז"ל "כל
 איקורין קצתורה צטלין צטקס ויין צונינו צאלק לא צטל" הכוונה כי כל
 האיקורין אשר יעצור האדם ונחנות חוונותו יצטלו "צטקס" כאשר יגיע
 ליני הזקנה "וין צונינו" חונס האפקורס אשר חטא צנפשו וצונחצתו
 גס צאלק לא צטל והבן, וזה כוונת הילקוט הכ"ל אם "צטיט" היא
 חתונה אם גזר דינס רק על ונעשה טיט וחונות כי ונה טהשתחו לללס
 לא נקו חלל לפכים ונעשה קוף צעלנוח ולצס צל עונס יס תקנה חצל
 אם צדס הוא חתונה טגס הדס היא הנפס החערצ צחמאס אז אין
 תקנה והבן, והנה יס צנ"א אשר צתחלה עונודיט על ונענודס לעצור
 את

את ה' אף שקצצם עזבו את קדוש ישראל צב"ז לא ילמדו ונעשיהם
הרעים צחצחם שלעת ואלא יתחצרו עליהם רעים ולא ישאלו יחידו אצל
בראיתו שתקומו כבוצה ואין אחד התחצר אליו את יקון להיות עוד
יחידו ועוז וקומו הטמור והולך אחרי רבים לרעות זה נופת חותך
שחן חטאו נקצת חוננו כי גברו עליו תאותיו אחרי שיתחלה ה'
כאש גבורתו רק אחרי שרואה שנשאר גלמוד לו יעוצ את דברו
הראשון זה עוד שהול' חוטא צנפשו כי אם רק גלי תאות שטפוהו
לו הנה היו צעבריו גם ונלפנים אצל אחרי שנקדם ה' ירא ה' ורק
אח"כ עזבו זה רל" כי נשחחו צנפשו וז"כ הנשנה שטפא דרושיו
הנעור גלילה" וי שפשו ושינת האלות גם צנוקים שהחושך התוצות
ישופתו צחצחו כי ליונים גם אחריים יאחרו ענו לחצרו חונס אחרי
רואו "שנהלך צדק יחיד" ואין וי שיחצר ענו ושי"ב חוננו ונרע אשאר
אנכי לצדי להלחם נגד הנונים ונקצת זה גם הוא "נפנה לצו לצללה"
ה"ו נתייצ צנפשו" זה נופת כי חטאו צנפשו ולא נחנת תאות
כאמור. וה' ישיה לב החושים לעצמותו צב"א.

תולדות אנשי מופת

תולדות הגאון רבי שמואל לגרא מפראג

הרב הגאון הזה ה' צן רציו הגאון בעל מדע צידא הוא שכל את
את הרצנות, כי לא רלה ליהנות ונכבוד התורה, ואם כי ה' בחו
רצ בתורה ובחכמה והיה ראוי לאותו ילדעלה, צב"ז לא התאזה לשלחן
וולכים אצל שלח ידו צנוקה, והיה קוחר באגנים קוצות ונרגליות, אך
ונקחרו זה לא ללח צידו ויחדל להיות עוד קוחר, וישב ללחלה של תורה,
אציו הגאון השתדל לננותו לאחד גיוסצי בקאות לנשפט צעדתו והעניק
עליו עול הסוראה ועול היקצה ונתקבל עוד על פני אציו להיות חד
נצי דינא רבתי, אך אחרי פקירת אציו הגאון ואוהציו רלו להוסיצ אותו
על בקאו אחריו שנו התחתים על דרכו הרצנים ר' וניכאל ונהר"י
גילצבורג ולא נתמחו לעלות על בקא הרצנות, כי איך אחד הרצ בעל
טעם הנולך שה' לו הבנקות צפראג יוצרות והקלקת כסף וכדונות
וה' ירא פן יבולע ויהבנקותיו לכן הפיה זיקי ונרד בלכות הצד שלח
יתנו לו להגיון רש"ל לעלות לגדולה והנרצים היתה ללחצת פלהצת,
ציונים ההם נפטר שם גביר אחד ר' שושון קוא ז"ל והשאר אחריו
צהני"ד עם כסף להחזיק שני רצנים גדולי תורה שילמדו שם לזכות את
נשנתו ונבחרו הרצנים ר' וניכאל צברך ונהר"י ג"צ ה"ל ובקאות הרש"ל
את אשר נעשה ילא הנגדס צאירו עם הקפר כי ע"ש דין פקולים הנה
לקדר גיטין וחליות כי נוחזקי צגלמותם הם שלוקחים כסף חקא
נצחוני"ד ה"ל שלח בדין, ונדייק בלשון הלוואה לצדד זאת כי נוסלים
חלקם והעצבון שלח בדין הרצ בעל טעם הנולך ערך מדרו ונגלת קפר
שהד"מים האלה כשרים לדון וצאנו לשון פגע צכצדו ועשורו כאלו

לא ידע ולא ראה לורהא דסנועתא ונחשיו צאזרה גלויה לכל ירצה
 וידון כי לא צמצע עמו כגדו. אך צרצות הימים סקעה אש הנוחלוקת
 ויונין רס"ל רונונה ועלה לגדולה להיות ראש צ"ד וגם אויציו השלינו
 איתו וכהג כסילותו צרונה האגדה נוספרת כי הקיקר יוקף השני לוח
 לצא לפסיו כי רולה לנטלו ולכסלו צחוראי החסיונות כאציו צחורא אצ"ד
 ויהי כצחו לפסיו שאלהו הקיקר הסנך כאצ"ד? והשיו פחות ונונו
 (א"ך פיעל וועניגער) תשובה זו לא ונלאה חן צעיני הקיקר ויקצ את
 פסיו ונונו, כי הי' לו להסיו "אצ"ה" גדול ונוני הרצה" (נ"ין פלענער
 פיעל ונער) והי' כסנוע ונה כי אציו הי' יותר גדול לא כן צאנונו
 "א"ך פיעל וועניגער נסנוע אקר אציו לא הי' חכם גדול והוא עוד
 פחות ונונו וחקר חכונה, לצד קו"ת טיצת ליון אשר חיבר יסנס הרצה
 נחידוקי תורתו צקעדי אציו ז"ל צכל הרצע חלקי טו"ת מוצ"י ולל"ה
 דורס לליון, אהצת ליון, הגהות על ט"ע כנולא צקסר צרכת ננסה להג'
 ננסה קערנער. כפסר צפרלח כ"ת תסרי הקל"ת זכורו יגן עלינו.

מליך

יידיש דייטשע ערקלערונגען.

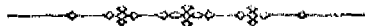
פסוק ולא תגרעו ממנו לשמור מצות ה' איהר זאלט ניכט פערמינ-
 דערן פאן דער תורה צו בעאבאכטען דיא געבאטע נאטמעס.
 וויר וואללען דיעזען פסוק מיט איינעם משל ערקלערען. איין
 גראסער קויפמאן האטטע איינעם זיינער קונדען פיעלע ווארע
 געבארגט אונד דער קונדע בליעב שולדיג אונד קאנגטע זיינע שולד
 ניכט בעצאהלען. איינעם טאנעס קאמם ער צו זיינעם בעגלייבינער
 מיט דעם אנטראג ער מענע זיך מיט איהם פערגלייכען. אונד באטט
 איהם אן 40 פראצענט דיא ער איהם פערשפראך אים לויפע דעם
 יאהרעס צו בעצאהלען. אונד דער קויפמאן וואר איינפערשטאנדען.
 עס פערגינג דאס יאהר דאך דער שולדנער בעצאהלטע ניכט, דא
 שפראך צו איהם דער קויפמאן צו וועלכעס צוועקקע האסט דוא
 אויטגעגליכען וועגן דוא איינגמאהל ניכט דיא אבזיכט האטטעסט צו
 בעצאהלען? איך מוסס דיר דיא וואהרהייט געשמעהען שפראך דער
 שולדנער זאלאנגע איך דיר איינע גראסע סומע שולדיג וואר האט מיך
 מיין געוויסען ניכט שלאפען לאססען אויס דיעזעם גרונדע וואללע
 איך מיך מיט דיר פערגלייכען אויס דער גראסען סוממע איינע
 בעדייטענד

בעדייטענדי קליינערע צו מאכען. דיעזע קליינע סוממע דיעזען קליינען פערלוסט קאנגסט דוא שאן ערטרענען אונד מיין געוויסטען איזט בערוהיגט. דער יצהריע מאכט עס אויך זא מיט דעם מעגשען אינדעם ער זאגט חר"ג מצות זינד איין וועניג צו פיעל מאן גלייכט זיך אויס יעדער גיממט אויף זיך וואס ער דענקט איבען צו קעגנען, אבער דיעזעס איזט נור אום אויך דאס וועניגע גיכט צו האלטען דאהער איזט ער נור דער ראט דעם יצהריע דער אונט פערלייטען וויל דיא תורה אונד מצות צו פערמינדערן אום דאס וועניגע צו האלטען, דארום געביעטעט אונט דיא תוה"ק. "ולא תגרעו ממנו" איהר זאללט גיכט פערמינדערן פאן דער תוה"ק מיט דעם פארוואנדע אונד אויסרעדע לשמור את מצות ה' איהר וואללט דורך דיעזע פערמינדערונג דיא געבאטע גאטטעס בעאבאכטען והבן.

ארגו מכתבים.

השואל בנוירק שאלטו אס אלדע לחם נעמט זיך נעמט שירו כי הנהגים ביום ורטיחדשים הנקראים דעווענדיק דורשן יעשימים צעמיים צאנזע הספלה והרצנים הסודים והאדוקים נהגו לעולם לשם נוחה ערצ וכהן הבן שולח ונה כעמיה? צעמי לא יפלא ילויים אחר כי אחרי שבת קמ"ב זקני ח"ח כל זמן שנוקמים דעתן מחוסר עליהם וזקני עם הארץ כל זמן שנוקמים דעתם נעורפת ח"ח דורשים הרעצנים עוד צדק כי יחלים לחכות עד הנחמה שלא יטרף דעתן יומי, אונטס הרצנים היחלים יחבו עד הנחמה לנען יחוסף עליהם דעתן והבן כי זה מוצא בעיקר. מחברים ומ"ל ספרים כצד אינתי פערמיט ושלום כי על ספר אטק לא ראיני לא אוכל להדפיס מודעה גם אס מרצו כסף נקמתו ואין לו לדין אלא ונה שעיניו ראות ובפרט צדונו דור שר"א אטק ירצם העם להציא ספרים חדשים וילכו נעיר כעצב הארץ "לוחים" צאלאסס והרצם ונהס מוצי" שלא כצדו וצו לחוקקי ישראל הנו"ל ירחים לחיבה ולחבורה שיתנו לבם לזה, ולא להדפיס מודעות על ספר טרם יצלו על היכן הקבר יראו כי מוח ישראל קצא נוסקס צענומער ובחיצונו אס יפסקונו אס מצינו לנען הקוב"ם והעם העוונדים צעורה יחשוו לצא לעולם ה' צגצורים והרצם ה' לי לוצר צזה אונטס קלר טענע ונעשחער וצוקוס אחר הייתי סיפר יאריך ועוד זמן למועד. הרב כו' נחמט מענדל עקשטיין ב"ר האב"ד קלינולאמייא צאמירקס ונעמחף אכבי צלעב ח"ח גדול כוונתך ואל האקס ונעך עמיה אונד הסקידים צענומס ה' יחם אונד צחידים נעמחמיה עם כל אצלי לזן וירושלים ואזכה להחצטל ונעך אק טוב כל טעמים לרצות כעמיהם דידך ונה הדעות.

יום	אבני זכרון חודש מ. אב:	שנה
א'	הגאון סנוואל עהרנפעלד וואט"ד	
"	ר' שמשון הונגיד וואסערשאלי.	
ב'	הגאון ר' שמשון וויקלקצורס (חוי' יאיר)	תפ"א
ג'	הגאון ר' נתן שמירא קראקא ונגלה ענוקות	שצ"ג
ד'	הגאון ר' נחמס עזריה ופאלי ונקטצה	שפ"ה
ה'	רצינו הקדוש ר' ילחק צרי שלונה לוריא אשכנזי	של"ב
ו'	הגאון ר' נשה צן ענדרס גר"ו חוסט [ערהצ"ש]	תרע"ב
ז'	הגאון ר' יעקב ילחק הלוי וולוצ'ין	תקע"ה
ח'	הגאון ר' נורדכי צבעטה ונ"צ (ציאור נורדכי)	תקפ"ט
"	הההלה"ק ר' לבי הירש ווליקא.	תרמ"ד
ט"ז	הגאון בוי ווי"ח ר' חיים פריעדריך טורן	תרס"ג
כ"ד	הגאון אפרים זלונן נורגליות ונבראד (צ"ח)	תקפ"ח
כ"ה	הגאון ר' יעקב וואסלס אורנשטיין לבוב יסועת יעקב	תקצ"ט

ענדעס געפערטיגטער עמפיעלס זיין בעשאיינגעפירטעס באטוריר
 אים בערזומטען באדעאנט ברויזאן גוטע קיכע ראדע בערזענונג באשטעט
 פאם 15טן יוניא ריו 15 טען סעטעמבער רעפרענדין גאנץ זפונדירט
 וחוץ למדינתו.

צבי רוב גרינבערגער

אנפראגן זינד אז ריכטען.

An Restaurant Grünberger BUIAS, România.

קינדמאכונג

אין דען לאנגסט אנערקאנטען קורארט אירארא (מאראש איוואר)
 קאנטע איין יוהא ובורק דער דיא דארטיגע קיר בענאטינגע
 איבער דאס ראדע-דאן מיטליינטער שויר דיענסט ליכטונג דיא
 קורר מיט זאמליכע פערפאלענונג גראסיס בעניעסען זיך צו ווענדען
 אן דארטיגען זייט.

Spitzer Benjamin Lazar HIRARA (Maros Ujvár).

NYARALÓK FIGYELMÉBE!

MEGNYILT

Baia-Mare a liget közvetlen közelében

(VERESVÍZI UT 16 SZ.)

orth. kóser vendéglő

a hol szigorúan rituális és tisztán kezelt

HÁZI KOSZT

mérsékelt áron áll a t. nyaraló közönség
 rendelkezésére.

Naponta saját fejésű friss tej. DIETÁS KOSZT.

Állandóan friss hideg felpágoztak.

Abonómákia előjegyezhető

GERSCH MÓRNÁL

Str. Dr. Vasile Lucaci (Felsőbányai út) 26.

קונדמאכונג

וויר זעמזען עס צור אללגעמיינען קענטניסס, דאס
וויר איינען גראססען לאגער האבען פאן אלטע אונד נייע
כשרע וויינע אויך של פסח עצהוים סארטיערס אין אללען
גאסונגען זאוויא מאנארא, ערמעללעקי, ריזלינגע, מישקא-
טער טשעמענע, פין מאנאפאליערס אין יעדע פאססער
גראסע צום אללער בילליגסטען טאנעס פרייז אין אנדריי
אונד דעטאיל אויך אפערירען וויר אונזער גראססען
שפיריטוס לאגער וויא אויך שליגאטוימץ של פסח אפי
למהדרין אין יעדע קוואנטום וויר זינד בעשטערעכט יעדען
קונדע מיט דער גרעסטער פינקטליכקייט צו בעדיענען
אונד אויס צופאלגען איינע בעשטעללונג געניגע איבער-
זעסטען איבערצייג צו זאפפען, דיא קארעקטהייט אונד
פינקטליכקייט וויא אונזער בעסטער רעקלאם.

Gebrüder Feiger Wein und Spiritushandlung
SIMLEUI-SILVANIET.

המסחר של הוצאת (עקספורט) אתרונים לולבים והדסים
המפורסם בעולם: צבי הירש ראטה טריעסט מסחר שנה יותר
מארבעים שנה יש לו אוצר גדול של אתרונים מדינת יוקראין ישראל
המספיק ללקוחותיו הבאים טריעסט מכל חלקי העולם - יפתח לבחור
אלול הבעליט בבוקארעסט, באשתקד את מסחרו במיטונות.
אתרונים מוכתרים ולולבים והדסים ירוקים משובחים.
עד אז לפנות בשאלות אל בנו יוסף ראטה

Josef Rath, Südfrüchten et Colonialwaaren Engrosgeschäft
SIGHETUL-MARMATIEI.

האטעל אונד כשר רעסטאראנט זאנא "ZONA"

בייא דער נאגעמאנאן שמאקקאהפטע שפיזע, פארצינליכע
קיכע שעהנע נריימיגע צימער מאסטינע פרייזע, פערזנשטאלמען
האכצייטען אויך יעדע זאגמטיגע געלעגענהייטס מאדלצייט צו וועל
בען צוועק אויך זעהר געאייגעטע לאקאליטאט בעזימזע.
פאק עכע ווגרען ארגע יעדע בגאדלונג אויפגעוואהרט.
Aron Katz Sighetul-Marmatiei (M. Sziget).

מגד ירחים

יוצא לאור פעם אהת בהודיט

מגדים חדשים גח יעונים ביאורים ופרשנים בדעת קדושים
לכל חפציהם דרושים על פרשנות החורג יפניו אורה ויה על
מדרשי חכמדי האהובים מורח מחובביה דרושים לכל חפציהם
בומניהם פנינים יקרים מפי מופרים וספרים בעזרת יוצר הערים

מאת

יוסף חיים הכהן ווייס

מחירו לזונה מאה וארבעים לעי לאמעריקא בי דוכריה

למשעביא 30 כחרים ובערך זה גשאר ארצות.

מחיר מודעות כפי גודל השטח מחיר גליין בודד שנים עשר לעי

מחברים השולחים ספריהם יתפרסמו בהירוחן

MEGED JERUCHIM

מגד ירחים

קובץ ראשון משנת תרפ"ו מחירו מכורד מאה וחמשים לעי גליין
בודד שנים עשר לעי להשיגו אצל המערכת וגם אצל הסוכן:

Libăria ANTON ROSENZWEIG, CLUJ

Piața Mih. Viteazul (v. Széchenyi-ter) 37. — 38.

עיסות רומענישע ספרים גראמאנדלונג אונד מליח
פערקאמפערעלשטיק

Genz. Pabli Igi Klein Sătmăr

TIPOGRAFIA IACOB VIEDER SEINI (Romania.)

פאטאגראף צענטראל

קאניגזי גאסס נומער 22, אשקנז

פאטאגראפיען אין קונסטפאלער אינספירונג, אויסער דעם בילדער פיר ריוועפאסע אונד פיר נייטסע בעזעצליכע לעניטימאציען צו ביליגסטען פרייזע אין דרינגענדען פאללע אויך אין איינע פאר עטלעכע אויף וואונט געהע אויך צו פאמיליען אויפנאמען אינט הייז וויא אויך אויפס לאנד.

ביזסע דיא ווערטען גלויבענסענאסטען אום אונטער שטיטצונג מינעס אונטערנעהמונגס. זייכנע האכאכטונגספאל יודא פריעדמאן.

Fotograf „CENTRAL“ Fényképész, Satu-Mare
Str. Stefan cel Mare (Kazinczy utca) 22.

Die Weltbekante אחרונים לולבים והרסים Exportfirma HERMAN RATH TRIEST welcher schon mehr als 40 Jahre von die Griechische und Palestinaer אחרונים Produzenten in Triest ein Comissionslager besitzt und an die von alle Weltteilen zum einkauf nach Triest ankommende Engroshandley verkauf Eröffnet in BUCAREST im Monat אלול sowie im vorigem Jahre einen Engrolager von גרינעז לולבים גרינעז בארדימערציע אונד גרינעז געוועהלטע זא אויך געבוגענע טראקענע וודסים.

Antragen bis אלול ר"ח sind zu richten an seinen Sohn

JOSEF RATH

**Südfrüchten et Colonialwaaren Engrosgeschäft,
SIGHETUL-MARMATIEI.**

באיא-מארע באיא-מארע

האטעל אונד שטרענג ארטא. כשר רעסטאראנט נומער שלאפען נומער עסטען שטאקקאפסע שפיוזע צו מעסטיונע פרייזע פערזאנשטאלטע האכצייטען אויך יעדע זאגסטיונע געלענענהייטס מאהלצייטען.

מנחם שלמה שמערן.

Stern orth koser Restaurant și Hotel
BAIA-MARE Str. Regele Ferdinand 11

האכפרימא מאלנא סיראס 120 Lei פרי קילא צו האבען ביא

משה פריעדמאן באיא-ספריע (פעלשא-באניא).

Friedmann Mór, BAIA-SPRIE (Felsőbánya)

מגד ירחים

יוצא לאור פעם אחת בהודיה.

כולל מגדים חדשים גם ישנים ביאורים ופירושים בדעת קדושים לכל חפציהם דרושים על פרשיות התורה יפוצו אורה וגם על מדרשי חכ"ל האהובים כוונות מחוטבים דרושים לכל חפציהם בזמניהם פנינים יקרים מפי סופרים וספרים בעזרת יוצר הרים.

מחיר מודעות כפי גודל השטח.
מחיר גילון חודש 12 לעי.
אדריטסה לשליחות חו"מ וכסמים.
JOSIP WEISS SATMAR
Piața Latinităței 14.

מחירו לשנה בארצנו 140 לעי.
בטשעכאטלאוואקייא 30 קראנען.
באמעריקא . . . 2 דאללאר.
ערץ באה
יוסף חיים הכהן ווייס

עבה—דרוש.

הגאון בר מהרש"נ ווישא.

מדרש רצה וס"י עקב חטונען את הנשפטים האלה כפי זשא"ב לי גלעד ולי נכסה את יאנוך לך אדם שאין הנשים היים את יאנוך לו הרי אליהו שהוא צא ונגלעד שנאמר ויאמר אליהו ונחשבני גלעד הוא ויעיד שכבר החייתי את הונת צנה של לרפית ואם יאנוך אדם שאין חלקים נוקבל העצים הרי נכסה בן חזקיה יצא ויעיד שהרשיע לפני וצטעח תשובה קבלתיו שנאמר ויתפלל אלי ויעתר לו וישנוע חתמו ול"צ איך יתקשרו שני הדברים יחדיו תחסינו ותשובה אליה החוט הנמצא?

ויר"ם בדרך דרוש דמודע קושי הפנים נאירות איך נהני תשובה הא האדם הוי נראה וכדחה ואינו חוזר ונראה והגם דק"ל כרצ דאין צע"ח נדחין איך הרי נפוסך צרש"י פסחים ל"ו צהפריש נקצה לפקחו דהוי דיחוי צידים ולכ"ע הוי דיחוי ועי"ש צהוק וישראל בקראו קדושים שנאמר קודש ישראל לה' והעובר עברה צידים שפיר הוי דיחוי אפי' לרב, זשא"ב לי גלעד שנוכח חסיו נאליהו סהים צנה של לרפית וא"כ צצעי"ח כזו אינן נדחין ונעילא ג"כ לי נכסה הגם שחטא הרבה וריו הועיל לו התשובה כונו שאנורה החורה כאן והי' "עקב" חטונען והנן היטב. א"ה אכבי מרשתי בזה מליצה צפי צלק וי יחיה נשמואל סה"ד וקלחת לעוני כי רצ הוא ולהחיל אחר כי סתיה בעיקר דענואל תשובה אנו"ג דנראה ודחה אינו חוזר ונראה נכוס דצעי"ח אינן נדחין והנה ענואל ק"ל הרי יוחק דצעי"ח נדחין ונחיל וי יחיה נשמואל דלש"טמו אינו ונעיל תשובה סה"ד וקלחת לעוני כי "רצ" הוא ולש"ט

כצ צע"ח איין נדחין וספיר ונועיל התקוצה והארכת' ונאד צדדושים
ופה הנני צעט'ו של נח"ץ.

המאכף.

הגאון כו' רבי אברהם ברודא זצ"ל.

פריאד ויעקב וירעיצך ויאכילך את הון ונכאן שנסים ונדליקין נרות
צצת ויל"פ דהנפורקים הקשו ונדוע לא הזכיר ונרע"ה כי
יתן להם את הצאר כונו סקופר ונונה את הון ויתר הדצרים? ותרלו
דסתיה צכלל אכילה וא"כ כשאור נוסה את הון הצאר צכלל והנה
נצוצר צונדקים דאדער י"ש לו תירץ על אכילת עץ הדעת דהקציה
אנר לו רק לא תאכל וכלן חוה קחטה לו ענבים והוא שהה היין ולא
אכל חנוס חס נאור סתיה צכלל אכילה נקתר תירץ זה כנוצן וצגוני
איתא תועם דנשים ונדליקין נרות צצת ונשט דתיא כצתה נרו של
עולם למיכך תדליק נרות צצת ונועתה יתשרץ דצרי הנודרס
הכל ויאכילך את הון ויקסה ונדוע לא תאצ גס את הצאר ונכל"ל
עץ דסתיה צכלל אכילה ונקתר ונחנחו תירץ אדער על אכילתו ונעץ
דנעם דהלא סתיה צכלל אכילה וצזה כצתה האשה נרו של עולם א"כ
נוכח ונכאן דנשים ונדליקות נרות צצת והצן.

הגאון כו' מהרא"י סופר פאקש.

מדריש תחנונא שני לוחות ח"ר חנינא לחת כתיב שניהם שוין ומקולת
שניהם שוין הכוונה כי על הלוחות חרותים על אחת נולות שצין אדם
לנוקם ועל השנית נולות שצין אדם לחצירו ואין הפרש ציניהם כי
כלם כתבו ונרועה אחד, ויש אנשי נורדי אור, אשר ילא עתק ונפיהם
סרק נולות שצין אדם לחצירו ווצה רוצלת על האדם לקיים כי זה כל
אדם וכנואס"כ חס יחטא "איש לאיש" ומללו חלקים אצל לא צונה סנוגע
צין אדם לנוקם ונעים לחץ נש"פ הגאון צעל כ"ס פי' נקרא קודם
צפדנחמו האל הגדול הגבור והנורא אשר לא ישא פנים ולא יקח
סוחד עושה נשפט יתום ואלוונה ול"צ ונה הסוחד אשר לא יקח ושלח
חת ציחורו כי חדשים הולכי קדוונה אונרים כי די להם חס ונקיעיון
נולות שצין אדם לחצירו וצאח יכופר עון חס יסציעו רעבים ונרחמים
על חלונות ויתוונים ע"כ אנר האל הגדול כו' אשר לא יקח סחד וזה
שעשה נשפט יתום ואלוונה גס חס אהב גר לחת לו לחם ושנולה צזה
נור לא קר עומו והוא רשע צעומו ינות, ועל עוב צעשה כפועל אדם
יקולם לו ויש אנשים תונויו דרך חרדים על דצרי ה' צהנוגע לנולות ה'
אצל חלונה לא יספוטו ועל יתוונים לא ירחמו עניים ואציונים לא
יחזיקו וכו"פ קדום רעים וסחאים צהנוגע לצין אדם לחצירו אצל
"לה' נאד" צנולות שצין אדם לנוקם ה' זהורים נאד, וגס זה לא נקרא
"תונו" רק סניהם כאחד עובים וזאת רנוז לנו חז"ל צנושא דרוסנו
ונלוד שסניהם שוין ומקולתן שניהם" ווי סנפל נולות אחת הן צונה
סנוגע

שמוגע לנקום או ונה שמוגע לאדם הכל אחד וני שכושר צווקלם בכומר
צכל תוים תהי עם ה' והצן.

הרב הגאון כו' מהראוים דעברעצין.

גמרא צרכות רנוי כתיב ואספת דגך וכתיב ושמדו זדים ורשו לאדם
ונשני כאלן צעושין רלונו של נקום ולא ונלחבתן בעשית ע"י
אחרים ובאלן צאין עושין רלונו של נקום או ונלחבתן בעשית ע"י עלון
ויל"פ ע"ד לחות ונוקרי הלא עינינו הרוחות כי הדעה ונלחמו בני ישראל
אשר עוד שביצ היראה ונרצים להסתדע לבתי כנסיות ולבתי ונדרשות
שילונדו ויתפללו שם ערב וצקר אצל הם צעלונם אינם הולטין רק
שקים ושנתיים שהיה הקצו שאחרים ילונדו תורה ויקדשו את עינם קודם
להי' והנה רלונו של נקום ללונד תורה ולקיים ונלחמו וזה כונת הגוי
כאלן בשעושין רלונו של נקום כלונד לעשות ולקיים התורה והנלחמו
או ונלחבתן ונה שהי' נוטל עליהם לעשות צעלונם זה עושין ע"י אחרים
שנעלונין לאחרים בצעיל זה אצל כשאלן עושין רלונו של נקום ר"ל
כאשר הדבר מוגע להחנכא צעלונגים ועיני עוה"ו ונלחבתן בעשית ע"י
עלון כי נעולם לא שונעו כי יאנוי אדם לחציו לך אתה לבתי שחוק
בצעילי ורק או ונלחבתן בעשית צעלונן והצן.

הגאון כו' רבי אפרים לינשיין.

מסורה ד"פ תיצת ונה א) ונה ה"א שואל (נענק, צ) ונה אדיר שנק
צכל הארץ, ג) ונה אנוש כי תזכרנו, ד) ונה רב קוצר אשר
למדת ליראך, והיתה לצאיר כי כל שליח לריך לדעת ארבעה דברים
עלונים אשר על ידי ידעיה הזאת יצא לדקדק בשליחותו לעשות אותה
צשליחות, א) עליו לדעת וי הוא הנעלה ואם הנעלה אדם גדול
וכבד או על השליח להיות זריז ציורר בשליחותו, ב) לגד עיניו שהי'
והות עליו אם הוא איש פחות ושפל או לריך להיות נמורר ציורר
ונלח היה חשוב וכל עוד שתקטן נדרגתו עליו לדקדק ציורר שלא
ישנה נדרעת ונעלה, ג) לריך שידע ונחות השליחות כי אם השליחות
דבר נקל לעשותה עליו להיות זריז ציורר אשר שאלן לו התגלות לאיר
שהשליחות היתה כבד עליו לעשותה, ד) אם השליח נקבל סכר גדול
עבור השליחות עליו לדקדק ציורר לעשות רלון ונעלה בן הוא אלל
האדם אשר שלחו ה' הנה לעשות רלונו ולקיים ונלחמו ונעלה עיניו ית'
חונד ארבעה דברים החברים והנה רנוזים צנקורה, א) ה' ונה אדיר
שנק צכל הארץ זה גדול ונעלה הנעלה, ב) שפלות נדרגתו אד"ס אשר
דס ונה קרון ונחונר, ונה אנוש כי תזכרנו, ג) יראה ונחות השליחות
שהוא דבר קל לעשותה כי הנלח הזאת לא נעלה היא ולא החוקם
וקדוץ אליו לעשותה, ונה ה"א שואל נענק כי אם ליראה ונלחמו ונדרתו,
ד) יראה צעיניו רב הסכר הלמן לירא ה' ולחוקצו שמו ואם ארבעה

דברים הללו יהי תמיד כנגד עיניו אז יוכל תעודתו וחזנתו לטוב לו והבן.

הרב כ"י מ"ה יצחק מאיר הכהן גר"ו (עם הוספות העורך).

מסורה כי לא על הלחם לצדו יחיה האדם, (והקדחתם על הלחם הכוונה עפ"י ונאחז"ל צונן שזה"ק הי" ק"ס אדם חוטא ונקריצ קרצן ונחמכר לו עכשיו שלחנו של אדם ונכפר כלומר וזה שנועניק ונשלחנו לעניים נחשצ בקרצן — ואומר לדקה תליל ונוות וזוכה לחיים והוא נודה כנגד נודה יען עפ"י תנויכתו החיה את העני ונח"ד נוגיע לו חיים — וכודע נוסף ונאחז"ל אגרא דתעניתא לדקה הכוונה כי בעת אשר שבע האדם אינו נורגיש לער העני אשר נפשו צרע תחנוג ונחלל אורה, השבע לא יאווין לרעצ" וציוס התענית כאש נורגיש האדם לער הרעצון אז נותן אל לצו לתת לדקה ולחונן דלים (ונעים למיך פ"י דרשן אחד ונאונרס ז"ל (צ"צ י"צ) קודם שיאכל אדם יש לו שתי לצבות לאחר שאוכל וסותה אין לו אלא לב אחד והפ"י קודם שיאכל אדם ונורגיש צלער הרעצון אז יש לו צ' לצבות לב עצור עלונו "ולצו" השכית ער לטובת אחיו האציון אצל לאחר שאכל ושבע אז אינו ונאווין לרעצ ואין לו רק לב אחד רק עצור עלונו) ונאחז"ל ויעקב וירעיצך ויאכילך את הנון ע"כ הרעיץ אוחך הקצ"ה לונען תקנה נודה תיקרה להחיות לב נדבחים להשציע רעצים וזה אונרו לונען הודיעך כי לא על הלחם "לצדו" כלומר אם אחת רק "לצדך" אלל הלחם "יחיה האדם" צזאת עוד לא תזכה לחיים וצא הנקורה ונפרש "והקדחתם על הלחם" רק אם תעניק ונשלחך גם את העני עונך וזה תעלה כנו קרצן אז תזכה לחיים ארוכים ושלום והבן.

ראיה

הגאון רבי שלמה קלוגר בראדי.

פסוק כי ירחיצ ה"א את גבולך כו' ואונרת אוכלה צער כו' בכל אות נפסך תאכל צער כי ירחק נונך הנוקס ונצחת נצקרך ונולאך ויל"פ כי נולינו צאדה"י שלא הותר לו לאכול צער רק ירק עשב ולנה הותר לו לאכול צער ולכאורה נוכח נחה דגדלה ונעלות נח ונאדה"י צזה אך אם נשכיל היטב נכח לדעת דגדלה ונעלות אדה"י נוכח עפ"י סונינו צאוכלי הנון שטעונו צו- כל טעם שרלו לטעום טעם צער דגים וכדוונה וכן אדה"י הי' לדיק גנור והי' יכול לטעום צהירק עשצ טעם צער ואך לונותר היה לו לאכול צער אכן נח אשר לא היה צנודריגת גדולה כ"כ ע"כ הולרך לנצחו צהנוות וז"כ הפסוק כי ירחיצ ה"א את גבולך כאשר דצר לך ותעלה לונעלה לדיק גנור די צזה "ואונרת אוכלה צער" אז צכל אות נפסך כאשר אך תאזה נפסך לצער תיכף תאכל צער צלי הכרח לנצוח צהנוות כי צכל דצר שחאכל טעום טעם צער אכן

אכן "כי ירחק ונוך הנוקוס" כלומר אם השי"ת הנקרא נוקוס יחי ונחמך ונוך אז לא יועיל נח שמתאונד אוכלה צפר רק אם תצחת ונבקך ולאךך אך אז ואכלת צפר והפן.

פסוק וכי ירצה ונוך הדך כו' כי ירחק ונוך הנוקוס כו' כי יצרכך ה"א ולרת הבקף צידך כו' הצדל רב וגדול הוא צין העני העוצד את ה' לעשיר כי העני צעצדו את הו נקיונו אינו נרובה כ"כ כי גם נצבעדי זה אין צנינו ונוכעים אותו ונעצדות הצורא, ועוטו רוחני הוא לו ללכת ציחה הבכנת, אשתו כי תצקש ונונו כסף וידו ריקה ואין לו אז צורח הוא נפני חנניה וכעסה ציחה הבכנת, וכן צהב"ג הוא לו נוקוס ונוס ונוסחר לעמות צלרה, אבל העשיר העוצד את ה' ונוצק צכל את צהב"ג נקיונו גדול כי הלא הוא יכול להשיג תענוגים אחרים אבל דא עקא, כי העני אך רכש ירכש לו את השקלים יספך ויחיה לאיש אחר, והבקף ינוסול צו ין אשר צהב"ג צקבונתו ויצא מענוים ציום להחמלל וככה יחנהג יוים רבים, ופתאום חדל ונבקך את צהב"ג והצית הזה נעשה לו רחוק, האיש הזה לא עקר דירתו אל נוקוס אחר וגם הצהב"ג לא נעתק ונוקונוו אך קצת הדבר הוא האיש זה זרחה שונש הללחה עליו עם זוזים צבנפיה והעשיר, ועמה הבקף נוסל צו, ונה שחיה נאה ויאה לו צעניותו, לא יאה לו צעניותו, הבקף יקם נחמו ורסן צפיו להטותו אל כל אשר יחפץ, עליו נאמר כי הוא אינו נוחץ בקבף כי אם הבקף נוחץ צו, וכי ירצה ונוך הדך" אם פתאום ירצה ונוך הדך ציחה הבכנת "כי לא תוכל קלחתו" לא תוכל עת לשאת עול התורה והנולות חרפה הוא לך לשאת את העלית ואת התעילין אל צהב"ג "כי ירחוק ונוך" הנוקוס האלהות התרחקה ונוך נפני נח ? "כי יצרכך ה"א" כי ה' צדך אותך צכל טוב שונת עצות, ועמה שולט צך הבקף ולא אתה צו, לזאת אינלך "ולרת הבקף צידך" ולא שהבקף ילור אותך צידו, והלבת אל הנוקוס אשר יצחר ה"א צו" צבקף הזה תוכל לעלות ונעלה צעשותך הטוב ונתת הבקף צכל אשר תחזה כפסך צצקך כו' הרעות לך גם לחתענו צבקפך אבל ואכלת לפני ה"א וסנחת אתה וציחק אונס גם את הלו אשר צעצריך לא תעצבו כי אין לך חלק ונהלה כו' ואינותי תלליח צדרכך רק אז צעת "ולרת הבקף צידך" שאתה תשלט צבקפך ולא הוא צך והפן.

הרב כו' מהי"מ הכהן גר"ו דר"מ.

פסוק ונתן לך רחמים ורחמך והצדך, י"פ כי חז"ל דרשו על נקרא זה כל הנרחם על הצדיות ורחמין עליו וכן השונים, ונחמה הכוונה ונתן לך רחמים שיחונקך צלצ טוב ורחמן להטיב לזולתך ולחיות על אציוכים ולמת נעיה לחם צבפס והנקיון יורנו כי האיש אשר צנינו ה' צצבים וצנות יקפון ידו וילעשות לדקה ונענה צמיו הלא עלי לדאוג עצור יל"ח ואיך אוכל תת לאחרים, וע"כ אם איש כזה נמן לדקה חסוד יוחר נואיש אשר נעדר נצבים ונפזר וכ"כ "והאנין צה" ויחשבה

לו לדקה" הכוונה אלע"ה נשתנה צורת החסד כי מצד נחן לעוצרים
 וצבים ויטע חס"ל חכילה שתיה לינה חנוכה כל זמן שלא הי' לו צבים
 לא הי' ללדקה שלו חסיבות כל כך כי הלא חנוכה וכי וזה חסד חסד
 חס' חס' כזה אשר אין לו לדחוג עצור יול"ח נותן לדקה הלא רק לחדש
 שלא עוול צו ונכרח ליתן ונחלקו אחר כי אין לו צן וצח חנוכה אחר
 שהצטיחו הקצ"ה על הצנים וחנור לו הצט השנוינה וספור את הכוכבים
 בה הי' זרעך והאנוין צה' צאנונה שליונה כי כה הי' זרעך ורק אז
 "נחשבה" לו לדקה אז נתעלה נרת לדקתו וקבלת חסיבת -- הנורס
 וזה כי החוצה רובלת על האדם למצד ולחנווך עניינים גם חס צרכו
 הי' צבים. ולא יכול האדם לטפור ח"ע צאנוכו כי עלי לדחוג עצור
 צתי -- ושנועתי לחות כלה ואל יצא צכל עת אל הקודם עפ"י דח"ל
 עומק לדקה צכל עת זה הזן צניו וצני ציתו חולם ואל יצא "צכל-עת"
 צטעה זאת כי זן צניו וצ"צ צזה עוד לא יכול לצא לידי קדושה
 וח"ל ונתן לך רחמים שתרחס על הצריות ואז ורחנוך ירחם גם עליך
 הגם "והרצך" שיש לך צנים וצנות צכל זה תרחם על הצריות ונתן
 חסן להם צרות נדיבה.

ודר"ש צזה קנווכין ונתן לך רחמים כוי צנים אהם לה' חלקיכם (עי'
 צעה"ט) חנוכה יתכן לפרש עפ"י (הגורל צ"צ) דשאל טרונספרוס
 הרשע לרע"ק חס חלקיכם אהב את העניינים לונה חינו ונפרגן ח"ל
 חנוכה לך נשל לעצד כוי ח"ל חרצת חנוכה לך נשל לצן שחטא וצא
 אחר ונפרגן אשר הורס ואשר הוקף ונגנ' חכ"ל דרך אז יתכן הלדקה
 אשר אהבו עושין עם העניינים רק חס חנו נקראים צנים לנזקס דצלא
 זה אז הלדקה רק לחטא יחצב וזה חסויכות ונתן לך רחמים ורחנוך
 בדח"ל חכ"ל שתרחס על הצריות ולא תחשוב כי עי"ז חנוור כעקו
 של הקס כשאלת חנוין חכ"ל לא כן הוא כי "צנים" אחס לה' והצן היטב.
 א"ה צזה פירשו ונקרא קודם פ' ואחחן "ולדקה תהי' לנו" הכוונה כי
 הלדקה רק אז יחצב לנו לנעליותא חס נשנוור לעשות כוי וחולת זה
 הלדקה לנו לחוצה כשאלת חנוין חכ"ל -- ושנועתי צזה צסס גאון אחד
 כדיו לתת טעם לשבח וזה שאנו חנווריס צעת נתינת לדקה אלקא דמאיר
 עיניו הוא הי' חנוור כי צס"ק קידושין איתא פלוגתא צין ר"נו ור"י
 ולרי ונאיר גם צאין עושין רלונו של נזקס נקראים צנים וע"כ שפיר
 נהי' לן זכותא דרי' ונאיר לרוונס ונעלת הלדקה גם חס עוינו ענו
 צנו ואחר כי אין אדם לדיק כוי חנו ונתפללים צעת נתינת הלדקה
 חלקא דנאיר עיניו וזה טעם כעיקר לאדוין ית"ש והצן.

הגאון ר' חיים אברהם אש"ט ב"פ.

פסוק ופסית חג שבעות לה"א ונסת נדצת ידך אשר תתן הכוונה צחג
 השבעות חסנוח צשנוחת חמורה אשר קצלנו ואס גם אחת עוור
 צדיקא חסמנה כי לא לנרת ונינו חסנוח "צנוסת נדצת ידך אשר תתן"
 ע"י

ע"י שהחזקת ידי תלמיד חכמים כי צלל החכמה צלל הספק ואח"כ נק' חיים היו לנוחזקים בה ללמוד לא לאמר אלל לנוחזקים בה וא"כ גם נחזק שאלו יודע ללמוד עליו להיות שנים ומוצ' לצ' צחג השבועות בין שבועות כחן ותנוק בטקסו את ה"ח" ושינוי ציננות חלקו אשר לו ציננות. א"ה יל"פ צזה ונחז"ל אש"י ע"י שצא לבטן ותלמודו ציננו בלחצי זכה צמלמוד על ידי כספו ונחזקתו — ושינוי לפרס כי לקח חסד נחמי לבס חורתי אל תצוצה הכונה החזקה בקדחת לקח מוצ' כי ציננו לקנות החורה צדעים שוחזק ידי לונדי חורה וצ"י אצ"י חסד חלקת מוצ' נחמי לבס חורתי אל תצוצה שחלמודו צעלונכה — וצזה חרסתי צפ"ח הוה- גולה למוקט חורה ואל תלויט שחז' חז"ל אחר"ך ע"י שחזק"ך יקינוה "צידך" ר"ל שתלמוד הלל חכמי ויחזק את חכמים וצ"י "ד"י" הח"ח עוסק צמורה וזה פועל אח"י ונלצוק צמורה זה רציון שאל כי ע"י שצידו ללמוד עליו ללמוד וירא שקים יולל ידי שחז"ל.

והנאמר.

הגאון מ"י מו"ה יצחק הכהן האצעמיר גר"ה

פסוק כי פתח תפתח את ידך לו כו' נתן נתן לו כו' כי לא יחדל האציון כו' ע"כ חכמי נאוך לאמר תיבה לאמר אין לו חסד גם נדקדקן נדוע כפל ולאמר פתח תפתח? ויל"פ דהנה השפיר אשר צרכו ה' צהן צידו לקיים נאום לדקה ע"י נעונה אצל נח ינחם האציון אשר צירו ריקס צנה יוכל לקיים נאום זאת? אונח חז"ל נאלו תקנה גם להאציון צאנרס גדול הנעשה יותר נח השופה ח"כ לא יצלר גם להפני לצמות לדקה צעננה פיו לצקס לדקה נאחרים עזור העני חס"ל כי פתח תפתח את ידך לו כו' כחן נתן לו אין ימן כי לא יחדל האציון נקדצ' האצן ויל"פ א"ך יקיים "האציון" נאום לדקה ע"כ חכמי נאוך "לאמר" פתח תפתח את ידך ר"ל להאציון חכמי נאום "לאמר" לצפיר פתח תפתח וכל ידי זה יקיים נח האציון הנאום זאת כי גדול הנעשה יותר נח השופה וסבן.

הגאון מ"י רבי שעפטיל הורוויץ זצ"ל

פסוק השמר לך מן יה"י דבר עם לצנך צליצל כו' ורעה עיניך צאח"ך האציון כו' וה"י צך חסד יל"פ חס"י ש"ס צ"ק דייננה החפלל על אכ"י עננות חס"י צנח שחוקקין צלדקה הסבילט צעניס שאליס (נחגבים וז"כ הקרח מן לא תחזקו להת' לדקה צעננה והתלללות כי העני אינו הגון להחזקה אל האמר כן כי אז הלא ויחז' צך חסד דונה נראה צעליל שגס אהה חסדא דאלי"פ לא הי"ת כחז"ל צעני שאלו הגון והצן והפיר זה פירט "הגרעק"ל חס"י שאלת חנן אל חלקיהם אהב את העניס נדוע אינו נחזקתן ואלל וידיצ' אינו אש' אלו תנחבים אהס והצי"ל נקל נעצד והצי"ל לו כי אלו נחזקיס צניס למוקט פירט חס"ל

והיה השגור לך שלא תאגור בשאלת הענין הכלל כי זאת והי' כך העל
כי אחת נורה שיש לך תורת עזר והבן.

שופטים.

פסוק וזה יהיה נשפט הכהנים ונחת העם ונתן לכתן חזרוע והלחיים
והקצת הכתן שלא היה לו אחזה צלח, ולא הי' ערוד צעני
נשא ונתן ועבודת קרקע ותעודתו היה רק ללמד דעת חלקים ותורתו
כנראה כי שפתי כהן ישגורו דעת ותורה יצקשו ונפיהו. יורו ונשפטיך
ליעקב ותורתך לישראל ע"כ אנורה תורה שגם זה יהיה נשפט הכהנים
ונחת העם שיתנו כח ועלונה צזרוע שלו לחכמה הרשעים
והנורדים והלחיים שיתן לו רשות לדבר ולהוכיח בכל עת כמות
כפשו ולאונם אז יהיה נועל צחרפת רעב כי לורצא נורצנן דקני ליה
צני ונחא ונשום דנוכח להם צנוילי דשנויא ע"כ הזהירה התורה שיתנו
לכתן הקצת כלונגור מרגסחו לנללות קצחו כי לא יתן הי' להרעיצ
נפס לדיק.

והרב הדרשן מהרי"ש ט"ש.

פסוק כי ינלא חלל צלדונה נותל צעדה לא מודע ווי הכחו כוי והי'
העיר הקרובה אל החלל כוי ונגשו הכהנים צני לוי כי צס צמר
הי' לשירתו ולצדק, צמנו ועל פיהם יחי' כל רצ וכל נוגה, הכוונה
לפענוים רואים אנו צעיר אחד אשר לפנים היו יושבים נוחקים צתורת
הי' ופסאום יעצור עליהם רוח שקות לשקות ונאחרי הי' ולזנות אחד
הנויות חדשים ונקרצו צאו אשר לא שגורם חצותיהם, והנה פענוים
יבות השכונה בצר נאחזה צפח ונוקם האפקורקות ע"כ לוי לשכנו
לא הרח רע לשנוים להשחית כל חלקה טובה גם צקציותיו כנו
שעייתו רוחות ציונים אלה שכל הקציות של העיירות גדולות אשר
אדם ונוקפים חונות התורה וכצר צרלו גדריה לאט לאט, גם הנות
יוהרו לעשות כנוהם ונהנורכו ינלא השחיתה גם לקרית חולות הנה
העיירות הקטנות והכפרים אצל לפענוים דין גרנוא שהשחיתו השעיצו
יוצאי הכפרים ע"י כהניהם ונוריהם על ידיהם תפוג תורה והאנונה
ציעראל ונהרסקין ונחריצין ע"י נורי "רעה" ציעראל שהנה ונקור
נשחית להדיח את עם ד' להוליח ימן נפמי חדש שאקור ונה"ת והנכסין
יוכיח וז"כ ונקראי קודש כי ינלא חלל צלדונה כופל "צעדה" שצערי
השדות אשר היו צתחלה ונקום תורה ויראה והם שנתנו חיים לעושיהם,
ופתאום ינלא חלל שנותו וכצלו נוען המיים ולא מודע ווי הכחו צקל
ווי הרעה הזאת ואיה נקור אכזב ונונו ילא נים הזדונים? ע"כ ונתחלה
לריך לתלות והיה העיר הקרובה אל החלל שהם צעובריהם והם הגורונים
ע"כ ירחלו את ידיהם ויאגורו ידינו לא שפכו את הדם ואנו לא היינו
צונעל הזה, ואח"כ ונגשו הכהנים צני לוי שאלו הם הגורונים כי אשינום
צראשיבם אשנום של ישראל תלוי צראשיהם ונתן הכחוצ טעם לזה כי

הן אונת כי צם צחר ה' לשרת ולצדק צשנו ותצודתם קדושה אצל אלה
יחדשלו ונלגשות כוונות עליהם אז צאפשר שעל פיהם יהי כל רצ
וכל כגע והם הגורמים לכל כגע צני ישראל ולכל רצם את ה' כי
יש צידם ונקל חוצלים ונוקל נועם והצן.

כח' מהר"ק פ"ב.

כי תצא.

סנהדרין (ק"ד) אם לא היתה אונת לאציו צקול כו' וצונשנה שם
הי' אחד ויהם גידם או חגור או אלם או קונול או חרש
חינו נעשה צן קורר ונוורה כו' הכוונה דרך נוקרי כי נשה הנאים
הם אלל צן קורר ונוורה, אשר האשם תלוי רק על הצן ולא על הוריה
(א) תחלי הראשון כי אציו ואנו יהי' "קולם שוה" פ"י כי דעת עליהם
תח"י שוה צמחך הצנים להדריכם ליראת ה' אצל צאם אין "קולם שוה"
כי רואים אכחנו צכונת צתי אצות אשר האצ הוא ירא ה' ונשתדל
לחך את צניו צדרך היסדות אצל האם אינה ונחת, ונפדעת את
צניה ונשונע צקול אציהם ונשתדלת לנוקדם לצתי קמר נכרים, ולפעננים
הוא להיפך, כי האם היא יראת ה' והאצ הוא הנועכב שיחכבו צניו
ציראת ה', אז אין הקולר תלוי על אורר הצן כ"א על ההורים והנה
יעכשו צעון הצן, (ב) תחלי השני ותחלי הנשנה אם הי' אחד ויהם חגור
אין נעשה צן קורר ונוורה, והוא כי צעת שקסרו לפניהם ונועללי צנם
כי עושה הוא כעת רע, ואם כי היו זריזים לרוץ לנוקדם הנעשה הי'
עוד צידם לעכבו ונלגשות הרע, אצל אם הי' האצ או האם חגור ולא
רלו להלילו ונרעמו, אז אין האשם כולו על הצן ואצותיו יעכשו גם חס
ענו, (ג) תחלי השלישי "או גידם" כאשר חודע להם ונועללי צנם
הרעים, היו האצ או האם גידם שלא הענישו אותו על עונו ע"כ הצן
שנה צאולתו עד כי סוף ילקטתם את הצריות אז אין העוכס כולו על
הצן לצדו, (ד) תחלי הר' או "חרש" כאשר קפרו לפניהם ונועללי צנם
הרעים הי' אחד ויהם כחרש לא יקונע כי לא האנינו להנוקסר, אז
האשם תלוי צהאצ והאם, (ה) תחלי החנישי "או אלם" כי אחר שקונעו
ונועקיו הרעים לא הוכיחו אותו ולא עלצו את רוחו צאונרם כי עוד
יציא לצד חכונה אז הקולר תלוי צנולרס, (ו) תחלי הששי "או קונול"
וזה גם כאשר האצ או האם העליוו את "עיניהם" וצצם ונחמו אותו
ללכת שוב צדרך לצו וע"כ הם הגורמים צקורו רע אז אין הצן נעשה
צן קיוו יען כי אצותיו הם הגורמים צרעמו והעוכס הוא עליהם שלא
הדריכו אותו ונעצוריו צדרך תשרה והצן.

הרב הדרשן מ"צ קאמניץ.

פסוק ונולא שפתך כו' ועשית כאשר נדרת לה"א נדצה אשר דצרת
צפיק כצר עונדו חזיל אם נדר לנות נדצה? אולם יעיר אחן כי

רחוי לאדם להקדיש כלי הנוצטל קודם לה' אשר הם צנוחה בתוים
 לנפש האנושית יותר וכל צע"ח אשר קנה עליהם "הנודר" כח"א ויהי
 האדם לנפש חיה לרוח ונוכלל ואם הנוכלך אשר חשב ללאחר נעצדיו
 וחפץ זיקרו נתן לו חותם יקר ית"ה מכל עצדיו והעצד הסוף יקח
 החותם ויטקף אותו. הלא יעלה חנות הנוכלך עליו ונאור, כן אחר כי
 הלי הדיבור הוא החותם אשר הנוכלך ית"ש נתן ונתנה להאדם, ראוי
 לאדם לקדש אותו ולהתנאה צו באלו האדם הי' ונקד"ש הפה והי' ונודר
 שהפס ית"י רק קודם לה' הלא נון הדין שאקור לדבר צפת שום דבר
 רק אשר קודם לה' חורה תפלה והוא הנוצטל צכתוב דבר ונולא שפתין
 הוא נקוד הנוצטל חסונור ונלכלל ויחיד ועשית כאשר דרדת כו' כלונור
 תתנאה באשר אס היית ונודר הפס לה' אשר אז חלילה להפס לדבר
 דברי חולין וסדיו והעטם כי "נדרה אשר דצרת צפיק" כלונור הלא
 כח הדיבור אשני אתה נודר הוא "נדרה" ונתנה ונולא ית"ש יתר וכל
 הח' כי הנה נעדר וכלי הדיבור ע"כ החוצה רוצלת עליך לכבד את
 הנתנה תזאת וסבן.

הגאון רבי עזריה פיגו (עם הוספות נוסף.)

הגאון ר"צ חריף זצ"ל.

פסוק ולא אזהה ה"א לשנוע אל צלעם ויהפוך ה"א את הקללה לצרכה
 כו' הכוונה אס איש אחד עשה רעה לרעהו הגם כי ווגיע לו
 עונם כי ונגלגלין זכות ע"י זכאי וחוצ ע"י חייב אונם יגדל עונם
 החפץ רק לעשות רעה ולא הפך רלונ יען כי לא נתנו ה' להרע לו
 כי זה עד ונזכר כי לא ה' רלונ ית"ש צזה (כנודע ונרנצ"ן צעדים
 ונננים הרגו אין נהרגין לא הרגו נהרגין) וזה אונר הפסוק להגדיל חטא
 ונאז אשר שבר עליך את צלעם לקללך ולא אזהה ה"א לשנוע אל
 צלעם כו' אי"כ לא ה' רלונ השם ורק הס' צצחיתם חפלו להרע לישראל
 ע"כ לא יצאו צקהל ה' והצן.

הגאון כו' מהרש"י.

פסוק ויחלום יהושע את ענולק ואת ענו למי חרצ יל"ם צהקדם וי"ש
 צעל יע"ד (צ"פ צלח) למרע קניניות הפסוקים הי"ש ה' צקרצנו
 אס אין ויצא ענולק דנוצטל צנודרע על וקרא קודם הי"ש ה' צקרצנו
 אס אין שכתפקו אס הקצ"ה יודע ונחצות ואס חיו כן הוא אז א"ל
 לעצדו רק "צפה" ואס יודע ונחצות החוצה רוצלת על האדם לעצדו
 "צפה וצלצ" ונודע כי זכותו של ענולק הי' ונעסיו כי ליד "צפיו" אצל
 לא צלצ ואחר שכתפקו לצית הקפס אס הקצ"ה יודע ונחצות ע"כ
 ויצא ענולק אונם ישראל חזרו נודעה הכחצות הזה והכירו וייד כי ה'
 צוחן לבות ופעצדו את "לצם" לאציהם שצטנויט כדחז"ל על הקרא
 והיה כאשר יר"ס ונקה את ידו כו' ונעמה זכותו של ענולק הי' ונכח
 כיצוד

כיבוד אב על עשיו כי ליד "צפ"י חולם ה"י רק "צפה" ולא "צל" וזה הכוונה ויחלום יחשג את עולמו "לפי חז"ל" בלועזי חז"ל חז"ל ה"י צידו ע"י "מיו" יפן כי ישראל נמשכרים את "לבו" ג"כ לאביהם שבשמים והפן.

כי תבא.

הרב הגאון מהרש"ם הכהן.

מדרש ושנחת בכל הטוב אין טוב אלא תורה שבאור כי לקח טוב נתתי לכם תורת אלה תצוונו יל"מ עמנו"ס הנוג"ל בתפ"ר שכן שכן לא עזרתי ונולדתיך ולא שכחתי כי נצוהו בנדרים מ' עקב כי ע"י נולדו נעשר בירחים העכברים וכן התבולות ונודע כי האוכל נענה שאוכלין העכברים קשה לשכחה ונ"ל לא עזרתי ונולדתיך שהפרכת יעשר וע"ז לא שכחתי דפח"ח וזה כוונת הנדרש ושנחת בכל הטוב צ"ל חסד לשנחת בכל הטוב זה תורה שלא תשכח התורה וזה"ל קוברים ובלורים כלבך לז"ל יקשה עשר תעשר ולא לא יולאו עכברים ונולדו לא תשכח וזה שלמות והפן.

הרב הגאון ר' יצחק קונשטאט ראדוויץ.

מדרש צדק אלה צדק שיהא צדק קיוך לזהב"ה הזה החזקים נקרוצו צדו כל עבודתו אלה ה' היא עבודת צדק"ב שם מועדים צד"ק וצדקה ופחד אצל נחון תשכל צד חרצ הניטות מוצרים על כל נולד ה' וזה לא יקשר כי אש שחולים צדית ה' צדירות חלקים ימריחו ר"ל וזה קאלו זמרים צדית ה' אהבתו ויראתו זה לידך להפחית ולתת את פדיו גם נצחון ונ"ל "אלו שגרים ראש"בם והתפלו פתחי מולם" רק אז יקאלו ויכטלו שגרי צדוק לנעלה צדק לעמוד צדוק הצדקה אש גם פחית עולם הוא עולם הנעשה והעבודה צדוק אשר יל"א האדם לפעול אש גם פחיתם האלה אשר צו יצאו צד"י אלה למענות צדל ונלכת ונחשבת אש גם הנה ידנו על והנפין הולא נבית קדשי קדשים יקשה את שדה הנעשה עדי יעשה פני הנפנות חלקים ואנשים אז למענות יעלה לנעלה צדוק ונעלה הצדוק וזה כוונת נולדתיך צדוק אלה צדוק שיהא צדק קיוך לזהב"ה ר"ל לא יתאשרק רצ והתפרש גדול צין צדק"ב לצדק ששם תהיה ונלא חרדת רגבי קודש וצדק צדק תחמק ונקרוצו יראת ה' טהורה רק צדק ית"י קיוך ונראה לזהב"ה עד שגם צדק ית"י קודש לה' והפן.

פסוק ונשאלתם צדוקי נעש תחת אשר ה"תם כבוכב"י השונים לרוב הלשון תחת אשר ה"תם ל"צ "אף" כי ה"תם ה"י לו לומר? ויל"מ ע"י נחז"ל בנדרש אנו יצאו אלו ויאגדו עם אלו ויכפרו אלו על אלו

אלו והיינו אם ישראל באחדות ואגודה אחת חלדיקים ונגינים על הרשעים
 אבל אם אינם באגודה אחת אז הרשעים ינקו צעונם, וכודע דברי
 אפיקי יורא דאם ישראל באחדות נחשבים כעפר הארץ שהוא גוש אחד
 ואם נחלקה ציניהם אז נחשבים ככוכבי השמים שכל כוכב עוונות צפ"ע
 וצפ"ל ונשארם צנתי ונעט והוא "תחת" אשר הייתם יען כי הייתם
 ככוכבי השמים ולא הייתם באגודה אחת והצן וה' יצרכנו צעלום.

דורש לפרהים.

בישנה חבות פ"ב "והתקן עלנוך ללמוד תורה שאינה ירושה לך" כוונת
 השלם הזה יוצן ע"ד ליו"ר כי אם נראה אדם שחולך צונכנסים
 וצונגעלים קרועים וישא נורה טעות ושלשלת של זה הצ הנח האיש הזה
 יהיה לבז וללעג, כי יאונרו לונה לך השעון והשלשלת של זה הצ אדם הנך
 הולך צונכנסים וצונגעלים קרועים, ונכור את השעון וקנה לך צונכנסים
 וצונגעלים קנה יותר ונכרח לאדם, ואולם אם האיש יענה ויאונר, גם אחי
 הנני יודע שצונגעלים וצונכנסים קלונים ונכרחים יותר, אבל דעו נא הנח
 אחי לא קניתי את השעון שלי רק השעון של זה הצ ירושה הוא לי ונחצי
 שהיה עשיר גדול והניח לי רכוש גדול אבל לראצוני הכל אצדתי ולא
 נשאר לי כהיום רק השעון הזה הצ הזה ולכן אונרתי יחי ונה ואת השעון
 הזה לא אונכור לעולם לונען יהיה לי לזכרון, הנח כאשר יענה בן האיש
 אז הכל יאונרו כי האונת אמו וכן לריך לעשות כי כאשר היא ירושה
 ונחציו הוא יקר ונאור צעיני האדם ורולה להיות לו לזכר עולם וככה
 יאונר הקנא לו הייתה התורה ירושה לך אז לא היה לך להיות צונ
 בדבר אם היית צעל תורה וערום וננודות טובות, כי אם אשר הנודות
 קודונון להאדם והאדם אשר אין לו נודות ונעשים טובים צין איש
 לרעהו הרי זה דוונה כנו שהיה היה הולך צונכנסים וצונגעלים קרועים
 ולונה ישא השעון של זה הצ, הוא נשל אל התורה צונן שהוא הולך צונכנסים
 קרועים שאין לו נודות אבל אם היה התורה ירושה לא היה צזה צושה,
 האוננס התורה אינה ירושה לך ע"כ נחוצה אתה נוראשית לראות שלא
 יהיה לך צונכנסים קרועים וזה שאונר והתקן עלנוך צונודות טובות ללמוד
 תורה שאינה ירושה לך.

מרגאון ר' יעקב יוסף דרשן ווילנא.

לברית מילה.

כישם שנכנס לברית בן יכנס לתורה ולחופה ולנעשים טובים, עיינו
 הדואות כי אחי הרך הנינוול תנייד נזהר ונודקדק לצחור נוהל
 לבנו איש ונהיר צונלכתו ונלכת הקודש, נוהל ונפורקס צסם אשר
 צלי קסמק חלל צידו הסכנסה לצריתו של אצרהם אציו צלתי פגע
 ונכסול וסכנת, בן אנו ונכרכים את אצות הילד כסם שנכנס לברית
 ולקחו נוהל היותר וננחה לדבר הזה בן יכנס "לתורה" כאשר יצא
 הילד

הילד לעת אשר לריך לחנוך אותו אז על אצותיו להשתדל ג"כ ולדקדק
לצחור עצורו נורה היותר גדול צתורה וציראה אשר יחנך אותו עפ"י
דרכי התורה צרוח ישראל קצא "ולחופה" גם לחופה דורשת זהירות
יתירה ודקדוק עלום לצדוק עם נוי הוא נחווג את צנו לצמות צית
ישראל נאונן לה' ולדתו וכן "לנועשים טוים" לריך ג"כ להזהר ונאד
שלא יבשל צאנשים שאינם ונהוגנים ולחקור ולדרוש שהלדקה תהיה
צנוקוונת הנכון וגם לחקור על ונעשיו "הטוים" אם הם לשם שונים
והצן.

דברים בעתם לנשוואין.

נמרא צנוערצא כי נקיב אינש איתתא חנורי לית הכי נולא אז ונולא
נולא דכתיב נולא אשה נולא קוב ונולא דכתיב ונולא אבי נור
ונוות את האשה הכוונה כי נוי שרלה לישא אשה צטח ידרוש ויחקור
צצצצ דרשנות אחר ונהותה וטובה ואם הי' יודע שהיא אשה רעה צטח
לא הי' נתן עיניו צה ואין אדם דר עם נחש, רק לפענוים ונוליכים
אותו שולל כי נורצים צצצצחה וגוונרים עליה את ההלל, ואחרי הנשואין
רואה כי היא רעה וצכגון זה יתכן הלשון "נולא" שהיא לשון צינוכי
כלוונר שעתה הוא נולא שהיא רעה ונשא"כ קודם הנשואין לא ידע ונזה,
ונשא"כ אם אשה טובה היא, אז לא יתכן לוונר שעתה "נולא" אותה
טובה דהלל נוראש ג"כ על דעת כן הי' נושאה צאוונרים לו שהיא
טובה, וכן היא שנולא אותה בצר שהיא טובה וזה שאונר "נולא" אשה
שנולא בצר נולא טוב והצן.

להפסד

ירושלמי צרכות (פ"צ ה"ח) כד דנויך ר' סינן צר זציד. אעל ר'
לוי ואמטר עילוי ארצעה דצרים תשנוישו של עולם וכולם
אם עצדו ים להם חליפין כי ים לבקף ונולא ונוקוס לזהצ יצרקו
צרזל ונעמר יוקח ואצן ילוק נחשה (איצו כ"ח) אילו אם אצדו ים
להם חליפין אצל ת"ח שנות נוי ונציא לנו חליפתו נוי ונציא לנו
תנוורתו ולי"צ נודוע כפל ר' לוי את דצרו צאונרו נוי ונציא לנו חליפתו
נוי ונציא לנו תנוורתו אחרי שעל אצידת ארצעה דצרים שהן תשנוישו
של עולם השתנוש ר' לוי רק צלשון חליפין וילי"פ דחכנוי ונחקרי
לשון עצר כחצו ההצדל שצין חלק וצין הנור, הוא דחלק נוסל על
החולף דצר אחד. דצצר אחד היקר ונונו או צשום לרצר החולף
והנור נוסל על הנונור דצר יקר דצצר הפחות ונונו צערכו וצשויו
ע"י צציאור הכתב והקבלה על התורה שציאור צזה הכתובים שם לא
יחליפנו ולא ינור אותו טוב צרע או רע צטוב ר"ל כסנונור טוב
צרע עוצר על לא ינור ובשנוחליף רע צטוב עוצר על לא יחליפנו
ע"ין צדצרו ונעמה יוצן ונאונר הקסדן הנ"ל כי צארצעה וניני ונחבונו
ננולאים

בנולדים צדוניה ערכם השוה ואם נאצדו נאלכו הנונים ים להסיג
אחרים תחתיהם צורך השוה להנאצדים ועל זה נוסל הלשון חליפין
לא כן הוא צדני אדם אשר יקרתם תלויה צכסרונותיהם וצנודותיהם
צכפלגתם צתורה וחכונה ואם נות אדם גדול צתורה וצחכונה וצנודות
חין אנו צקוחים כי יגדל אחר תחתיו כנומו שהוא צתורת "חליפין"
ואף אם קטן ננונו שאלו הוא צתורת "תנוורה" והם הוא דלונר ר' לוי
אלו אם אצדו ים "חליפין" כי נולל צהאדונה אחרים כנוו אלו אצל
ת"ח שניה וני נוציא לנו "חליפתו" היינו ת"ח כנומו וני נוציא לנו
תנוורתו כלונר ת"ח הקטן ננונו והכן.

ידיש דייטשע ערקלערונגען.

פסוק נתן נתן לו ואל ירע לבבך בחתך לו כי בגלל הדבר הזה
יברכך ה'א דיעם קאנן מיט איינער געשיכטע דא זיך צוגער
טראגען האט ערקערט ווערדען עס וואר איינסט איין רייכער
קויפמאנן דער איינען ארמען תלמיד חכם דער בעשיידען אין
זיינעם ארמע לעבטע, אונטערשטיצט האט דא דאכטע דער קויפמאנן
וואצו זאלל איך דיעזעם איינפאכען ניכט בעריהמטען ת"ח געבען
איך ווערדע מיר איינען גרעסערן אונד אננערקאנטען ת"ח אויסווי
בען דעם איך מיינע גאבען צוקאממען לאססען ווערדע, אונד ער
מאכטע אויספינדיג איינען בעריהמטען ת"ח אונד נאב דעמוזעלבען
דיא צדקה, אבער פאן דיעזער צייט אננעפאננען גיענג ער צוריק
האטטע גראססע פערלוסטע אונד קלאנטע פיר דיעזען ת"ח דיעזער
שפראך וויססע עס הייססט ה' צילך נאטט איזט דיין שאטטען עבענוא
וויא דער שאטען דאסט מאכט וואס דער מענש זא מאכט נאטט מיט
דעם מענשען וויא עס דער מענש מאכט, זאלאנגע דוא דען ארמען
בעשיידענען ת"ח אונטערשטיצט האסט אונד ניכט געזוכט אונד
געפריפט האסט נאך איינעם ווירדיגערן אונד בעססערן מעהר
אננערקאנטען ת"ח האט אויך הקב"ה דיך אונד דיינע טאטען אונד
האנדלונגען אונטערזוכט, אונד האט מאננעל אונד פעהלער אין
דיינען האנדלען ענטדעקט, אונד דיך מעהר ניכט פיר איינען
ווירדיגען

ווירדיגען גבאי געטראפפערן האט אונד דאהער זיך אייגען בעסערן
מענשען אויסגעזוכט האט דאסס רייכטום צו איבערגעבען, ער השי"ת
מאכטע עס עבענזא וויא דוא עס געמאכט האסט וויר דירפער
דאהער גיכט צופיעל די ארמען בעהריטטעלן, אונד דענקען וויר
קעגנטען בעסערע ארמע פינדען דען זאנסט ווערדען וויר אויך
פאן גאטס אונטערזוכט דאהער זאגט דיא תוהיק נתן נתן לוי דוא
זאלסט געבען אפירו פעמים אויך הונדערטמאהל איממער לוי
דעמועלבען ואל ירע לבבך בתתך לוי עס זאלל דיר גיכט פעררירע
סען דאס דוא איהם דען מינדערווירדיגען גיכסט דען בגללהדבר
הזה יברכך היא ווענען דיעזעס ווירד דיר השי"ת זעגנען אבוואהל
עס אויך פאן דיר בעסערע מעגשען פארהאנדען זינד והבן.

ארגו מכתבים.

משה קבלתי מכתבו אשר נולא על כל גדומו עם אחיות גדולות בקורות
ציון הבד וכתבתי לרעה כי ויר קפחא רגז ציטחאל, חונס לא
נלחתי דלדרינו נעם לשבת, ונול ילדות פנושה עליהם, וחס השמש השבלי
עליהם וחס, וע"כ לא הצלחתי דרינו אל הקודש פנימה ואחו הקליחה.
שמואל חס נותן וכח דרי פיוס צטפל קול החמסה כי לא חכמים עליה
כי אין דרכי לכעוס וכבר אורי החסם וכל אדם כעס צחק כסילים ינוח
ואדרבה אחי חזקשו שלא יכעוס הוא עלי.

מאיר נחמי שמונה צלצי בהקציצי ונכתבו כי שזר זר של פרחים על היגד
ימים" ונכון הוא לקבלו חוידין כסדרן ולשום עינו עליו לנען הוללות
כי רצה הוא. חונס שחם וקרא קודש חסם לב "יחס" נלוח ואין קימה אלא
צחק ונפשתי אח כל כליו ואח "החזים צהס" לא נלחתי — וסונעתי לחות
צחם שאלו חוורים קודם עשיית הוללות סכני נוכן ונחזון לקיים הוללות
וכאן סנן שואל נודע חינו רצון צבפילא "נווכן ונחזון" אכן יש חכמים
שרולים לקיים נלוח עשה רק צחםס אין כסף רולים לקיים נלוח אחרונ
רולים לאכול צקוכה אצל רק צאחרונ וקוכה של חזרו כי זה יעלה להוללות
כסף ואין זה נלוח קלס אללו וע"כ חוורים סכני נוכן "ונוחזון" כלוור לא
צחםס רק לימן לזה "ונוחזון" ודל"צ. עקיבא כזר קדמו צכ" ויד"ו, הוצא אל
הקולט פנימה יע"ש.

יום	אבני זכרון חודש אלול:	שנה
ב'	הגאון ר' נחמן חריף חז"ל פרעסקבורג.	תקמ"ח
ו'	הרה"ל ר' צערלי צהרה"ק יחזק נופרעוויסלאן.	תרל"ג
ז'	הגאון ר' יקותיאל יהודה ט"צ נוקיגעט.	תרע"ט
י'	הגאון ר' נחמן קופר נט. פורעט.	תק"ל
י"א	הרה"ל ר' פנחס ניקארין נוחלנוודי צעט"ט.	תרמ"ג
י"ד	הרה"ל ר' חברהם יעקב קאדיגורא.	תק"ח
י"ז	הגאון ר' עקיבא ח'גר נוס"צ צעל נוסנת דרע"ק.	שע"ו
י"ח	הגאון ר' דוד גאנז צעל לונד דוד.	תקמ"ב
כ"א	הגאון רבי יהונתן אייזשטיץ נחלפוטנא.	תי"ד
כ"ו	הגאון ר' יו"ט ליפסון צעל חו"ט.	תק"ס
כ"ז	הגאון ר' נתן אדלר רבו סל ח"ס נוספא"נ.	תרע"ו
כ"ט	הגאון ר' אליעזר חיים דייקס צאנזער.	

על הסף שנת תרפ"ז הבע"ל.

כתבנו וחתמנו ו שתי המלים האלו חכילה רוב משאלות העברי
 ביום הכסא וביום העשור ושתי המלים האלו תהיינה נא לרצון לפניכם
 אדונים ההותמים שמעו נא קוראים בקוראינו אליכם כתבנו וחתמנו הן יחס
 השנה עמה יתמו כסף חתימתכם ואם פעם חטאנו לפניכם ולא בא הירחון
 במועדו סלח נא וכתבנו בספר ירחונים טובים וחתמו על השנה הבע"ל.
 ושלום על רבנן ותלמידיהון ולכל העוסקים ולהמחזיקים באורייתא
 יברכם ה' בשנה טובה שנת ברכה שנת גאולה וישועה אמן.

העורך והמאסף:

ספרים שנתקבלו במערכת.

ספר נטע שעשועים כולל פלפולים נחמדים נוגה פסיקים נוגה נהנה מוגה והלכות גדולות שנו כאן חריפות ובקיאות נחל

מאת הרב האב"ד ח"ב עצום כ"י מרה נטע שלמה של יס"ס על נ"י ונחמ"י

Mathian S. Schlüssel, Willa Tatarska, KRINYCA, (Polonia).

ספר נבי איש חיג על ערובין באו"י"ם ופלפולים נאים על כל ימות וימות

ונלוח אליו כתב י"א ש חילופי מכתבים עם הרבנים הנאונים

וכבר יצא לו להמחבר מינוטין בעולם החלמוני בחלקים הקודמים והנאונים

אשר בהסכמה עלו גמור עליהם את ההלל וברוך יאמרו לעצמם חורר הרב

הנאון ח"ב מרה אברהם שטערן ראב"ד בעיר בארשטאדט (פלדקא)

אוצר הכבוד על ס' זרעים ומועז אשר און וחקר וחקן האר"ם קורטא

הרב האלקי מרנא ורבנא רבנו טודרוס הלוי אבי הנאון המקובל

האלקי רבנו מאיר הלוי אשר העיר עניי הגולה הנחמדי בגולה ובנחמדי

מחירו 80 לעי מכוון 100 לעי 20 כחריס 4 זלות

M. L. Hirsch, SATMAR, Str. Guza voba, (Romania).

ענדעם געפערמיגער עמפיעהלט ויין בעסטאיינענעפיהרמעס

נאסמהויו אים בעריהממען באדעארט בודיאיש נוסע קיכע ראשע

בעדיענונג נעאפפנעט פאם 1-טן יוניא ביז 51 טען סעפטעמבער

רעפערענצען נאנזי דמדינתינו וחזן למדינתינו

צבי דוב גרינבערגער

אמפראגן זינר צו ריכטען.

An Restaurant Grünberger, BUZIAS, Romania.

קאנקורד.

אין דער ארטה. געמיינדע ענערבעדי ווירד געזוכט אין שו"ב

דער פאן דריי ארטהאדאסטישע רבנים קבלות בעיטצט געהערטע

עמסיחמענן געויכערט. ארעססע :

Oct. Izr. Hithközség AGARBITHU AIRES jud. turda

Lichtenstein & Comp BECLEAN (Romania)

מלית פאבריק & פערלאנס בובהאנדלונג.

אמפערירעט איהרע ערצייג כמו מירקיש, עקסטרא מירקיש, פין

גענוי אלס העללעראישע קאלאמע, אויך אללער גאטטונג ספר

רומל, איינשיכטיגע גמ' יורה דעה עצט. צום ביליוסמען פרייט.

נאך וואונש שיקען וויר רשימה.

הונדמאכונג.

וויר ועטצען עס צור אללגעמיינען קענטניסס, דאס
וויר איינען גראססען לאנער האבען פאן אלטע אונד נייע
כשרע וויינע אויך של פסח עצהוים סארטיערט אין אללען
נאטונען זאווט מאנארא ערמעללעקי, ריזלינגע, מישקא-
טעל טשעמענע, פין מאנאפאליערט אין יעדע פאססער
גראטע צום אללער בילליגסטען. טינעס פרייז אין אנגרוי
אונד דעטאיל, אויך אפערירען
שפירטוס לאנער וויא אויך של
למהדרין אין יעדע קוואנטום וויר וינד בעשטערעסט קינען
קונדע מיט דער גרעסטער פינקטליכקייט צו בעדינען
אונד אויס צופאלגען, איינע בעשטעללונג געניגע איבער-
דעסטען איבערצייג צו שאפפען, דיא קארעקטהייט אונד
פינקטליכקייט וויא אונזער בעכטער רעקלאם.

Gebrüder Feiger Wein und Spiritushandlung
SIMLEUL-SILVANIET.

המסחר של היצאת (עקספורט) אתרוגים לולבים והדסים
המפורסם בעולם: צבי הירש ראטה כהניעסט מסחר שזה יותר
מארבעים שנה יש לו אוצר גדול של אתרוג מדינת יון וארץ ישראל
המספיק לקהלותיו הבאים טריעסטטה מכל חלקי המזל - יפתח בתוך
אלול הבעלים בבוקארעסט כאשתקד את מסחרו בסיטונות.
אתרוגים מובחרים ולולבים והדסים ירוקים משובחים.
עד אז לפנות בשאלות אל בנו יוסף ראטה

Josef Rath, Südfrüchten et Colonialwaaren Engros-geschäft:
SIGHETUL-MARMAȚIEI.

האטעל אונד כושר רעסטאראנט זאנא ZONA

בייא דער באהעמטאצאן, עמאקקאהאפטע שפיווע, פארצינליכע
קיכע שעהנע גריימיגע צימער, מאסטיגע פרייזע, פערזאנשאטלעך
האכצייטען אויך יעדע זאמסטיגע געלענענהייטס מאגליצייט צו וועל-
בען צוועק אונד זעהר געאייגענטע לאקאליטעט, בעזומטע.
פאקטע ווערדען אהנע יעדע בעצאלונג, אויפגעוואהרט.

Aron Katz, Sighetul-Marmatiei (M. Sziget).